Limburgs Dagblad
No claim
Donderdag 12 augustus 1993
75e jaargang nr. 188.
Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

Limburgs Straattheater Festival

De elfde editie van het Limburgs Straattheater Festival barst morgen in alle hevigheid los. Tien dagen lang staat onze provincie bol van de straattheater-activiteiten: veertien groepen brengen in veertig plaatsen honderzeventig voorstellingen.

Het Limburgs Dagblad kijkt vandaag vooruit op het evenement. Zo kunt u lezen over de luxeproblemen waarmee het festival steeds meer te maken heeft. En over de Russische groep Licedei-4 die zich via Kassel, Périgueux en Oostenrijk richting Limburg spoedt.

Uiteraard treft u ook een beschrijving van de deelnemende groepen en een compleet speelschema.

PAGINA'S 6, 7 en 8.

VOETBALKRANT 93/94

De sportredactie van het Limburgs Dagblad blikt vandaag in een speciale bijlage vooruit op de Nederlandse voetbalcompetitie, die dit weekeinde van start gaat. Uiteraard komen de vier Limburgse profclubs Roda JC, MVV, VVV en Fortuna Sittard uitgebreid aan bod, maar ook de vaderlandse topclubs Feyenoord, PSV en Ajax krijgen aandacht. Natuurlijk worden ook de in het buitenland spelende Nederlandse profs niet vergeten.

Twee politieagenten in Brunssum neergeschoten

BRUNSSUM – Twee agenten van de Brunssumse politie zijn afgelopen nacht neergeschoten in de Rumpenerstraat. Ze werden zwaar gewond afgevoerd naar het ziekenhuis in Brunssum, maar verkeren niet in levensgevaar. De verdachte werd in kritieke toestand overgebracht naar het Heerlense ziekenhuis, waar hij direct werd geopereerd.

De agenten hielden omstreeks kwart over twaalf in de Rumpenerstraat ter hoogte van racketshop Willems een motorrijder aan. Ze wilden de man, die zich agressief zou hebben gedragen, meenemen naar het politiebureau. Daarop raakte de motorrijder buiten zinnen, haalde een pistool tevoorschijn en schoot een van de agenten van de zijkant in het gezicht. Hij raakte de agent tussen neus en lippen, waarop hij hevig bloedend op de grond viel. Vervolgens schoot de man de tweede agent in de rug.

De motorrijder sloeg daarop op de vlucht. Na zo'n 50 meter viel hij ter hoogte van begrafenisondernemer Peters neer. Het is nog niet bekend of hij door de agenten werd neergeschoten of dat hij al voor de aanhouding gewond was.

Schoten

Diverse omstanders en omwonenden beweerden in ieder geval vier schoten gehoord te hebben. De politie stelde vannacht een grootscheeps onderzoek in.
De Rumpenerstraat was vanwege het onderzoek geheel afgesloten. Bij het ter perse gaan van deze editie was nog niet duidelijk of de straat vanochtend alweer is vrijgegeven.

Limburgse specialisten bereid tot hulp aan Bosnische slachtoffers

Ziekenhuizen paraat

Van onze verslaggevers

HEERLEN/DEN HAAG – Medisch specialisten en ziekenhuizen in Nederland slaan de handen ineen om slachtoffers van de oorlog in Bosnië op te vangen. In Limburg hebben De Wever Heerlen, het Maaslandziekenhuis in Sittard en Geleen en het Sint Laurentiusziekenhuis in Roermond zich bereid verklaard om indien nodig geneeskundige hulp te bieden aan ernstig gewonde Bosniërs.

In Roermond wordt er gezien de eerder opgedane ervaringen met opvang van oorlogsslachtoffers en de onmiddellijke nabijheid van het opvangcentrum voor vluchtelingen uit het voormalig Joegoslavië rekening mee gehouden dat Sint Laurentius een van de eerste ziekenhuizen is waarop een beroep gedaan zal worden.

Het Academisch Ziekenhuis Maastricht en het Sint Maartensgasthuis in Venlo zijn nog niet benaderd door de initiatiefnemer, het Kennemer Gasthuis in Haarlem. Behalve ziekenhuizen uit het gehele land heeft ook de Landelijke Specialistenvereniging (LSV) toegezegd mee te doen.

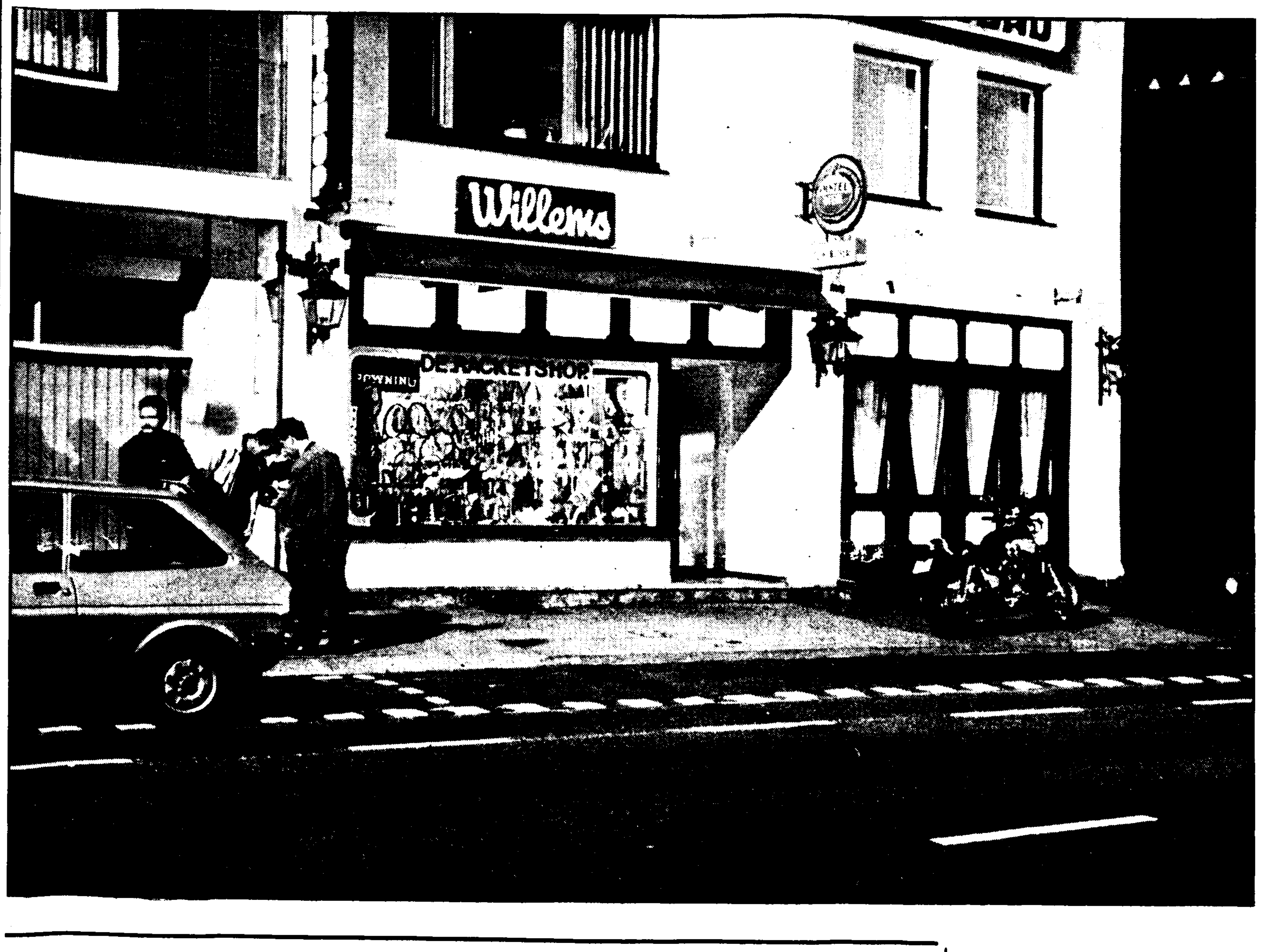
Het zal overigens pas vandaag duidelijk worden of er daadwerkelijk oorlogsslachtoffers naar Nederland komen. Na overleg tussen de ministeries van Buitenlandse Zaken, Ontwikkelingssamenwerking en Justitie heeft de regering er bij de Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen van de VN op aangedrongen uiterlijk vandaag een concreet verzoek in te dienen voor Nederlandse hulpverlening. Minister Pronk van Ontwikkelingssamenwerking stelde bovendien direct drie miljoen gulden beschikbaar voor de medische opvang van Bosnische kinderen.

Kinderen

Een meerderheid van de Tweede Kamer vindt dat zwaargewonde Bosnische kinderen naar Nederland moeten worden gehaald om hier te worden verpleegd. Zo'n dertig kinderen die in ziekenhuizen in de belegerde hoofdstad Sarajevo liggen, moeten op korte termijn naar het buitenland worden overgebracht, omdat de medische mogelijkheden ter plaatse onvoldoende zijn. Ziekenhuizen in Groot-Brittannië hebben inmiddels al zestig bedden beschikbaar gesteld.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft er echter zeer aan om alleen verzoeken van de VN te honoreren. „Anders wordt het een rommeltje," aldus een woordvoerder van minister Kooijmans.

Zie verder pagina 11
● Goede organisatie opvang nodig

● Rechercheurs waren vannacht bezig met het onderzoek in de fel verlichte Rumpenerstraat. De schietpartij vond plaats op de plek waar de motor staat, hoewel het niet de aangehouden motor betreft. Het politie-onderzoek trok veel bekijks. Foto: FRANS RADE

Fraude met claims voor autoschade

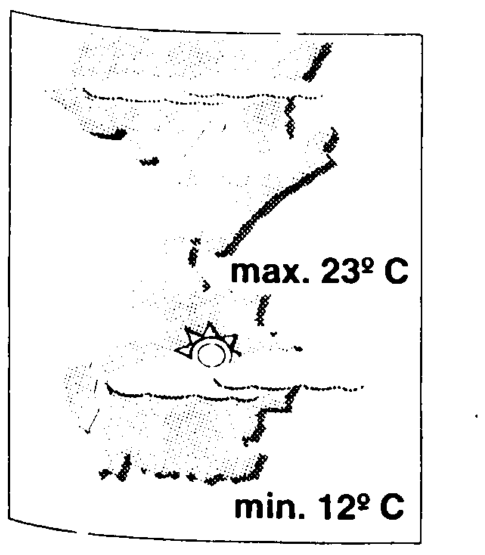
NIEUWEGEIN – Een internationale organisatie heeft de afgelopen drie jaar voor miljoenen valse verzekeringsschades geclaimd bij verzekeringsmaatschappijen in Nederland en andere Europese landen. Van de zeventig 'verdachte' aanrijdingen die het Nieuwegeinse schadebureau O & O het afgelopen halfjaar onderzocht, bleken er achtenzestig nooit te hebben plaatsgevonden. Voor deze aanrijdingen is in totaal voor anderhalf miljoen schade geclaimd.

Uit het onderzoek, uitgevoerd in opdracht van verschillende verzekeringsmaatschappijen, blijkt dat de kern van de organisatie bestaat uit Iraniërs, Irakezen, Libanezen en Joegoslaven, die vanuit Duitsland opereren. De bende heeft op grote schaal gebruik gemaakt van stromannen, die vooral in Amsterdam en Rotterdam werden geworven. Voor 800 gulden in contanten ondertekenden ze een blanco schadeformulier, in alle gevallen vanwege een gefingeerde aanrijding met een buitenlands voertuig.
Op basis van de valse schadeformulieren werden vanuit Duitsland vervolgens forse bedragen, uiteenlopend van 15.000 tot 25.000 gulden, geclaimd bij de verzekeraars.

Openbaar vervoer in Maastricht twee dagen plat

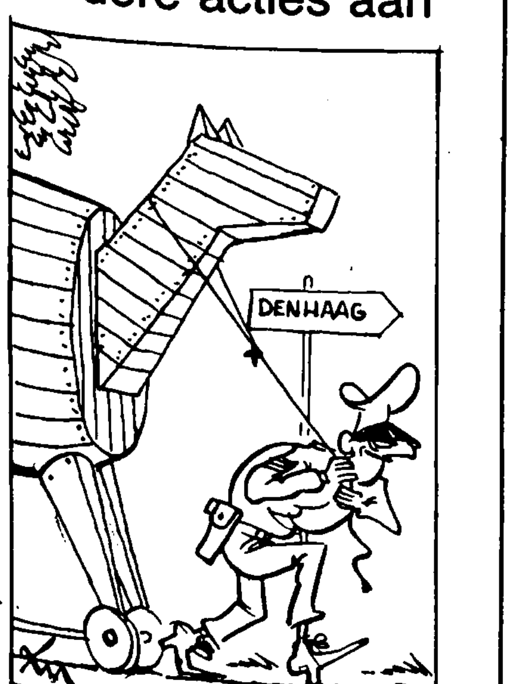
MAASTRICHT – In Maastricht zullen op dinsdag 14 en woensdag 15 september geen stadsbussen rijden. De werknemers van het gemeentelijk vervoersbedrijf leggen dan het werk neer in het kader van de acties voor een nieuwe ambtenaren-cao.

De ambtenarenvakbond AbvaKabo gooit beide dagen het openbaar vervoer plat in de steden met gemeentelijke vervoersbedrijven. Het gaat om de bussen, trams en metro in Amsterdam, Groningen, Nijmegen, Rotterdam, Utrecht en dus Maastricht. Voorwaarde is wel dat de acties juridisch goed doortimmerd zijn. Op het moment overleggen de bonden met juristen. Het is de eerste keer in het conflict over de nieuwe ambtenaren-CAO dat het openbaar vervoer twee dagen achter elkaar niet rijdt.

WARMER
Limburg ligt vandaag in de zogenaamde warme sector tussen een warmte front boven Duitsland en een koufront boven het Kanaal. Dit betekent voor een groot deel van de dag wolkenvelden, af en toe zon, en droog. In de warme lucht loopt de temperatuur op tot 23 graden bij een matige tot vrij krachtige zuidwesten wind. Vanavond en vannacht passeert het koufront met wat regen of een (onweers)bui. De min. temperatuur voor vannacht is 12 graden. Vrijdag is het dus iets koeler maar geleidelijk aan ook zonniger. In het weekend wordt het zomers.
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

Politiebond kondigt hardere acties aan

Geduld Geneefse onderhandelaars is op

Ultimatum aan Serviërs

Van onze redactie buitenland

GENÈVE – Het geduld van de internationale bemiddelaars Lord Owen en Thorvald Stoltenberg is eindelijk uitgeput. De Servische militie heeft tot vanmiddag 12.00 uur de tijd gekregen om de bergstellingen Igman en Bjelasnica bij Sarajevo 'volledig te ontruimen', aldus woordvoerder John Mills.

President Izetbegovic was ditmaal minder uitgesproken dan de door de moslims vaak bekritiseerde voorzitters van het Geneefse overleg, en wilde de Serviërs nog 'enkele dagen' geven voor de ontruiming. „Anders ga ik dit weekeinde definitief terug naar Sarajevo," aldus de Bosnische president. Dat zou het definitieve einde betekenen van het vredesoverleg.

Volgens de tot gisteravond in Genève ontvangen berichten van het Unprofor-commando in de Bosnische hoofdstad, was Bjelasnica wel ontruimd en onder toezicht van de VN-blauwhelmen, maar waren nog ongeveer 1500 Servische soldaten met tanks en artillerie verschanst op de top van de berg Igman.

Het is in Genève duidelijk geworden dat het lot van de conferentie nu afhangt van wat de Bosnisch-Servische leider Karadzic en vooral zijn weerbarstige generaal, Ratko Mladic, nu van plan zijn.

„Alle militaire en diplomatieke clausules van de ontwerp-overeenkomst zijn door de drie partijen aanvaard, met uitzondering van de grensafbakening tussen de drie deelstaten," aldus woordvoerder Mills. „De komende dagen zijn cruciaal."

De verantwoordelijkheid voor een eventuele mislukking van het nu drie weken oude overleg ligt nu duidelijk op de schouders van de Serviërs. Over een 'ultimatum' wensen de bemiddelaars niet te spreken, al was het alleen maar omdat de voorzitters van het vredesoverleg niet over dwangmiddelen beschikken.

Die dwangmiddelen hebben de VN en de Navo natuurlijk wel en het is duidelijk, dat een verdere Servische uitdaging aan de 'internationale gemeenschap' niet eeuwig onbeantwoord kan blijven, zoals een VN-diplomaat het stelde.

De zestig gevechtsvliegtuigen in Italië en aan boord van de Amerikaanse vloot in de Adriatische Zee zijn in ieder geval in de hoogste staat van paraatheid, zo werd in het Palais de Nations bevestigd. Een advies tot interventie aan VN-secretaris generaal Boutros Ghali van zijn bemiddelaar Stoltenberg zou de doorslag kunnen geven. Als het Westen andermaal de Servische uitdaging onbeantwoord laat, staat de geloofwaardigheid van de VN zowel als van de Navo op het spel, zo wordt in Genève gezegd.

Shalikashvili volgt Powell op

DEN HAAG/BRUSSEL – President Clinton heeft de opperbevelhebber van de Navo in Europa, generaal John Shalikashvili, voorgedragen als opvolger van generaal Colin Powell in zijn functie van voorzitter van de gezamenlijke chefs van staven in de VS.
De president maakte zijn beslissing gisteren in Washington bekend. Generaal Powell gaat op 30 september met pensioen. De benoeming van een nieuwe chef-staf, voor de tijd van twee jaar, moet overigens nog worden goedgekeurd door de Senaat.
President Clinton maakte zijn beslissing bekend tijdens een ceremonie in de rozentuin van het Witte Huis. Hij noemde Shalikashvili 'de juiste man om onze manschappen te leiden in deze uitdagende tijd'. Clinton dankte uitvoerig de scheidende chef-staf Colin Powell, die zijn grootste bekendheid kreeg door zijn rol in de Golfoorlog.

Limburgse paranormaal genezer verdacht van seksueel misbruik

EINDHOVEN – De politie van Eindhoven heeft een 51-jarige, in Limburg woonachtige paranormaal genezer aangehouden die wordt verdacht van seksueel misbruik van een aantal patiënten.
Maandag deed een 57-jarige vrouw uit Geldrop aangifte bij de politie. Ze zegt tussen oktober 1983 en juni 1993 meerdere malen per jaar seksueel misbruikt te zijn door de man. Dinsdag en woensdag deden twee 32-jarige vrouwen aangifte. Eén van hen zou tien jaar geleden een jaar lang seksueel misbruikt zijn.
De politie sluit niet uit dat lopende het onderzoek nog meer gevallen van seksueel misbruik bekend worden. De paranormaal genezer werd aangehouden in zijn praktijk in Eindhoven. Behalve van seksueel misbruik wordt de man er ook van verdacht zijn patiënten geld en goederen afhandig te hebben gemaakt. Hij wordt morgen voorgeleid aan de officier van justitie.

'Working it out' en 'Verliefd op het leven'

Vara komt met twee nieuwe televisie-series

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Bij de Vara zijn vanaf volgende week twee nieuwe tv-series te zien. 'Working it out' is de titel van een Amerikaanse comedyserie en 'Verliefd op het leven' is een luchtige Britse serie naar de romans van H.E. Bates.

'Working it out' begint donderdag 19 augustus om 21.00 uur op Nederland 3. Sarah en David zijn beide gescheiden en komen elkaar tegen op een cursus Italiaans koken. Hoewel ze geen behoefte hebben aan een vaste relatie voelen ze zich sterk tot elkaar aangetrokken. Sarah's buurvrouw Andy en David's vriend Stan zien er wel wat in en worden graag op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. 'Working it out' is vanaf 26 augustus twee keer per week te zien.

'Verliefd op het leven' gaat woensdag 25 augustus van start om 18.18 uur op Nederland 3. De serie speelt zich af in 1958. De familie Larkin geniet van een vreugdevol en onbekommerd leven op het platteland. Pa Larkin is dol op lekker eten en ma zorgt dagelijks voor een vorstelijke maaltijd. Zij en hun zes kinderen kennen nauwelijks problemen. Dat geldt niet voor de belastinginspecteur Cedric Charlton die komt onderzoeken waarom de familie nooit belasting betaalt. De keurige Charlton raakt langzaam in de ban van het vrolijke gastvrije gezin. De serie bestaat uit zes afleveringen.

● *Stephen Collins in 'Working it out', de nieuwe tv-serie die de Vara op het scherm brengt.* Foto: KIPPA

Tros Aktua TV voortaan na het Zes Uur Journaal

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – De Tros plaatst zijn actualiteitenrubriek Aktua TV met ingang van oktober direct achter het Zes Uur Journaal op Nederland 2. De omroepleiding van de Tros heeft de netpartners Veronica en EO verzocht om met de rubrieken Nieuwslijn en Tijdsein in het nieuwe televisie-seizoen hetzelfde te doen.

De actualiteitenrubrieken moeten wijken voor programma's, die de Tros en Veronica samen zullen programmeren. Tijdsein zit al aan het eind van de middag. Aktua TV en Nieuwslijn worden nu rond de klok van tien uur uitgezonden. Dit tijdstip wordt echter beter beschikt geacht voor een kwis, of een soap-opera.

Tros-zegsman Gerrit van der Kooy, eindredacteur van Aktua TV, meldt bovendien dat het niet verstandig is te concurreren met Nova op Nederland 3. De strijd om de gunst van de kijkers noopt de publieke omroepen juist tot een betere onderlinge afstemming van nieuwsrubrieken, is zijn mening.
Bij Veronica bestaat ook een plan tot verhuizing van Nieuwslijn naar de vroege avond, maar een woordvoerder verklaarde dat dit nog niet zeker is. „We denken er zeker over na, maar zoiets heeft ontzettend veel voeten in de aarde."

Aardig

Van der Kooy van de Tros schetst op eigen initiatief het ideaalbeeld voor de toekomst. „We zouden het heel aardig vinden als onze netpartners ons voorbeeld zouden volgen. Dan zouden we afspraken kunnen maken over een horizontale programmering van de drie rubrieken op zes dagen in de week: tweemaal Aktua, tweemaal Nieuwslijn en tweemaal Tijdsein."

Tros Aktua behoudt het huidige karakter als brenger van items en achtergronden van 'om de hoek', zoals Van der Kooy het uitdrukt. Buitenlands nieuws wordt gecoverd door de NOS. „Wij doen het nieuws dichterbij huis. We komen op een mooi tijdstip, direct na het Journaal en we kunnen er voor kiezen om actuele items zelf uit te diepen, of andere reportages te maken."

Kieskeurig verdwijnt als aparte rubriek en wordt ondergebracht bij Aktua als aanhangsel. „De nieuwe consumentenrubriek wordt veranderd. We gaan meer aandacht schenken aan zaken als recreatie, vrije tijd, verkeer en vervoer." Aktua TV nieuwe stijl zal beginnen (op maandag) om kwart over zes, direct na de STER, en zal duren tot zeven uur.

Veronica-topman Van Doorn stapt op

ALKMAAR – Jan van Doorn vertrekt per 1 oktober bij Veronica. Van Doorn, hoofd amusement en programmaleider televisie, gaat op eigen verzoek weg. De 45-jarige Van Doorn die in 1990 in dienst trad van de Veronica-organisatie, begint weer voor zichzelf en gaat als zodanig als extern deskundige voor omroepen aan de slag.

De afgelopen jaren tilde Jan van Doorn een reeks succesvolle programma's van de grond. Grote projecten als De Staatsloterijshow, Night of the Proms, de Miss Universe-verkiezing en All You Need werden een succes. Van Doorn was ook de man die coryfeeën als Marc Klein Essink en Robert ten Brink naar Veroncia haalde.

Beatles op cd

HEERLEN – Platenmaatschappij EMI zal de Beatle-albums 'The Beatles 1962-1966' en 'The Beatles 1967-1970' komende maand op cd uitbrengen. Op deze dubbel-cd's, ook wel 'de rode' en 'de blauwe' albums genoemd, staan alle grote hits als 'Love me Do', 'Yesterday', 'Drive my car', 'Strawberry Fields Forever', 'With A Little Help From My Friends' en 'Let it Be'.
De albums, die nooit eerder op cd verschenen, liggen vanaf 20 september in de winkels.

'Hour of Power' op Belgische tv

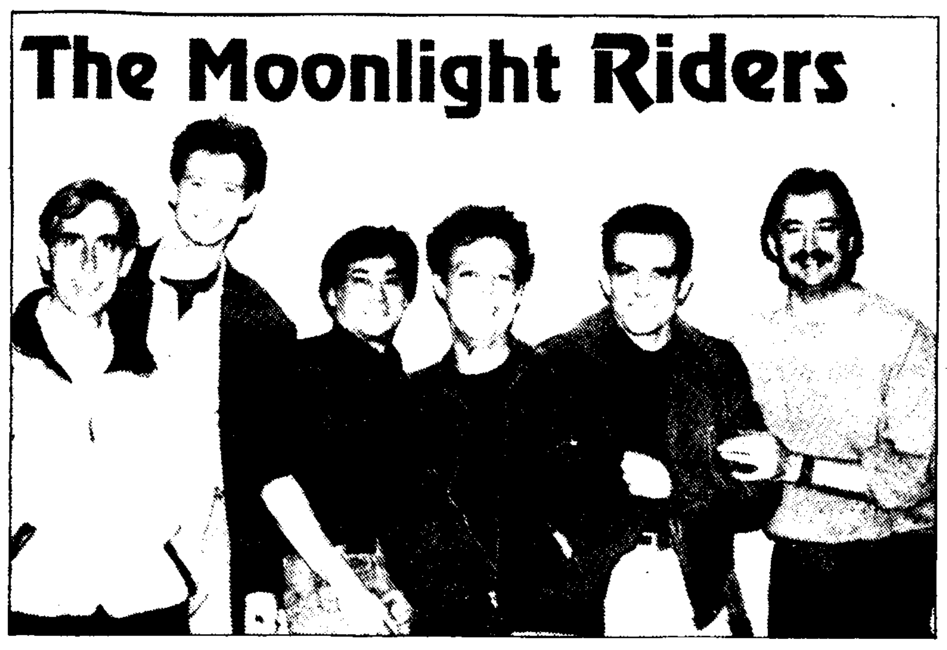
BRUSSEL – 'The Hour of Power' van de populaire Amerikaanse prediker Robert Schuller zal vanaf september via het tweede Belgische net te ontvangen zijn. De kabelexploitanten moeten nog wel benaderd worden of zij hun medewerking willen verlenen, maar J. Post van 'The Hour of Power Europe' in Amsterdam is niet bang dat hij daarbij op grote problemen zal stuiten. 'The Hour of Power' is nu op zondagmorgen te zien via Super Channel, maar omdat deze zender door steeds meer kabelexploitanten uit het pakket wordt gehaald, zijn Schuller en de zijnen letterlijk naar andere kanalen gaan zoeken.

In september vorig jaar maakte Schuller al bekend onder meer contacten te hebben met enige publieke omroepen. Maar er is een andere weg gevonden, die bovendien de helft goedkoper is dan de zendtijd bij Super Channel, aldus Post. 'The Hour of Power' gaat gebruik maken van de PTT-ruimte op de Europese satelliet.

Gekozen is voor de Belgische zender TV 2, omdat die overal in Nederland is te ontvangen, terwijl de Nederlandse zenders – die op zondagmorgen nagenoeg ook alleen maar testbeeld laten zien – dat in grote delen van Vlaanderen niet zijn. In verschillende Europese landen wil 'The Hour of Power' vergelijkbare regelingen treffen. Het programma zal dan op zondag in verschillende talen worden uitgezonden.

Post heeft al een ontmoeting gehad met de Verenigde Kabelexploitanten, waar hij zich niet hoefde te introduceren. „Wij krijgen allemaal één soort brief, met daarin de oproep om 'The Hour of Power' uit te zenden," zo kreeg hij te horen. Exploitanten in Limburg, Drenthe en Groningen die informeel gepolst werden, reageerden voor honderd procent positief, aldus Post. De exploitanten moeten nog benaderd worden.

Countryshow in Amstenrade

● *Marcelle Nokony.*

Foto's: CROSSROADS MUSIC ● *Tamra Rosanes.*

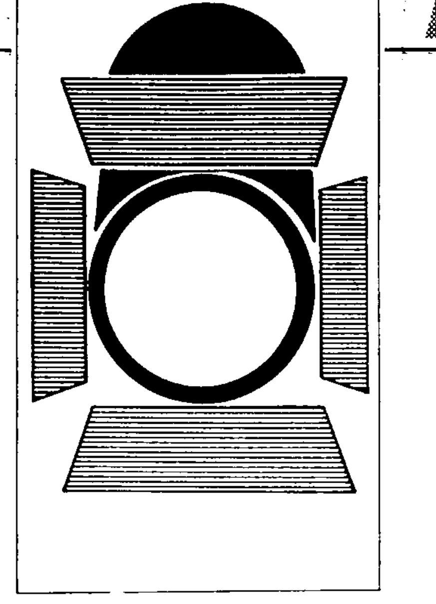
AMSTENRADE – Vrijdagavond vindt vanaf 21.00 uur opnieuw een countryshow plaats in Home Jan van Cep in Amstenrade. Behalve de Nederlandse topformatie The Moonlight Riders treden daar als solisten op de Canadese zangeres Marcelle Nokony en zangeres Tamra Rosanes uit Texas.

Marcelle ('Marcy') Nokony heeft in Nederland bekendheid gekregen toen zij optrad aan de zijde van de Canadese troubadour Gary Fjellgaard. Toch besloot zij enkele jaren geleden om een eigen muzikale weg in te slaan. In Amstenrade brengt zij morgenavond een aantal spetterende en duivelse fiddle-nummers.

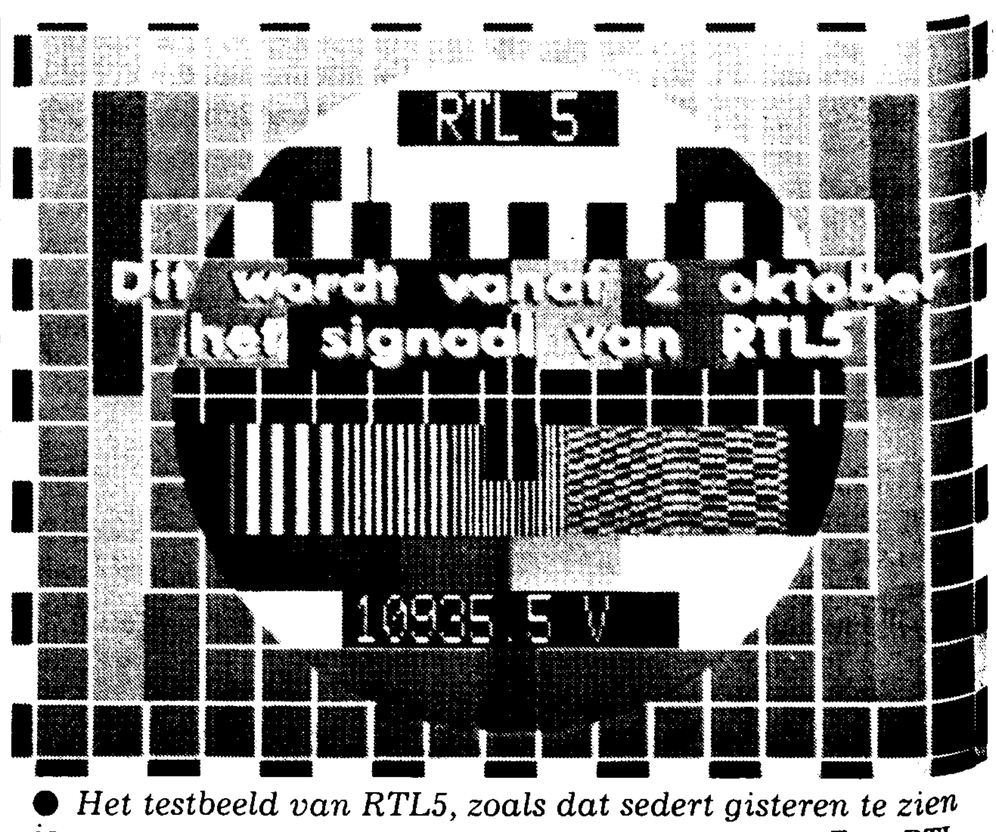
De in Texas geboren en getogen Tamra Rosanes begon haar carrière als achtergrondzangeres in een koortje. Later nam zij een van de hoofdrollen in de musical Hair voor haar rekening. De uit 1987 daterende rockmusical 'The Hot Line' is overigens ook een compositie van Rosanes.

De laatste vijf jaar houdt ze zich bezig met country, waarbij ze heen en weer pendelt tussen Denemarken en Nashville. In 1991 nam ze haar eerste countryalbum Gentle Fire op, gevolgd door Good Times. Inmiddels heeft Tamra een derde album Footloose op de markt.

Dit album werd opgenomen in de studio van Jack Clement en bevat onder andere een duet met Jo-El Sonnier.

Testbeeld van RTL5 reeds in de lucht

● *Het testbeeld van RTL5, zoals dat sedert gisteren te zien is.* Foto: RTL

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Voorafgaande aan de eerste uitzendingen zaterdag 2 oktober is sedert gisteren het testbeeld van RTL5 in de lucht. CLT, de moedermaatschappij van RTL4, heeft op de Astra 1C-satelliet een transponder in gebruik genomen om straks de programma's van RTL5 te kunnen doorgeven.

Vooralsnog is er de komende weken een RTL5-testbeeld te zien, dat later wordt vervangen door testuitzendingen met 'levende beelden'. Volgende week wordt bekend gemaakt hoe de programmering van RTL5 er uit zal gaan zien.

Anita zingt nu ook Nederlands

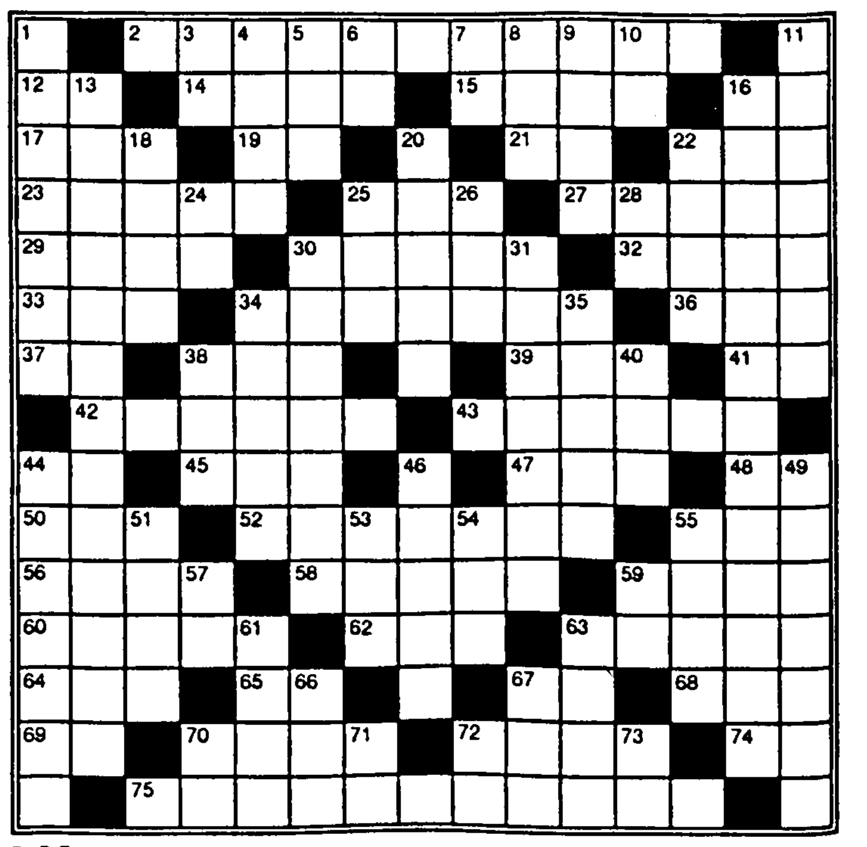

● *Anita Meyer.*

HEERLEN – In Showtime, dat vanavond vanaf 22.00 uur bij RTL4 weer terug is in zijn normale vorm, zal Anita Meyer onthullen dat zij nu voor het eerst ook in het Nederlands gaat zingen. De zangeres was tot nu toe uitsluitend met Engelstalig werk te horen.

Andere onderwerpen in de eerste aflevering van Showtime in het nieuwe seizoen zijn het bezoek van filmster Arnold Schwarzenegger aan Amsterdam, een RTL4-sterrenrace op het circuit van Zandvoort en de speciale band tussen Koos Alberts en zijn fans. Verder zullen in Showtime de allereerste beelden van de musical The Phantom of the Opera te zien.

puzzel van de dag

P&P E1896

66	39	20	23	27	45	36	31	32	28	34	11	33	49	44

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **2** uurwerk; **12** ter herinnering; **14** borsttuig; **15** binnenste; **16** pers. vnwn. **17** glansloos; **19** stoomschip; **21** vogel; **22** bloeiwijze; **23** gesteente; **25** speelgoed; **27** izegrim; **29** peuter; **30** werktuig; **32** band; **33** vreselijk; **34** zangvogel; **36** pl. in Geld.; **37** ruthenium; **38** bewijs van betaling; **39** boom; **41** ofschoon; **42** plooibaar; **43** grootte; **44** inhoudsmaat; **45** scheepsvloer; **47** vaatwerk; **48** zangnoot; **50** mnl. dier; **52** schaakfiguur; **55** gewrichtsholte; **56** bijb. naam; **58** pl. in Utrecht; **59** muziekinstrument; **60** riv. in Italië; **62** restant; **63** riv. in Rusland; **64** dun; **65** heen en terug; **67** boksterm; **68** snijwerktuig; **69** bijwoord; **70** zoogdier; **72** vr. titel; **74** Ned. Spoorwegen; **75** monnik.

VERTIKAAL: **1** beroep; **3** uitroep; **4** scheepslading; **5** schutsluis; **6** lengtemaat; **7** geloof; **8** Ned. rivier; **9** stad in Afrika; **10** gelukkig nieuwjaar; **11** genezing; **13** uitschuiftrap; **16** deel van de week; **18** gereedschap; **20** verhaal; **22** groet; **24** ten bedrage van; **25** duinvallei; **26** voorz.; **28** dun; **30** sierplant; **31** deel van een roeiboot; **34** vr. munt; **35** overmatig vol; **38** slaapplaats; **40** huisdier; **44** beroep; **46** metaal; **49** patstelling; **51** brievenpost; **53** japon; **54** grond; **55** bedaard; **57** inhoudsmaat; **59** uitroep; **61** wild zwijn; **63** aftreksel; **66** afgelegen; **67** herkauwer; **70** barium; **71** zangnoot; **72** schoolvak; **73** lidw.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: **1** spreeuw; **6** obelisk; **12** Bern; **13** even; **14** al; **16** rein; **18** stek; **19** ha; **20** mul; **22** neetoor; **24** bar; **25** pias; **27** koren; **28** port; **29** oksel; **31** nop; **32** Dante; **33** tres; **35** post; **36** veem; **37** moot; **39** list; **41** prof; **44** edict; **46** wijs; **48** noren; **50** Rome; **51** tenor; **53** rede; **54** sla; **55** karamel; **57** tam; **58** ik; **59** tank; **60** snek; **62** MO; **63** tent; **64** teef; **66** ootmoed; **67** leguaan.

VERTIKAAL: **1** shampoo; **2** Rb; **3** ee[illegible] **4** eren; **5** uniek; **7** beton; **8** ever; **9** lek[illegible] **10** in; **11** kwartet; **15** Luik; **17** neon; [illegible] soep; **19** hart; **21** last; **23** trom; [illegible] bont; **26** service; **28** pastoor; **30** lees[illegible] **32** Doom; **34** set; **35** pop; **38** persi[illegible] **39** Lima; **40** bijna; **42** fret; **43** an[illegible] moon; **45** dolk; **46** werk; **47** soms; [illegible] Edam; **51** tante; **52** rente; **55** kano; [illegible] leeg; **59** t.e.m.; **61** keu; **63** TT; **65** t[illegible]

Winwoord: OPPERVLAKTEDRUK

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad BV

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 28,40
per kwartaal ƒ 85,20
Per acceptgiro:
per maand ƒ 29,65
per kwartaal ƒ 86,45
losse nummers ƒ 1,65
Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de slimme slapjanus

recept

Spaghetti met kippelevertjes

400 gram spaghetti, 1 kg tomaten, 1 kleine ui, tijm, 1/2 bosje peterselie, 1 teen knoflook, 1 pepertje, peper en zout, 400-500 gram kippelevertjes, olijfolie.

Ontvel de tomaten, snijd deze in vieren en verwijder kern en pitjes. Hak de ui fijn. Neem de tijmblaadjes van het takje en hak de peterselie en knoflook. Was en halveer het pepertje, verwijder zaadjes en zaadlijsten en snijd het vruchtvlees in dunne reepjes. Maak de levertjes schoon en snijd ze in stukken. Verhit de olie en fruit hierin de uisnippers zacht. Voeg ongeveer 3/4 van de tomaten toe, de tijm en peterselie en laat dit met en snufje peper en zout 5 minuten smoren. Voeg de knoflook het pepertje toe en laat de saus nog 20 minuten afgedekt op het vuur. Snijd de resterende stukken tomaat in blokjes. Kook de spaghetti beetgaar. Verhit in een koekepan een scheutje olie en bak hierin de stukjes kippelever bruin van buiten en een beetje roze van binnen en voeg de blokjes tomaat toe. Giet de spaghetti af, geef de saus erbij en schep hierover de gebakken levertjes.

Meisjes handiger, jongetjes sterker

DELFT – Jongetjes zijn over het algemeen sterker dan meisjes, maar ze zijn minder handig. De motorische vaardigheden van meisjes zijn verder ontwikkeld dan die van de jongens, zo blijkt uit een onderzoek onder meer dan 2.000 kinderen in de leeftijd van twee tot dertien jaar.

Maandag 30 augustus promoveert mevrouw L. Steenbekkers aan de Technische Universiteit in Delft op haar studie van de fysiologie van het jonge kind. Zes jaar lang verzamelde en analyseerde zij alle mogelijke gegevens over lichaamsmaten, krachten die kinderen kunnen uitoefenen, technisch inzicht, motoriek en lenigheid. Verbonden aan de faculteit industrieel ontwerpen, verrichtte de promovenda het onderzoek met het oog op het veilig ontwerpen van allerlei gebruiksartikelen, zoals kinderzitjes, trappen, kinderfietsen en bedjes.

Over het algemeen zijn jongens breder en zwaarder gebouwd dan meisjes. Maar de volgens mevrouw Steenbekkers meest opvallende uitkomst van de studie is dat het hoofd van jongetjes fors groter is dan dat van meisjes. Naar verhouding hebben meisjes in de onderzochte leeftijdsgroep langere bovenbenen en bredere heupen, jongens hebben daarentegen bredere schouders.

Nederlandse kinderen behoren tot de grootste ter wereld. Maar binnen de grenzen van ons land zijn er verschillen. In het noorden van Nederland zijn de kinderen langer dan in de zuidelijke provincies. In de randstad zijn kinderen gemiddeld kleiner dan in de rest van het land. Dat heeft volgens de promovenda vermoedelijk te maken met het grote aantal allochtonen in dit deel van het land. Buitenlandse kinderen zijn in het algemeen kleiner dan Nederlandse jongens en meisjes.

Bezuinigen kan zonder veel 'pijn' voor ontvangers

Beperken kinderbijslag bespaart 2,5 miljard

Van onze redactie binnenland

ROTTERDAM – Op kinderbijslag kan 2,5 miljard gulden worden bezuinigd zonder veel (financiële) 'pijn' voor de ontvangers. Dat schrijven prof. dr. B. van Praag en drs. E. Plug, beiden verbonden aan de Universiteit van Amsterdam, in het economenvakblad ESB.

De wetenschappers vinden dat bij de herijking van het stelsel van de sociale zekerheid, zoals die nu plaatsvindt, de kinderbijslag niet buiten beschouwing kan blijven. Met de kinderbijslag is jaarlijks in totaal ongeveer zes miljard gulden gemoeid.

In ongeveer 40 procent van de gevallen dat kinderbijslag wordt uitgekeerd, gebeurt dat niet overeenkomstig de oorspronkelijke doelstelling van de kinderbijslagwet.

De beide wetenschappers hebben berekeningen gemaakt over 1991. Als toen het volgens hun teveel betaalde aan kinderbijslag zou zijn teruggevorderd via loon- of inkomstenbelasting zou dat 2,5 miljard gulden hebben opgeleverd.

De bijslag voor eerste kinderen zou kunnen vervallen voor huishoudens met alleenverdieners met een netto-inkomen van meer dan 2.800 gulden per maand, voor tweeverdieners bij een inkomen van meer dan 3.300 gulden. De kinderbijslag voor het tweede kind zou kunnen vervallen bij inkomens van respectievelijk 4.200 en 5.000 gulden per maand.

Werd de kinderbijslag ooit gezien als een verzekering tegen het risico van het krijgen van kinderen, vandaag de dag dient de kinderbijslag vooral om te voorkomen dat het verschil in kindertal leidt tot een groot verschil in welvaart. Voor de lagere inkomens blijkt de kinderbijslag inderdaad goed soelaas te bieden voor een vermindering van de welvaart, aldus beide wetenschappers.

Ze betrekken in hun onderzoek de resultaten van een grootscheepse enquête van de Gemeenschappelijke Pers Dienst uit 1991. Uit dat onderzoek komt naar voren dat veel mensen de voorkeur geven aan een leven met kinderen boven een hoog welvaartsniveau. Van Praag en Plug stellen dat de extra kosten van een kind te berekenen zijn en dat kindervreugde in geld is uit te drukken.

Woede over leuzen

● *Bloemen liggen als symbool van afschuw onder een besmeurde muur op het oorlogskerkhof in Nijmegen. In de nacht van maandag op dinsdag hebben onbekenden 212 graven met hakenkruizen en leuzen beklad. Een gespecialiseerd team van de Commonwealth War Graves Commission uit België is gisteren begonnen met het verwijderen van hakenkruizen en racistische leuzen. Uit het hele land hebben mensen woedend gereageerd op de grafschennis. De politie kreeg gisteren een groot aantal telefoontjes van mensen die aanboden de besmeurde zerken schoon te maken. Vandaag is er op de begraafplaats een herdenkingsbijeenkomst om mensen de gelegenheid te geven hun ontzetting over de actie kenbaar te maken.*

Foto: ANP

Geen nieuw proces tegen Demjanjuk

Van onze correspondent

TEL AVIV – De staat Israël ziet geen mogelijkheid een nieuw proces te beginnen tegen John Iwan Demjanjuk wegens diens optreden als politieman in Sobibor en andere concentratiekampen.

Procureur-generaal Joseph Harish heeft dat gistermorgen 'met een bezwaard gemoed' laten weten aan de zes indieners van petities bij het Hooggerechtshof. Het Hof, dat het laatste woord heeft, is gistermorgen begonnen met een hoorzitting over de petities. Maar de kans dat het alsnog tot een nieuw proces besluit, is uiterst klein. Het Hof heeft een beslissing over een nieuw proces tegen Demjanjuk, na een vergadering van drie ur, uitgesteld tot morgen. Het staat nu vrijwel vast dat Demjanjuk zal worden gedeporteerd.

De procureur-generaal verklaarde dat hij 'na afweging van alle factoren' tot de conclusie is gekomen dat er op strikt juridische gronden geen mogelijkheid bestaat Demjanjuk opnieuw in Israël te berechten. Hij zei zich de onvrede onder het Israëlische publiek goed te kunnen voorstellen. Ook had hij in zijn overwegingen betrokken dat waarschijnlijk geen enkel ander land bereid zal zijn Demjanjuk voor diens optreden in Sobibor en andere kampen te berechten als Israël dat nalaat. Hij zei het Hooggerechtshof aan te bevelen Demjanjuk zo snel mogelijk te deporteren.

Als het Hof besluit de aanbeveling van de procureur-generaal te volgen dan kan Demjanjuk op een vliegtuig worden gezet. De bestemming staat nog niet vast. Demjanjuk en zijn naaste familieleden hebben visa voor Oekraïne, waar hij in 1920 is geboren. In de Verenigde Staten woedt momenteel een juridische strijd over de vraag of Demjanjuk daar mag terugkeren. Demjanjuks zoon, John jr., zei dat zijn vader zeker naar Amerika terug mag.

Op 29 juli besloot het Hooggerechtshof John Demjanjuk te ontslaan van rechtsvervolging. Hij was in 1988 door de districtsrechtbank in Jeruzalem ter dood veroordeeld omdat hij onder de bijnaam 'Iwan de Verschrikkelijke' de gaskamers zou hebben bediend in het vernietigingskamp Treblinka. Maar het Hof bepaalde dat nieuw ontdekt bewijsmateriaal voldoende twijfel had gezaaid aan het oordeel van de lagere rechtbank om ontslag van rechtsvervolging te rechtvaardigen.

Tips RaRa-bom houden politie aan het werk

DEN HAAG – Zes weken na de bomaanslag van RaRa-activisten in het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, speurt een speciaal rechercheteam nog steeds met onverminderde inzet naar de daders. Er is tot dusver geen enkele aanhouding verricht. En dat zal voorlopig ook wel zo blijven, verwacht woordvoerder H. Schreuder van de Haagse politie.

Het onderzoek zit volgens Schreuder nog lang niet vast. Nog steeds melden zich nieuwe informanten die menen aanwijzingen te kunnen geven. Sinds Justitie een maand geleden een premie van twee ton op de hoofden van de daders zette, kwamen al meer dan veertig tips binnen. Dat die niet hebben geleid tot arrestaties, wil volgens de politiewoordvoerder niet zeggen, dat er geen schot in de zaak zit.

Maij wil impasse schippersconflict doorbreken

DEN HAAG – In een poging de impasse in het binnenvaartconflict te doorbreken, heeft minister Maij (Verkeer en Waterstaat) gisteren alle betrokken partijen apart uitgenodigd morgen met haar te overleggen. Dat heeft het ministerie gisteravond laten weten. De gesprekken zijn een vervolg op het overleg van afgelopen dinsdag.

Maij wil met de organisaties onder andere overleg plegen over het kiezen van een onafhankelijk voorzitter voor de onderhandelingen. Verder wil zij praten over de inhoud van het convenant en over de voorstellen die in het plan-Biesheuvel worden genoemd.

Maij heeft voor morgen ook de Federatie van Schippersbonden (FSB) en de Duwbakkenvereniging uitgenodigd. De schippersorganisaties ONS en ASV en de Vereniging Toerbeurt noord-zuid weigerden eerder samen met deze twee organisaties aan de onderhandelingstafel aan te schuiven. Zij verwijten de FSB een gebrek aan solidariteit en de duwvaartexploitanten broodroof door tijdens de actieweken zoveel mogelijk vracht te vervoeren.

punt uit

● Vrij

De voor afscheiding van Turkije strijdende Koerdische Arbeiderspartij PKK heeft dinsdag de laatste twee van zes buitenlandse toeristen vrijgelaten, die al weken gevangen waren gehouden. Dit is gisteren meegedeeld door het Australische ministerie van Buitenlandse Zaken. Het ging om een Australische vrouw en haar Britse neef. Eerder kwamen vier Franse gijzelaars vrij. De opstandelingen dwongen de gijzelaars gedurende twee weken te voet door de bergen van Zuidoost-Turkije te trekken.

● Georgië

Georgië en zijn afvallige deelstaat Abchazië hebben een nieuwe datum vastgesteld voor de terugtrekking van troepen uit het gebied. Het bestand in Abchazië brengt echter het gevaar van chaos en burgeroorlog in Georgië naderbij. Gisteren vielen vier doden toen een bom op de markt van Marneoeli ten zuiden van Tbilisi ontplofte. De terugtrekking uit Abchazië moet zaterdag beginnen en op 16 augustus voltooid zijn.

● Uittocht

Meer dan 25.000 burgers uit de vallei rond de grensstad Kaya in het zuiden van Soedan zijn de afgelopen dagen naar Oeganda gevlucht om te ontkomen aan aanvallen van het Soedanese regeringsleger op stellingen van het bevrijdingsfront SPLA.

● Visum

De gezamenlijke veteranenorganisaties hebben minister Kooijmans (Buitenlandse Zaken) gisteren een telegram gestuurd, waarin zij zich scharen achter het besluit de 'deserteur' Poncke Princen geen inreisvisum te geven voor Nederland. Princen, die in '48 de zijde koos van het Indonesische verzet, heeft van de ambassade in Jakarta geen visum gekregen wegens zijn toenmalige desertie.

● Beloning

Scholieren in Den Haag die zich rustig houden in de tram krijgen een beloning. Het Haagse vervoerbedrijf HTM wil zo wangedrag en vandalisme tegengaan op tramlijnen die druk worden gebruikt door jongeren die van of naar school gaan.

● Zuid-Afrika

Zuidafrikaanse soldaten hebben in twee aparte incidenten twee gewapende mannen doodgeschoten in de zwarte stad Tokoza, ten oosten van Johannesburg. Het is de eerste keer dat het leger in actie is gekomen sinds het vorige week werd ingezet om het geweld in de zwarte steden in te dammen.

● Sprinkhanen

De Verenigde Naties hebben gisteren gewaarschuwd voor nieuwe sprinkhanenplagen in talrijke Afrikaanse landen, delen van Azië en het Midden-Oosten. De directeur van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de VN (FAO) heeft de internationale gemeenschap opgeroepen meer geld te fourneren voor de bestrijding van de insekten, die de voedselvoorraden in bedreigde landen al ernstig zouden hebben aangetast.

VS sturen waarschijnlijk elitetroepen naar Somalië

Van onze redactie buitenland

WASHINGTON – De Verenigde Staten gaan mogelijk speciale commando-eenheden sturen naar Somalië om de voortvluchtige krijgsheer Mohamed Farah Aidid te arresteren. Dit hebben gisteren Amerikaanse functionarissen gemeld. Zij zeiden bovendien te verwachten dat de buitenlandse troepen, inclusief de Amerikaanse, nog zeker een jaar in Somalië zullen blijven.

Aidid wordt verantwoordelijk gehouden voor de geweldsescalatie tegen militairen van de Verenigde Naties die zondag werd gekenmerkt door de moord op vier Amerikaanse 'blauwhelmen'. In de nacht van dinsdag op woensdag schoten in Mogadisjoe Amerikanen uit een helikopter zeven bewapende Somaliërs dood die vermoedelijk tot de aanhang van Aidid behoorden. Een woordvoerder van Unosom, de organisatie van de Verenigde Naties voor Somalië, verklaarde dat vanuit het toestel het vuur werd geopend nadat de Somaliërs een helikopter van de VN hadden beschoten.

De mededeling dat de Amerikanen eventueel langer dan gepland in Somalië zullen blijven, werd min of meer bevestigd door de coördinator van Unosom, David Shinn. Hij zei tijdens een persconferentie te verwachten dat de VN, waarschijnlijk ook militair, in Somalië zullen blijven ook al verloopt hun mandaat in april 1995.

De VN hebben een vredesmacht van 20.000 man in Somalië, die ervoor moet zorgen dat humanitaire hulp in het door burgeroorlog en hongersnood geteisterde land op zijn plaats terechtkomt.

De coördinator van Unosom benadrukte nog eens dat het van het grootste belang is dat Aidid wordt uitgeschakeld. Shinn speculeerde daarbij op de komst van de Amerikaanse elitetroepen. „Men heeft een zeer goed getrainde groep nodig die in een voor haar volstrekt onbekende stad in staat is iemand zonder veel bloedvergieten op te sporen en te arresteren."

Hoewel de VN Aidid verantwoordelijk houden voor het geweld tegen de buitenlandse militairen beweert de rebellenleider niets met het geweld te maken te hebben. Shinn kon of wilde niet zeggen wat er zal gebeuren met de krijgsheer als hij wordt gearresteerd. De VN hebben een arrestatiebevel uitgevaardigd tegen Aidid na de dood van 24 Pakistaanse blauwhelmen in juni. Op Aidids hoofd staat een beloning van 25.000 dollar.

Verpleegkundige schuldig aan dood meisje

AMSTERDAM – De Amsterdamse rechtbank heeft gisteren een verpleegkundige (38) uit Bunschoten tot twee maanden voorwaardelijke gevangenisstraf en tweeduizend gulden boete veroordeeld. De man werd verantwoordelijk geacht voor de dood van een 17-jarig meisje, dat in juni 1991 in het Hilversumse Streekziekenhuis een kaakoperatie had ondergaan.

De man die in de bewuste nacht de zorg had voor drie patiënten op de recovery-afdeling, onder wie het meisje, diende haar na pijnklachten en braakneigingen een hogere dosis dan gangbaar toe van het middel dipidolor. Toen haar toestand verslechterde, spoot hij haar intraveneus en, op eigen initiatief, het weinig gebruikte en risico's inhoudende middel droperidol in. Nadat hij een ademstilstand had opgemerkt, wachtte hij te lang met het waarschuwen van het reanimatie-team.

Volgens de rechtbank had hij zichzelf een grotere vrijheid toegekend dan hij al had en met fataal gevolg. Getuige-deskundige prof. J. de Lange (VU-ziekenhuis) had tijdens de behandeling van de zaak, twee weken geleden, de falende communicatie tussen verpleegkundigen en anesthesisten in het streekziekenhuis gehekeld.

De rechtbank was echter van mening dat de dood van het meisje daaraan slechts ten dele was te wijten. Zij achtte ook de werkdruk en de stressvolle situatie een factor van belang.

Nederlandse alpinist omgekomen

DEN HAAG – Door een ongeluk in het gebied rond de Mont Blanc in de Franse Alpen is dinsdag een Nederlandse alpinist om het leven gekomen. Het gaat om een 31-jarige man uit Nijmegen. Hij was in de Alpen samen met leden van de Nederlandse Bergsport Vereniging.

Volgens de plaatselijke politie heeft de man een dodelijke val gemaakt. Zijn lichaam kon pas gisteren worden geborgen, omdat het dinsdag slecht weer was in het gebied. De andere Nederlandse alpinist met wie het slachtoffer een klimtocht maakte en die getuige was van het ongeval, kon ook pas gisteren worden gered.

Epidemie van malaria dreigt in Moskou

MOSKOU – De Russische radio heeft inwoners van Moskou gisteren aangeraden voorzorgsmaatregelen te nemen tegen malaria. Volgens de radio dreigt een epidemie in de Russische hoofdstad. Het gevaar is afkomstig van 10.000 grotere en kleinere vijvers waar de muskieten zich dit jaar ongewoon snel vermenigvuldigen.

De slechte gezondheidszorg leidt in Rusland tot een snelle toename van infectieziekten. Vaccins tegen malaria zijn in de handel niet beschikbaar, mensen kunnen zich alleen beschermen door regelmatig medicijnen in te nemen. Sommige vormen van malaria zijn dodelijk.

Restaurant Holiday Inn in Sarajevo luilekkerland en oase van rust

Flessen ploppen, kanonnen knallen

's Avonds is het restaurant van het Holiday Inn in Sarajevo als een baarmoeder. Een veilige, rozige, warme omgeving voor de vermoeide, gespannen verslaggevers. De gordijnen zijn dicht, de explosies buiten zijn zachte plofjes geworden, ver weg, ze hebben niets meer met ons te maken.

DOOR MAURICE WILBRINK

SARAJEVO – Obers in uniformen met 'Holiday Inn' op het borstzakje zwieren met borden vol eten tussen de tafels door. Die met de bordeaux-rode jasjes zijn de jongsten en nog het meest onhandig. Die met de beige jasjes al wat vlotter en de enkeling met het olijfgroen om de schouders mag de wijn openen.
Ah, wijn! Franse rosé voor een zwarte marktprijs van ruim vijftig gulden per fles. Plop-plop doen de flessen. Whomp, galmen de kanonnen buiten. Schenk nog eens in, want wij willen nu niet meer denken aan die door granaatscherven verminkte man die we vandaag zagen, aan die hongerige kinderen, aan die klote oorlog.

De grote filmer Fellini zou het vanavond, hier in het restaurant, weer allemaal in zijn magische oog hebben opgenomen. Hier zitten we, in het gedempte licht, terwijl een pianist van die zachte, zich nimmer opdringende melodietjes speelt. Het Italiaanse tv-team heeft vanavond zijn eigen pasta door de hotelkok laten klaarmaken. En ITN, de Britse tv, ontkurkt jolig flessen tax free wijn, nog meegesleept uit Westeuropa. En het vruchtenijs is weer ongeëvenaard: ijs van echte aarbeien, echte citroenen, echte peren. In Sarajevo, de stervende stad.

De service die Holiday Inn na vijftien maanden Servische aanvallen op de stad, nog weet te bieden is van een surrealistisch niveau. Er is een groot drinkwatertekort in de stad, maar de lakens op de hotelbedden worden dagelijks gewassen. De broodfabriek in Sarajevo ligt alweer tijden stil, maar het brood is hier iedere dag vers. De wanhopige bewoners van de Bosnische hoofdstad hebben geen elektriciteit, maar in Holiday Inn leveren de dieselgeneratoren nog altijd stroom vanaf zeven uur 's avonds.
Een gast in Holiday Inn krijgt, als hij alle drie de maaltijden verorbert, dagelijks veel meer calorieën binnen dan goed voor hem is. Tussen de middag een warme maaltijd, 's avonds een warme maaltijd. Het ontbreekt slechts aan een menukaart – het is hier eten wat de pot schaft.

Maar de pot zit overvol. Grote partijen vlees, groenten, fruit en drank worden ingeslagen op de zwarte markt. De prijzen die daar worden betaald, zijn fenomenaal, maar Holiday Inn heeft voldoende inkomsten. Gemiddeld zeventig gasten – vooral journalisten – telt het hotel, dat op dit moment per nacht 82 dollar (ruim 150 gulden) rekent.

De zwarte markt wordt via vele wegen gevoed. Smokkelaars wagen hun leven om voor enorme winsten voedsel naar de stad te brengen, maar de hoeveelheden lopen terug, naarmate de Serviërs hun wurgengreep op de stad vergroten. Aan de andere kant profiteren Servische troepen ook van de schreeuw om voedsel vanuit Sarajevo.

Het Holiday Inn heeft in de loop van de vijftien maanden dat het beleg al duurt, een ingewikkeld onderhandelingsspel gevoerd met Servische belegeraars en Bosnische verdedigers om de voedseltoevoer op gang te houden. Met groeiend succes: verslaggevers die nu na een jaar afwezigheid terugkeren naar Sarajevo, merken dat de kwaliteit van de maaltijden uit de hotelkeuken er flink op vooruit is gegaan.

Het corps oorlogsverslaggevers dat toch heel wat gewend is, houdt niet op zich te verbazen over de gerieflijkheid die Holiday Inn nog altijd biedt. Je ondergaat het met een mengeling van schaamte en genotzucht. Het is een verademing om de marmeren vloer van de grote lobby te betreden, na weer een dag vol gevaar in de stad, waar je je leven kan verliezen bij iedere voetstap die je er zet. Het is een zegen om de spanning even te kunnen afreageren met een glaasje Looza, een populaire locale sterke drank.
Maar een ongemakkelijk gevoel geeft het ook, als je na een goede maaltijd weer het plein overrent, hopend dat de scherpschutter je niet in zijn vizier neemt, en je terechtkomt tussen kinderen die al vijftien maanden veel te weinig te eten krijgen. Na enkele dagen begin je broodjes in servetten te draaien en buiten uit te delen. Een meisje kijkt je met grote ogen aan, als het plotseling een vers peertje in haar hand gedrukt krijgt.

Maar wanneer je eenmaal weer in de beslotenheid van het hotel bent, blij de dag zonder schrammen te zijn doorgekomen, en de dampende schalen komen voorbij, dan is de Bosnische ellende weer een stuk abstracter. Verheugd constateer je, de zaal rondkijkend, dat iedereen de avond weer heeft gehaald, en je maakt grappen, je eet, drinkt en gaat in een lichte alcoholroes naar bed zodat de slaap het tenminste wint van de nachtelijke beschietingen.

Het zou ook niet anders kunnen: de Bosnische realiteit is zo gruwelijk dat een journalist er depressief of gek van zou worden, als hij er zich niet van zou kunnen losmaken. Maar de wonderlijke wereld van het hotel Holiday Inn Sarajevo leert ons nog iets. Hoe meer de mens in de watten wordt gelegd, hoe moeilijker hij kan invoelen hoe hels het leven is voor de geterroriseerde Bosniërs. Gezeten voor een flink bord warm eten gaat het zijn voorstellingsvermogen simpelweg te boven.

Dat gebeurt zelfs als je er boven op zit, in een Sarajevaans hotel, en dus helemaal als je in een ander land woont. Het zegt iets over de slappe, onverschillige houding van het Westen. Het heeft de gordijnen dichtgetrokken, de pianist aan de toetsen gemaand en de ober gewenkt. Plop!

● *Terwijl de gasten in het Holiday Inn rijkelijk gevulde schalen krijgen voorgeschoteld, staan de inwoners van Sarajevo elke dag weer voor de schier onmogelijke opgave een karig maaltje bij elkaar te schrapen.* Foto: REUTER

Politie zet geavanceerde computers in tegen kunstdieffen

Maffia berooft Frankrijk van culturele schatten

Van onze redactie buitenland

PARIJS – Het was een goede nacht om kunst te roven, donker en bewolkt. Tussen de pijnbomen aan de kust togen de dieven aan het werk. Eerst maakten zij het alarmsysteem van het Rothschild-museum onschadelijk en daarna sloegen zijn hun slag.

Volgens de Franse politie gingen de dieven aan de haal met het 'Portret van een Dame' van Boucher en een tiental andere 18de eeuwse meesters. „Dat was een geavanceerd team," meent rechercheur Mireille Ballestrazzi. „Zij hebben veel, heel veel schilderijen meegenomen."
De Franse politie is zeer verontrust over de diefstal in het Rothschild-museum aan de Riviéra omdat de inbraak zoveel leek op een eerdere diefstal uit een museum in het nabijgelegen Menton. Volgens Ballestrazzi wijst alles op Italiaanse bendes.
„Wij geloven dat de maffia bendes in dienst heeft genomen om Franse musea te beroven," aldus de rechercheur. „De georganiseerde misdaad is geïnteresseerd geraakt in kunstdiefstal omdat het zo lucratief is geworden."
Volgens kenners behoort kunstdiefstal tegenwoordig samen met drugs- en wapenhandel tot de meeste profijtelijke takken van de misdaad. Bovendien opereren de criminelen tegenwoordig zo internationaal en bereiden zij de diefstallen dermate goed voor dat de politie in vele gevallen machteloos staat. Slechts tien tot vijftien procent van alle kunstdiefstallen wordt ooit opgelost en de grootste diefstal ooit, de roof van kunst ter waarde van 300 miljoen dollar uit het Gardner-museum in Boston in 1990, is tot op heden een onopgelost mysterie gebleven.

Maar de kunstwereld, verzekeringsmaatschappijen en de politie slaan terug. Er wordt gewerkt aan geavanceerde computerdatabases waarin alle gestolen schilderijen zijn opgeslagen. De gegevens van het twee jaar oude Art Loss Register, dat inmiddels 50.000 bestanden heeft opgebouwd, zijn beschikbaar voor verzekeringsmaatschappijen, musea, handelaren en de politie.

In de kantoren van de organisatie in Londen en New York worden de databases bijgehouden. De kosten van de organisatie worden opgebracht door de gebruikers een bijdrage in rekening te brengen.
Volgens experts zal de kans op het terugvinden van gestolen kunst zeker toenemen als afbeeldingen van de kunstwerken over de hele wereld bij handelaren en musea op het computerscherm opgeroepen kunnen worden.

In Italië is het aantal kunstdiefstallen tussen 1980 en 1992 verdubbeld tot 1.700 gevallen, weet kolonel Roberto Conforti, van de afdeling kunstdiefstallen van de politie. „Als wij de huizen van maffiosi doorzoeken, vinden wij altijd gestolen kunst." Bovendien gebruikt de maffia de reguliere kunstmarkt om drugsgeld wit te wassen, aldus de kolonel. Met drugsgeld koopt men gestolen kunst die vervolgens wordt verkocht en zo heeft men ineens 'wit' geld.
Sinds het ineenstorten van het communisme in Oost-Europa hebben lokale bendes ervoor gezorgd dat Russische ikonen en zilveren samovars, Poolse kerkkunst en Renaissance-schilderijen uit Tsjechische kastelen op de Westerse kunstmarkt zijn verschenen. Tsjechische functionarissen zijn wanhopig: „Per dag worden gemiddeld drie kerken of kapellen beroofd," zegt een medewerker van het ministerie van Binnenlandse Zaken. „Wij verliezen ons verleden."

De leiding van het Art Loss Register heeft echter toegezegd te zoeken naar financiële steun om de Tsjechen in het register op te nemen. Veilinghuizen zoals Sotheby's en Christie's controleren de bij hen aangeboden kunst tegenwoordig bij het register en vaak blijkt er gestolen kunst bij te zitten.

In de databases kan gezocht worden op naam van de kunstenaar of naar delen van een afbeelding. Daarna kan een afbeelding van het gezochte werk op het scherm getoverd worden. Gemiddeld worden via het systeem tien gestolen kunstwerken per maand teruggevonden.
Er is een stijging waar te nemen van het aantal gestolen kunstwerken dat bij veilingen wordt aangeboden en een deel van de gestolen waar komt vaak na betaling van een losgeld bij de eigenaar terug. Maar een groot deel wordt nooit teruggevonden. Volgens geruchten zouden drugsbaronnen in Zuid-Amerika meesterwerken in hun bezit hebben. Ballestrazzi gelooft dat superrijke verzamelaars de kunst via handelaren zonder scrupules opkopen en zelf ten toon stellen. Ook zou veel kunst naar Japan verdwijnen.

commentaar

Irma

Met vals sentiment, gespeelde ontroering en krokodilletranen heeft het Westen – de Britse premier Major voorop – zich meester gemaakt van het vijfjarige Bosnische meisje Irma Hadzimuratovic uit het belegerde Sarajevo. Twee weken geleden werd Irma bij een Servische mortierbeschieting ernstig gewond. Haar moeder kwam bij de beschieting om het leven.
Irma is intussen het symbool geworden van de lijdende Bosnische hoofdstad. 'Dank zij' de hulp van de Britse premier, die zich voor deze 'heldendaad' schaamteloos liet fêteren, kon het meisje uiteindelijk naar Engeland worden overgevlogen waar artsen voor haar leven vechten, vergeefs zo valt te vrezen.
Met haar hoofd, rug en buik vol granaatscherven is het kind uit Sarajevo inmiddels uitgegroeid tot het zinnebeeld van de Westerse machteloosheid. Zes dagen lang wachtte ze met de familie die haar nog rest, op toestemming van de Verenigde Naties voor evacuatie naar een ziekenhuis dat wel beschikt over drinkwater en elektriciteit. De VN haalden pas een streep door hun bureaucratische bezwaren toen de televisiecamera's de beelden van het meisje de wereld rondstuurden. Overal brachten kranten op hun voorpagina's de foto van het meisje dat apathisch met haar mond open één van haar poppen omklemde.
Er zijn in Sarajevo nog ongeveer 80.000 andere kinderen, allemaal potentiële slachtoffertjes. In ziekenhuizen liggen nog tientallen zwaar gewonde kleintjes, die alleen een kans hebben na behandeling in goed geoutilleerde, Westerse ziekenhuizen. Deze kinderen zijn gedoemd te sterven, omdat vrijwel geen enkel Westers land bereid is geld beschikbaar te stellen voor hun verpleging en transport. Zij hebben pech gehad. Zij komen niet met hun foto in de krant. Zij brengen geen miljoenen mensen in ontroering. Om hen worden geen valse tranen geplengd. Zij creperen gewoon, want van hun bestaan weet niemand af, nee, wil niemand afweten. Onderwijl laat het Westen de gewetenloze oorlogsmisdadiger Karadzic en zijn bloeddorstige generaals gewoon hun gang gaan. VS, Navo en VN wijken voor ieder dreigement dat deze massamoordenaar over de wereld uitstort. Over bombardementsvluchten op Servische stellingen wordt alleen maar gepraat. Eindeloos, eindeloos...

P.S.

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Immigratie

Hierbij wil ik reageren op het artikel over de LIS (Limburgse Immigratiestichting, Limburgs Dagblad d.d. 7-8 1993).
Ik ben het eens met de stichting, als het gaat over het doodzwijgen van extreem-rechtse partijen.
Niet eens ben ik het met de bewering dat de Centrumdemocraten een extreem-rechtse partij is. Een extreem-rechtse partij is volgens mij een partij die alle andere rassen dan het blanke discrimineert, en die ook discrimineert op geloofsovertuiging. De Centrumdemocraten doen dit zeker niet. Zij willen alleen maar het beste voor de Nederlanders in Nederland of die Nederlanders nu zwart of blank zijn, joods of katholiek, maakt voor de CD geen verschil.
De LIS dringt verder aan op het verleggen van accenten en het zichtbaar maken van aandacht en zorg voor allochtonen. Volgens mij wordt er al genoeg voor de allochtonen gezorgd. Hoe zit het bij voorbeeld met de zorg voor onze ouderen, daar wordt maar op bezuinigd, besteedt wat meer van de beschikbare middelen aan de ouderen in de gemeenten.
De LIS is voorts tegen gedwongen concentratie en verplichte spreiding. Gedwongen concentratie krijg je automatisch. De allochtonen willen meestal niet veel huur betalen, dus ze komen allemaal in goedkope huurwoningen terecht en de Nederlanders worden gedwongen om in duurdere huizen te gaan zitten. Omdat de overheid zegt dat iemand die een goed inkomen heeft, niet in een goedkope huurwoning mag blijven wonen, gaan ze niet vrijwillig weg en dan volgt in de toekomst een toeslag op de huur.

KERKRADE **F. van Diest**
(Door redactie ingekort)

● Echte vrede

De twee grote vredesdemonstraties van 21 november 1981 en 29 oktober 1983, respectievlijk in Amsterdam en Den Haag, staan nog in mijn geheugen gegrift. Ondanks de zekerheid dat de heren toch anders zouden beslissen en met de moed der wanhoop, liepen we toch met honderdduizenden tegelijk te hoop tegen het denken dat op vernietiging gericht is. En uiteindelijk hebben we de muren weten af te breken van vijandschap en leken mensen in Oost en West elkaar te vinden in de wil tot vrede in één Europees Huis.
Maar nog geen twee jaar na de val van de Muur en het IJzeren Gordijn, brak in Joegoslavië de hel los. In de twee jaren die volgden speelde zich onder onze ogen een volkerenmoord af. Europa doet niets. Het raakt hopeloos verdeeld. Strategische belangen (angst voor een sterk Duitsland en Frankrijk) en economische belangen (de EG trekt een nieuwe muur op tegen vluchtelingen om de eigen welvaart te beschermen) zijn belangrijker dan de beschaving die op het spel staat.
Wij burgers worden machteloos, beschaamd en met een schuldgevoel opgescheept, omdat de regeringen niet doen waarvoor ze door ons zijn aangesteld.
Dit moet afgelopen zijn. Het gescheld op de vluchtelingen, de Duitsers, de Serviërs, dient om ons een rad voor de ogen te draaien. In Duitsland zijn miljoenen mensen de straat opgegaan om tegen vreemdelingenhaat te protesteren. Ze hebben tenminste iets geleerd van de Tweede Wereldoorlog. Duitsland sluit niet zijn grenzen voor vluchtelingen. Terwijl Sarajevo brandt, gaat het Westen vergaderen over de monetaire problemen. Zou dat het ideaal zijn geweest van het ene Europa? Eerder een schrikbeeld. Als wij onze ogen blijven sluiten voor de ontreddering in Oost-Europa, dan kan het wel eens verkeerd aflopen met ons. Als we onze grenzen dicht houden, dan krijgen we over tien jaar massale volksverhuizingen. Een reëel schrikbeeld? Ik vrees van wel.
Het wordt tijd dat dit alles een halt wordt toegeroepen. Het gaat niet alleen om Joegoslavië, het gaat om heel Europa. Het gaat erom dat wij laten merken dat we een ander Europa willen dan hoe het zich nu ontwikkelt. Europa vlucht. In het Oosten voor de ontreddering en de willekeurige volkerenmoord. In het Westen voor zijn verantwoordelijkheid.
Waarom passief blijven toekijken? Waarom kunnen we niet op dezelfde manier als begin jaren tachtig een vuist maken dat wij er genoeg van hebben, dat er een eind moet komen aan de massamoord, dat we kiezen voor een ander Europa.
Zou dit breed gedragen protest in alle Europese steden niet tot effect hebben dat het passieve, in zichzelf gekeerde, kapitalistische systeem van het Westen, dat niet bereid is om zijn welvaart te delen, doorbroken wordt?
Ik daag daarom ieder uit om zijn of haar protest te laten horen en roep de vredesbeweging op opnieuw haar krachten te bundelen.

MAASTRICHT **G. Koster**

Veel bedrijven sterker dan tijdens vorige recessie

Hardere gulden leidt niet tot omzetverlies

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Het sterker worden van de Nederlandse gulden heeft de afgelopen tien jaar niet tot omzetverlies bij het bedrijfsleven geleid. De waarde van de gulden steeg van 1982 tot en met 1992 met 17 procent ten opzichte van de landen waarmee we handel drijven. Maar de omzet bleef in die periode met gemiddeld jaarlijks 4,2 procent groei slechts een fractie lager dan het gemiddelde van de Oeso (de organisatie van 24 geïndustrialiseerde landen).

Wanneer ook de vrij sterke gevoeligheid van Nederlandse bedrijven voor de waarde van de dollar en het pond in de beschouwing wordt betrokken, is de omzetgroei nog opvallender. Zowel dollar als pond daalde ten opzichte van de gulden in genoemde tien jaren met liefst 34 procent. De cijfers zijn van het research-bureau FDA en gepubliceerd in 'Effectenperiodiek' van de ING Bank.

Van 70 beursgenoteerde, Nederlandse ondernemingen werden de cijfers vergeleken en opgeteld over de afgelopen tien jaar. Het jaar 1982 vormde het dieptepunt van de vorige economische recessie. De omzet van de bedrijven steeg sindsdien met 56 procent tot bijna f 285 miljard, terwijl de nettowinsten ruim verdubbelden tot f 6,2 miljard. Ook de netto- en brutomarges verbeterden, evenals de omzet per werknemer.

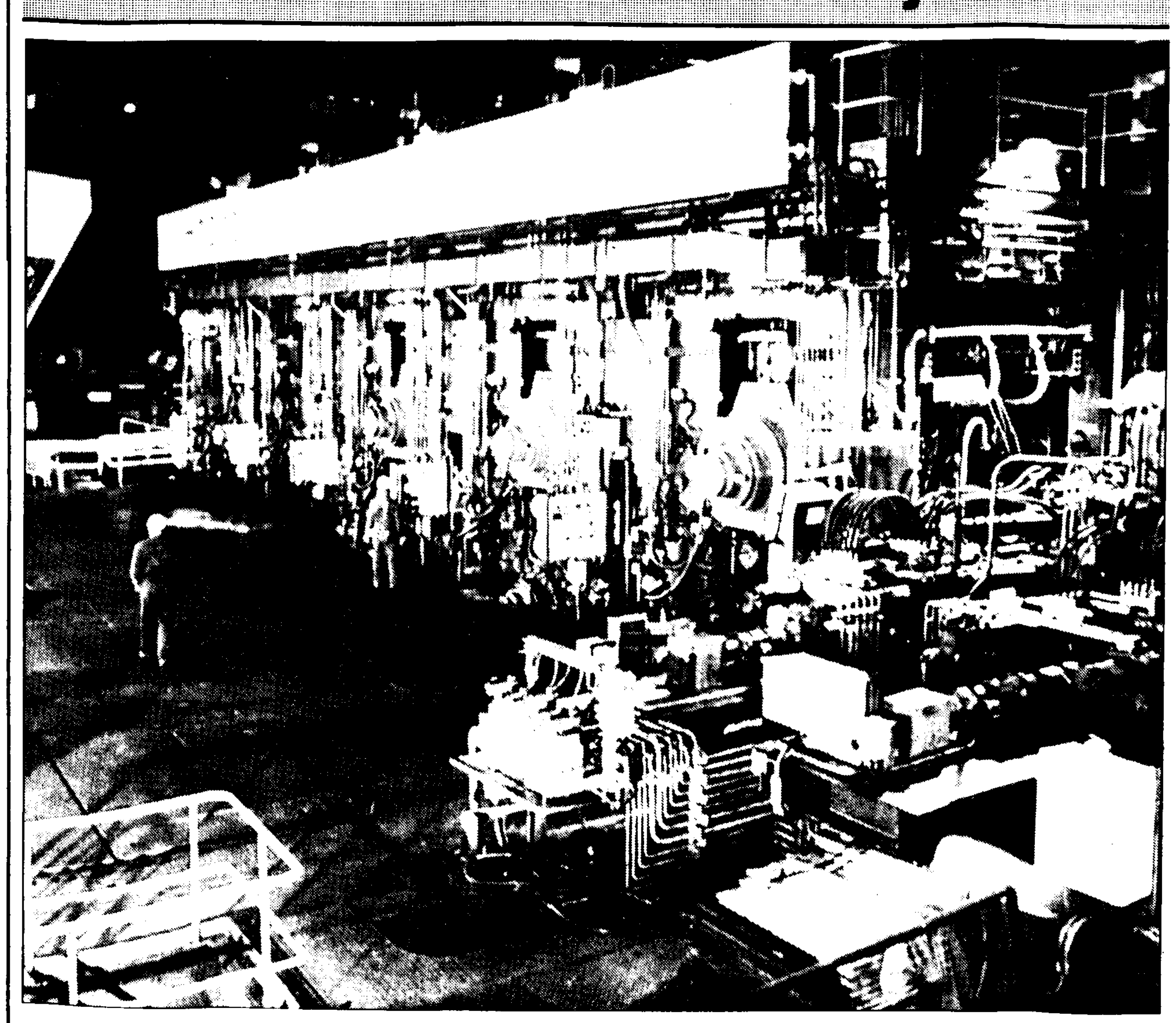
Met uitzondering van de jaren 1990 en 1992 is in het afgelopen decennium ook het aandeel van de loonkosten in de 'toegevoegde waarde' van de bedrijven per saldo fors gedaald. Over de hele periode daalde dit percentage van 77,2 tot 70,2 procent. Een percentage overigens dat zich moeilijk laat vergelijken met het macro-economische percentage van de arbeids-inkomensquote van het CBS.

Flexibiliteit

Op basis van deze en andere gegevens komen de economen tot de conclusie dat de grotere Nederlandse bedrijven er aanzienlijk steviger voor staan dan tijdens de vorige recessie. „Dankzij de sterke internationale gerichtheid, de toegenomen flexibiliteit en de goede vermogensverhoudingen bevinden de belangrijkste beursgenoteerde Nederlandse ondernemingen zich in een goede uitgangspositie om te profiteren van een toekomstig economisch herstel."

Ook het 'harder' worden van de gulden heeft – op de langere termijn – blijkbaar weinig of geen effect. De winstvooruitzichten voor 1993 zijn nog wel heel gematigd. Zonder Koninklijke Olie en Philips zouden de 40 grootste beursfondsen dit jaar een gemiddelde winstgroei van 6 procent kunnen realiseren, aldus de ING Bank-publikatie.

Plat als een dubbeltje

● *Overzicht van de Koudwals 21 bij Hoogovens in Beverwijk. De machine wordt gebruikt voor het uitwalsen van aluminium- en stalen platen.* Foto: ANP

Redding in zicht voor Sabena

BRUSSEL – Er lijkt nu toch redding in zicht voor de Belgische nationale luchtvaartmaatschappij Sabena. Directie en vakbonden werden het gisteren eens over een ontwerpakkoord, dat in forse besparingen voorziet van ruim 500 miljoen gulden in de komende twee jaar.

Vorige week leek het voortbestaan van Sabena aan een zijden draad te hangen, toen het personeel zich bij referendum faliekant keerde tegen kortingen op de salarissen.
Ook in het nieuwe voorstel zijn salariskortingen voorzien, maar er is meer ruimte gekomen voor oudere werknemers en pensioenregelingen. De ruim 9000 personeelsleden wordt nu onder meer gevraagd om per jaar vier dagen onbetaald verlof te accepteren.
Het geld om Sabena overeind te houden moet behalve uit kortingen op de lonen ook uit een herstructurering van de luchtvaartmaatschappij komen. Met name de internationale lijnen moeten rendabeler worden en ook de samenwerking met grootaandeelhouder Air France kan efficiënter.
Uiterlijk volgende week vrijdag moet het ontwerpakkoord door het personeel zijn goedgekeurd. Er heerst onenigheid onder de vakbonden of er nog een tweede referendum moet worden gehouden.
Het eerste reddingsplan had al op 1 augustus dit jaar moeten ingaan. Sabena leed in het eerste half jaar van 1993 een onverwacht verlies van 82 miljoen gulden.

Bonden vrezen explosieve stijging werkloosheid

Duitsers moeten bijna 25 miljard bezuinigen

BERLIJN – Het Duitse kabinet heeft gisteren een bezuinigingspakket van bijna 25 miljard gulden aangenomen. Gesnoeid wordt vooral in de sociale sector. De werkloosheidsuitkeringen gaan omlaag, de kinderbijslag wordt afhankelijk van het inkomen en de sociale uitkeringen worden voor een jaar bevroren. Verder wil het kabinet de compensatie voor niet-werkbare dagen in de bouw schrappen.

Het nu aangenomen bezuinigingspakket is uiterst omstreden. De sociaal-democratische oppositie noemde de regeringsplannen 'vergif' voor de toch al slechte conjunctuur en stelde dat de zwaksten in de samenleving opnieuw de zwaarste last moeten dragen. De vakcentrale DGB vreest dat minstens 200.000 mensen onder de armoedegrens zullen belanden. Ook de linkervleugel van de CDU bekritiseerde het regeringsbesluit.
Waarnemend fractieleider Geissler zei dat de bijstand ook in de toekomst een menswaardig bestaan moet garanderen. De bond van bouwvakarbeiders kondigde verzet aan tegen het schrappen van de compensatie. „Als minister van Financiën Waigel daarmee een miljard wil besparen, moet hij zich wel realiseren dat dan gedurende drie maanden per jaar 300.000 bouwvakkers werkloos zijn. En dat kost de staat 4,5 miljard," aldus een vakbondsfunctionaris.
Waigel wees de kritiek van de hand en noemde zijn voorstellen sociaal uitgebalanceerd. „In Duitsland wordt jaarlijks 1.000 miljard mark in de sociale sector uitgegeven. Daarop zal nu maximaal 15 miljard worden bezuinigd. Het is absurd dit een aanslag op ons sociale stelsel te noemen," verklaarde de minister.
De maatregelen zijn volgens de bewindsman noodzakelijk om het tekort op de begroting terug te dringen. De sociaal-democraten hebben al aangekondigd in de Bondsraad, een soort Eerste Kamer, waarin zij de meerderheid hebben, tegen de kortingen te zullen stemmen.
Behalve deze bezuinigingen voert het kabinet ook een aantal lastenverzwaringen in. De accijns op benzine gaat op 1 januari 16 pfennig omhoog en de solidariteitstoeslag van 7,5 procent op de inkomstenbelasting voor de opbouw van de ex-DDR wordt op 1 juli volgend jaar weer ingevoerd.

Enveloppen blijven populair ondanks fax en computer

AMERSFOORT – De opkomst van computers met modem en faxen ten spijt, neemt het gebruik van enveloppen in ons land nog steeds toe. De envelopfabrikant Bramson's Papier Industrie in Amersfoort stelt dat vast na een onderzoek bij banken, verzekeraars, taxatie- en assurantiekantoren.
Het papierloze kantoor mag indertijd als beeld voor de toekomst zijn geschetst, volgens Bramson's laat het vooralsnog op zich wachten en is zelfs eerder sprake van het tegendeel. In het hele bank- en verzekeringswezen worden jaarlijks naar schatting 3 miljard enveloppen gebruikt. Naar verwachting zal dat aantal in de voorzienbare toekomst nog met een procent of 7 (210 tot 230 miljoen stuks) per jaar stijgen.
De onderzoekers noemen het opvallend dat bij ondernemingen die meer enveloppen zijn gaan gebruiken, het fax-verkeer en de data-communicatie sterker zijn toegenomen dan in bedrijven waar het enveloppengebruik kleiner werd. Zij concluderen dat de fax grotendeels een aanvullend medium blijkt te zijn: snel, maar dikwijls gevolgd door een envelop „omdat er altijd een officiële bevestiging nodig is."

Staalconcern lijdt verlies van bijna 200 miljoen

Hoogovens verhoogt prijzen ondanks afnemende vraag

IJMUIDEN – Om een einde te maken aan de aanhoudend grote verliezen, heeft staalproducent Hoogovens gisteren een serie prijsverhogingen afgekondigd. Samen met de extra bezuinigingen van 350 miljoen gulden dit jaar, hoopt het IJmuidense bedrijf zo weer winstgevend te worden. Het staal- en aluminiumconcern maakte gistermiddag tijdens de presentatie van de halfjaarcijfers nog een verlies bekend van rond de 200 miljoen gulden uit de 'gewone bedrijfsvoering'.
Hoogovens en enkele andere Westeuropese staalbedrijven nemen nu duidelijk het lot in eigen hand met de eenzijdige prijsverhogingen. Eerder dit jaar gingen de prijzen voor de meeste staalprodukten al iets in prijs omhoog. Verdere prijsverhogingen zijn volgens Hoogovens noodzakelijk om weer winstgevend te worden.
De prijzen voor warm- en koudgewalste produkten gaan met ingang van 1 oktober met 35 tot 40 gulden per ton omhoog. Met ingang van 1 januari komt daar nog eens 50 gulden per ton bij. Met hoeveel procent de produkten duurder worden, kan Hoogovens niet zeggen, omdat de verkoopprijzen verschillen en bovendien niet openbaar worden gemaakt.
Overigens is het nog maar de vraag of alle afnemers de hogere prijzen pikken. De nieuwe prijskaartjes gelden als basis voor de onderhandelingen met enkele belangrijke klanten over de halfjaar- en jaarcontracten voor de leveringen van staal aan de witgoedsector en de automobielindustrie. Voor de verpakkingsindustrie hoopt Hoogovens in de contracten voor 1994 een totale prijsverhoging door te voeren van honderd gulden per ton. Alleen voor de producenten van blikjes blijven de prijzen gelijk.
De prijsverhogingen zijn opmerkelijk, omdat de EG-staalindustrie juist dieper in de rode cijfers is gedoken nu de vraag naar staal op de Westeuropese markt ook in de eerste helft van 1993 zwak is gebleven. Hoogovens IJmuiden kon echter als één van de weinige staalproducenten profiteren van de economische opleving buiten Europa. Het bedrijf exporteerde grote hoeveelheden halffabrikaten (knuppels en plakken) naar China en Turkije.
Hoogovens heeft in de eerste zes maanden van dit jaar een nettoverlies geleden van f 189 miljoen tegen f 49 miljoen in dezelfde periode van 1992. Per aandeel verviervoudigde het verlies bijna van f 2,18 naar f 8,48. De omzet is in de eerste helft van dit jaar gedaald van f 3,9 miljard naar f 3,5 miljard.

beurs

Hoogovens

AMSTERDAM – De koers van Hoogovens is gisteren na de publikatie van de halfjaarcijfers als een raket omhooggegaan. Er was wel een fors verlies bij het IJmuidense concern, maar dat was minder groot dan menigeen had verwacht. In een kwartier tijd steeg die met f 5,30 naar f 51,80. Het slot kwam op f 51,30, nog altijd een hoogste punt voor dit jaar.

De indices in Amsterdam bereikten ook opnieuw recordhoogten. De EOE-index scherpte het jongste record aan met een stijging van 4,09 punt op 348,21. De stemmingsindex steeg 2,5 punt naar 127,1.
De omzet kwam op maar liefst f 7146 miljoen. Daarvan kwam f 1148 miljoen voor rekening van de aandelen. De obligatiemarkt gaf koersstijgingen tot bijna een halve punt te zien.

Over een breed front trokken de aandelenkoersen weer aan en een gulden winst telde nauwelijks meer mee. Akzo sloot f 4,40 beter op f 170,50 en collega DSM f 3,10 op f 98,30. Elsevier ging f 1,60 hoger van de hand op f 135,80, Hunter Douglas een rijksdaalder op f 66,80 en KNP BT f 1,60 beter op f 37,60.

KLM, die vandaag kwartaalcijfers publiceert, steeg f 2,20 naar f 36,60. Philips won 90 cent op f 37,40 en Polygram f 1,60 op f 63. Unilever, die later deze week met de kwartaalcijfers naar buiten komt, ging f 2,10 omhoog naar f 189.

Slechts weinig hoofdfondsen hoefden in te leveren. Het grootste verlies was voor Heineken, die f 1,30 wegzakte naar f 174.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	62,90	62,80
ABN Amro A.in F.	86,70	87,00
ABN Amro L.Gr.F.	176,10	176,10
ABN Amro Obl.Gr.f.	200,20	200,50
Aegon	89,60	90,50
Ahold	94,50	94,40
Akzo	166,10	170,50
Alrenta	249,80	250,10
Amev cert.	74,00	74,30
Bols Wes. c.	39,90	39,90
CSM cert.	58,80	60,20
Dordtsche Petr.	170,00	171,20
DSM	95,20	98,30
Elsevier	134,20	135,80
Fokker cert.	20,90	21,30
Gist-Broc. cert.	44,70	44,90
Heineken	175,30	174,00
Heineken Hold.	155,00	154,00
Hoogovens nrc	46,50	51,30
Hunter Douglas	64,30	66,80
Int.Ned.Gr. c.	70,20	70,60
KLM	34,40	36,60
Kon. KNP BT	36,00	37,60
Kon. Olie	183,20	183,50
Nedlloyd	46,10	46,50
Océ-v.d.Gr.	56,30	56,70
Pakhoed cert.	42,60	43,20
Philips	36,50f	37,40
Polygram	61,40	63,00
Postb.Beleggf.	63,00	63,00
RG Florente F.	128,00	128,10
Robeco	115,80	116,90
Rodamco	57,90	58,60
Rolinco	115,70	117,20
Rorento	93,00	93,40
Stork	36,70	37,80
Unilever cert.	186,90	189,00
Van Ommeren nrc	39,50	40,00
Ver.Bezit VNU	129,70	129,00
Wolters-Kluwer	93,90	93,10

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 170,40 (170,50)
Hoogovens 51,10 (51,30)
KLM 36,60 (36,60)
Philips 36,90-37,20 (37,40)
Polygram 63,20 (63,00)

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	sk
Aalberts Ind	54,50	53,50
ABN AmroHld.prf.	6,48	6,46
ACF-Holding c.	43,20f	42,90
Ahrend Groep c.	88,50	90,00b
Asd Options Tr.	10,90	10,90
Asd. Rubber	2,40	2,40a
Ant. Verff.	380,00	–
Atag Hold. cert	126,50	126,00
Athlon Groep	44,50	44,50
Athlon Groep nrc	42,00	42,00
Aut.Ind.R'dam	63,80	62,80
BAM Groep	99,70	99,80
Batenburg	133,50	135,00
Beers	113,00	113,90
Begemann Groep	44,40	44,00
Belindo	312,00	312,00
Blydenst.-Will.	26,60	26,60
Boer Boekh. Kon.	23,00	23,00
Boer De Winkelb.	69,00	68,50
Borsumy Wehry	96,80	96,10
Boskalis c	32,30	32,30
Braat Beheer	27,00	26,90
Breevast	10,50	10,50
Burgman-Heybroek	1750,00	1550,00a
Calvé-Delft pref	820,00	820,00
Calvé-Delft cert	1235,00	1235,00
Cindu Intern.	88,00	88,00
Claimindo	300,00	300,20
Content Beheer	24,20	24,10
Credit LBN	29,00	29,30
Crown v.G. cert.	120,50	120,50
CSM	58,80	59,50
Delft Instrum.	20,70	20,80
Dorp-Groep	33,30	32,00
Draka Holding	29,00	29,50
Econosto	21,30	22,10
EMBA	186,00	–
Eriks Holding	82,00	82,50
Flexovit Int.	48,60	55,00
Frans Maas cert.	58,00	55,00
Fugro McClelland	33,00	32,80
Gamma Holding	86,30	87,00
Gamma pref.	5,90	6,00
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	39,20	39,10
Geveke	23,00	23,40
Giessen-de N.	227,00	227,00
Goudsmit	28,50	28,50
Grolsch cert.	37,40	37,30
GTI-Holding	167,00	167,00
Hagemeyer	94,00	94,70
HAL Trust B	14,40	14,40
HAL Trust Unit	14,50	14,50
HBG	277,00	277,10
Hes Beheer c	19,90	19,90
Hoek's Mach.	73,60	73,60
Holl.Sea S.	0,25	0,26a
Holl. Ind. Mij	42,50	42,10
Hoop Eff.bank	9,60	9,60
Hunter D.pref.	2,00	–
IHC Caland	35,00	34,70
Internat.Muell.	57,50	58,00
Int.Ned.Groep	8,06	8,08
Kas-Associatie	54,80	54,50
Kempen & Co	10,00	9,80
Klene Holding	83,50	–
Kondor Wessels	36,10	38,50
KBB	91,00	89,80
Kon. Sphinx	46,50	46,50
Koppelpoort	395,00	395,00
Krasnapolsky	160,00	155,00a
Landré & Gl.	44,50	44,50
Macintosh	47,90	47,00
Maxwell Petr.	147,50	147,50
Moeara Enim	1465,00	1461,00
M.Enim OB-cert.	18900,00	18900,00
Moolen Holding	32,00	31,60
Mulder Boskoop	44,50	45,00
Multihouse	2,80	2,70
Naeff	405,00e	–
NAGRON	63,00	64,00
Nat. Inv. Bank	92,00	90,80
NBM-Amstelland	12,20	12,50
NEDAP	48,00	48,50
Nedcon Groep	63,20	63,20
NKF Holding	142,00	141,00
Ned.Part.Mij	49,80	49,80
Ned.Springst.	6550,00a	6000,00a
Norit	19,20	19,20
Nutricia GB	125,00	124,00
Nutricia VB	132,00	131,50
Nijv.-Ten Cate	78,30	81,60
OPG cert.	39,20	39,20
Orco Bank cert.	84,20	84,40
OTRA	280,00	280,00
Pirelli Tyre	15,00	15,10f
Polynorm	120,50	121,00
Porc. Fles	29,50	29,30
Randstad	55,80	56,00
Reesink	93,00	93,50
Samas Groep	41,70	41,90
Sarakreek	13,20	13,20
Schuitema	1600,00	1600,00
Schuttersveld	34,30	35,00
Smit Intern.	27,90	27,20
St.Bankiers c.	15,30	15,30
Stad Rotterdam c	40,10	40,20
Telegraaf De	125,50	127,50
Textielgr.Twente	73,60	71,50
Tulip Computers	13,30	13,70
Tw.Kabel Holding	167,50	169,00
Ubbink	81,50	81,00
Union	40,00	40,10
Vereenigde Glas	513,00	513,00
Volker Stevin	77,00	76,50
Volmac	21,30	21,60
Vredestein	12,40	12,90
Wegener	88,50	87,00
West Invest F.	6,50	6,60
West Inv.F. wb	85,00	75,00a
Wolters Kluwer	372,00	372,00
Wyers	17,40	17,10

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	sk
ABN Amro Aand.F.	90,10	92,10
ABN Amro Albefo	54,90	54,90
ABN Amro Amer.F.	76,60	76,90
ABN Amro Eur. F.	79,40	78,80
ABN Amro Far EF.	72,70	73,90
ABN Amro Neth.F.	99,30	99,50
ABN Amro rent.div	161,80	161,90
Aegon Aandelenf.	42,00	42,00
Aegon Spaarplus	5,20	5,20a
Aldollar BF $	31,10	31,10
Alg.Fondsenbez.	247,70	246,20
Alliance Fund	9,90	9,90
Amvabel	110,30	111,10
Asian Cap.F.$	52,60	52,70
Asian Tigers F.	88,20	89,00
Asian Select. F.	85,50	86,50
Austro Hung. F.	5,10	5,10
Beleg.f. Ned.	76,10	76,20
Bemco RentSel.	61,80	61,80
Bever Holding	2,90	2,90
CLN Obl. Div. F.	118,30	118,00
CLN Obl.Waardef.	130,50	130,30
Delta Lloyd Inv.	33,00	32,40
DP America Gr.F.	36,40	36,40
EGF Investm.	138,50	139,00
EMF Rentefonds	85,00	85,20
Eng-Holl.Bel.T1	13,50	13,50
Envir.Growth F.	46,20	46,20
Esmeralda part.	38,60	38,80
Eur.Ass. Trust	7,30	7,50
EMS Growth Fund	105,30	105,70
EMS Income Fund	99,50	100,10
EMS Offsh. Fund	106,00	106,00
EOE Index Fnd	376,00	375,50
Euro Growth Fund	52,50	52,50
Euro Spain Fund	8,10	8,10
Far East Sel.F.	77,20	77,20
Gim Global	64,20	64,50
Groeigarant	1,51	1,52
Holland Fund	78,30	79,00
Holl. Eur. Fund	57,30	57,30
Holl. Obl.Fonds	140,80	140,80
Holl. Pac. Fund	130,00	133,50
Holl. Sel.Fonds	95,80	95,90
ING Bnk Dutch Fnd	52,40	52,70
ING Bnk Geldm.Fnd	58,34	58,34
ING Bnk Glob.Fund	51,80	52,00
ING Bnk Oblig.Fnd	37,30	37,40
ING Bnk Spaard.F.	103,92	103,94
ING Bnk Rentegr.F	132,50	132,60
ING Bnk Vastg.Fnd	30,40	30,40
Innovest	64,50	64,70
Interbonds	518,00	518,00
Intereffekt 500	27,00f	27,00
Intereffekt wt	57,50	62,10
Investa part.	76,80	77,00
IS Himal.Fund $	10,10	–
Jade Fonds	199,80	203,30
Japan Fund	20,70	20,60
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	–
Korea Pac.Tr. $	10,00	–
Leveraged Cap	62,70	62,70
Liquirent	52,55	52,55
Mal.Capital F.$	12,60	12,70
Mees Obl.Div.F.	125,30	125,70
Mexico Income F.	24,50	24,50
Mondibel	81,20	81,20
Nat.Res.Fund	74,50	75,40
Nedufo A	151,50	151,50
Nedufo B	151,50	151,50
Nevas	65,10	65,10
Nevas 17 cumpref.	62,00	62,00
New Asia Fund	7,70	–
Nomura Warr. F.	0,32	0,34
Obam, Belegg.	300,20	301,80
OAMF Rentefonds	15,65	15,75
Orange Fund	22,50	22,50
Pac.Dimensions	108,00	109,00b
Pac.Prop.Sec.F.	34,70	35,10
Pierson Rente	127,00	127,00
Postb.Aand.f.	54,60	54,70
Postb.Obl.f.	53,40	53,40
Postb.Verm.gr.f.	61,70	61,70
Rentalent Bel.	169,10	169,30
Rentotaal NV	39,80	39,90
RG America F.	129,30	130,30
RG Divirent F.	55,00	55,00
RG Europe F.	117,70	117,90
RG Nettorente F.	100,90	100,90
RG Pacific F.	126,90	128,70
RG SP Groen	63,00	63,10
RG SP Blauw	62,30	62,40
RG SP Geel	60,40	60,70
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	88,00	88,50
Schrod.Int.Pr.F	30,70	30,60
Sci/Tech $	14,80	14,80
Suez Liq.Grf.	193,70	193,70
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	245,00	244,00
Trans Eur.Fund	82,60	82,80
Transpac.F.	383,00	392,00
Uni-Invest	20,10	20,10
Unico Inv.Fund	82,00	82,00
Unifonds DM	31,90	31,90
Vaste Waard.Ned	53,70	53,70
Vast Ned	109,50	110,40
VIB NV	59,90	60,00
VSB Mix Fund	59,40	59,20
VSB Obl.Gr.f.	111,60	111,60
VSB Rente Fonds	111,70	111,80
WBO Intern.	78,00	78,00
Wereldhave NV	111,00	111,20
Yen Value Fund	89,60	90,80
ZOM Florida F.$	30,00a	30,00a
Zonnespectrum	9,35	9,35

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	sk
Alanheri	26,90	26,90
ABF	117,00	117,00
ASN Aandelenf.	52,20	52,10
Austria Global	1137,00	1137,00
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Comm.Argeus F.	96,20	–
Comm.Benacus F.	97,10	–
Comm.Cea F.	97,60	–
De Drie Electr.	11,90	12,00
Delta Ll.Dollarf.	67,40	67,70
Delta Lloyd ECU	59,20	59,30
Delta Lloyd Mix	70,10	70,40
Delta Lloyd Rent	63,30	63,40
Dico Intern.	62,50	62,50
DOCdata	2,30	2,30
Ehco-KLM Kleding	32,50	32,70
E&L Belegg.1	77,80	78,00
E&L Belegg.2	81,20	81,30
E&L Belegg.3	113,60	113,60
E&L Belegg.4	83,40	83,50
E&L Kap.Rente F.	117,90	117,90
Geld. Papier	51,40	51,40
German City Est.	30,70	31,00
Gouda Vuurvast	51,60	51,80
Helvoet Holding	27,50	27,50
Inter/View Eur.	3,50	3,50
Kühne+Heitz	34,30	34,30
Management Share	2,20	2,20
Neways	6,60	6,50
Ohra Aand.F.	59,50	59,40
Ohra Liq.GrF.	52,40	52,40
Ohra Obl.Df.	57,60	57,60
Ohra Obl.Grf	55,10	55,00
Ohra Onr.G.F.	65,60	65,60
Ohra Totaal F.	58,40	58,40
Pan Pac. Winkel	10,30	7,00a
P & C Groep	90,50	90,50
Pie Medical	3,70	3,70
Pitcher	42,50	42,20
Satcom Hold.	26,50	26,00
Simac Techniek	10,80	11,00
Suez Gr.Fund	53,50	53,60
VHS Onr. Mij	4,10	4,10
Welna	35,00	36,50
Wereldhave	4,30	–
Wolff	69,50a	69,00f

Parallel top-15

Parallel top-15	v.k.	sk
Artu Biologicals	5,10	5,20
Bergh. Pap.	35,10	35,10
Besouw, van	29,10	29,10
Free Record	21,70	21,50
Groenendijk	30,40	30,30
Grontmij	50,00	49,40
Holland Col.	49,40	49,30
LCI Comput.Gr.	2,40	2,30
Melle, van nrc	59,30	59,40
Nedschroef	60,00	57,50
Ordina Beheer	14,20	14,10
Sligro Beheer	69,50	69,70
Vilenzo	35,50	35,50
Welna	35,00	36,50
Weweler	25,80	26,40

Wall Street

Wall Street		
allied signal	73 1/8	73 5/8
amer.brands	30 5/8	30 5/8
amer.tel.tel	63 3/8	63 1/4
amoco corp	54 1/8	55 1/4
asarco inc.	19 1/2	19 1/2
bethl. steel	14 1/8	13 7/8
boeing co	38 3/4	39
can.pacific	16 7/8	16 1/2
chevron	85 3/8	86 1/2
chiquita	12 7/8	12 7/8
chrysler	43 3/8	43 1/4
citicorp	32 3/4	32 5/8
cons.edison	37	37 1/8
digit.equipm.	37 1/8	37 1/4
dupont nemours	46 1/2	47 1/8
eastman kodak	60 5/8	61 1/4
exxon corp	64 7/8	64 3/8
ford motor	52 1/2	52 3/4
gen. electric	98 7/8	98 3/4
gen. motors	48 1/4	47 7/8
goodyear	41 1/4	41
hewlett-pack.	72 1/2	73
int. bus.mach.	43 1/4	42 1/4
int. tel.tel.	92 7/8	91 1/2
klm airlines	17 3/4	18 7/8
mcdonnell	83 1/2	85 1/2
merck co.	30	29 3/8
mobil oil	73 3/8	73 7/8
penn central	37 5/8	37 1/4
philips	19 1/8	19 1/4
primerica	56 5/8	56 1/8
royal dutch	95	95
sears roebuck	54 1/4	53 3/8
sfe-south.pac.	17 7/8	17 3/4
texaco inc.	62 5/8	62 1/4
united techn.	57 7/8	59
westinghouse	15 7/8	15 3/4
whitman corp	14 3/8	14 1/2
woolworth	25 5/8	24 3/4

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,860	1,980
austr.dollar	1,25	1,37
belg.frank (100)	5,13	5,43
canad.dollar	1,420	1,540
deense kroon (100)	26,20	28,70
duitse mark (100)	109,90	113,90
engelse pond	2,70	2,95
finse mark (100)	31,40	33,90
franse frank (100)	30,45	33,20
griekse dr. (100)	0,72	0,90
ierse pond	2,49	2,74
ital.lire (10.000)	10,85	12,55
jap.yen (10.000)	181,50	187,50
noorse kroon (100)	24,40	26,90
oost.schill. (100)	15,70	16,23
port.escudo (100)	1,00	1,18
spaanse pes. (100)	1,26	1,44
turkse lira (100)	0,0130	0,0200
zweedse kr. (100)	22,50	25,00
zwits.fr. (100)	124,00	128,50

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,92975-1,93225
antill.gulden	1,0700-1,1000
austr.dollar	1,3185-1,3285
belg.frank (100)	5,2895-5,2945
canad.dollar	1,48825-1,49075
deense kroon (100)	27,615-27,665
duitse mark (100)	112,5750-112,6250
engelse pond	2,8385-2,8435
franse frank (100)	31,995-32,045
griekse dr. (100)	0,7570-0,8570
hongk.dollar (100)	24,8250-25,0750
ierse pond	2,6225-2,6325
ital.lire (10.000)	11,915-11,965
jap.yen (10.000)	185,870-185,970
nwzeel.dollar	1,0565-1,0665
noorse kroon (100)	25,845-25,895
oostenr.sch. (100)	15,9960-16,0060
port. escudos (100)	1,0780-1,1180
spaanse pes. (100)	1,3540-1,3640
zweedse kr. (100)	23,975-24,025
zwits.frank (100)	126,705-126,755
e.c.u.	2,1445-2,1495

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

Wegens technische problemen bij het CBS zijn er vandaag geen cijfers beschikbaar.

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

CBS-stemmingsindex (1983=100)

algemeen	124,60	127,10
internation	127,30	132,30
lokaal	123,70	125,60
fin.instell	150,20	150,90
niet-financ	118,60	120,70
industrie	120,00	121,90
transp/opsl	95,30	97,60

Goud en zilver

Goud onbewerkt 23,420-24,020, vorige 23,280-23,880, bewerkt 25,620 laten, vorige 25,480 laten.
Zilver onbewerkt 260-330, vorige 255-325, bewerkt 370 laten, vorige 370 laten.

Dow Jones

Industrie 3583,35
+ 10,62

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c okt	55,00	400	8,00	7,80
dsm	p jan	105,00	300	12,80a	11,00
eoe	c aug	345,00	1411	3,20	5,20b
eoe	c aug	350,00	1299	1,40	2,30b
eoe	p aug	340,00	729	1,80	1,00
eoe	p aug	345,00	463	3,40	2,20
eoe	p aug	350,00	398	6,50	4,20
eoe	p sep	320,00	437	1,00	1,00
eoe	p sep	325,00	1478	1,50	1,30
eoe	p okt	320,00	524	2,10	1,70
eoe	p okt	330,00	376	3,90	3,10
eoe	p okt	340,00	545	6,80	5,50
fokker	c okt	20,00	313	1,70a	2,00
fokker	c okt	22,50	306	0,90	1,10
hoog	c okt	47,50	389	3,40	5,70
hoog	c okt	50,00	744	2,40	4,30b
hoog	c okt	55,00	443	P	2,50
hoog	p okt	47,50	388	4,40	2,30
hoog	p okt	50,00	368	5,90a	3,40
klm	c aug	35,00	437	1,00	2,30
klm	c aug	37,50	652	0,50a	1,00
klm	c okt	35,00	1285	1,70	3,10
klm	c okt	37,50	479	1,00	1,90
klm	c o96	40,00	301	5,50a	6,70
nll	c aug	106,00	355	2,70	3,60
nll	c nov	110,00	1045	1,00a	1,00
phil	c aug	35,00	352	1,60	2,30b
phil	c aug	37,50	779	0,40	0,70
phil	c okt	30,00	3540	6,60	7,60b
phil	c okt	32,50	688	4,30	5,30
phil	c okt	35,00	586	2,60	3,30
phil	c okt	37,50	976	1,40	1,80
phil	c okt	40,00	955	0,80a	0,90
phil	c jan	30,00	366	7,30	8,00
phil	c jan	35,00	623	3,60b	4,30
phil	c jan	37,50	445	2,30	2,70
phil	c jan	40,00	2466	1,40	1,60
phil	c apr	40,00	3097	1,90	2,20
phil	c o94	45,00	1622	1,30	1,70
phil	c o95	20,00	548	17,60b	18,40
phil	c o96	25,00	855	13,80	14,80
phil	c o96	35,00	851	7,50	8,00
phil	c o97	30,00	770	11,20	12,00b
phil	p okt	30,00	667	0,20	0,10
phil	p okt	35,00	319	1,00	0,80
phil	p okt	37,50	591	2,20	1,80
phil	p o96	25,00	460	1,50	1,40
phil	p o96	35,00	558	4,10	3,90
top5	p aug	640,00	337	9,00	4,00
unil	c okt	190,00	619	4,80	5,80

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

limburgs straattheater festival

Russische clownsgroep Licedei-4 opnieuw in Limburg

'Onze trucs zijn simpel, maar we kunnen vliegen'

● *Anwar, Valerie en Leonid van 'Licedei moins quatre'.*

DOOR EMILE HOLLMAN

PERIGUEUX - Licedei is de Russische naam van de Petersburgse clownsgroep die op veler verzoek de komende dagen voor het tweede achtereenvolgende jaar te gast is op het Limburgs Straattheater Festival. Licedei betekent vrij vertaald: de rondreizende potsenmakers die kunnen toveren met hun gezicht.

Eén van die gezichten ziet er deze zomerochtend gehavend uit. Klaas Vaak heeft er zijn handtekening op gezet en de nacht was blijkbaar te kort om die uit te gummen. Duf als een konijn slentert Valerie Keft, spreekbuis van Licedei-4, onder escorte over het petangue-vriendelijke grind van Place St. Louis, hartje Périgueux, hoofdstad van de Franse Dordogne. Veel blinden in de mergelstenen gevels van het pittoreske oord, waar niet alleen God en ganzen het aan de lever hebben, blijven gesloten.

Verplicht nummertje

Onder de platanen staat een lange tafel. Op die tafel staan kannen sap en rosé en ligt een microfoon. Peter Bu (!), artistiek directeur van Mimos, het plaatselijke mime/theaterspektakel, wacht op zijn gast. Valerie knikt een twintigtal journalisten toe, legt zijn vliegenierszonnebril terzijde, schenkt zichzelf een glas rosé in, neemt de microfoon over van Bu en beantwoordt plichtmatig de obligate vragen die zijn weg kruisen. Acht ochtenden lang mogen toeristen en inwoners van Périgueux vanaf de terrassen meegenieten van deze samenkomsten die dikwijls schijnen te ontaarden in oeverloos gezwets. Eigenlijk is het straattheater van een goede soort, want zo is plots iedereen die aan tafel mag aanschuiven belangrijker dan ie in werkelijkheid is. Nog voor Bu de bijeenkomst afsluit, heeft Valerie alweer zijn hielen gelicht. Een verplicht nummertje, maar hij heeft zijn best gedaan. Een dag eerder stond hij nog op de planken in het Duitse Kassel, vanavond reist hij met zijn medeclowns door naar Oostenrijk, acht dagen later – morgen – staat het Limburgs Straattheater Festival op het menu.

'Moins quatre'

Franse theaterfestijnen kunnen niet buiten het uitreiken van prijzen. Zelfs gerenommeerde festivals als die in Avignon, Chalon sur Saône en Périgueux doen aan prijzenslag. In Limburg bestaat de enige 'prijs' uit een invitatie om ooit opnieuw deel te nemen. En die eer viel behalve de Second Hand Dance Company ook de clowns van Licedei-4 te beurt. Het verhaal van Licedei is er een waar de duizend andere theatergroepjes in Sint Petersburg jaloers op kunnen zijn. Tien jaar geleden begon een tiental kameraden meestal zonder enige theater- of toneelopleiding onder leiding van Slava Polunin theater te ontwikkelen.

Ze werden gevraagd in heel Europa, stonden drie maanden lang zes avonden per week in Parijs, vierden successen op Broadway. De groep splitste zich. De ene helft ging door onder de naam Licedei, de andere helft ging verder onder dezelfde naam maar met het wat ironische toevoegsel 'moins quatre', min vier dus. „De oude groep bestond uit individualisten, het nieuwe Licedei is een hechte groep", zegt Keft door de microfoon die hem met veel theater wordt aangereikt.

Enkele uren later wachten in het gloednieuwe theater van Périgueux een fotograaf van de plaatselijke krant Sud Ouest, een filmploeg van de departementale televisie en een Limburgse journalist op Valerie Keft. Hij is spoorloos. Dat brengt de professionele organisatie in verlegenheid, de Franse journalist 'en colere'. Onderwijl werken de vijf Licedei-technici aan het azuurblauwe decor alsof ze een tafel voor het laatste avondmaal schikken. De twee manen, een ster, de wolken met de fonkelende zilverregen zweven net als een venster in het blauwe zwerk. Over enkele uren zal de uitverkochte zaal kunnen genieten van de voorstelling 'Moumie', die vorig jaar augustus ook in Limburg op zoveel bijval kon rekenen.

Primeur

Valerie, doodmoe, heeft een nieuwtje. Limburg krijgt de primeur van een gloednieuw straattheaterstuk. Terwijl ook 'Moumie' en 'Catastrophe' tot de mogelijkheden behoren. „Theater over de strijd tussen goed en kwaad," promoot Valerie de primeur, „maar evengoed over de strijd tussen licht en donker, hemel en hel. In het midden van de Hof van Eden staat een hoge metalen boom die door engelen beklauterd wordt. Alles is pais en vree maar dan komt de duivel die een spoorlijn wil aanleggen dwars door de hemel." En de trein mag dan nog eens uitgelegd worden als anti-ecologie. Een verhaal vol tegenstellingen dus, toegankelijk voor iedereen, maar dat kenmerkte de feeërieke voorstellingen van Licedei altijd al.

Valerie laat in het midden waar het verhaal of zelfs maar het idee zijn oorsprong heeft gevonden. Hij vindt het onbelangrijk of het uit de Russische literatuur afkomstig is of dat het een (gemoderniseerd) volksverhaal is. „Het gaat niet om het verhaal, het gaat om de fantasie waarmee de toeschouwer het kan ondergaan."

Sober

Het maakt Valerie Keft niet veel uit of hij op straat speelt of in een theater staat. Veelzijdigheid is troef. Zo is de groep doende met het monteren van een eigen film en heeft ze in St.-Petersburg samen met Derevo (ook opnieuw te gast in Limburg) een theater gekocht dat moet uitgroeien tot een heus cultureel centrum. Hij zou zelfs Tjechov op de planken willen brengen, als iemand dat zou willen financieren. Dat zou wel eens een verrassend effect kunnen opleveren. Want hoewel Valerie blijft hameren op de eenvoud, op het sobere, liefst ambachtelijk theater, maakt Licedei in 'Moumie' veel gebruik van licht- en geluidseffecten. Maar het is waar, desondanks blijven de voorstellingen van Licedei sober maar sprookjesachtig. Zelfs ondanks het hoge tempo waarmee de gebeurtenissen op het toneel elkaar opvolgen, ondanks de duizelingwekkende vaart waarmee in 'Moumie' de enorme hoeveelheden rekwisieten steeds beroofd worden van hun dagelijkse betekenis. Een zakdoek is een stuiter, een strijkijzer is ook een boot met een zeil, een stuk hout is ook een bliksemflits, een vlaggetje is een vlaggetje, twee vlaggetjes zijn een vogel en een kussen heeft uiteraard een handvat. De zachtmoedige clowns hebben iets tragisch over zich, zelfs wanneer ze monter zijn. Wanneer je Valerie het woord 'tragisch' voor de voeten werpt, haalt hij maar weer eens de schouders op en zucht vermoeid. „Tragisch? Misschien. Kijk, wij willen simpel theater brengen: eerst de acteur, dan de technologie. We hebben simpele trucs, maar wij kunnen vliegen."

„Natuurlijk heeft het Russisch theater iets tragisch over zich", zegt de Russische doctor in de theaterwetenschapper en journaliste Nina Tichonova als ze met hetzelfde woord wordt geconfronteerd. „In de Russische geschiedenis speelde emotie altijd een grote rol en die vind je ook terug in het theater. Daaruit volgt ook een verschil met groepen uit West-Europa, waar de techniek een grotere rol krijgt toebedeeld."

Je zou denken dat het neerlaten van het IJzeren Gordijn het Russische theater geen windeieren heeft gelegd. Komende tien dagen zijn zelfs vier groepen uit de voormalige Sovjetunie present in Limburg. Maar Valerie haast zich deze relatieve welvarendheid tegen te spreken. „Het is nu veel moeilijker dan toen om Rusland te verlaten. Het IJzeren Gordijn heeft plaats gemaakt voor het Zilveren Gordijn. Je kunt wel een paspoort en een uitreisvisum kopen maar de prijzen zijn enorm gestegen. Met de gedevalueerde roebel is het reizen erg duur geworden." Ter vergelijking: vroeger kostte een uitreisvisum 6 roebel, tegenwoordig is dat 39.000 roebel.

Springlevend

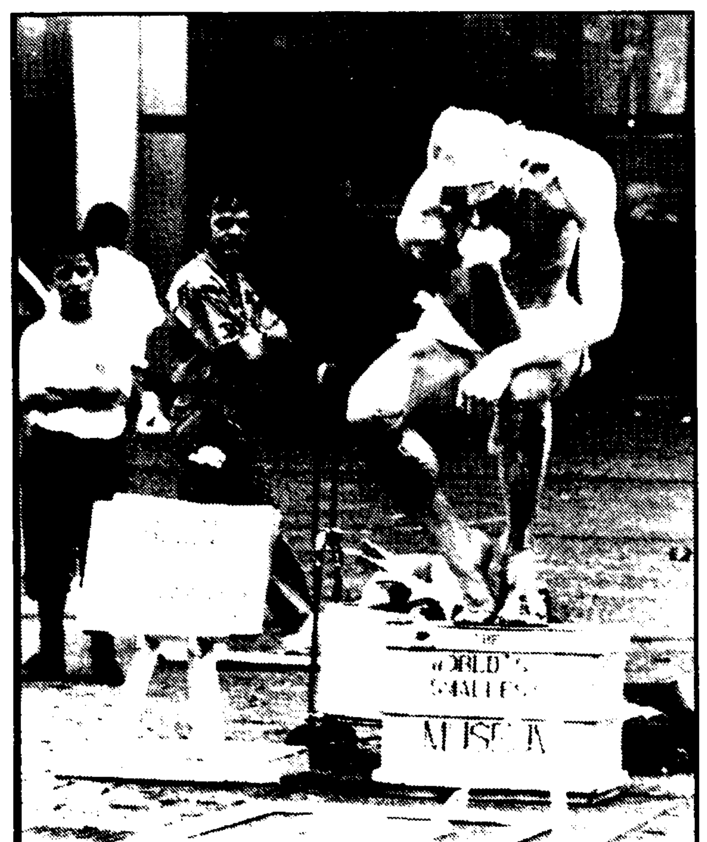
Valerie is blij als hij zijn mond mag houden. Maar enkele uren later staat hij springlevend op de planken van het nieuwe theater. Zijn bewegingen zijn weer vloeiend als bestond hij voor meer dan negentig procent uit water. De voorstelling slaagt, kinderen schateren nog lang na. 'Superbe', fluisteren de Fransen na afloop. En zo is het.

Na de voorstelling neemt Licédei-4 afscheid van de organisatie. Er worden drankjes geserveerd die nog het meest op Glassex lijken. Anwar, de Polletje Piekhaar van Licedei, de man van de bijrollen, de afgestudeerde arts, de man die vooral Russisch spreekt, heeft geen spreektaal nodig om zich verstaanbaar te maken. Met prachtige, flukse gebaren legt hij uit dat het toeren hem zwaar valt. „Wie heeft jullie schema in hemelsnaam opgesteld?" vraagt Joseph Seelig, directeur van het Londense Mime-festival. „Napoleon?"

Even voor twee uur 's nachts lijkt Périgueux uitgestorven. Op het gehoor vind je gemakkelijk de kroeg die nog een extra laatste ronde inlast. Aan tafel zitten tien goedgemutste Russische acteurs en technici. Wat je noemt Licedei. Een kwartier later verdwijnt het gezelschap in drie auto's met Russische kentekens. Er ligt een nacht tussen de Dordogne en Oostenrijk. Ze verheugen zich op Limburg, al was het alleen maar omdat ze dan tien dagen lang op dezelfde plaats kunnen bivakkeren.

PEREKATIPOLE (Rusland)
Perekatipole bestaat uit een groep veelzijdige Russische dansers, die diverse dansstijlen brengt van klassiek tot modern. De show is doorspekt met allerlei elementen van clownswerk en straattheater. Originaliteit staat hoog in het vaandel van deze groep, die voor het eerst in West-Europa te zien is.

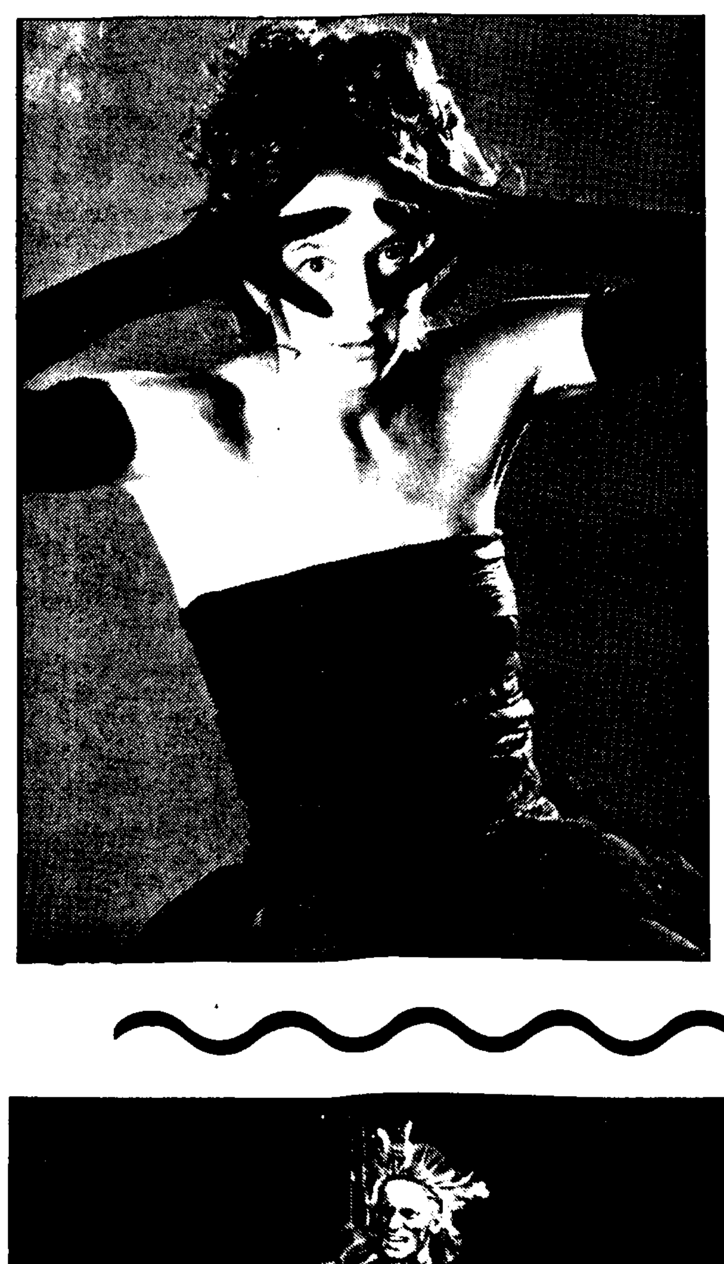
TARO YUKITAKE (Tokio, Japan)
De Japanse eenmansformatie Taro Yukitake doet het met kunst. In zijn World's Smallest Museum wordt de bezoeker geconfronteerd met de Venus van Milo, de Denker van Rodin of de Mona Lisa van Da Vinci. Of hij wordt onderdeel van het tableau van Picasso's Guernica. Een bijzondere belevenis.

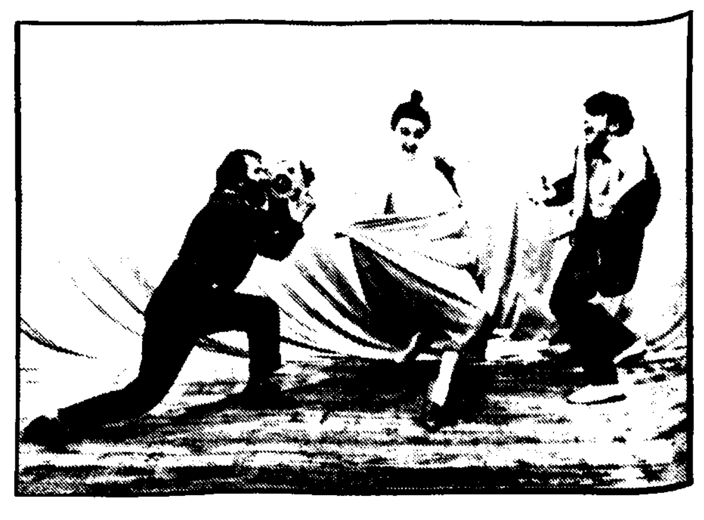
ZJART (Kiev, Rusland)
Zes weelderige meiden steken op eigenzinnige wijze de draak met hun vrouw-zijn. De groep vindt zichzelf 'post-realistisch, neo folkloristisch' en deinst er niet voor terug mannelijke bezoekers bij hun optreden voor paal te laten staan. Komisch-ondeugende situaties volgen elkaar in sneltreinvaart op.

LICEDEI MOINS QUATRE
(St.-Petersburg, Rusland)
Deze uit St.-Petersburg afkomstige groep is voor de tweede keer op het Limburgs Straattheater Festival. De Russen, die behoren tot de meest gevraagde straattheaterartiesten ter wereld, komen Limburg dit jaar platspelen met de voorstelling 'Dagmerrie'. Technisch professioneel, vindingrijk, minitieus, fraaie trucs; het zijn trefwoorden die steeds opnieuw met Licedei in verband worden gebracht.

LAURA HERTS (Maryland, USA)
Deze in Parijs wonende Amerikaanse is het brutaaltje van het LSF van dit jaar. Herkenbare situaties vormen het uitgangspunt van de soms gewaagde show. Gespeelde onschuld en ruig mannengedrag staan soms pal tegenover elkaar in de optredens van deze mimespeelster. En altijd is er humor.

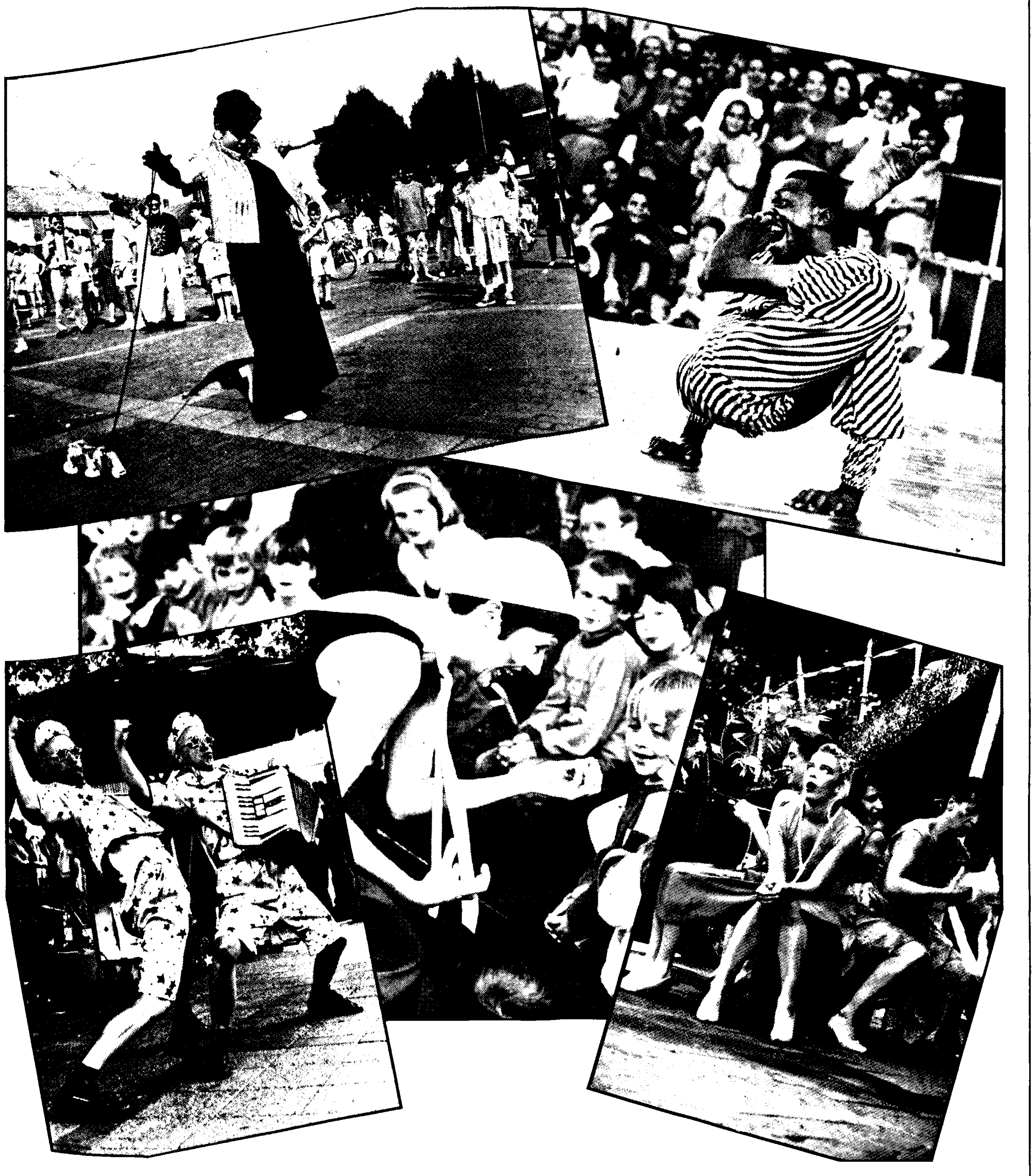
UNISON (Kazan, Rusland)
De slapstick van de stomme film herleeft in de show van deze dame en twee heren. Begeleid op piano laten zij een caleidoscoop van komische situaties voor en achter het toneeldoek de revue passeren. In Rusland winnaar van vele theaterprijzen, in West-Europa nog onbekend.

DEREVO
(St.-Petersburg, Rusland)
Voor de tweede keer in Limburg, maar nu met een nieuwe show, is de Russische groep Derevo. De groep toont zich nu van een geheel andere kant: op humoristische wijze wordt het militarisme op de korrel genomen. Dat betekent verwarring alom.

Veertien groepen, honderdzeventig voorstellingen, veertig plaatsen

Luxeproblemen rond een theaterfestival

DOOR EMILE HOLLMAN

HEERLEN – Het Limburgs Straattheater Festival (LSF) dat morgen met zestien voorstellingen losbarst, is inmiddels beroemd en populair binnen en buiten Europa. Tal van buitenlandse straattheaterscouts en -organisaties zullen opnieuw het festival bezoeken, groepen willen best met de prijs jongleren om in de Limburgse straten te mogen staan. Het budget is 600.000 gulden groot, geheel gekapitaliseerd ruim het dubbele. En nog heeft de stichting Limburgs Straattheater Festival her en der ijzers in het vuur om bij de volgende aflevering nog meer subsidie binnen te slepen. De grenzen lijken in zicht, qua aantal groepen, aantal voorstellingen, qua kwaliteit en qua bezoekersaantallen.

De elfde editie van het Limburgs Straattheater Festival heeft geen officiële openingsvoorstelling. Het festival begint morgenmiddag om 14.00 uur gewoon op 'Auf dem Hof' in Aken, op het Antoniusplein in Lomm en in de Pastoor Frankenlaan in Beesel. Een uur later komen genodigden in het gemeentehuis van Valkenburg bij elkaar om daar in besloten gezelschap te luisteren naar openingswoorden van gedeputé Ger Kockelkorn en burgemeester Constant Nuytens van Valkenburg. Even later begint op het plein voor het gemeentehuis een optreden van de Japanse mimespeler Taro Yukitake, gevolgd door een act van de Franse groep La Salamandre.

In het gemeentehuis van Geleen is 's avonds om 19.00 uur eveneens een officiële ontvangst, waarbij een delegatie van de Russische ambassade in Nederland aanwezig zal zijn. Ook in Geleen wordt deze opening gevolgd door een optreden van de Japanse mimespeler Taro Yukitake (20.00 uur), waarna om 20.30 uur de show van de groep Zjart uit de Oekraïne begint. „We hebben bewust voor spreiding gekozen", aldus voorzitter Jan van de Berg van de organisatie. „In voorgaande jaren konden wij de drukte bij de opening niet aan. Het liep echt uit de hand. Daarom hebben we dit jaar de druk wat van de ketel gehaald."

En toch. Waar het festival over de grenzen vermaard is, daar keren in eigen provincie steeds meer gemeenten de organisatie de rug toe.
Wie de internationaal georiënteerde festivalkrant er op naslaat ziet bijvoorbeeld dat Kerkrade ontbreekt in het schema en dat in Heerlen, Landgraaf en Roermond slechts één optreden is gepland.

Kerkrade heeft de culturele spaarpot leeggegooid omwille van het Wereld Muziek Concours, Landgraaf ontbeert de stuwende krachten die vroeger het Grand Theater tot een theaterparadijsje maakten. Roermond (Roermond Festival) en Heerlen (Cultura Nova) hebben hun eigen cultuurfestijnen. En zeker met drie optredens van de Dogtroep (de Nederlandse theatergroep die de eerste twee afleveringen van het LSF op het menu stond) en het Trajecttheater langs de Rode Beek in Brunssum mag dat laatste festival er zijn. Wat heet, klein maar veelzijdig, met voorstellingen waarvoor je betaalt, dat wel. Maar er valt heel wat te beleven en de prijs/kwaliteit verhouding is misleidend wanneer je weet dat Cultura Nova het met een budget van slechts veertigduizend gulden en betalende bezoekers moet doen.

Desalniettemin, tussen de internationale uitstraling en de terughoudendheid van een aantal grote Limburgse steden zit een zekere discrepantie. Nu maakt dat op het eerste gezicht niet veel uit, want het publiek kan volop kiezen uit een kwalitatief hoog en gevarieerd theater- en muziekaanbod. Ook de Duitsers hebben het LSF in de armen gesloten. Het prachtige plekje achter de Akense Dom (Auf dem Hof) is niet alleen bij Duitsers geliefd. Ook Hasselt, Genk, Riemst, Luik, Maaseik en Beringen verheugen zich op straattheater. Vanwege dit Euregionale/internationale karakter heeft de stichting ook subsidie los weten te weken van Buitenlandse Zaken.

Maar een groot Limburgs festival, waarbij geen enkele stad wordt overgeslagen, zou voor sponsors/subsidiegevers meer uitstraling hebben dan tal van kleine festivals. Thans niet aan de orde, maar pas op wanneer er de klad in dreigt te komen. Dan is de kans aanwezig dat de diverse festivals één voor één aan lager wal geraken. Zover zal het niet komen. Festivalpresident Jan van den Berg heeft al gezegd na het festival eens te gaan praten met cultuurhoofden in Landgraaf en Kerkrade.
Het LSF krijgt jaarlijks 110.000 gulden van de provincie Limburg, 50.000 gulden van WVC, 250.000 gulden van de deelnemende gemeenten en de rest komt van Buitenlandse Zaken en sponsors.

Veertien groepen waarvan er negen nog nooit in Nederland zijn geweest, twee nog nooit in West-Europa, honderdzeventig gratis voorstellingen op een veertigtal plaatsen. En opnieuw meer vraag van afnemers dan aanbod van het LSF. Ook hier lijkt een grens bereikt: wat zou je als organisatie, behalve een poot aan de grond in 'dissidente' steden nog meer willen?

De organisatoren van het Limburgs Straattheater Festival beklemtonen steeds het woord 'straat' wanneer je hen vraagt naar de plannen voor de toekomst. Kenmerk van straattheater is dat je weg kunt lopen wanneer de voorstelling je niet bevalt. En dat is moeilijk als je in een theater of op een grote tribune zit. Consequentie daarvan is weer dat velen teleurgesteld, halverwege een voorstelling weglopen, niet omdat er geen bal aan is, maar gewoonweg omdat je door de toeloop niets meer kunt zien.

Het is een luxeprobleem waar de organisatie al langer dan een jaar over piekert. En niet alleen de organiserende stichting. Straatartiesten Leo Bassi en Amédée Bricolo bedachten vorig jaar dat 'verrassingsaanvallen' de druk op de ketel iets zouden kunnen verminderen. Het plan is overgenomen: in totaal zullen zes verrassingsvoorstellingen worden gegeven her en de der in Limburg. Leuk idee, maar het is natuurlijk niet het antwoord op de al te grote drukte. Immers, je bereikt niet de mensen die teleurgesteld afhaken op pakweg het Onze Lieve Vrouwe-plein. Probleem bij deze optredens zijn ook de kosten.

Welke afnemer/koper legt een x-bedrag neer voor een groep als hij er niet mee in de publiciteit kan treden? Maar hoe meer verrassingen hoe liever, uiteraard.

Het festivaldorp staat dit jaar niet meer bij de manège in Geleen. Het Waterschap-Zuiveringschap kan tevreden zijn. De Rode Beek is geen rioolpijp meer. Ook de rompslomp om aan caravans te komen behoort tot het verleden. In conferentiecentrum De Driekant in Valkenburg zijn honderd bedden gereserveerd voor de gasten van het festival.

Over tien dagen kun je pas echt iets zinnigs over het programma zeggen. Grootste verrassing is wel de terugkeer van de Second Hand Dance Company. Deze Amerikanen komen voor het derde jaar op rij. Vorig jaar maakten ze na het festival nog eens een korte tournee in het kader van het dansfestival van de Limburgse schouwburgen. Verder valt natuurlijk de aanwezigheid van drie Russische en een Oekraïense theatergroep op. Het bestuur van de stichting onderhoudt al jaren goede contacten met tal van Russische groepen en vooral met het Straattheaterfestival van Archangelsk. Neem de affiches die voor het tweede achtereenvolgende jaar door een Rus ontworpen zijn. Bovendien spreken liefst twee van de Limburgse theaterscouts een beetje Russisch. Overigens was één van de Russische groepen, Derevo, ook in 1991 te zien op het LSF.
Aanvankelijk werd beloofd dat behalve Licedei ook de Mapapa's terug zouden komen. Alle inspanningen ten spijt moeten de Kenianen verstek laten gaan daar Limburg niet in hun toerschema paste.

Blijft over nog een laatste luxeprobleem. Een probleem voor de echte 'straattheatertoeristen', degenen die met het programma in de hand door de Euregio-Maas/Rijn reizen om in negen dagen tijd alle groepen aan het werk te zien. Dat is geen sinecure. Evenals dat het geval is met het opstellen van een prioriteitenlijst. Licedei, mag je niet missen, dat kan eenieder beamen die vorig jaar op de juiste tijd op de juiste plek was. En wie zijn oor te luisteren legt in de wandelgangen waar zij flaneren die terzake van wanten weten, die hebben de namen van Turbo Cacahuette, Delices Dada en Zjart in de oren geknoopt.

Als je je de luxe kunt permitteren om 'überhaupt' iets te missen.

TURBO CACAHUETTE
(Bolène, Frankrijk)
Dit Zuidfranse gezelschap behoort in Frankrijk tot de top van de straattheater-scene. De thema's van zijn shows zijn uit het leven gegrepen: dagelijkse situaties als huwelijk, begrafenis of caféruzie worden aangepakt en tot het absurde uitgediept. Turbo Cacahuette dwingt de toeschouwers hen actief te volgen als ze niets willen missen van de show. Dit alles wordt gelardeerd met Franse humor die voor de nodige verbazing en discussie zal zorgen.

MICHAIL VERTLIN
(Nizjny Novgorod, Rusland)
De solo mimespeler Michail Vertlin maakt gebruik van klassieke pantomimeformules. Zo probeert hij als nonchalante dirigent zijn orkest in de hand te houden of een heel eigen visie te geven op Shakespeare's Hamlet. Vertlin gaat tot in de kleinste details en verdient daarom een aandachtig publiek. De Russische mimespeler maakt in Limburg zijn Europese debuut.

LA SALAMANDRE
(Moncley, Frankrijk)
De Compagnie La Salamandre bestaat uit aankomend jong talent met een heel eigen stijl. De groep komt naar Limburg met drie verschillende produkties: La Batucada, een Braziliaanse percussieparade, Le Parade exhuberante en Rite de Feu. De compagnie was nooit eerder in Nederland te bewonderen.

SECOND HAND DANCE COMPANY
(USA)
De Amerikaanse groep Second Hand Dance Company is voor de derde keer in successie te gast op het Limburgs Straattheater Festival. De driemansgroep, in 1987 in New York opgericht, brengt bijzondere acrobatiek in een geraffineerde, humoristische choreografie. Vooral het atletisch vermogen van deze dansers werd de afgelopen jaren geroemd in Limburg.

DELICES DADA
(Les Tourettes, Frankrijk)
Delices Dada is één van de Franse topgroepen die dit jaar voor het eerst in Limburg te zien zijn. Een gesoigneerd gezelschap neemt de toeschouwers mee op een ontdekkingstocht door de wereld van Dada. De finale: een opera.

TORTELL POLTRONA
(Barcelona, Spanje)
De Spaanse clown Tortell Poltrona brengt een technisch uitgebalanceerde show, waarin hij zowel de kluns als de macho 'uithangt'. Zijn optreden zit vol tegenstellingen, waaraan de Spanjaard zijn grote uitstraling ontleent: mislukkingen gaan hand in hand met groot perfectionisme, platvloers maar ook hoogverheven amuseert hij zijn publiek.

THE FLYING DUTCHMEN (Amsterdam)
The Flying Dutchmen is een internationaal vermaard duo dat bestaat uit de Nederlander Michiel Hesseling en de Canadees Jean-Michel Paré. Met zijn explosieve en energieke show laat het duo zien dat jongleren meer is dan een balletje opgooien. Het duo won prijzen in Canada, Frankrijk, Korea, Duitsland, Japan en Australië en is vast van plan ook Limburg aan zijn palmares toe te voegen.

& Wanneer Waar, Wie?

Vrijdag
13 augustus 1993

14.00	Aken	Tortell Poltrona	Auf dem Hof
14.00	Arcen	Flying Dutchmen	Antoniusplein Lomm
14.00	Beesel	Perelaktipele	Past. Frankenhuis
15.00	Beesel	Derevo	Past. Frankenhuis
15.00	Brunssum	Turbo Cacahuète	Promenade
15.00	Valkenburg	Taro Yukitake	Gemeentehuis
15.30	Valkenburg	La Salamandre (VW)	Gemeentehuis
20.00	Weert	Turbo Cacahuète	Oelemarkt
20.00	Sittard	La Salamandre (VW)	Markt
20.00	Aken	Delices Dada	[illegible]
20.00	Susteren	Flying Dutchmen	Oude Markt
20.00	Geleen	Taro Yukitake	Markt
20.00	Maastricht	Laura Herts	O.L.V.-plein
20.00	Maastricht	Unifest	[illegible]
20.30	Geleen	Zjarl	Markt
21.00	Heleen	[illegible] Quartet	Markt [illegible]

Zaterdag
14 augustus 1993

11.00	Aken	Turbo Cacahuète	Auf dem Markt
14.00	Aken	Laura Herts	Auf dem Hof
14.00	Herzogenrath	[illegible]	[illegible]

[illegible]

Zondag

[illegible]

Maandag

[illegible]

Dinsdag

[illegible]

Woensdag

[illegible]

Donderdag

[illegible]

Vrijdag

20.00	Maastricht	Flying Dutchmen	St. [illegible]

Zaterdag
21 augustus 1993

[illegible]

Zondag

[illegible]

Limburgs Dagblad

DE KRANT VAN LIMBURG

imburgs agblad egionaal

Donderdag 12 augustus 1993

Pagina 9

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

'Van Rooy laat provincie Limburg vallen'

AID-personeel boos op staatssecretaris

Van onze verslaggever

KERKRADE – Het personeel van het hoofdkantoor van de Algemene Inspectie Dienst (AID) in Kerkrade vindt dat staatssecretaris Yvonne van Rooy van Economische Zaken de provincie Limburg laat vallen.

Op verzoek van premier Lubbers heeft Van Rooy een brief geschreven aan de gemeenteraden van Heerlen en Kerkrade en het Platform Dienstcommissies Rijksdiensten in Oostelijk Zuid-Limburg. Daarin laat zij onomwonden weten dat het hoofdkantoor van de AID in het centrum van het land zou moeten zijn gevestigd.

Volgens haar dient in het algemeen belang een deel van het overheidspersoneel uit Limburg te verdwijnen. Ook het AID-hoofdkantoor, ressorterend onder het het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, dreigt wegens een fusie met de Economische Controle Dienst (ECD) uit Kerkrade te moeten vertrekken. Het hoofdkantoor van de ECD valt onder het ministerie van Economische Zaken en is gevestigd in Den Haag. In Kerkrade werken circa tachtig mensen.

Woordvoerder F. Tobi van het AID-personeel is niet te spreken over de brief van de bewindsvrouwe. „Dit staat haaks op het spreidingsbeleid. Dat moet voor arbeidsplaatsen zorgen om de gevolgen van de mijnsluitingen in Zuid-Limburg te verzachten. In het kader van de efficiency-operatie bij de rijksoverheid heeft Limburg al genoeg werkgelegenheid ingeleverd," zo laat hij Van Rooy in een pittig weerwoord weten.

In zijn protestbrief stelt Tobi dat de staatssecretaris haar standpunt baseert op verkeerde conclusies uitgaande van het rapport van de commissie-Oomen.

Tobi: „Mevrouw Van Rooy beweert dat de commissie-Oomen van mening is dat het hoofdkantoor van de AID uit Kerkrade moet verdwijnen. Maar dat staat nergens. Daar waar in het advies wordt gerept over 'centraal', wordt dat niet bedoeld in geografische zin. Bedoeld wordt het goed besturen op afstand. Nou, laat het management dat dan eerst maar eens leren."

Tobi stelt verder dat er niet of nauwelijks sprake is van overlapping van werkzaamheden tussen het departement van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en dat van Landbouw. „En daar waar de staatssecretaris spreekt van conjuncturele tegenwind kun je je afvragen of die in het midden des lands harder waait dan hier in het zuiden."

De woordvoerder van het AID-personeel in Kerkrade hoopt dat zo spoedig mogelijk besloten wordt tot het opstarten van een nieuw onafhankelijk onderzoek.

„Het voltallige personeel zet zich in voor behoud van de werkgelegenheid. Alle personeelsleden scharen zich achter de standpunten van de gemeenten Kerkrade en Heerlen. Deze pleiten ervoor het hoofdkantoor van AID en ECD ter compensatie van het verlies aan werkgelegenheid blijvend in Kerkrade te vestigen. Hiermee wordt de eerste stap gezet naar een nationaal hoofdkantoor in Limburg voor alle bijzondere opsporingsdienten in Nederland."

Vijfhonderd junks passeren dagelijks Limburgse grenzen

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Minstens vijfhonderd junks passeren dagelijks de grens met Zuid-Limburg. Bij de Heerlense hulpverleningsinstanties zijn ongeveer honderdvijftig Duitse gebruikers bekend. Dat is bijna twintig procent van het aantal bekende verslaafden in Heerlen.

Deze cijfers heeft de Akense hulpverleningsinstantie voor verslaafden, Café Relax, bekendgemaakt in haar jaarverslag. Relax doet sinds een jaar grensoverschrijdend straathoekwerk in Heerlen.

De hulpverleners concluderen verder dat Duitse junks de Heerlense bevolking veel overlast bezorgen. Ze verkommeren snel en gebruiken in groten getale illegale manieren om aan drugs te komen.

De toestand van de Duitse verslaafden verslechtert ook snel omdat ze, volgens de hulpverleners, veelal door de mazen van het Nederlandse hulpverleningscircuit vallen. Daarnaast nemen deze junks ook hogere risico's, zoals het delen van spuiten. Hoewel de Duitse verslaafden vooral terugvallen op het hulpaanbod in Aken, maken ze ook gebruik van de spuitomruil-bus bij het Heerlense station. Ook zijn ze regelmatig te vinden in het Inloophuis en het Slaaphuis. Deze laatste voorziening registreerde vorig jaar 134 Duitse overnachtingen. Bijna veertig Duitse vrouwen maken gebruik van het huiskamerproject voor prostituées bij de CBS-weg.

Het grensoverschrijdende project, linie 44, genoemd naar de busverbinding tussen Heerlen en Aken, probeert de leefsituatie van de Duitse gebruikers in Heerlen te verbeteren. Daarnaast geeft ze informatie over afkickmogelijkheden in Aken. Vorig jaar hebben de hulpverleners 53 Duitse junks in Heerlen bereikt.

een
zonnig
humeur
overleeft
elke
zomer

punaise

Moeder bepleit recht op onderwijs naar 'kunnen'

Plan internationale school hoogbegaafden

Van onze verslaggeefster

SITTARD – In het Zuidlimburgse grensgebied moet een internationale school komen voor meer- en hoogbegaafde kinderen. De overheid moet die opleiding voor 11- tot 18-jarigen grotendeels bekostigen. Dat vindt Edith van Schaik, oprichtster en voorzitster van het Nationaal Instituut voor Meer- en Hoogbegaafden Problematieken in Sittard.

Om dit doel na te streven, organiseert het instituut samen met het gelijksoortige Franse Eurotalent een internationaal onderwijscongres in november van dit jaar. Het thema daarvan is 'De weg open, binnen Europa, voor een betere toekomst voor meer- en hoogbegaafden. Professoren en deskundigen op dit gebied zullen in Urmond tekst en uitleg geven aan ouders, leerkrachten, fysiologen en andere belangstellenden.

Momenteel werkt de zogenoemde Europaraad, een organisatie die niet aan een overheid is gebonden, aan een rapport met aanbevelingen omtrent onderwijs voor hoogbegaafden. Dat wordt aangeboden aan de EG en aan Europese regeringen die hun beleid moeten afstemmen op dat rapport, vindt Van Schaik.

Uit onderzoek blijkt dat twee procent van de Nederlandse bevolking een hogere intelligentie waarde dan gemiddeld. Het onderwijssysteem moet worden aangepast volgens haar.

De op te richten internationale school moet de mogelijkheid bieden om het VWO is vier jaar tijd af te ronden. Naast de algemene vakken zal de school een eigen diploma uitgeven voor aanvullende vakken. Van Schaik denkt dan aan talen als Spaans en Arabisch en aan het vak economie dat is toegespitst op het bedrijfsleven. Toekomstige leerlingen moeten naast intelligentie ook doorzettingsvermogen tonen, motivatie en de wil om te leren. Het streven is om hun vorderingen twee maal per jaar te testen als ze eenmaal op die school zijn.

Minister noemt knelpunt niet in meerjarenprogramma

Maastricht wil tunnel onder A2 vóór 2000

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De gemeente Maastricht eist van het ministerie van Verkeer en Waterstaat dat uiterlijk in het jaar 2000 daadwerkelijk begonnen wordt met de ondertunneling van de stadstraverse van de autosnelweg A2. De studie naar de mogelijkheden voor een tunnelbak tussen Geusselt en Europaplein moet volgend jaar al beginnen. De gemeente is bereid aan die studie mee te betalen.

Dat schrijft het stadsbestuur van Maastricht in een brandbrief aan de minister van Verkeer en Waterstaat. De gemeente constateert met lede ogen dat Den Haag het verkeersknelpunt niet eens heeft genoemd in een meerjarenprogramma voor 1993 tot 1997.

Dat staat volgens B en W in schril contrast met eerdere rijksnota's die wel het belang van een snelle aanpak van een van de achilleshielen van het Europese wegennet benadrukken en de weg tussen Amsterdam en Eijsden steevast een 'hoofdtransportas' noemen. Maastricht wil dat aan dat al eerder gemaakte beleid onverkort wordt vastgehouden. Maar ook de huidige situatie vereist een dringende aanpak. Maastricht vraagt de minister in de brief in elk geval mee te werken aan onmisbare tussentijdse maatregelen.

In de brief wijzen B en W op de vrijwel dagelijkse filevorming – ook nog ten noorden van de Geusselt en ten zuiden van het Europaplein – op de stadstraverse van de A2. De (binnen)stad is daardoor moeilijk bereikbaar en het doorgaande internationale goederenverkeer en zakenverkeer wordt belemmerd.

De verkeersopstoppingen betekenen ook economisch een groot nadeel omdat Maastricht Airport, Mecc-Randwijck, het AZM en straks Céramique slechts met vertraging bereikbaar zijn. Dat geldt ook voor de aansluiting met de toekomstige TGV-halte in Luik en met Luxemburg en Frankrijk.

De overvolle A2 betekent ook dat de weg een ware hindernis is die de stad in tweeën splijt. Het verkeer op de openbare vervoersas Scharnerweg in Maastricht die de A2 kruist, heeft veel moeite de stadstraverse over te steken.

Parallel lopende wegen en omliggende woonbuurten van de stadstraverse ondervinden momenteel veel hinder van sluipverkeer. De bewoners van de 800 woningen die langs het traject liggen hebben last van een onaanvaardbare geluidhinder.

Onderzoek

Voorts is uit onderzoek gebleken dat de A2 de meest milieuvervuilende weg is in de stad die nu al niet aan de wettelijke normen voldoet, terwijl die straks ook nog eens worden aangescherpt.

Ook uit Euregionaal oogpunt bekeken is een aanpak van de A2 dringende nodig, zo vindt het stadsbestuur. „De A2 is de enige noordzuidverbinding binnen het Euregionale netwerk van wegen en daarom essentieel voor de ontwikkeling van het gebied."

In de brief wordt er voorts op gewezen dat de industrie in de Euregio in hoge mate op de export is gericht. Op grond van de internationale ligging worden ook goede kansen voor handel en transport verondersteld. De infrastructuur moet dan echter wel optimaal zijn: tunnelbakken in de A2 leggen heeft daarom de hoogste prioriteit.

Rustplek langs autoweg

Keelbos veiliger

VALKENBURG – Rijkswaterstaat heeft een plan gereed om de parkeerplaats bij het Keelbos langs de A79 veiliger te maken. De parkeerplaats is bekend geworden als ontmoetingsplek voor homoseksuelen. Dat heeft agressiviteit en criminaliteit aangelokt en ertoe geleid dat de automobilisten steeds meer de parkeerplaats gaan mijden.

Met de uitbreiding, het meer overzichtelijk maken van het gebied en betere verlichting wil Rijkswaterstaat proberen om Keelbos een publieksvriendelijker karakter te geven. Het plan voorziet in een gescheiden parkeerruimten voor vrachtauto's en personenauto's. Daartoe wordt er hoger op het hellende terrein een nieuwe weg aangelegd. Daarlangs komen de parkeerplaatsen voor personenauto's. Vanuit de auto's krijgen de inzittenden vrij uitzicht op het dal richting Valkenburg. De bestaande weg zal dienen als toerit voor negen parkeerplaatsen voor vrachtauto's die schuin in de richting van de autoweg zijn geprojecteerd. De beplanting wordt aangepast en waar nodig teruggesnoeid.

Uit veiligheidsoverwegingen wordt er tevens een diepe greppel gegraven tussen de parkeerplaats en de aan de zuidzijde daarvan lopende veldweg, waardoor deze van elkaar worden afgesneden. Het is niet de bedoeling om er een afrastering te plaatsen.

Aan het verlichtingsplan wordt nog gewerkt. De voorkeur gaat uit naar een combinatie van straatlampen die de hele avond en nacht door branden en lampen die aanspringen zo gauw iemand of iets in de buurt komt. De rustplek langs de autoweg zal worden uitgerust met acht picknickhoeken, bestaande uit tafels en banken.

De gemeente Valkenburg aan de Geul wil meewerken aan de realisering van de uitbreiding en aanpassing door een vrijstelling te verlenen van het geldende bestemmingsplan. B en W hebben wel het verstandig geoordeeld om het plan toch ook voor de leggen aan de politie en en aan de plaatselijke emancipatieraad.

● *De parkeerplaats aan het Keelbos wordt volgens Rijkswaterstaat nu steeds meer door automobilisten gemeden vanwege de onveiligheid.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Rechtbank Maastricht houdt zaak aan

Restaurant werkte met twee kasboeken

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De voormalige uitbater van een grillrestaurant in Valkenburg hield er twee kasboeken op na. Volgens het ene, dat bestemd was voor de belastingdienst, ging het hem bepaald niet voor de wind. Volgens het andere, dat door Fiod-ambtenaren op zolder werd gevonden, konden er nauwelijks genoeg haantjes worden aangesleept.

Officier van justitie mr. J. van Opstal twijfelde er gisteren voor de Maastrichtse rechtbank niet aan dat in het laatste kasboek de juiste cijfers stonden. Maar de verdachte zelf omschreef het als een 'fantasieboek'. „Ieder mens heeft een afwijking. Ik goochel graag met getallen. Ik vind het leuk om me zelf rijk te rekenen," zei hij. Hoe de rechtbank erover denkt, wordt pas over enkele maanden duidelijk. Op verzoek van de advocaat van de man werd de zaak aangehouden tot begin november. Mr. W. Coenen stond erop dat er nog getuigen worden gehoord die een goed woordje kunnen doen voor de restauranthouder.

Tijdens de behandeling bleek dat de Fiod het grillrestaurant met een bezoekje had vereerd na een tip van de ex-vrouw van de uitbater en een werknemer die er met ruzie was vertrokken. Rechtbankpresident mr. F. Fernhout las urenlang verklaringen voor van serveersters en kelners. Daaruit ontstond het beeld van een restaurant dat liep als een trein. Meer dan eens werd melding gemaakt van persoonlijke dagomzetten van vijftienhonderd gulden en hoger. De verdachte barstte steevast uit in hoongelach. „Wat een onzin. Op een topdag zullen ze dat wel eens hebben gehaald, maar meestal was dat stukken minder. Er zijn wel eens dagen geweest dat we niet één klant hadden."

De rechtbank confronteerde de verdachte ook met verhalen dat hij en zijn huidige echtgenote een zeer luxe leventje zouden leiden. Een paar keer per jaar op vakantie, een voorliefde voor dure kleren van leer en bont en een compleet wagenpark voor de deur. De restauranthouder maakte slechts een wegwerpgebaar.

Ook de ontdekking van de Fiod dat de verdachte onder valse naam een paar ton had gestort op een buitenlandse rekening, bracht hem niet uit zijn evenwicht. „Dat geld was van mijn tweede vrouw. Dat heeft hier toch niks mee te maken," aldus de man die bleef volhouden dat hij alleen maar schulden heeft.

Bewaking Geerhorst verminderd

SITTARD/DEN HAAG – De extra bewaking rond de Sittardse gevangenis De Geerhorst wordt binnenkort verminderd en komt mogelijk helemaal te vervallen. De bewaking werd ingesteld op last van justitie na een reeks ontsnappingen uit Extra Beveiligde Inrichtingen (voor vluchtgevaarlijken) in verschillende gevangenissen, onder meer in Sittard.

Omdat die afdeling binnenkort gesloten wordt, past justitie de bewaking aan de nieuwe situatie aan. Vluchtgevaarlijken zijn vanaf 20 september allemaal in een speciale inrichting in Vught ondergebracht.

Feitelijk is de EBI-afdeling in Sittard al opgeheven na de ontsnapping van zes van de zeven 'bewoners'. Die uitbraak - op 3 april van dit jaar - gaf de doorslag naar de beslissing over opheffing van de EBI's. Directeur P. Gorissen van De Geerhorst gebruikt de cellen nu als inkom-afdeling voor de opvang van langgestraften die in de inrichting binnenkomen.

Dader bekent doden stadsgenoot

ROERMOND - De 25-jarige Roermondenaar M.P., die zich maandagnacht bij de Roermondse politie meldde in verband met het doodsteken van de 54-jarige stadsgenoot A.G., heeft bekend de dodelijke messteken te hebben toegebracht. De steekpartij vond zaterdagmiddag plaats tegenover de gitaarfiat in de Mozartstraat. De politie trof het slachtoffer hevig bloedend voor zijn woning aan. Aanleiding voor de daad van de verdachte was een ruzie.

Autokraker betrapt

MAASTRICHT – Omstanders hebben gisteren een autokraker in Maastricht op heterdaad betrapt. De man brak om elf 's ochtends met een kort daarvoor gestolen nijptang en schroevedraaier een auto open met de bedoeling de radio te stelen. De politie nam de man, een 37-inwoner van Genk in België, mee naar het bureau voor verhoor.

Macintosh wil Bartels kopen

MAASTRICHT – Het detailhandelsconcern Macintosh (Superconfex, Kierkx, Kwantum, Tonton Tapis en Halfords) wil Bartels in Venlo overnemen. Bartels heeft 21 woondecoratiewinkels in Zuid- en Midden-Nederland. Met 80 personeelsleden wordt een omzet van ruim 21 miljoen per jaar geboekt. Het assortiment van Bartels omvat behang, verf, gordijnen en raamdecoratie. De komende jaren zal het filialennet van het bedrijf verder worden uitgebreid. De overname van Bartels zou per 1 juli moeten worden geëffectueerd. Macintosh verwacht voordeel van een samenwerking tussen Bartels, Kwantum en Tonton Tapis, onder meer op het gebied van de inkoop.

Dief steelt gestolen auto

HOENSBROEK – De politie van Heerlen heeft dinsdagnacht een 24-jarige man aangehouden die eerder al in Geilenkirchen gestolen auto in Hoensbroek ontvreemd had. Hem was al opgevallen dat het contactslot verbroken was. De verdachte had dinsdagnacht ingebroken in een horecazaak aan de Nieuwstraat. Getuigen zagen hem in de betreffende auto wegrijden en waarschuwden de politie. Korte tijd later werd de man in de Markgravenstraat aangehouden. De gestolen waar, een magnetron, vier geluidsboxen, een tuner-versterker en een cassettedeck, lag in de auto.

Jeugdigen aangehouden

MAASTRICHT – De politie in Maastricht heeft twee zestienjarige jongens uit die plaats aangehouden op verdenking van het plegen van diefstal uit een tent op camping De Dousberg in Maastricht op 6 augustus. De recherche heeft een deel van de gestolen goederen teruggevonden in de woningen van de verdachten. De gedupeerden, drie jongens van 17 en 18 jaar oud uit Den Haag, Voorburg, en Zoetermeer ontdekten afgelopen vrijdag dat een aantal merkkledingstukken, dure sportschoenen, een walkman, een horloge, een radio, een fototoestel en een bankpas waren ontvreemd. De tent was besmeurd met ketchup en aan de zijkant opengescheurd. Het drietal vertelde de politie op 5 augustus kennis gemaakt te hebben met een aantal jongeren uit Maastricht dat veel belangstelling had voor de later gestolen spullen.

Inbrekers laden auto vol drank

STEIN – Een 18-jarige jongen en zijn 20-jarige vriendin uit Stein zijn dinsdagavond aangehouden na het stelen van frisdrank. Hun auto was tot aan de nok toe gevuld met kratten en flessen drank. Die waren gestolen bij een zaak aan de Industriestraat in Sittard. Ook hadden zij nog een 'flinke voorraad klaar gezet', vermoedelijk voor een tweede bezoek volgens de politie.

Dief tilt bus op met heftruck

NUTH – Bij inbraak in een bedrijf in Nuth hebben dieven een bestelbus met gestolen goederen met een vorkheftruck uit een berg zand 'bevrijd'. De dieven stalen managanboort boor- en slijpmachines, koper en kabels uit een bedrijf aan de Kathagen. Ze knipten de afrastering rond het terrein door en wilden daar met een gestolen bestelbus door rijden. De bus bleef echter in een berg zand vaststeken. De dieven maakten toen vals contact in een vorkheftruck en tilden daarmee de bus uit het zand. De bestelbus werd later in Voerendaal terug gevonden.

o/z

†

Vandaag is geluk je deel
en morgen vallen klappen.
Er gebeurt zo heel erg veel,
waar ook wij niets van snappen.

Zeer bedroefd, doch dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft betekend, delen wij u mede, dat heden geheel onverwacht in de leeftijd van 37 jaar van ons is heengegaan mijn allerliefste man en onze lieve papa, zoon, schoonzoon, broer, zwager, oom en neef

Ad Stuijts

allerliefste man van

Martha Diederen

en lieve papa van

Lyonne en Renier

Wat zullen wij je missen:

Obbicht: Martha Stuijts-Diederen
Lyonne
Renier
Geleen: Pap en mam
Stuijts-De Koster
Munstergeleen: Pap en mam
Diederen-Falkenberg
Familie Stuijts
Familie Diederen

11 augustus 1993
Europalaan 9, 6125 AJ Obbicht

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden zaterdag 14 augustus om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Willibrordus te Obbicht, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op het kerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De avondmis is vrijdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Ad ligt opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard, waar gelegenheid tot bezoek van 17.30 tot 18.15 uur.

Mochten wij iemand vergeten zijn persoonlijk te berichten, gelieve dan deze aankondiging als zodanig te beschouwen.

Heden bereikte ons het droevige bericht van het plotselinge overlijden van onze collega

Ad Stuijts

Groot was onze verslagenheid.

Ad zal in onze herinnering blijven als een prettige collega en vriend.

Wij wensen zijn echtgenote, kinderen en familie veel sterkte met dit grote verlies.

Direktie en medewerkers
GTI Mechanical Geleen bv

---

†

Na een werkzaam en plichtsgetrouw leven, getekend door eenvoud en oprechtheid, is onverwacht van ons heengegaan deze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Trautje Rentzsch

weduwe van

Harrie Wetzels

Zij overleed in de leeftijd van 85 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Schaesberg: Annie Wetzels
Harrie
Hengelo: Max Wetzels
Bettie Wetzels-Perik
Frank
Roland
Familie Rentzsch
Familie Wetzels

Landgraaf, 10 augustus 1993, Grevenstraat 18
Corr.adres: Grevenstraat 30
6372 JG Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 14 augustus a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Schaesberg, Hoofdstraat, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Rozenkransgebed tot intentie van onze dierbare overledene vrijdag 13 augustus om 18.45 uur, aansluitend avondmis in voornoemde dekenale kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.00 uur tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Geheel onverwacht is heden in haar eigen omgeving vredig van ons heengegaan mijn allerliefste levensgezellin, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Anna Housen

★ 26 november 1915 † 11 augustus 1993

weduwe van

Mathijs van Hal

levensgezellin van

Massa Govani

Kerkrade: Massa Govani
Heerlen: Jan van Hal
[illegible] van Hal-Pelzer
Sjaak

6466 HR Kerkrade
Patronaatstraat 69

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op zaterdag 14 augustus 1993 om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Spekholzerheide, waarna begrafenis op de r.k. begraafplaats te Kaalheide.

Voor vervoer is gezorgd.

Schriftelijk condoleren in de kerk.

Anna wordt bijzonder herdacht in de avondwake op vrijdag 13 augustus om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide, Schifferheiderstraat 7, Kerkrade-West, van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Bedroefd geven wij kennis van het overlijden van mijn man, onze vader, schoonvader en opa

Hein Kremer

★ 27 mei 1919 † 10 augustus 1993

Simpelveld: A. Kremer-Zeinstra
Vancouver B.C.: Berry Kremer
Judith Kremer-Nass
Philip, Sophie, Stephanie
Eindhoven: Petrie Kremer
L'Ametlla del Vallès: Dirk Kremer
Eulàlia Devesa i Jaumot
Rotterdam: Geert Jan Kremer
Marnix Kemme

6369 EN Simpelveld, 10 augustus 1993
Brewerstraat 28

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op zaterdag 14 augustus a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Simpelveld, waarna aansluitend de crematie plaatsvindt in het crematorium, Imstenraderweg 10 te Heerlen.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

De overledene wordt bijzonder herdacht in de avondmis van vrijdag 13 augustus om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis, Henri Dunantstraat 5 te Heerlen.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Verdrietig doch dankbaar dat we haar zo lang bij ons mochten houden, delen wij u mede dat onze moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, tante en schoonzus

Maria Barbara Knooren

weduwe van

Jan Hubert Maassen

voorzien van de sacramenten der zieken, op 90-jarige leeftijd is overleden in de St. Odiliakliniek te Geleen, waar zij 9 jaar lang op hartverwarmende wijze is verpleegd.

Beek: Jan en Nora Maassen-Arlaans
Bert en Carolien Maassen-Dirix
Eveline, Angeline
Dik en Yvonne
van Woersem-Maassen
Olaf
Léon Maassen en Hannie Dassen
Nathalie en Martin
Spanjers-Maassen
Geleen: Jan en [illegible]
Theo en [illegible]
Martijn [illegible]
Sandra [illegible]
Amsterdam: Léon M[illegible]
Familie [illegible]
Familie Knooren

Correspondentieadres:
H.G.J. Maassen
Stegen 23a, 6191 TR Beek

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben op zaterdag 14 augustus om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Beek, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats de Nieuwe Hof te Beek.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.

Tot intentie van de dierbare overledene zal een rozenkransgebed worden gebeden met aansluitend een avondmis op vrijdagavond om 18.40 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afsch[illegible] dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur in de [illegible] het Maaslandziekenhuis te Geleen.

Zij die geen kennisg[illegible] gelieven deze annonce [illegible] wen.

Dankbaar voor het v[illegible] mochten ontvangen, [illegible] den geheel onverwac[illegible] mijn lieve man, onze [illegible] schoonvader en opa

Eddie Vercauteren

Begiftigd met de ere-medaille in zilver verbonden aan de orde van Oranje Nassau

echtgenoot van

Zus van Beek

op de leeftijd van 78 jaar.

In dankbare herinnering:

Nuth: Zus Vercauteren-van Beek
Nuth: Marijan en Wim
Dirks-Vercauteren
Janine
Merkelbeek: Nellie en Jan
Philips-Vercauteren
Renate en Henrie
Paula
Nuth: José en John
van Loon-Vercauteren
Patrick, Renate
Saskia
Oirsbeek: Hermie en Bert
Hautvast-Vercauteren
Mendy
Diana, Robert
Manheim (D.): Marlies en Karl Heinz
Reich-Vercauteren
Swen, Jörg
Nuth: Angelien en Paul
van der Pool-Vercauteren
Petra, Mark
Wijnandsrade: Ed en Marion
Vercauteren

11 augustus 1993
Hiltostraat 4
6361 VZ Nuth

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 14 augustus om 14.00 uur in de H. Bavokerk te Nuth, gevolgd door de crematie te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Vrijdag a.s. om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100 Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat hij voor ons heeft betekend, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h.h. sacramenten, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader en opa

Hub Cox

echtgenoot van

Greet Kitzen

op de leeftijd van 73 jaar.

In dankbare herinnering:

Buchten: Greet Cox-Kitzen
Buchten: Elly en Zef
Heffels-Cox
Myriam
Heel: Wil Cox
Brigit, Patrick
Urmond: Jo en Johanna
Cox-van Maren
Maurice, Richard, Mireille
Diemen: Don en Ellen
Cox-van Meurs
Tine, Hubert

11 augustus 1993,
Keerweg 56, 6122 CM Buchten.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 14 augustus om 11.00 uur in de H. Catharinakerk te Buchten, gevolgd door de begrafenis op de r.-k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Vrijdag a.s. om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.

U kunt afscheid nemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard; bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbetuiging

Je leest het elke dag.
Als het gebeurt, is het een grote slag.
Dan pas weet je wat het is.
Als iemand heengaat die je nu al mist.

Door de overweldigende belangstelling betoond bij het overlijden en de crematie van mijn lieve man, vader, schoonvader en opa

Hub Moenen

is het voor ons onmogelijk iedereen persoonlijk te bedanken.

Het is hartverwarmend en een grote steun, te weten dat wij niet alleen staan in ons verdriet. Onze hartelijke dank voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen. Een bijzonder woord van dank aan de Bond van Wapenbroeders afd. Mijnstreek.

Annie Moenen-Moonen
kinderen en kleinkinderen

De zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 15 augustus a.s. om 11.45 uur in de H. Hartkerk te Mariarade-Hoensbroek.

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Hendrik Joseph Klinkers

[illegible] jaardienst zal worden gehouden op [illegible] 14 [illegible]

Leonie Klinkers-Gerards
[illegible]

---

†

Een overvolle kerk, [illegible] bloemen, een indrukwekkend afscheid van mijn lieve [illegible], onze goede moeder, schoonmoeder en oma.

Pup Soons

echtgenote van

Ad Jankers

[illegible] kracht en steun gegeven.

[illegible] te zien hoeveel mensen haar waardeerden [illegible] Langs deze weg willen wij u dan ook [illegible] voor de vele condoléances, h. missen en bloem[illegible] [illegible]

Voerendaal, augustus 1993

De plechtige zeswekendienst zal gehouden [illegible] augustus om 18.30 uur in de parochiekerk van de H. [illegible] Voerendaal.

Enige en algemene kennisgeving

†

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat zij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis, dat heden na een liefdevolle verpleging in het VKH te Heerlen van ons is heengegaan onze dierbare moeder, schoonmoeder, lieve oma en overoma

Elisabeth Henriette Reneerkens-Smeets

★ 3-9-1901 † 10-8-1993

Schin op Geul: Maria en Frans
Mayrers-Reneerkens
Maurice en Annemie, Joeri
Mariëlle en Kees, Floris,
Félice
Marcel en Anita, Ghislaine
Schin op Geul: Anny en Martin
Weerts-Reneerkens
Wim
Philine en Jan, Raissa, Veerle
Raymond en Yvonne, Ruben,
Walther

6305 EC Schin op Geul, 10 augustus 1993
Valkenburgerweg 135

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op vrijdag 13 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Mauritius te Schin op Geul, waarna begrafenis op het r.k. kerkhof aldaar.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

Avondmis heden donderdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Een speciaal woord van dank aan het verplegend personeel van paviljoen 5.

---

† Hubertina Jöbses, 78 jaar, echtgenote van wijlen Balthazar Ulrici. Corr.adres: Degenhuisen 27, 6255 NJ Noorbeek. De plechtige eucharistieviering vindt plaats op vrijdag 13 augustus a.s. om 10.30 uur in de kerk van Onze Lieve Vrouw Hemelvaart te Mheer.

Toch nog onverwacht hebben we afscheid moeten nemen van

Truus Derikx

We hebben haar bewonderd en gewaardeerd om haar kracht, hartelijkheid en opgewektheid.

Truus, je was ons dierbaar. We zullen je niet vergeten.

Je collega's van de SWES-administratie

Dinsdag 10 augustus is overleden

Truus Derikx-den Rooijen

Truus was een fijne én gewaardeerde collega en vooral een bijzondere persoonlijkheid.

We zullen haar missen.

Bestuur, directie, collega's en personeelscomité SWES (Stichting Welzijn en Educatie Sittard)

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve man en onze vader

Remy Hameleers

betuigen wij u allen bij deze onze oprechte dank.

Maria Hameleers-Pieters
en kinderen

Epen, Terziete rweg 1, augustus 1993.

De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 15 augustus a.s. om 10.30 uur in de St. Paulus kerk te Epen.

---

†

Intens verdrietig hebben wij veel te vroeg afscheid moeten nemen van mijn lieve man en allerliefste pappa, zoon, onze broer, zwager, oom en neef

Wiel Hekkens

echtgenoot van

Ank Pernot

Hij overleed in de leeftijd van 47 jaar.

Heerlen: Ank Hekkens-Pernot
Luc
Familie Hekkens
Familie Pernot

6418 CA Heerlen, 10 augustus 1993
Heerlerbaan 39A

Op wens van de overledene geen bloemen maar gift onder enveloppe voor het Koningin Wilhelmina Kanker Fonds.

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 14 augustus a.s. om 11.00 uur in de kapel van het Bernardinus College te Heerlen, Akerstraat, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats Imstenrade te Heerlen.

Bijeenkomst in de kapel, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van Wiel zal gehouden worden op vrijdag 13 augustus om 19.00 uur in voornoemde kapel.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het streekmortuarium Schifferheide, Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Met grote droefheid, doch ook met grote dankbaarheid jegens O.L. Heer haar als moeder en oma te hebben gehad, geven wij kennis dat heden na een liefdevolle verzorging in verpleeghuis Invia te Sittard van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 86 jaar onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, schoonzuster en tante

Josephina Schmeits

weduwe van

René Pörteners

In dankbare herinnering:

Sittard: Herman Pörteners
Fien Pörteners-Baeten
Urmond: Lies Helgers-Pörteners
Leo Helgers
Sittard: Maurice Pörteners
Virginie Pörteners-Jennissen †
[illegible]: Arno Pörteners
Mitsy Pörteners-Schmeitz
haar kleinkinderen en
achterkleinkinderen
Familie Schmeits
Familie Pörteners

[illegible] GB Sittard, [illegible]

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op maandag 16 augustus a.s., om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Bernadette te [illegible]-Sittard.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondmis van zaterdag 14 augustus a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce [illegible] beschouwen.

[illegible] u van harte danken voor uw oprechte belangstelling, [illegible], bloemen en andere blijken van medeleven [illegible] de begrafenis van mijn lieve man, onze [illegible] vader

Hub Hamers

[illegible].H.A. Hamers-Slangen
[illegible]ger en Marijke
Daniëlle en Max

[illegible] 1993

De plechtige [illegible] zal worden gehouden op zondag 15 augustus [illegible] uur in de H. Bavokerk te Nuth.

[illegible] pag. 22

---

†

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om [illegible] scheiden, delen wij u mede, dat na een werkzaam leven in Gods vrede is overleden, onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht

Hubertina Stollenwerk

weduwe van

Hendrik Lurken

Zij overleed in de leeftijd van 86 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: Trees Lurken
Heerlen: Leo Lurken
Hanny Lurken-Leenaerts
Kerkrade: Liesbeth Leppink-Lurken
Jan Leppink
Kerkrade: Ketie Bodelier-Lurken
Alex Bodelier
Kerkrade: Maria Lurken
Kerkrade: Wiel Lurken
Annie Lurken-Savelberg
Kerkrade: Herman Lurken
Thea Lurken-Ploum
en haar klein- en
achterkleinkinderen
Familie Stollenwerk
Familie Lurken

Kerkrade, 10 augustus 1993
Corr.adres: Klein Graverstraat 153
6466 EC Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 14 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Lourdes te Kerkrade-Gracht, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

Avondwake tot intentie van onze dierbare overledene vrijdag 13 augustus om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het streekmortuarium Schifferheide, Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Vervolg van pagina 1

Maaslandziekenhuis: 'Beter regelen dan vorig jaar'

Goede organisatie opvang nodig

HEERLEN/SITTARD – „Natuurlijk zijn we bereid om de handen uit de mouwen te steken, mits een en ander goed georganiseerd wordt," stelt directiesecretaris J. ter Huurne van het Maaslandziekenhuis. Hij verwijst naar de minder goede ervaringen die de ziekenhuizen in Sittard en Geleen vorig jaar opdeden toen zij in staat van paraatheid waren om gewonde vluchtelingen uit het voormalige Joegoslavië, die met een trein naar Nederland kwamen, op te vangen.

„We hadden toen een hele afdeling vrijgemaakt en de nodige voorzorgsmaatregelen getroffen. Uiteindelijk bleek die trein maar een paar gewonden te bevatten, die ook nog eens geheel op eigen kracht uitstapten," aldus Ter Huurne. Deze keer moet een eventuele opvang beter georganiseerd worden, meent hij.

Ook vanuit het Heerlense De Weverziekenhuis wordt aangedrongen op een goede coördinatie. „In principe hebben we ja gezegd. Dat hebben we Den Haag ook laten weten, maar er zitten natuurlijk wel heel wat voetangels en klemmen aan. Bovendien weten we concreet nog niet wat ons gevraagd wordt. Dat blijft een beetje gissen. Het wachten is nu eerst op Den Haag. Eerst zal op regeringsniveau een besluit genomen moeten worden," laat directiesecretaris J. Houben weten.

Het Laurentiusziekenhuis in Roermond verwacht als een van de eerste in aanmerking te komen voor een eventuele opvang van gewonde oorlogsslachtoffers. Woordvoerder G. Peulen baseert die verwachting op het gegeven dat het Roermondse ziekenhuis in het verleden ook al betrokken was geweest bij de behandeling van gewonden uit het voormalige Joegoslavië en de nabijheid van het opvangcentrum. „We zijn gevraagd op een rijtje te zetten hoe het destijds gelopen is, welke consequenties die opvang toen had en de mogelijkheden te inventariseren."

Het Academisch Ziekenhuis Maastricht en het Sint Maartensgasthuis in Venlo zijn nog niet benaderd. Maar dat zal een dezer dagen wel gebeuren, aldus chirurg dr. H. Brom van het Haarlemse hospitaal Kennemerland dat het initiatief nam om de Nederlandse ziekenhuizen te vragen Bosnische gewonden op te nemen.

WVC vult programma voor komende jaren aan

Miljoeneninvestering in gezondheidszorg

MAASTRICHT – Het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur heeft twaalf renovatie- en uitbreidingsprojecten van Limburgse gezondheidsinstellingen toegevoegd aan het bouwprogramma voor de komende jaren. Met de projecten is in totaal een investering van 22 miljoen gulden gemoeid.

Aan de onderhandelingen over het actualisering van het bouwprogramma gezondheidszorg hebben behalve Gedeputeerde Staten van Limburg ook voor het eerst de Limburgse zorgverzekeraars deelgenomen.

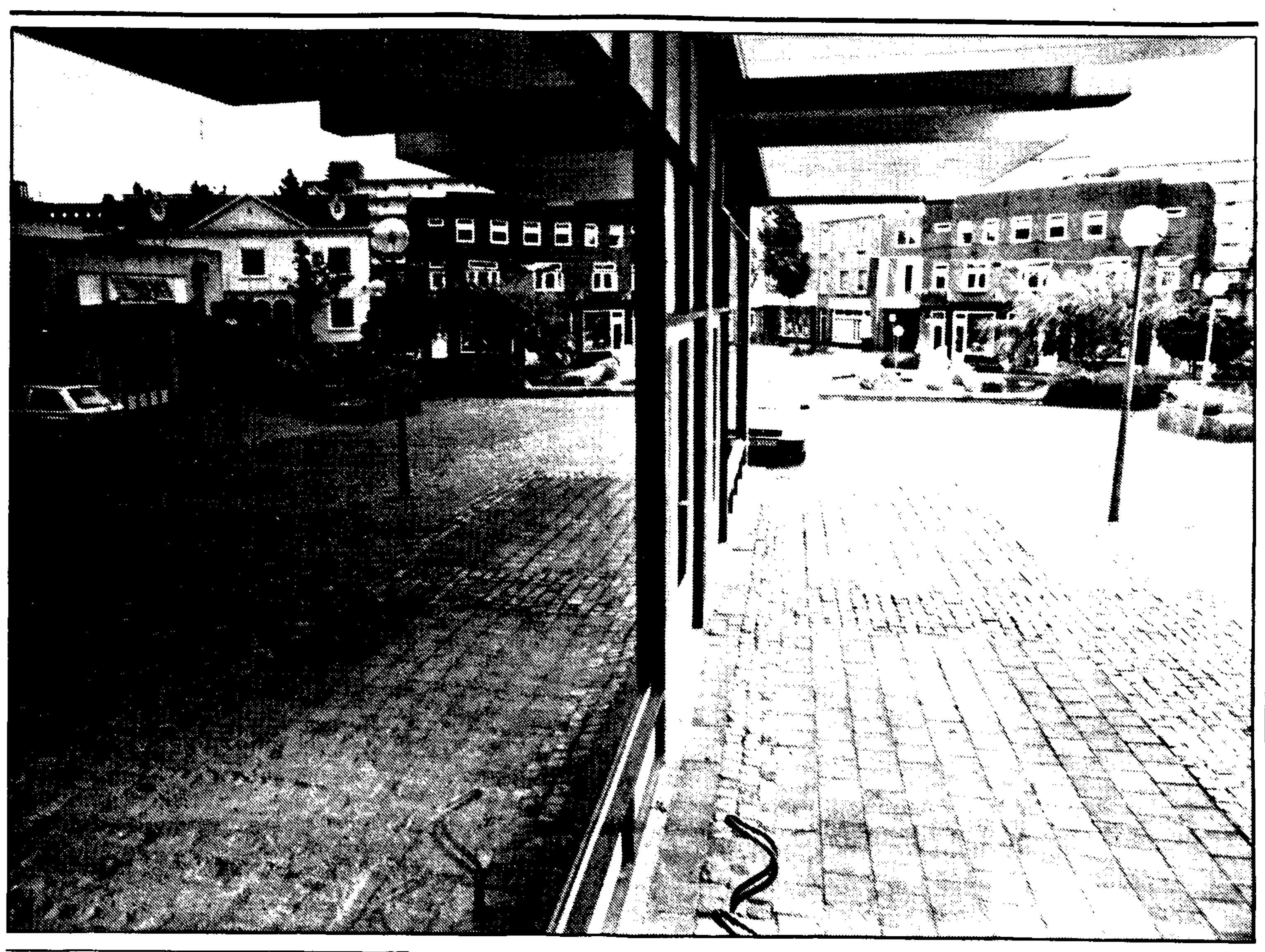
WVC heeft nu twaalf projecten aan het bouwprogramma toegevoegd dat al 75 initiatieven bevatte. Het provinciale wensenlijstje was echter een stuk langer. Een aantal initiatieven is voorlopig gesneuveld, omdat het geld daarvoor niet voorhanden is. Zo moeten verpleeghuizen in Brunssum, Geleen, Horst, Simpelveld/Bocholtz, Maastricht, Roermond, Bergen en Budel/Maarheze een aantal renovatie- en uitbreidingsprojecten nog even uitstellen, evenals de ziekenhuizen van Heerlen, Brunssum, Geleen, Venray, Weert en Hoensbroek.

Projecten in de geestelijke gezondheidszorg moeten om andere dan financiële redenen nog even wachten. WVC, provincie en zorgverzekeraars hebben daarover nog geen besluit genomen, maar afgesproken eerst te wachten op duidelijkheid omtrent de ontwikkeling van de geestelijke gezondheidszorg in Noord- en Midden-Limburg. Het Vincent van Gogh-instituut in Venray moet namelijk een aantal plaatsen afstoten. Over de herspreiding van die plaatsen moeten de diverse instellingen het nog eens worden.

In de sector geestelijke gezondheidszorg is alleen een besluit gevallen over de integratie van het Sint-Josephrustoord in Heerlen in het circuit van beschermende woonvormen is al een positieve beslissing gevallen. Over de financiering is inmiddels een convenant gesloten tussen WVC en zorgverzekeraar Liass.

Aan het bouwprogramma 1992-1995 zijn de volgende initiatieven wel toegevoegd:

Schuttershof Brunssum: tijdelijke uitbreiding capaciteit met 10 psycho-geriatrische dagbehandelingsplaatsen. Verpleegklinieken Heerlen: tijdelijke uitbreiding met 10 psycho-geriatrische bedden. Lücerheidekliniek Kerkrade: uitbreiding met 12 psycho-geriatrische bedden. Hamboskliniek Kerkrade: uitbreiding met 4 somatische bedden en 4 psycho-geriatrische plaatsen vooruitlopend op het project Landgraaf. Sint Odilia Geleen: Nieuwbouw/uitbreiding afdeling dagbehandeling en aanpassing personele voorzieningen. Hornerheide Horn: tijdelijke capaciteitsuitbreiding met 8 bedden. Verpleeghuis Elzenhorst Horst: uitbreiding met 80 verpleeghuisplaatsen vooruitlopend op nieuwbouw. Oprichting dagbehandeling met tien plaatsen in nevenvestiging Helden. Beukenrode Venray: capaciteitsuitbreiding dagbehandeling met 8 plaatsen. Radiotherapeutische Instituut Limburg Heerlen: renovatie. Ziekenhuizen Noord-Limburg: secundaire activiteiten, onder andere mortuarium, renovatie kinderafdeling. Huize St.-Joseph Heel: renovatie keuken.

lelijk limburg

DOOR RIK VAN DRUTEN

De schoonheid van Limburg is bijna spreekwoordelijk. Drommen toeristen vergapen zich ieder jaar aan de vele mooie plekjes die Limburg rijk is. Maar er is geen goud zonder schuim. In het kader van de jaarlijkse zomerserie maakt het Limburgs Dagblad een ronde langs schoonheidsfoutjes in de mooiste provincie van Nederland.
Vandaag aflevering 19: het Gebrookerplein in Hoensbroek.

Ach, het oorspronkelijke idee moet heel aardig zijn gewest. Met een beetje moeite kun je dat nog wel zien: het met ongelijke natuursteen geplaveide pleintje, de nieuwbouwwinkeltjes in carrévorm daar omheen en aan de andere een speels fonteintje en zitbankjes.

Het heeft niet zo mogen zijn. Het Gebrookerplein in – uiteraard – Hoensbroek is niet het bruisend hart geworden waarop in 1980 de toen nog zelfstandige gemeente Hoensbroek hoopte. In dat jaar werd het gebied rond de Hoofdstraat uitgeroepen tot voetgangersdomein, als eerste stap naar een echt Hoensbroeks centrum.

Twee jaar later was de gemeente Hoensbroek geannexeerd door de gemeente Heerlen. Een van de laatste daden van het Hoensbroekse gemeentebestuur was het besluit om het klooster op de hoek van de Amstenraderweg en de Hoofdstraat te slopen en er een winkelcentrum te bouwen. Een jaar later plaatsten het Hoensbroekse – toen – Tweede-Kamerlid Rein Hummel en de Heerlense wethouder Savelsbergh feestelijk de eerste bekistingswand voor het 'Centrumplan Hoensbroek'.

Welk een schoolvoorbeeld van bestuurlijke misrekening! De woningen boven de winkels waren zo weg, maar aan meer winkels bleek in Hoensbroek nauwelijks behoefte. Wat ondernemend Hoensbroek en de politiek Heerlen ook verzonnen, de meeste winkels bleven tot de dag van vandaag leeg. Niks bruisend hart, hoe zeer de winkeliersvereniging ook Hartje Hoensbroek mag heten. Een hart met ernstige ritmestoornissen eerder, met dringende behoefte aan een by-pass.

Jaren lang bakkeleiden winkeliers, politici, onderzoekers en projectontwikkelaars over de beste oplossing. Toen die eind 1991 gevonden leek in de vorm van een reconstructie van Hoensbroeks centrum, ging het plan gepaard met de ontnuchterende mededeling dat Heerlen voor het nieuwe centrumplan tien miljoen tekort kwam.

Hoensbroek boos! Winkeliers blokkeerden het Gebrookerplein en bestormden de vergadering van een raadscommissie, de Hoensbroekse kolonne in de Heerlense raad – de Groepering Heerlen-Noord van oud-Kamerlid Hummel – presenteerde tevergeefs een alternatieve begroting...

Pas vorig jaar september trok Heerlen 8,8 miljoen gulden uit voor de aanpak van het nog maar zwakjes kloppende hart van Hoensbroek. In januari kunnen de bouwvakkers volgens de plannenmakers daadwerkelijk aan de slag. 'Medio 1995', zoals dat zo mooi heet, moet Hoensbroek-Centrum dan eindelijk klaar zijn.

Maar die winkels, die staan zeker tot die tijd nog altijd leeg.

Weer controle in koffieshop

MAASTRICHT – De politie van Maastricht heeft in de nacht van dinsdag op woensdag opnieuw een koffieshop aan de Brusselstraat gecontroleerd.

Daarbij werd ruim drie ons hasj en marihuana in beslag genomen. Tegen de verkoper, een 29-jarige inwoner van Luik werd proces-verbaal opgemaakt. Tevens werd procesverbaal opgemaakt omdat jeugdigen in de koffieshop werden aangetroffen. De politie stelde tevens vast dat de Wet op de Kansspelen werd overtreden.

Limburgse bossen verbramen

● *Frans von Krüchten tussen de braamstruiken in de bossen van de gemeente Echt.*
Foto: JEROEN KUIT

DOOR JAN VAN LIESHOUT

ECHT/BRUNSSUM – 'Verbraming' noemen natuur- en wildbeheerders de onstuimige opmars van braamstruiken. Met een wel haast tropische vegetatiedrift planten bramen zich in Limburgse bossen voort. De wirwar is op sommige plaatsen zo dicht dat zelfs wild erin verstrikt raakt. Jagers en drijvers moeten zich met pijlen en messen een weg door de doornige wildernis banen.

Volgens Ingo Spica, hoofd van de Afdeling Onderzoek van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg dat plusminus 2000 hectare bos en hei beheert is de braamvegetatie de laatste jaren met honderden hectaren toegenomen.

„Van de bossen die wij van de gemeente Echt pachten, is inmiddels 90 procent verbraamd", zegt in Koningsbosch oud-mijnwerker Frans von Krüchten (73), peetvader van jagersvereniging De Eendracht, die het jachtrecht in de driehoek Echt-Koningsbosch-Mariahoop heeft.

„Eenzelfde sluipend proces vindt in Noord-Limburg en Oost-Brabant plaats," bevestigt in Roermond jonkheer Willem de Beaufort, hoofd van de regio Peel en Maas van Staatsbosbeheer, dat 8000 hectare bos en hei beheert.

„Verbraming voltrekt zich op gronden die van verdroging te leiden te hebben; als gevolg van verrijking van die gronden via de lucht," expliceert De Beaufort.

„Metingen hebben uitgewezen dat er per hectare ongeveer 70 kilo stikstofmest-equivalent uit de lucht komt vallen," licht Spica toe. „Dat is uitermate funest voor voedselarme gebieden. Stikstofminnende planten, waaronder bramen, brandnetels en vlierstruiken overwoekeren en verstikken andere planten als bosanemonen en lelietjes van dalen. Ook bosbessen werden verdrongen. Eens kwamen Duitsers met bussen naar de Schinveldse bossen om er bosbessen te plukken. Nu staan er enkel nog bramen."

Eenzelfde proces voltrok zich in de Echter bossen. Ook daar werden vanaf 29 juni de feestdag van St. Petrus en Paulus, bosbessen geplukt," herinnert Frans von Krüchten zich. „Ze waren toespijs op vla en medicijn tegen ondermeer keelpijn."

Von Krüchten onderkent de stelling van Spica dat de recreatieve waarde van de bossen door verbraming vermindert. „Anderzijds bieden braamstruiken een uitstekende dekking voor het wild. Ook zijn zaadjes van bramen, die blijven hangen, in de winter een belangrijke voedselbron voor vogels."

„Als er niks tegen wordt gedaan zijn alle bossen in Limburg gedoemd om te verbramen", verspelt Spica. „Voedselarme bossen zijn er wat langer tegen bestand, maar in principe staat ieder bos op de lijst."

Met maaien en het inscharen van geiten en schapen, zoals Limburgs landschap doet, kan verbraming worden tegengegaan.

„Om van het probleem af te komen, zal het echter bij de bron moeten worden aangepakt," vindt De Beaufort. „Staatsbosbeheer staan daarom positief achter de plannen van waterschappen om rivieren, beken en waterlopen in natuurlijke staat te herstellen. Daardoor ontstaan weer overstromingsgebieden, moerassen en veenmossen, die het water vasthouden. Evenzo staat Staatsbosbeheer achter het mestbeleid van de regering, waardoor depositie en uitstoot van stikstoffen worden teruggedrongen."

Bedrijven passen trucs toe om kosten te besparen

Post uit Duitsland via Nederland bezorgd

DOOR STEP VAESSEN

HEERLEN – Het aantal Duitse bedrijven dat de post via Nederland laat bezorgen, is sinds de tariefsverhoging in het buurland, per 1 april, toegenomen. In grensplaatsen als Vaals, Maastricht, Kerkrade en Heerlen wordt dagelijks Duitse post gebracht die naar de Bondsrepubliek verzonden wordt.

Volgens vervangend manager van de PTT in Heerlen, René Vissers scheelt de Duitsers dit per brief ongeveer twintig cent. Grote zendingen zijn, volgens hem, nog lucratiever. Welke bedrijven de truc toepassen, willen de medewerkers van de verschillende postkantoren niet zeggen. Ook over de omvang hullen ze zich in stilzwijgen.

Het Wereldpostverdrag staat niet toe dat brieven met een Duitse afzender terug naar Duitsland gestuurd worden. De Duitse post kan deze brieven weigeren en onverbiddelijk terugsturen naar de afzender.

Bedrijven gebruiken daarom allerlei constructies om hun brieven om te dopen tot Nederlandse post. Zo hebben ze bijvoorbeeld een Nederlands postbusnummer of gebruiken ze het adres van een Nederlands filiaal. Volgens medewerkers van de PTT heeft een aantal Duitse bedrijven postbussen in Vaals en Heerlen.

Risico

Maar vestigingsmanager A. Dekkers in Vaals geeft aan dat ook brieven met een Duitse afzender gewoon naar Duitsland worden verstuurd. „Dat gebeurt wel eens met kleine hoeveelheden. We waarschuwen mensen wel dat hun brief in Duitsland onderschept en teruggestuurd kan worden. Maar als ze dit risico willen nemen, houden wij ze natuurlijk niet tegen," aldus Dekkers.

In Maastricht klinkt een soortgelijk verhaal. Vooral Belgische bedrijven maken gebruik van de goedkopere tarieven. In de meeste gevallen gebruiken bedrijven legale constructies, maar een medewerker laat weten dat tegen de afspraak in ook post met Belgische afzenders wordt verstuurd. Het is volgens hem bovendien moeilijk te controleren waar de post vandaan komt. „Als iemand een postadres gebruikt, gaan we niet na of dit adres ook daadwerkelijk klopt," vertelt hij.

Dit zegt ook Vissers van de PTT in Heerlen. „Postadressen worden niet gecontroleerd. Waarom zouden wij ook? Officieel staat er een Nederlands adres op. Het is toch te gek dat bij het opengaan van de grenzen nog zoveel beperkingen zijn. Het lijkt me logisch dat de goedkoopste het gewoon mag doen," zo laat hij weten.

Een andere mogelijkheid is dat post uit Duitsland, die voor Nederland bestemd is, per auto naar de Limburgse postkantoren wordt gebracht. Zo heeft de Selgross, een groothandel voor bedrijven in Aken, een contract met de Heerlense PTT over de bezorging van de Nederlandse post.

Een keer in de veertien dagen brengt een medewerker van het bedrijf ruim vierduizend brieven vanuit Aken naar Heerlen om ze hier te posten. Dit scheelt het bedrijf ongeveer vijfhonderd gulden per week aan portokosten.

Een woordvoerster van de PTT laat weten dat het posten van Duitse post in Nederland een bekend verschijnsel is, maar dat dit geen schrikbarende vormen aanneemt. „We hebben de afspraak dat we niet meewerken aan het verzenden van Duitse post naar Duitsland. Als medewerkers dat toch doen, zijn ze fout bezig," zegt ze. „Maar postadressen en dergelijke kunnen we niet controleren. Als het de spuigaten uitloopt, trekt de Duitse post wel aan de bel," verwacht ze. „Voor ons is het natuurlijk niet vervelend," geeft ze eerlijkheidshalve toe.

De Duitse Bundespost laat weten al extra te controleren. Maar voor actie is het, volgens een woordvoerder, te vroeg omdat het fenomeen zich op slechts kleine schaal zou voordoen. Daarnaast ontvangt de Bundespost jaarlijks geld van de Nederlandse post bij wijze van gelijkschakeling. „Maar dat is bij lange na niet kostendekkend," aldus de woordvoerder

'Chemisch afval groot gevaar voor Maas'

Van onze correspondent

MAASTRICHT – De Maas dreigt ernstig verontreinigd te raken nu de Waalse regering besloten heeft om op de Halembaye, de Waalse zijde van de St.-Pietersberg, een stortplaats te vestigen voor gevaarlijk industrieel afval. Bovendien is de kans groot dat ook het grondwater in de omgeving van de berg onaanvaardbaar vervuild wordt als bedrijven chemische produkten gaan lozen op de Halembaye.

Deze noodkreet is afkomstig van het actiecomité Halembaye, dat zich samen met de Belgische groene partij Ecoloo hevig verzet tegen de vestiging van de stortplaats op de helling van de berg. Volgens woordvoerder Alain Denis van het actiecomité zijn er drie redenen te noemen waarom de Halembaye ongeschikt is voor een afvalplaats voor gevaarlijke industriële produkten.

„Het eerste bezwaar is dat de kleilaag van de berg niet waterdicht is," legt Denis uit. „Daarnaast is de dikte van diezelfde laag op sommige plaatsen maar 5 à 6 meter, wat veel te dun is om de vervuilende werking van chemisch afval tegen te houden. Het gevolg is dat zowel het grondwater en de Maas aangetast kunnen worden, waardoor ook voor Nederland een groot gevaar dreigt. Tenslotte moet er rekening gehouden worden met het feit dat in het gebied tussen Maastricht en Luik veel geologische breuken liggen."

Het actiecomité heeft al verschillende tevergeefse pogingen gedaan om de Waalse regering op andere gedachten te brengen. Denis: „Veertien dagen geleden overhandigden we nog een petitie met 9000 handtekeningen aan de regering. Vergeefse moeite, want juist op dezelfde dag werd het besluit genomen om de stortplaats op de Halembaye te vestigen."

De geplande stortplaats wordt niet de eerste op de Waalse zijde van de St.Pietersberg. Sinds drie jaar is op dezelfde plaats een stortplaats voor huishoudelijk afval gevestigd, waar het vuil van zo'n half miljoen mensen uit de provincie Luik verzameld wordt.

Aanhouding illegale dealer

HEERLEN – De politie van Heerlen heeft dinsdagochtend een dealer aangehouden die al tien maanden illegaal in Nederland verblijft.

De man verkocht bij het station onder het oog van de politie verdovende middelen. Hij had drieduizend gulden, 14 gram heroïne en 13 gram cocaïne bij zich. Deze zaken zijn beslag genomen. De man wordt vrijdag in Maastricht voorgeleid.

Kinderopvang in Voerendaal

VOERENDAAL – Voerendaal gaat een kinderdagverblijf realiseren in het pand Raadhuisplein 1a. De opvang biedt naar verwachting plaats aan 48 kinderen tussen de nul en vier jaar die minimaal drie dagdelen per week van de voorziening gebruik maken.

De Stichting Thuiszorg, de Woningtoewijzingscommissie en het Advies en Studiecentrum die nu gebruik maken van het pand worden in de basisschool Kunrade en de muziekschool ondergebracht.
Het gebouw aan het Raadhuisplein moet voor ruim twee ton verbouwd worden om als kinderdagverblijf dienst te kunnen doen. De gemeente wil dit betalen met geld van de Stimuleringsregeling kinderopvang dat ze vanaf 1990 van het rijk ontvangen heeft. Op grond van deze regeling moeten in Voerendaal voor 31 december dertig plaatsen voor kinderopvang zijn gerealiseerd. Zo niet dan wordt het geld door het rijk teruggevorderd. Als alles volgens planning verloopt, kunnen de kinderen in december in het dagverblijf terecht. Omdat tweederde van de plaatsen verhuurd wordt aan bedrijven, zodat kinderen van werknemers er terecht kunnen, hoopt de gemeente de zaak financieel rond te krijgen. Daarnaast betalen ouders ook een bijdrage.

Voor naschoolse opvang en gastouderopvang moeten inwoners van Voerendaal echter nog steeds uitwijken naar Heerlen. Deze voorzieningen kunnen volgens de gemeente niet gekoppeld worden aan het nieuwe kinderdagverblijf.

Door bouw zuiveringsinstallatie in Bleiberg

Belgisch deel Geul eindelijk schoner

VALKENBURG – Er komen dit jaar nog maatregelen die tot een schonere Geul in het Belgische stroomgebied moeten leiden. De voorgenomen maatregelen zullen anderhalf miljoen gulden gaan kosten. In Bleiberg, beter bekend als Plombières, is inmiddels begonnen met het bouwen van een zuiveringsinstallatie.
Enkele jaren geleden al liet de toenmalige minister Karl-Heinz Lambertz van de deelregering van de Duitstalige gemeenschap in België weten dat er serieus werk zou worden gemaakt van het schoonmaken van de Geul.
Er gebeurde daarna eigenlijk nauwelijks iets. Reden voor een aantal Heuvellandgemeenten om medio vorig jaar bij de Waalse regering opnieuw aan te dringen op het beter zuiveren van het Geulwater voor het de grens over komt.
De zuiveringsinstallatie die nu nabij Bleiberg wordt gebouwd moet het water van de twintigduizend huishoudens en bedrijven rondom de plaats, dat nu ongezuiverd in de Geul komt, ontdoen van het organische afvalwater.
Verdere maatregelen die men wil nemen zijn het bestrijden van de erosie van de verschillende steenbergen langs de Geul en het instellen van een meetnet voor de waterhoogten aan de Belgische kant van de Geul.

Gevaarlijke capsules verloren

LANDGRAAF – Een inwoner van Landgraaf heeft gisteren na zijn bezoek aan apotheek Maussen aan de Prins Bernhardstraat in Nieuwenhagen zijn geneesmiddelen verloren. Het gaat om 55 capsules Duvadilan retard 40 mg. Deze capsules kunnen bij inname gevaarlijk zijn en mogelijk de gebruiker in een shock-toestand brengen. Ze zijn rood/wit van kleur.

De man was van de apotheek op weg naar zijn woning aan de Belvauer. De politie vraagt de eventuele vinders om de capsules in te leveren op het politiebureau.

Vooral gebrek aan voedsel en onderdak

Situatie zwerfjongeren Heerlen verslechterd

Van onze verslaggever

HEERLEN – De situatie van de zwerfjongeren in Heerlen is in 1992 verslechterd. Het Straathoekwerk kwam in contact met 113 jongeren tussen de 16 en 23 jaar die al drie maanden geen vaste plek hebben om te wonen. Velen kampten met elementaire problemen rond eten, drinken en wassen.

In het jaarverslag 1992 constateert het Straathoekwerk dat het aantal zwerfjongeren niet stijgt, maar dat gebrek aan opleiding, werkervaring en een justitieel verleden belangrijke handicaps vormen.

„Het wordt in het algemeen steeds moeilijker om onze klanten te verwijzen naar andere voorzieningen," schetst het Straathoekwerk.

De meest acute problemen worden bestreden dank zij voorzieningen bij jongerencentrum Nova in Heerlerheide en een beperkte nachtopvang via de jeugdhulpverlening.

Het is de bedoeling dat in december een jongerenpension geopend wordt in het voormalige Ora-hotel.

Daar kunnen zo'n dertig tot veertig zwerfjongeren terecht voor voedsel, onderdak en hulp bij het opbouwen van een toekomst. In dat pension worden ook studenten en werkende jongeren ondergebracht om de integratie te bevorderen.

Het Straathoekwerk heeft daarnaast een zogeheten koppelproject dat jongeren hulp biedt bij het vinden van een baan of een opleiding. Bijna 70 procent van de aanmeldingen betreft 15- tot 17-jarige jongeren die hun school niet afgemaakt hebben.

Daarnaast verzorgt het Straathoekwerk samen met GGD, Liass en Riagg ook een soort cursus in hygiëne, dag- en nachtritme, dagvulling en maaltijdverzorging. Hieraan doen 15 tot 20 jongeren mee.

Speciale aandacht vragen de allochtone jongeren. De politie, scholen en het Halt-project maken zich zorgen over deze groep, waarmee zelfs het Straathoekwerk weinig contact had. Sinds september 1992 is daarom een Marokkaanse straathoekwerker aangesteld.

Eenzaam

● De 50-jarige Frenk heeft een tijdelijk onderkomen gevonden in de sloopflats aan de Heerlense Vossekuil. Foto: FRANS RADE

Slapen in sloopflat tussen glas en oude drollen

Thuislozen zoeken heil in Vossekuil

DOOR MONIQUE PARREN

HEERLEN – De penetrante geur van dagenoude drollen hangt zwaar in de lucht. Wat het oog niet meteen wil geloven, wordt beaamd door de neus. De Vossekuilflats lijken vanaf de straat niet meer dan karkassen, maar schijn bedriegt. Sokken, vuile onderbroeken, lege colablikjes en dekens bewijzen het tegendeel. De Vossekuil heeft nieuwe bewoners.

De slopershamer hangt als een zwaard van Damocles boven het complex, maar dat deert hen niet. De dak- en thuislozen die dag in, dag uit wanhopig door de binnenstad zwerven, hebben eindelijk een droog plekje, al is het maar voor even want naar verwachting over een maand of twee gaan de flats tegen de grond.

Een 'gewone' sterveling zou nog voor geen goud de nacht doorbrengen in een van de vier flats. Zelfs op klaarlichte dag is het er griezelig. De aanwezigheid van de slopers, die in hun witte pakken met dito masker op maanmannetjes lijken, versterkt dat effect alleen maar. In het geraamte klinken je eigen voetstappen onheilspellend. Door het gepiep en gekraak van half afgebroken verwarmingsradiatoren lijkt het of de bezoeker wordt gade geslagen door een groot aantal onbekenden.

De laatste of vierde flat wordt het meest gebruikt door daklozen. Hier zijn de afzonderlijke woningen nog redelijk intact. In tegenstelling tot de andere drie flats zit er op de bovenste verdiepingen – meestal – nog een voordeur in de flatjes plus glas in de ramen. Het water is lang geleden afgesloten, maar de zwervers maken nog wel gebruik van toilet plus douchebak. De stank in sommige appartementen is niet te harden.

Frenk (50) heeft een flat op de achtste verdieping in gebruik genomen. „Logisch toch, nu heb ik de kans op onderdak, maar het zal wel niet lang meer duren."

Hij is al een keer 'verhuisd'. „Eerst sliep ik op de derde verdieping, maar die heeft in de fik gestaan." Zwartgeblakerde kozijnen en rondslingerende stukken glas zijn stille getuigen van minstens vier branden in de afgelopen drie weken. Wie ze aansteekt, is onduidelijk. „Geen zwervers," zegt Frenk stellig. „Wij gaan het dak boven onze kop toch niet in brand steken." Hij noemt het kwajongenswerk. „De jeugd weet dat de daklozen toch de schuld krijgen," zegt hij bitter.

Met twee voordeuren van andere flatwoningen heeft de nieuwe bewoner van de Vossekuil de ramen van zijn tijdelijk onderkomen gebarricadeerd. Voor de slopers heeft hij een keurig briefje geschreven: 'Laat dit alstublieft staan'. „De meeste bouwvakkers zijn heel vriendelijk, laten alles zoals ik het graag heb. Maar voor sommigen ben je gewoon een junk, daar kun je een trap van onder je kont krijgen."

De Heerlense daklozen vinden dat de gemeente de sloopflat als een soort vrijstaat beschikbaar had moeten stellen voor de opvang van zwervers. „Laat ons daar maar wonen. Iedereen wil ons toch uit de stad hebben. Dan is dat een prima plekje," meent Frenk. Zijn betoog wordt met instemmend geknik beluisterd door twee vrienden.

Iedere nacht slapen zeker vijftien tot twintig thuislozen in de Vossekuil. De Heerlense politie gedoogt hun aanwezigheid, mits ze 'zich gedragen'. „We kunnen die mensen wel wegjagen, maar waar breng je ze dan naar toe? Het is triest maar waar dat je tegenwoordig beter een dier kunt onderbrengen dan een mens," zegt wachtcommandant John van der Broek. „Met dat probleem zitten wij ook stevig in onze maag."

Volgens Frenk begint het aantal overnachtingen echter langzaam terug te lopen omdat de mensen bang zijn. „Een knokploegje van wat zware jongens uit de omliggende wijken vereert ons 's nachts wel eens met een bezoekje." De politie in Heerlen is daar niet van op de hoogte, volgens Van der Broek. „Ik weet wel dat de buurtbewoners zelf maatregelen nemen als ze overlast ondervinden, maar het is zeker niet de bedoeling dat de zwervers worden weggeveegd. Mishandeling van daklozen tolereren we echt niet."

Heerlen houdt star vast aan Muzisch Centrum

Creatief omgaan met cultuur is een kunst

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – Een Muzisch Centrum. Al jaren wordt die term gebruikt voor een cultureel en kunstzinnig centrum dat een einde moet maken aan veel huisvestingsproblemen in Heerlen.
De gemeente wil er geheel verschillende groepen en instellingen als de muziekschool, creativiteitscentrum Hee-art, De Nor, filmhuis De Spiegel en het New Wave Café onderbrengen. En passant moeten de laatste drie groepen 'geprofessionaliseerd' worden.
Qua huisvesting zat de gemeente vooral in haar maag met de muziekschool en Hee-art. Die laatste groep moet binnenkort weg uit de Luciushof, waar het Missionair Centrum neerstrijkt. De muziekschool leek te moeten wijken voor de woningbouwplannen in het gebied City-Oost, maar inmiddels is gebleken dat de muziekschool niet noodzakelijkerwijs in de weg staat.
Gesprekken van De Nor met de gemeente over vervangende bestaande panden zijn een jaar geleden gestrand. Vooral het pand Schmitz aan de Emmastraat en de broodfabriek aan het Van der Maessenplein trekken de Nor erg aan.
De D66-fractie verweet het college deze week niet creatief bezig te zijn. AGS berekende de gemeentelijke voorkeur uitgebreid door, en voorzag die van 16 tekeningen. Naar de broodfabriek heeft AGS, op aandringen van de raad, ook onderzoek verricht. Na slechts een paar alinea's concludeert het rapport: slopen dat ding. Een opmerkelijk verschil in aanpak.
Misschien is het veelbetekenend dat de dienst stadsontwikkeling al lang voor het AGS-onderzoek verklaarde dat verbouwing van de broodfabriek toch te duur zou zijn. D66 concludeert in elk geval: het rapport moest toegeschreven worden naar de wens van de opdrachtgever, de gemeente dus.

achtergrond

Volgens de oorspronkelijke centrumplannen diende een compleet nieuw Muzisch Centrum te verrijzen aan het Raadhuisplein. Geschatte kosten: dertig miljoen. Maar omdat de aankoop en sloop van het oude Hemagebouw te duur wordt geacht, werd dit plan al gauw verlaten.
Hoe dan ook, de gemeente kwam een paar maanden geleden met een nieuw plan: architect AGS moest maar eens onderzoeken of het Muzisch Centrum achter de schouwburg gebouwd kon worden.
Dat was een ideetje van de Groepering Heerlen-Noord, waar ook het CDA wel wat voor voelde. De PvdA ging, als vurigste pleitbezorger voor een Muzisch Centrum, schoorvoetend akkoord om tenminste nog iets van een cultuurtempel te redden.

Van de vier varianten in het AGS-rapport mag de goedkoopste (á 17 miljoen) zich, ondanks bezwaren van de betrokken groepen, nog steeds verheugen in de voorkeur van het college.
Volgens deze variant krijgen de Nor, het filmhuis en het New Wave Café ruimten in het souterrain van de 'grote' schouwburg. Welnu, daar voelen ze niets voor.

Een tussenoplossing als bijvoorbeeld De Nor, Filmhuis en New Wave Café in de broodfabriek en renovatie van de huidige muziekschool is niet of nauwelijks onderzocht. En waarom zou niet een leegstaand schoolgebouw met eenvoudige middelen geschikt gemaakt kunnen worden voor Hee-art?

D66 stelt met recht dat in Heerlen weinig moeite wordt gedaan voor het creatief benutten van oude gebouwen en dat al snel voor (prestigieuze) nieuwbouw wordt gekozen, die vooral ten goede komt aan Hee-art en de muziekschool.

Van kundige bestuurders mag je juist verwachten dat ze stil staan bij de meerwaarde van 'kleine' cultuur in een sfeervol pand.

Elders zijn genoeg voorbeelden te vinden waar een dergelijke aanpak werkt. De Effenaar in Eindhoven zou als (niet per se na te streven) ideaalbeeld kunnen gelden. Maar dan moet de gemeente principieel open staan voor een andere visie op jongerencultuur. Een serieus onderzoek naar de broodfabriek of het pand Schmitz is dan het minste wat je mag verwachten.

Meer aandacht voor zwervers bij politie

HEERLEN – De Basiseenheid Zuid van de politie gaat meer aandacht schenken aan de problematiek van dak- en thuislozen. Binnen het nieuw opgerichte regiokorps wordt daartoe één aanspreekpunt Maatschappelijke Zorg opgericht. Fred van Beem gaat deze post bemannen.
De politie hoopt door het instellen van een aanspreekpunt op een beter contact met cliënten en burgers. Van Beem gaat ook intensief contact onderhouden met hulpverleners, zoals het Inloophuis voor zwervers aan de Groene Boord in Heerlen.

Autodief met drugs

HEERLEN – De politie van Heerlen heeft dinsdagnacht een Duitse autodief aangehouden die in Heerlen heroïne kwam kopen.
De 25-jarige verdachte uit de plaats Sinzig reed met hoge snelheid richting Hoppenhof bij het station. Een politie-patrouille in burger hield hem aan.

De man had de auto in Bonn gestolen. Het slot van het linkerportier was opengebroken en de startkabels waren doorverbonden. De man had heroïne bij zich die hij in Heerlen had gekocht.

Bij de koffie

Veteraan

● Nog een Amerikaanse v raan die contact zoekt met Limburgse familie. Ook S Alfonso uit Metairie, vla New Orleans, was eind 194 Heerlen. In het centrum bij kerk en een groot plein, wa schijnlijk de Bongerd, woo een moeder met haar zoon dochter. Hun woning was ven een zaak op de hoek v een winkelstraat. De zoon rond de vijfentwintig. Sam h innert zich nog de kookkuns van ma. Regelmatig at hij 'potato-soup' die hij thuis nooit gegeten had. Lekker 'ie de soep vond!

Veteraan 2

● De dochter des huizes gi trouwen en het toeval wilde d Sam een kapotte parachute de kop had getikt. Die zou naar huis opsturen, maar zo kwam het niet. Hij schonk witte zijden parachute aan familie, en er werd een keur trouwjurk van gemaakt. hangt nu misschien nog erg in een Heerlense kleerkast. S zou graag met de familie contact komen. Informatie welkom op toestel 045 - 73928

Kerkmeester

● Iets geheel anders: het ke bestuur van de federatie v Molenbergse parochies is dr gend op zoek naar nieuwe ke meesters. Enkele kerkmeest zijn daar recent afgetreden, dat vers bloed niet alleen w kom is maar zelfs uiterst wen lijk. Vooral omdat de beide p rochies in een fusieproces z ten. Pastoor Schumans stelt e kele eisen aan kandidaten: moeten natuurlijk rooms-kat liek zijn en in Molenberg na de kerk gaan. De 'bereidh om het beleid van het bisdom steunen' zal sinds kort wellic op weinig problemen stuit Enfin: aanmelden kan nog 15 augustus bij pastoor Jo nes Schumans.

Park

● Een openluchtbal aan rand van het Brunssu Schutterspark. Ach, dan beg het bloed te tintelen. Wat romantische setting! Stel voor: de Holter Jonge zorg voor de muziek, u danst met schone heer of dame, terwijl vijver op de achtergrond gli stert. Nou ja, we draven ev door. Feit is dat het terras v het Schuttershüske vanaf h negen druk bezocht zal zijn. wie tekenen voor de organi tie: modelvliegclub Sky Dev '77 en spaarclub Schuttersh ke. Toegegeven, die namen kl ken al iets minder romantisc

Kinderen

● Ook heel romantisch, ma dan duiken we diep in het heugen, is het kindervakan werk. We hebben in onze jeu jaren heel wat getimmerd, kampeerd en gerotzooid tijd de befaamde zomerweek. V dag om half vier is daar de sluitende bijeenkomst van tiende jaar Hulsbergs kind vakantiewerk. Zeventig (!) v willigers begeleiden 221 kind ren van 4 tot en met 12 jaar. belangstelling schijnt nog jaar te groeien. Zaterdag is e feestavond voor alle huidige voormalige vrijwilligers. D riekt erg naar gezelligheid!

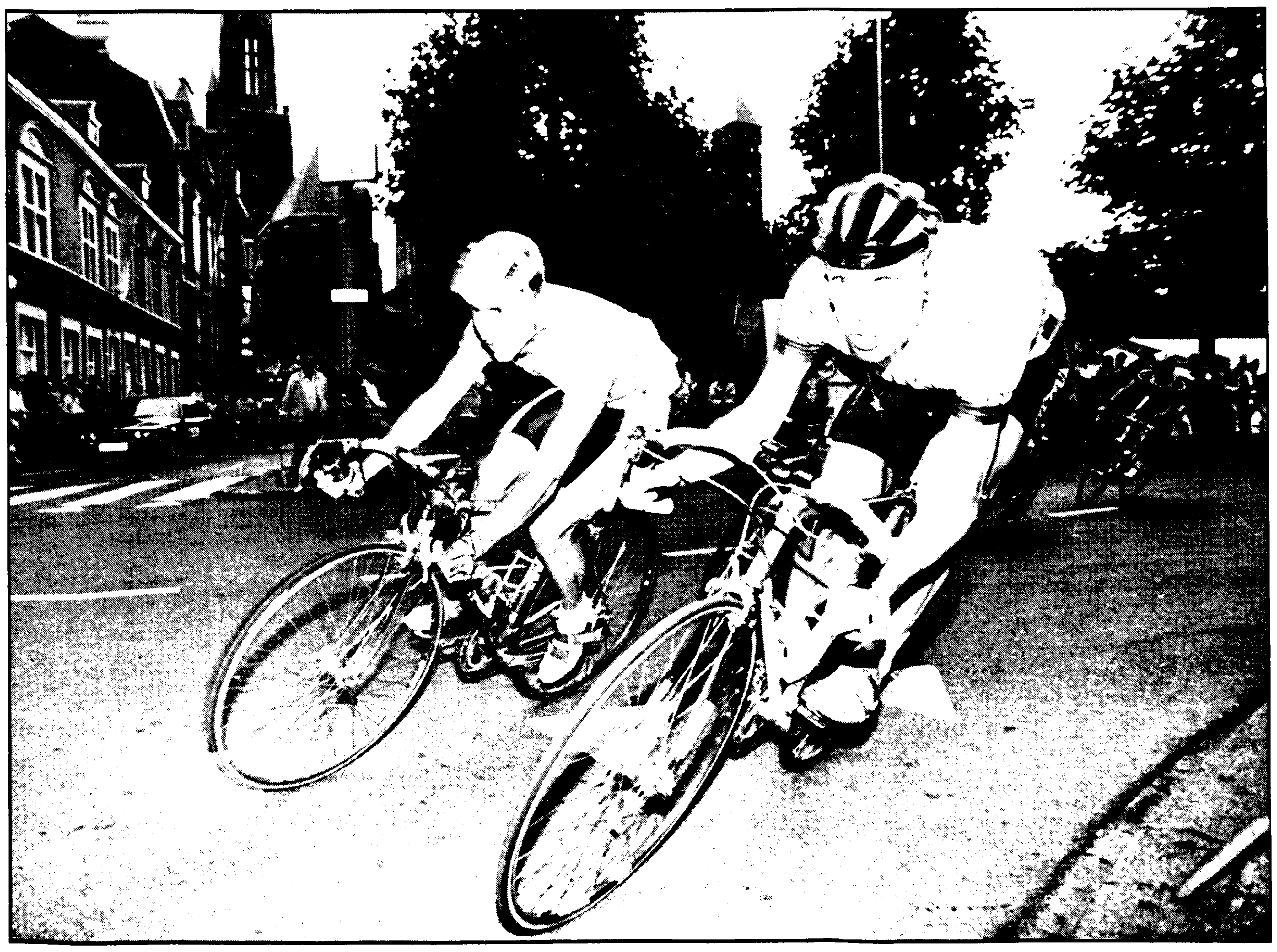
Limburgs Dagbl
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstr
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 73991, fax: 045 - 73926
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkra, tel: 045 - 45293, fax: 045 - 45550
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat, 6443 CB Brunss, tel: 045 - 25636, fax: 045 - 25905
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Limburgs Dagblad

Veertigduizend aanwezigen op 'afscheidsfeestje' van Wijnands

Maastricht zwaait Adje uit

DOOR WIEL VERHEESEN

● *Raymond Meijs (links) en Gert Jakobs door de bocht op het Vrijthof.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

MAASTRICHT – Ad Wijnands kreeg het afscheidscadeau in 'zijn' Maastricht. Amper anderhalve kilometer vóór het einde van de Ridderronde, toen het er toch nog naar uitzag, dat een massasprint de beslissing zou brengen, kreeg de 34-jarige Wijnands de ruimte. Zijn demarrage op het Onze Lieve Vrouweplein was beslissend. Achter hem werd de massasprint om de tweede plaats alleen nog maar een prestigegevecht, waarin de Belg Wilfried Nelissen zich sneller toonde dan Patrick Strouken en dertig anderen. Zeker veertigduizend toeschouwers maakten de ontknoping mee en zorgden voor een fantastische sfeer.

„De tweede keer, dat ik hier als winnaar sta", aldus Ad Wijnands. „Je moet uiteraard altijd een beetje geluk hebben en je kunt niet zonder steun van je ploegmakkers. Maar hoe iedereen ook tegen de uitslag aankijkt, voor mij is het fantastisch om enkele weken voor dat ik de fiets aan de kant zet, de bloemen te krijgen in mijn geboortestad."

Lang voor dat de ontknoping plaatsvond was het feest in de Maastrichtse binnenstad reeds geslaagd. Daaraan werkten de uitstekende weersomstandigheden volop mee. Hoewel het peleton van 35 man slechts een handjevol renners van de eerste garnituur telde werd er flitsend wielerspektakel geboden. Demarrages, achtervolgingen, hergroeperingen, kortom het scenario bood voor elk wat wils.

Spel

Een groep van elf man met de Limburgers Maassen, Nelissen, Meijs en Wijnands reed geruime tijd voor de rest van het veld uit, maar het spel werd toch gespeeld in de laatste vijf ronden, nadat eerst nog Wilfried en Danny Nelissen de rol van koplopers hadden vervuld. Frans Maassen, Gert Jakobs en Raymond Meijs eisten de leidersrol op. Bij het ingaan van de laatste ronde, minder dan twee kilometer voor de finish, was de hergroepering niettemin een feit.

De sprinters zochten reeds positie, maar het afscheidsfeest van Ad Wijnands werd uiteindelijk niet verstoord. Op de valreep van zijn veertienjarige loopbaan als beroepsrenner liet hij duizenden ex-stadgenoten juichen. „Over een paar weken ben ik renner-af", aldus de huidige inwoner van Eijsden. „Ik had het allemaal voor geen geld willen missen".

Dopingcontrole na Ridderronde

MAASTRICHT – Bij hoge uitzondering in de criteriumwedstrijden werd gisteravond in de Ridderronde van Maastricht, een dopingcontrole uitgevoerd.

De eerste drie renners uit de uitslag, Ad Wijnands, Wilfried Nelissen en Patrick Strouken, moesten een plasje inleveren. Bij lottrekking waren aangewezen Rob Mulders, Stefan Rooks en Wiebren Veenstra.

Rem-olie

MAASTRICHT – De amateurkoers, die gisteravond aan de profwedstrijd in de Ridderronde van Maastricht voorafging, begon bijna een uur later dan gepland. De oorzaak was een olievlek op de Markt, die veroorzaakt was door een lekkage in de auto van een van de organisatoren. De brandweer moest er aan te pas komen om het wegdek schoon te maken. De wedstrijd, met als inzet de clubtrofee om de Grote Prijs Toine Gense ging daardoor slechts over vijfentwintig ronden oftewel 41 km. In de sprint zegevierde Tino Cuijpers uit Dieteren. De Grote Prijs Toine Gense werd gewonnen door de wielerclub Zuid-Limburg.

● *Monique Knol, gepasseerd voor wereldkampioenschap op de weg.*

Liever geen ruziënde vrouwen in één ploeg

HEERLEN – Monique Knol mag niet meedoen aan het WK wielrennen op de weg, ofschoon de voormalige olympische kampioene nog altijd een van de besten van het land is. Bondscoach Frans van Diepen heeft haar, zoals hij overigens al bij zijn indiensttreding aankondigde, niet opgenomen in de Nederlandse ploeg voor de vrouwentitelstrijd op zaterdag 28 augustus in Noorwegen. Hij vreest bij voorbaat ruzie tussen Monique Knol en Leontien van Moorsel. De twee toprensters gunnen elkaar al jaren het licht niet in de ogen.

Monique Knol zei voor de NOS-radio niet verrast te zijn. „Voordat er één trap was gedaan, was ik al gepasseerd voor het WK." Van Diepen verklaarde dat het parcours in Oslo niet geknipt is voor een sprintster als Knol. De coach zei ook dat hij na afloop van de Tour Féminin een gesprek met Knol had willen hebben, 'maar zij was reeds vertrokken'.

De Oranje-equipe voor het WK op de weg bestaat uit titelverdedigster Van Moorsel, Vink, Schop, Dijkstra, Grimbergen en Overgaag. Voor de ploegentijdrit op woensdag 25 augustus zijn Van Moorsel, Overgaag, Schop en Haringa gekozen.

Duitsers houden Rothenberger in het gareel

LAUSANNE – De Duitse dressuurruiter Sven Rothenberger mag tijdens de begin september in Lipica te houden Europese titelstrijd niet voor Nederland starten. Dat heeft secretaris Etienne Allard van de Internationale Hippische Federatie in Lausanne laten weten.

Rothenberger, regerend Europees kampioen in de kür, heeft bij de Nederlandse Hippische Sportbond (NHS) een aanvraag ingediend om voor Nederland uit te komen. Hij is getrouwd met de Limburgse amazone Gonnelien Gordijn. Rothenberger heeft toestemming nodig van de Duitse bond om van hippische nationaliteit te veranderen.

De NHS heeft een week geleden om medewerking van de Duitsers gevraagd. Rothenberger vreest sabotage van de officials, met wie hij sinds enige tijd op voet van oorlog verkeert.

sport in cijfers

VOETBAL

Lissabon. Supercup Portugal, eerste wedstrijd: Benfica-Porto 1-0. Return 15 augustus.

Franse competitie. Nantes-Marseille 0-0, Paris St Germain-Sochaux 1-0, Cannes-Lille 2-1, Auxerre-Angers 0-0, Lyon-Metz 2-0, Toulouse-Strasbourg 0-0, Lens-Montpellier 2-1, Martigues-Caen 4-1, Le Havre-St Etienne 0-0, Monaco-Bordeaux 3-2. Stand na vier wedstrijden aan kop: Nantes en Cannes 7, Sochaux, Bordeaux, Lyon, Paris St Germain 5.

Vriendschappelijk. Valleivogels-Feyenoord 2-6.

WIELRENNEN

Maastricht. Ridderronde, profs: 1. Ad Wijnands 74 km. in 1.48.44, 2. Wilfried Nelissen op 1 sec, 3. Strouken, 4. Cornelissen, 5. Rooks, 6. Meijs, 7. Maassen, 8. Akkermans, 9. Viergever, 10. Van Loenhout, 11. Koerts, 12. Hopmans, 13. Groenendaal, 14. Danny Nelissen, 15. Van de Vin, 16. Eijk, 17. Vink, 18. Veenstra, 19. Jakobs, 20. Enthoven, 21. Arntz, 22. Mackay, 23. Hendriks, 24. Dick Dekker, 25. Siemons, 26. Elen, 27. Kools, 28. Brankaert, 29. Bijnen, 30. Talen, 31. Verhoeven, allen zt als Wilfried Nelissen. **Amateurs:** 1. Cuijpers 41 km. in 59.03, 2. Ramakers, 3. Van de Toorn, 4. Ackermans, 5. Jacobs, 6. Groffin, 7. Thoolen, 8. Vrancken, 9. Vaessen, 10. Dat op 6 sec, 11. De Hey op 8 sec, 12. Boelhouwers, 13. Van Hattem, 14. Achterberg, 15. Halin, 16. Krist, 17. Schulz (Duitsland), 18. Ubben, 19. Van der Sluis, 20. Koehorst. Leidersprijs: Ackermans.

Locarno huurt Sneekes

● *Richard Sneekes zal komend seizoen niet uitkomen voor Fortuna Sittard. De aanvallende middenvelder wordt voor één seizoen verhuurd aan het Zwitserse FC Locarno, dat uitkomt in de op een na hoogste klasse. Door het verhuren van Sneekes zal diens salaris komend seizoen niet op de Sittardse begroting drukken. Die bezuiniging komt Fortuna, gezien de moeilijke, financiële situatie goed uit.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Lauritzen bekroont solo met ritzege

Voorbeeldige veteraan

COVENTRY/PORRINO – Bijna 37, maar nog het hart van een eerstejaars beroepsrenner. Dag-Otto Lauritzen won de langste etappe van de Ronde van Groot-Brittannië. Na een afmattende vlucht van 120 kilometer vond de Noor nog inspiratie op een moment van ontmoediging. Hij staat voor nul komma nul gulden op de loonlijst van TVM, maar ploegleider Cees Priem en directeur Ad Bos mogen hem wel met goud omhangen. Hij behaalde tussen Newport en Coventry zijn derde zege van het seizoen.

Er waren in het kille landschap van Zuid-Wales nog geen veertig kilometer gereden of Lauritzen ontsnapte al uit het peloton. Hij kreeg gezelschap van de Franse klimmer Thierry Claveyrolat en de Belg Peter Farazijn. Gedrieën bouwden ze ruim vijf minuten voorsprong op.

Zestig kilometer voor het einde begon de Amerikaanse ploeg van de Australische leider Phil Anderson op de vluchters te jagen. Het verschil liep hard terug. Op 35 kilometer van de streep was er nog maar een minuutje over. Claveyrolat en Farazijn oordeelden dat het zinloos was nog langer door te rijden en gingen rechtop zitten.

Lauritzen kromde nogmaals zijn rug en reed weg. Niemand kreeg hem nog te zien voordat hij op het podium met de bloemen stond te zwaaien. Van zijn minuutje hield hij 47 seconden over. Anderson behield zijn eerste positie.

Bugno

Gianni Bugno komt na zijn mislukte Tour toch weer langzaam in vorm voor het WK op de weg, eind deze maand in Oslo. De Italiaan won de derde etappe in de Ronde van Galicië vóór de Belg Johan Bruyneel. De Amerikaan Andy Hampsten behield de leiding in de algemene rangschikking. Erik Breukink fietste ondanks zijn pijnlijke knie door en reed als 66e onder het finishdoek door op 1.15 van Bugno.

Krajicek lusteloos

CINCINNATI – Het blijft voor Richard Krajicek een probleem om een constante prestatie te leveren. Na zijn schitterende overwinning in Los Angeles, waar hij onder meer afrekende met Pete Sampras en Michael Chang, kwam hij in het toernooi van Cincinnati niet verder dan de tweede ronde. Daar werd hem een halt toegeroepen door de onbekende Amerikaan Bryan met de setcijfers 4-6, 6-4, 6-1.
Krajicek, door zijn overwinning in Los Angeles opgerukt naar de achtste plaats op de wereldranglijst, de hoogste positie die hij totnogtoe bekleedde, was in het 3,3 miljoen dollartoernooi van Cincinnati ook als achtste geplaatst.
De tennistop legt dezer dagen de laatste hand aan de voorbereiding op het US-Open in Flushing Meadow.

Omloop Maasdal in drie etappes

OHE EN LAAK – Zaterdag en zondag is de 23ste editie van de 'Omloop van het Maasdal' in Ohé en Laak. Sinds 1981 werd het eindklassement opgemaakt na twee etappes; vanaf komend weekeinde na drie, want het criterium van Stramproy, dat zaterdagavond vanaf 19.00 uur wordt gehouden, telt ook voor het eindklassement. De circa honderd renners starten in Ohé beide dagen om 12.00 uur.

Discuswerper verslikt zich

STUTTGART – De Italiaanse discuswerper Luciano Zerbini is bij de Italiaanse kampioenschappen positief bevonden op het anabole steroid methandianon. Zerbini zou tijdens de wereldkampioenschappen in Stuttgart deelnemen aan zowel het discuswerpen als het kogelstoten. Hem wacht een schorsing van vier jaar.

Autospeedway om Europese titel

VENRAY – Op het De Peelcircuit in Venray worden komend weekeinde de Europese kampioenschappen superstockklasse verreden. Onder meer de complete Engelse top in deze tak van autospeedway zal van de partij zijn.

Dat betekent forse concurrentie voor de Nederlandse titelkandidaten Willy en Henk Peeters, Toon Schut en Frank Lauf.

Door het grote aantal inschrijvingen zullen er zaterdag eerst kwalificatiewedstrijden moeten worden gereden (aanvang 17.00 uur). De eerste EK-heat start zondag om 13.00 uur.

sport kort

● WIELRENNEN – Etienne de Wilde verlaat aan het einde van dit seizoen zijn huidige ploeg Telekom. De 35-jarige Belg sluit zijn meer dan tien jaar durende loopbaan af bij Collstrop, het team van Willy Teirlinck.

Nantes eerste punt kwijt

PARIJS – Cannes heeft Nantes achterhaald aan de kop van de ranglijst in de Franse voetbalcompetitie. Door vroege treffers van Micoud (14e minuut) en Pollet (16e) werd Lille met 2-1 verslagen. Nantes verloor op de vierde speeldag het eerste punt. De lijstaanvoerder werd op eigen veld door kampioen Olympique Marseille op 0-0 gehouden. Bij Olympique was Futre de grote man. Nantes-Marseille was een spectaculaire wedstrijd, tot droefenis van de 38.000 toeschouwers zonder doelpunten. Paris St Germain bracht Sochaux de eerste nederlaag toe door een treffer van Ginola (1-0).

Amerika tegen Spelen in China

WASHINGTON – Na het Huis van Afgevaardigden heeft ook de Amerikaanse Senaat zich uitgesproken tegen Olympische Spelen in Peking in het jaar 2000. In een brief aan het Internationaal Olympisch Comité schrijven zestig senatoren dat China bij een keuze voor Peking een gunst van de internationale gemeenschap krijgt, die het land niet verdient. De senaat vindt de schending van de mensenrechten door China te zwaar wegen. „Als het IOC de Olympische Spelen aan het grootste volk ter wereld wil geven, moet het de verkiezing verschuiven tot de activiteiten van de regering veranderen. Misschien heeft China in 2004 wel het recht, maar dat moment is nog niet aangebroken." De beslissing over de huisvesting van de Spelen in 2000 valt 23 september in Monte Carlo.

Canadese speler voor Eaters

GELEEN – Meetpoint Eaters heeft de Canadees Shane MacEachern gecontracteerd. De Geleense ijshockeyclub krijgt daarmee de beschikking over een produktieve speler. MacEachern kwam afgelopen seizoen uit in de Britse competitie en scoorde in zevenentwintig wedstrijden dertig doelpunten.

Zwaargewicht te licht bevonden

AMSTERDAM – De Nederlandse boksploeg neemt begin september zonder Jerry Nijman deel aan de Europese kampioenschappen in het Turkse Bursa. De superzwaargewicht werd uit de selectie verwijderd, omdat hij zonder bericht niet verscheen in het trainingskamp op Papendal. Voor het EK maken zich wél sterk Arthur Santana, Han Doornbosch, Orhan Delibas, Raymond Joval en Don Diego Poeder.

Feest Ravelli vergald

BORAAS – Zwitserland heeft de honderdste interland van Tomas Ravelli een beetje verpest door Zweden met 2-1 te verslaan. In Boraas betrof het een vriendschappelijke partij. De Zweedse doelman kwam als vierentwintigste voetballer ter wereld in de 'Club van Honderd'. Dat zijn spelers met honderd of meer officiële interlands. Voor 14.700 toeschouwers nam Zweden in de 17e minuut door Dahlin (Borussia MG) de leiding. Binnen een minuut was het weer gelijk door Knupp (Stuttgart). Het werd in de 73e minuut 2-1 door Herr (FC Sion).

Rollers actief in Roermond

ROERMOND – Tennisclub Maasniel houdt van vrijdag 13 tot en met zondag 15 augustus in sportpark De Wijher in Roermond de eerste open Limburgse rolstoeltenniskampioenschappen. De belangstelling overtreft alle verwachtingen. „Vooraf hadden we gehoopt op dertig inschrijvingen, maar het zijn er uiteindelijk vierenvijftig geworden," aldus organisatievoorzitter Hans Brouwers. De 'rollers' (tennissers in een rolstoel) komen uit Nederland, België en Duistland. De wedstrijden beginnen telkens om 9.00 uur.

sportprijsvragen

Lucky 10 van gisteren: 3-7-8-9-11 17-20-26-34-35 49-52-57-58-61 65-74-75-76-78.

Duitse Mittwochslotto van gisteren.
Trekking A: 7-22-26-27-36-41. Reservegetal: 48.
Trekking B: 3-25-27-29-36-49. Reservegetal: 41.
Spiel 77: 8113814. Super 6: 400535.

Mercedes als aalmoes voor wereldtoppers in Stuttgart

Koers atletiekgoud keldert

DOOR FRANS DREISSEN

STUTTGART – Het belooft vrijdagavond een grandioos spektakel te worden. Een concert rondom de aardbol. 'Harmonia Mundi'. Musikanten in Brazilië, Bali, Cairo en Sydney spelen synchroon via de satelliet met elkaar. Klassieke pianomuziek mengt zich met Afrikaans tromgeroffel, Aziatische fluittonen en Amerikaanse jazz. Het geheel wordt vanuit het stadion in Stuttgart vocaal ondersteund door Chuck Berry, Chris de Burgh en Johnny Logan. Viereneenhalf miljoen gulden kost de ruim twee uur durende openingsceremonie. De inleiding voor negen dagen topatletiek. Het wereldkampioenschap in Stuttgart.

Achttienhonderd atleten uit honderdtachtig landen, drieduizend persvertegenwoordigers, honderdzeventig tv-stations, ruim zesduizend eregasten en tweeduizend politieagenten. Stuttgart is ruim een week lang het kloppende sporthart van de wereld.

Renovatie

Honderdvijftig miljoen gulden kost het spektakelstuk. Een groot deel uit de koek (zestig miljoen) is geïnvesteerd in een grondige renovatie van het stadion. 'Deutsche Gründlichkeit' staat voorop. Alles moet vlekkeloos over de Bühne gaan voor het oog van de wereld. Volgende maand is immers de verkiezing van de olympische stad voor het jaar 2000. Berlijn is een van de grote kanshebbers.

Kritiek was er niettemin al genoeg op de WK. Vooral van de kant van de atleten. 'Door het evenement om de twee in plaats van om de vier jaar te laten plaatsvinden, is er sprake van devaluatie,' wordt alom geroepen. De waarde van WK-goud is aanzienlijk gezakt ten opzichte van een olympische titel. „Alleen om de kas van de internationale amateur-atletiekfederatie wat te spekken", zegt Carl Lewis.

Het had niet veel gescheeld of de beste atleet aller tijden had de WK geboycot. Een plan waarmee wel andere topatleten nog rondlopen. Noureddine Morceli bijvoorbeeld. Hij concentreert zich liever op het lucratievere Grand Prix-circuit. „Wij zijn het zat om tijdens grote kampioenschappen voor nop te lopen, terwijl de IAAF steeds meer miljoenen in haar zak steekt." De kalender is overvol, de atleet wordt overbelast. Morceli: „Ik kies liever voor mijn eigen portemonnee."

Winstgevend

Voor de internationale amateur-atletiekfederatie is een WK een winstgevende zaak. De bond krijgt alleen al van het Zwitserse organisatiebureau ISL een slordige honderdtien miljoen gulden. Aan tv-rechten ontvangt de IAAF tot en met 1995 bovendien nog eens honderdzeventig miljoen gulden.

Voor de Duitse bond DLV resteert nog altijd een bescheiden winst van zes miljoen gulden. De atleten zien van al dat geld geen rooie cent. De nieuwe wereldkampioenen worden 'slechts' beloond met een Mercedes uit de C-klasse-Daimler ter waarde van vijftigduizend mark. De verliezers kunnen hun teleurstelling wegspoelen met een fles wijn. „De volgende keer willen we geld zien. Loon naar werken. We zijn niet meer tot compromissen bereid," spreekt Lewis dreigende taal.

Nederland dacht oorspronkelijk met twee potentiële nieuwe Mercedes-berijders in Stuttgart te kunnen aantreden. Nu Ellen van Langen, olympisch kampioene op de 800 meter, wegens blessureleed heeft moeten afhaken, moet discuswerper Erik de Bruin (WK-zilver '91) de Oranje-kar alleen trekken. De Nederlandse Hercules neemt een elftal Nederlandse 'figuranten' op sleeptouw.

De atletiekfamilie wordt ondergebracht in Nellingen, op het complex van een voormalige Amerikaanse legerbasis. Onder hen drieëntwintig titelverdedigers en eenendertig olympische kampioenen. Carl Lewis (100 m) en Sergej Boebka (polshoog) doen een gooi naar hun vierde WK-goud. Billy Konchellah (800 m) en Werner Günthor (kogel) azen op hun derde wereldtitel-op-rij.

Afrikanen

De aandacht in Stuttgart zal zich vooral weer richten op de Afrikaanse lopers. Natuurtalenten, die vrijwel het hele loopscala van 800 tot en met de 10.000 meter domineren. De sprintnummers zullen traditiegetrouw worden beheerst door de Amerikanen. Voor de rest van de wereld blijft er nog wat kruimelwerk over.

Vooral Duitsland heeft de afgelopen jaren een behoorlijke knieval moeten maken. Het gastland rekent zich al rijk met mogelijk goud voor verspringster Heike Drechsler en discuswerper Lars Riedel. Meer zit er gewoon niet in.

Bij de WK in Rome 1987 wonnen de Duitsers nog vierendertig medailles (31 DDR, 3 West-Duitsland). In Tokio 1991 bedroeg de oogst nog altijd zeventien plakken. Een gerichte anti-dopingcampagne, gebrek aan jeugdig talent, verpauperde trainingsfaciliteiten en een uittocht van toptrainers hebben Duitsland aan de rand van de afgrond gebracht.

Prominente afwezige in de Duitse ploeg is uiteraard sprintster Katrin Krabbe. Geschorst wegens dopinggebruik. Wegens blessures ontbreken voorts de topatleten Dieter Baumann, Dietmar Haaf en Torsten Voss. Uit andere landen zijn dat: Tatjana Dorovsktisch-Samalenko, Lulmilla Naroshilenko (schorsing), Greg Foster, Yobes Ondieki, Mark McKoy (kwalificatie gemist), Ellen van Langen, Ana Quirot en Roger Black (blessures).

Voor de in totaal vierenveertig titels blijven er echter genoeg topatleten over. Vuurwerk is gegarandeerd in Stuttgart. Misschien het laatste WK met nagenoeg de complete wereldtop. „Wij atleten laten namelijk niet meer met ons sollen. Komt de IAAF in Stockholm 1995 niet met geld over de brug, dan hoeft men niet meer op mijn deelname te rekenen," sprak Carl Lewis klare taal.

● *Carl Lewis: over geldelijk gewin tijdens wereldkampioenschappen valt er weinig te juichen.* Foto: REUTER

In gestrekte draf naar De Heihof

Van onze medewerker
TOINE RAMAEKERS

LANDGRAAF – De Limburgse Z-dressuurcombinaties hebben zondag de laatste kans om in de eigen regio te strijden voor een halve finaleplaats in de Bouwbedrijven Jongen Dressuur Cup. Deze competitie, waarvan de halve finales in Weert en de finales tijdens JIM plaatsvinden, wordt in een twaalftal plaatsen, verdeeld over het hele land, verreden. In Ubach over Worms staat deze wedstrijd ook op het programma van het concours-hippique dat de LRV Heihof op de terreinen rondom de manege van Chris en Jeanette Haazen houdt.

Niet alleen de Jongen Dressuur Cup maakt de wedstrijd bij Jeanette Haazen interessant. Steeds weet de organiserende vereniging het publiek te boeien door naast de gebruikelijke hippische onderdelen dressuur en springen showelementen aan het programma toe te voegen. Zo staat er dit jaar een Westernshow op het programma en verzorgt Jeanette Haazen een kür op muziek.

Op hippisch gebied onderscheidt Ubach over Worms zich van de overige wedstrijden in Limburg door de deelname van Duitse en Belgische combinaties naast een groot aantal Limburgers, waaronder negendertig combinaties van de LRV Heihof. Het programma in Ubach over Worms begint om 10.00 uur. De shows zijn gepland tussen tussen 13.00 en 14.00 uur.

Dammer vecht nog steeds om erkenning van zijn sport

Wiersma niet uit het veld te slaan

Van onze correspondent
MARCEL WERRY

BRUNSSUM – Het verbaast hem. En tegelijkertijd windt hij zich er over op. De aanstaande match tussen Timman en Karpov was in een mum van tijd geregeld. De sponsors stonden in de rij. „En dat terwijl het niet echt om het wereldkampioenschap gaat. In november speel ik mijn WK-match tegen Tsjizjov. Financieel is het nog lang niet rond en dat is, in vergelijking met de schaakwereld, een belachelijke zaak."

Harm Wiersma, veertig jaar, Fries en publiekstrekker in het damtoernooi van Brunssum, frummelt in gedachte aan zijn snor als de imago van de damsport ter sprake komt. Sinds jaar en dag voert Wiersma strijd het publiek, de media en geldschieters warm te laten lopen voor het spel op de honderd velden.

Voor zijn uitdagingsmatch tegen Tsjizjov, die deels in Rusland en deels in Nederland plaatsvindt, gaat Wiermsa zelf de boer op om sponsors te werven. „Honderdduizend dollar zijn binnen. Toegezegd door een bedrijf uit Rusland. Het moet een geweldige happening en groots van opzet worden. Hoewel ik niet de illusie koester, dat we nu zoveel mensen aan het dammen krijgen door deze tweekamp."

Kansen

Over zijn kansen in november voor de zevende maal in zijn carrière tot wereldkampioen te worden gekroond, is Harm Wiersma redelijk optimistisch. „Tsjizjov heeft bepaalde zwakheden. Hij is een behouden speler, die af en toe de basisstellingen onderschat. In twintig partijen zal de sterkste dammer naar voren komen. De komende tijd ga ik me behalve speltechnisch ook conditioneel goed voorbereiden. Een gezond en fit lichaam is voor een topdammer van levensbelang."

Het Fair Play Centers-toernooi ziet Wiersma als een nuttige voorbereiding op zijn WK-match. „Ik heb al weer een tijdje niet meer gespeeld. Het is prettig weer eens de echte wedstrijdspanning mee te maken. Over mijn resultaten ben ik niet ontevreden. De eerste twee partijen tegen Zalitis en Prosman, waren niet echt geweldig. Maar over mijn spel tegen Budé en Katz kan ik wel tevreden zijn. Bij dammen moet het ook af en toe een beetje meezitten. Je hebt het niet altijd volledig zelf in de hand.

Onzekerheid

Als Wiersma zijn partij analyseert, kan hij rekenen op aandachtig blikken van zijn dambroeders. Zij hopen iets mee te pikken van de gedachtespinsels van de grootmeester onder de grootmeesters. Toch geeft ook Wiersma tijdens die sessies blijk van onzekerheid. „Vaak is een stelling zo ondoorgrondelijk en verradelijk. Dan twijfel ik en vraag me af of de beste zet wel te vinden is".

Harm Wiersma is naast actief dammer ook in dienst als bondcoach van de Nederlandse dambond. In die hoedanigheid staat hij ondermeer nationaal kampioene Karen van Lith met raad en daad bij.

Lewina

Harm Wiermsma komt stilaan uitstekend op dreef in het toernooi. Gisteren boekte hij zijn vierde winst ten koste van de Italiaan Bubbi. Brunssummer Eddy Budé ging kopje onder tegen oud-jeugdwereldkampioen Erno Prosman, die met een onafwendbare dreiging de vijandelijke stelling omver opblies.

● *Harm Wiersma houdt storende invloeden onder de duim.* Foto: FRANS RADE

In het WK voor vrouwen won Olga Lewina uit de Oekraïne van de Friezin Marijke Nicolai en kwam op twee punten voorsprong, mede door het puntverlies van concurrente Kamitsjleva tegen Ringelene.

Wereldkampioene Zoja Golubjeva zit er volledig doorheen. Ze verloor van Minkina uit Polen en zakt op de ranglijst naar een gedeelde zesde plaats.

Er is ook geen rol van betekenis voor een Nederlandse deelneemster weggelegd na de nederlaag van Karen van Lith tegen Jankovskaja.

LK-tennis voorspelbaar

Van onze correspondent
MAARTEN MARRES

VENLO – Bij de Open Limburgse kampioenschappen in Venlo viel in de eerste ronde van het herenenkelspel B-1 geen enkele verrassing te noteren. De meeste moeite had de favoriet voor de titel Peter van Dommelen. Hij verloor de eerste set tegen Mike Meuwissen, maar gaf hem daarna geen enkele kans meer (4-6, 6-1, 6-0).

De twee Limburgse titelkandidaten, Annemarie Doppen en Sebastian Neuhaus, hebben zich tijdens de nationale jeugdkampioenschappen in Groningen weten te handhaven. Doppen ten koste van Annemarie van Assendelft (6-3 6-1) en Neuhaus versloeg Reinsma (6-3 4-6 6-2). Zijn partij in de kwartfinale werd wegens regen afgebroken.

Eveline Hamers won haar partij in de eerste ronde van het damesenkel in het Palingtoernooi van Wendy Martinez met 7-6, 6-3. Aranka Huij- berts verloor met 6-0, 6-1 van Eva Haslinghuis.

Dopingregels aangescherpt

STUTTGART – De Internationale Amateur Atletiek Federatie (IAAF) heeft besloten de dopingregels strakker aan te halen. In de toekomst moeten atleten, die ondanks een schorsing aan wedstrijden deelnemen, er rekening mee houden dat de straf dan van voren af aan ingaat op de dag van overtreding.

Deze maatregel is ingegeven door het geval-Butch Reynolds. De Amerikaanse 400 meterloper nam na een rechtszaak voor afloop van zijn schorsing van twee jaar (wegens een dopingaffaire) deel aan de Amerikaanse selectiewedstrijden voor de Olympische Spelen in Barcelona. Voorts werd aan de reglementen toegevoegd dat ook de leveranciers van stimulerende middelen aan atleten in gelijke mate gestraft zullen worden.

sport op tv

VANDAAG

17.00-17.15 Dld 2: Sport Heute.
18.45-19.10 RTL Televison: Sport.
18.50-19.20 Ned 3: Studio sport.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
21.30-22.05 BRT 2: Sport.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
22.30-22.55 BRT 1: Sport.

oefenvoetbal

Waubach-Roda JC 2	4-2
Schinveld-Minor	0-2
RKVVL-Haslou	0-0
Heer-Mheerder Boys	2-2
DVO-Sweikhuizer Boys	4-0
SVM-Wijnandia	7-0
SCG-Vilt	3-3
Panningen-De Valk	0-1
Tiglieja-Swift	1-2
Helden-RKSVN	7-2
Heidebloem-RIOS '31	2-1
PSV'35-Venlo	1-3
SVVH-KVC	1-6
Armada-Heel	3-1

VANDAAG

Linne-Moesel	19.30 uur
Limburgia-Fortuna Sittard 2	19.30 uur
RKONS-Hapoel Tel Aviv	19.30 uur
SVN-MVV 2	20.00 uur
Sylvia-Egge 2	19.00 uur
Schuttersveld-EHC	19.00 uur
Almania-SVM	19.00 uur
Susteren-EMS	19.30 uur

Land van Rode (19.00 uur):
Hopel-Haanrade (terrein Chevremont)
Laura-RKTSV
KVC Oranje-Miranda (terrein Heilust)
SVK-FC Gracht

Duitsers gaat het voor de wind

PLYMOUTH – Duitsland is voor het eerst sinds 1985 winnaar geworden van de zeezeilwedstrijden om de Admiral's Cup. De Duitsers bleven in de negentiende editie na de afsluitende Fastnetrace op het nippertje Australië voor (279,13 tegen 278,88 punten). Bekerhouder Frankrijk eindigde met 247,5 punten als derde. Het Britse jacht Indulgence won de Fastnetrace tussen Cowes en Plymouth, door het loodzware karakter bijgenaamd 'de Everest van de zee'. Tweede werd de Corum Saphir uit Frankrijk.

Wullems peutert extraatje los

ZEIST – AZ moet zijn oud-trainer Henk Wullems honderdvijftigduizend gulden betalen wegens het voortijdig opzeggen van zijn arbeidsovereenkomst. Dit heeft de arbitragecommissie van de KNVB bepaald. AZ nam voor het nieuwe voetbalseizoen Piet Schrijvers in dienst. Wullems, wiens contract doorliep tot medio 1995, vocht zijn ontslag en de door AZ aangeboden vergoeding van honderdtwintigduizend gulden aan. De arbitragecommissie maakte er anderhalve ton van.

Koets met dertig paarden

SCHIPLUIDEN – IJsbrand Chardon, wereldkampioen vierspannen uit Schipluiden, wil een wereldrecord verbeteren. Op 28 augustus zal hij in het Stadspark van Groningen een poging wagen dertig paarden voor één koets te mennen. Chardon was, gezien de datum, aanvankelijk van plan met 28 paarden te rijden, maar bij het Guiness-Book of Records wist men te melden dat dat al eens eerder was gebeurd, zij het met koudbloedpaarden. Hij doet er daarom twee bij.

sport in cijfers

WIELRENNEN

Ronde van Groot-Brittannië. Derde etappe, Newport-Coventry: 1. Lauritzen 198,6 km 4.29.57, 2. Svorada 0.47, 3. Schurer, 4. Zamana, 5. Lillywhite, 6. Andreu, 7. Reynolds, 8. Belli, 9. Kappes, 10. Redant. Algemeen klassement: 1. Anderson 14.0.53, 2. Belli 0.04, 3. Namtvedt 0.08, 4. Imboden 0.20, 5. Lemarchard 0.23, 6. Schurer 0.28, 7. Andreu 0.32, 8. Haghedooren zt, 9. Frison 1.18, 10. Kappes 3.11.

Ronde van Galicië. Derde etappe, Poboa de Tribes - Porrino: 1. Bugno 218 km 5.36.59, 2. Bruyneel, 3. Della Santa, 4. Hodge 0.39, 5. Gaston, 6. Giovanetti, 7. Dufaux, 8. Peron, 9. Aparicio, 10. Echave, 13. Hampsten, 29. Theunisse 1.15, 66. Breukink, 70. Cordes, 84. Voskamp 10.46, 85. Van Steen, 86. Hoffman, 96. Harmeling 13.22. Opgave: Van der Poel. Algemeen klassement: 1. Hampsten 13.03.02, 2. Della Santa 1.13, 3. Mejia 2.56, 4. Gaston 3.49, 5. Giovanetti 4.22, 6. Hernandez (Spa) 4.27, 7. Rondon 4.52, 8. Escartin 5.02, 9. Triana 5.33, 10. Mauleon 6.07, 12. Theunisse 6.32, 32. Bugno 12.03, 60. Breukink 18.33, 76. Cordes 24.06, 77. Voskamp 24.16, 86. Van Steen 28.04, 87. Hoffman 28.04, 103. Harmeling 45.47.

Ronde van Portugal. Elfde etappe, Macedo Cavaleiros - Mirandela, tijdrit: 1. Gamito 39,6 km 48.49, 2. Wegmüller 0.27, 3. Silva 1.05, 4. Rodrigues 1.08, 5. Klimov 1.13. Algemeen klassement: 1. Gomes 38.17.11, 2. Gamito 1.35, 3. Espinosa 2.18, 4. Freitas 2.20, 5. Rodriguez 3.21.

DAMMEN

Brunssum. WK vrouwen. Achtste ronde. Nicolai-Lewina 0-2, Schouten-Tsjoeb 0-2, Goelobjeva-Minkina 0-2, Van Lith-Jankowskaja 0-2, Pasjkevitsj-Tsitaikina 0-2, Kamitslejeva-Ringelene 1-1. Stand: 1. Lewina 14, 2. Kamitslejeva 12, 3. Tsitaikina 10, 4. Tsjoeb en Minkina 9, 6. Goloebjeva, Van Lith en Jankowskaja 8, 9. Pasjkevitsj en Ringelene 6, 11. Nicolai 4, 12. Schouten 2. **Mannen, kroongroep.** Zesde ronde. Sidibé-Der 1-1, Gantwarg-Zalitis 2-0, Katz-Scholma 1-1, Bubbi-Wiersma 0-2, Budé-Prosman 0-2. Stand: 1. Gantwarg en Wiersma 10, 3. Scholma 7, 4. Budé en Der 6, 8. Katz, Prosman en Sidibé 5, 9. Zalitis 4, 10. Bubbi 2. **Open groep:** Foerman-Watoetin 1-1, Pal-Helmond 2-0, Wiering-Van Berkel 1-1, M. Kemperman-Deurloo 2-0, Sjulman-Rigterink 2-0, J. Schippers-Thijssen 1-1, S. Lenselink-Arm 0-2, Huybrechts-Schellekens 0-2, Winter-Carli 2-0, Van de Vossen-Koullen 1-1, Van de Vlies-Van Velzen 1-1, Rijken-Plantinga 2-0, M. de Heer-Jahu 0-2, L. Pietershove-Velraeds 1-1, Schalley-Schotanus 0-2, Gortel-Geuke 0-2, Okrogelnik-D. Verhoef 1-1, J. de Heer-Steyntjes 2-0, Groeneveld-Sons 1-1, Damen-Stoppels 0-2, Velzen-Meesters 0-2, Spoelstra-Jannenga 1-1, Laar-Rutten 1-1, Boer-Goor 2-0, Huskens-Poepjes-Koopman 0-2, Henriquez-Pellens 2-0, B. Verhoef-Treur 0-2, Nieling-Marlin 1-1. Stand: 1. Thijssen, Foerman, Sjulman, Pal, Kemperman, Watoetin, allen 10, 7. Wiering, Berkel, Schippers, Schellekens, Winter, Arm, allen 9.

TENNIS

Cincinnati. Mannen, 3,3 miljoen gulden, Mansdorf-Adams 6-3 2-1 Adams geeft op, Masur-Rostagno 7-6 4-6 7-6. Tweede ronde: Volkov-Tsjerkasov 6-3 6-3, Krickstein-Holm 4-6 6-3 6-0, Gilbert-Korda 6-3 6-4, Morgan-Mattar 6-3 5-7 7-6, Siemerink-Washington 6-4 6-4, Edberg-Hlasek 6-4, 6-3.

San Marino. Mannen, 500.000 gulden, eerste ronde: Gaudenzi-Visconti 6-3, 7-6, Muster-Wuyts 7-5 6-2, Mancini-Vasek 6-3 6-3. Tweede ronde: Rikl-Davin 6-3 6-4, El Aynaouiar-Mezzadri 7-5 6-2, Altur-Puentes 6-4 6-2.

Los Angeles. Vrouwen, 750.000 gulden, eerste ronde: McNeil-Quentrec 7-5 6-3, Austin-Gigi Fernandez 6-3 6-4. Tweede ronde: Sanchez-Vicario-Jaggard-Lai 6-1 6-2, Magdalena Malejeva-Golarsa 6-3 6-4, Sukova-Scott 6-1 6-2, Halard-Wood 6-2 6-1, Sabatini-Rinaldi 6-3 7-6, Garrison-Jackson-Keller 6-3 6-4.

Groningen. Nederlandse jeugdkampioenschappen: t/m 16 jaar, jongens tweede ronde: Coumans-Hoogervorst 6-4, 6-2; Smeets-Boxtel 4-6, 6-7; derde ronde: Coumans-Hommel 2-6, 0-6; t/m 14 jaar jongens derde ronde: Neuhaus-Reinsma 6-3, 4-6, 6-2; Oonk-Gemerden 1-6, 6-4, 7-5; Pelt-Aarts 3-6, 0-6; kwartfinale: Oonk-Bergraaf 1-6, 6-7; meisjes tweede ronde: Doppen-Assendelft 6-3, 6-1; t/m 12 jaar, jongens eerste ronde: Bloemen-Eckelboom 4-6, 5-7; Gerards-Gilles 1-6, 1-6; Metsemakers-Korting 5-7, 6-4, 7- 5; Nispen-Hunting 1-6, 0-6; Paas-Berendes 6-2, 6-2; Reinders-Weeda 1-6, 0-6; Smit- Buikema 1-6, 2-6; Vaessen-Verouden 1-6, 3-6.

Venlo. Open Limburgse kampioenschappen. HEB1 eerste ronde: Dommelen-Meuwissen 4-6, 6-1, 6-0; Hofman-Heineman 6-1, 6-2; Sepulveda-Jacobs 6-7, 6-2, 7-6; Van Oppen-Hoek 7-5, 6-2; B.Coumans-Verheijen 6-4, 7-5; Verspa-Wouters 4-6, 7-5, 6-4; Donk-Beekman 6-4, 7-5; Hampe-Hoek 6-2, 6-1; Jongen-Zitske 6-2, 6-2; Horsmans-Baumbach 7-6, 6-1; DEB1 eerste ronde: Leenen-Jacobs 6-4, 6-1; HEB2 tweede ronde: Liesen-Idink 8-6; Snijders-Krijntjens 7-6, 2-6, 6-0; Bongers-Teesselink 8-4; DEB2 tweede ronde: Bonnen-Bodeutsch 6-3, 6-3; I.Mostard-Wetzels 2-6, 6-0, 7-6.

Sittard. Ranglijst Limburgs Zomercircuit. HEB1: 1 Merry 55; 2 Van Oppen 45; 3 Dommelen 40; 4 Klinkers 30; 5/6 Jongen, Van de Donk 25; 7/8 Bierkens, Verberkt 20; DEB1: 1 Mostard 40; 2/3 Kriescher, Wouters 35; 4 Leenen 25; 5/8 Lochtman, Beltgens, Tielman, Savelkoul 15; HEB2: 1 Beekman 75; 2 Boesten 40; 3 Derksen 25; 4/8 Linckens, Lensen, B.Liesenfeld, Sepulveda, S.Snijders, Vrencken 20; DEB2: 1 Bonnen 75; 2 Rouleaux 25; 3/5 Ickenroth, Mostard, Groeneveld 15; 6/8 Bruls, Drucks, Hensbergen 10; HEC1: 1/2 Hofman, Vrencken 55; 3 Bachus 50; 4/5 Fischermanns, Ricker 30; 6 Wekking 25; DEC1: 1 Hanssen 45; 2/4 Groeneveld, Bruls, D.Snijders 15; 5/6 Aerts, Isenborghs 10.

'Elke trainerspost in Spanje kun je 'heet' noemen'

Guus Hiddink zit er warmpjes bij

● *Guus Hiddink voelt zich thuis in Valencia, maar beseft dat het avontuur in Spanje ook snel afgelopen kan zijn.* Foto: RUUD DE WIT

Van onze correspondent
RUUD DE WIT

VALENCIA – Op het in de Spaanse zomerhitte opvallend groene veldje achter de 'parador' El Saler loopt een twintigtal voetballers zich los. Met een bal aan zijn voet geeft Guus Hiddink aanwijzingen. Hij is gebruind en tamelijk kort geknipt, maar heeft nog altijd de hem kenmerkende humor. Gasten van dit Spaanse staatshotel, even ten zuiden van Valencia, kijken naar de selectie van Valencia CF, maar kiezen al snel voor een duik in het zwembad. Of lopen verder, door de fraaie duinenrij naar het strand, dat aan het terrein van de parador grenst. Op het golfterrein rond het hotel bewegen zich traag de toeristen, die hier het hele jaar komen om hun 'handicap' te verbeteren. „Wat een paradijs, he!", grijnst de trainer.

Guus Hiddink woont en leeft al twee jaar in deze parador. Eerst had hij er een gewone kamer op de begane grond, maar nu beschikt hij over een ruime suite. In het viersterren hotel bereidt Valencia zich voor op belangrijke competitiewedstrijden en daarom heeft de Achterhoeker er ook maar het trainingskamp opgeslagen. „Vorig seizoen zijn we in Nederland geweest. Ook prima, maar dit bevalt beter. Elke ochtend rennen we om zeven uur de duinen in. Het golfterrein is dan nog leeg. We hebben de ruimte en alle faciliteiten. Mooier kan niet".

Hiddink heeft het zichtbaar naar zijn zin in zijn parador. En ook bij Valencia, hoewel zijn relatie met voorzitter Arturo Tuzon de laatste tijd niet zo best is. Maar de fans van Valencia staan als één man achter hem. Dat bleek nog eens bij de presentatie van de selectie, toen 20.000 fans het bestuur uitfloten, maar Hiddink op een enorm applaus trakteerden.

Uitzondering

„Ach, elke trainerspost in Spanje is 'heet'. Ik weet niet hoe lang een trainer in Spanje gemiddeld bij een club blijft, maar erg lang kan het niet zijn. Ik begin nu aan mijn derde seizoen bij Valencia. Wie had dat kunnen denken? Met uitzondering van Johan Cruijff zijn er maar weinig trainers in de Spaanse eerste divisie, die het bij dezelfde club zo lang hebben uitgehouden".

Tijdens een persconferentie in een vergaderzaaltje van de parador gaat Hiddink, zonder het achterste van zijn tong te laten zien, in op de vragen van een twintigtal plaatselijke journalisten. De onderwerpen zijn voorspelbaar: zijn gespannen relatie met een deel van het bestuur en het feit, dat zijn selectie er niet sterker op is geworden. Aan de manier, waarop de verslaggevers hem benaderen, blijkt overduidelijk, dat ook zij op zijn hand zijn. Guus Hiddink is meer 'mister Valencia' dan wie dan ook.

Later, als de rust is weergekeerd, zegt hij: „Eind vorig seizoen heb ik met enkele bestuursleden een plan voor de toekomst opgesteld. Valencia is sportief en economisch weer gezond. We hebben twee jaar goed gedraaid, maar wel met een selectie die al wat ouder is. Willen we ons met Barcelona en Real Madrid kunnen meten, dan moet er worden geïnvesteerd, de selectie worden vernieuwd en de organisatie van de club worden verbeterd. Uiteindelijk kwamen 'de vernieuwers' één stem te kort tegenover de groep rond voorzitter Tuzon. Dat heeft voor heel wat beroering gezorgd".

Een belangrijk geschilpunt vormde de door Hiddink gewenste komst van Romario: „Ik heb bij PSV met Romario gewerkt en nooit problemen met hem gehad. Toen hij te kennen gaf, dat hij weg wilde bij PSV hebben we veel contact gehad. Ik wilde hem graag hebben, hij wilde graag komen." Maar Tuzon wilde er niets van weten, ook al liet PSV de helft van de oorspronkelijke vraagprijs van twintig miljoen gulden vallen.

Problemen

Hiddink vindt dat nog steeds een gemiste kans van de eerste categorie. „Een spits van het kaliber Romario hebben we niet. Ik kan me voorstellen, dat het bestuur zegt: voor één speler gaan we ons niet in de financiële problemen steken. Maar ik geloof niet, dat dat bij Romario het geval was. Daar komt nog bij dat onze trouwe fans eindelijk wel eens een crack willen zien, die het prestige van de club vergroot. Romario is zo iemand. Kijk maar naar de publiciteit, die zijn transfer naar Barcelona heeft losgemaakt. Ik begrijp die frustratie van de fans heel goed".

Hiddink weet inmiddels wat het betekent om trainer in Spanje te zijn: „Het voetbalklimaat noem ik hier 'heet'. Veel publiek, grote aandacht van de media. Ik denk wel eens: als je voetbal uit deze maatschappij weghaalt, zou er een enorm gat vallen. Dat heeft ook consequenties voor trainers. Theo Vonk, Bert Jacobs en Leo Beenhakker hebben het aan den lijve ondervonden. Het hoort erbij, ik kan er niet van wakker liggen. Als een trainer in Nederland aan de kant wordt gezet betekent dat gezichtsverlies, een smet op je carrière. Hier is dat normaal. Als de resultaten even tegenvallen vlieg je eruit".

Wat hem ook is opgevallen, is dat de organisatie van de clubs in Spanje hopeloos ouderwets is. „Daarom valt de doorstroming van jonge spelers erg tegen. De scouting en de opleiding van de jeugd is slecht verzorgd. Als hoofdtrainer wordt je geacht je alleen maar met het eerste elftal te bemoeien. Gelukkig begint het een beetje te veranderen. Mede door Johan Cruijff, die er na vijf jaar bij Barcelona eindelijk in geslaagd meer bevoegdheden te krijgen".

Blijven

Een jaar geleden had het er nog alle schijn van dat het tweede seizoen van Guus Hiddink bij Valencia ook zijn laatste zou zijn. Ondanks de problemen met een deel van het bestuur zegt hij nu nog best wat langer in de stad van de sinaasappelen te willen blijven. Eventueel als manager met grote technische bevoegdheden. „Er zijn aanwijzingen, dat voorzitter Tuzon zijn langste tijd heeft gehad. Dan kan er een stoelendans ontstaan in het bestuur, die mogelijk wat meer 'vernieuwers' op de belangrijkste posities brengt. Als ik meer bevoegdheden krijg, hoef ik hier niet weg".

Gaat hij dan ook eindelijk een huis zoeken of blijft het de parador? „Ik heb vorig jaar even overwogen een huis te kopen. Het leven van een trainer in Spanje is echter zo onzeker, dat ik toch maar hier blijf. Mijn vrouw en kinderen wonen in Nederland, en komen me hier regelmatig opzoeken. Eenzaam? Nee, daarvoor heb ik het veel te druk. Ik ben de hele dag met voetbal bezig. Ik kom zo nu en dan op mijn kamer om te slapen of naar RTL4 te kijken, want ik heb een eigen satellietschotel. Verder heb ik mijn boeken en muziek voor als ik even tot rust wil komen."

Maar hij speelt toch ook wel eens een partijtje golf op het schitterende complex naast 'zijn' hotel? Guus Hiddink maakt een afwerend gebaar. „Ik heb ooit eenmaal afgeslagen. Daarbij is het gebleven. Ik vind het zo'n rare sport. Eén balletje slaan in tien minuten, dat is niks voor mij." Om daar met en grijns aan toe te voegen: „Golf is meer een sport voor ontslagen trainers."

PANORAMA VAN DE EREDIVISIE

AJAX

Opgericht: 18-02-1900
De Meer: 20.500
Voorzitter: Michael van Praag
Commercieel directeur: Arie van Eijden
Directeur betaald voetbal: Louis van Gaal

Rob Alflen 07-05-1968, Danny Blind 01-08-1961, Frank de Boer 15-05-1970, Ronald de Boer 15-05-1970,(FC Twente), John van den Brom 04-10-1966,(Vitesse), Dick van Burik 29-11-1973, Edgar Davids 13-03-1973, George Finidi 05-04-1971,(Sharkes Calabar), Johnny Hansen 11-07-1966, Donny Huysen 25-10-1973, Patrick Kluivert 01-07-1976, Michel Kreek 16-01-1970, Jari Litmanen 20-02-1971, Stanley Menzo 15-10-1963, André Ooyer 11-07-1974, Tarik Oulida 19-01-1974, Marc Overmars 29-03-1973, Dan Petersen 06-05-1972, Stefan Pettersson 22-03-1963, Martijn Reuser 01-02-1975, Frank Rijkaard 30-09-1962,(AC Milan), Edwin van der Sar 29-10-1970, Clarence Seedorf 01-04-1976, Sonny Silooy 31-08-1963, Ignatius Tuhuteru 23-08-1973, Peter van Vossen 21-04-1968,(Anderlecht), Nordin Wooter 24-08-1976, Clyde Wijnhard 01-01-1973.

Vertrokken: Dennis Bergkamp (Internazionale), Alfons Groenendijk (Manchester City), Wim Jonk (Internazionale), John van Loen (Feyenoord), Dennis van der Poll (verhuurd aan FC Den Bosch), Bryan Roy (Foggia), Marciano Vink (Genoa), Ron Willems (Grasshoppers).

CAMBUUR

Opgericht: 19-06-1964
Gemeentelijk Sportpark: 13.500
Voorzitter: Jan Piet Stam
Trainer: Theo de Jong

Johan Abma 05-05-1969, Sierd van de Berg 25-11-1968, Stanley Brouwer 23-09-1969, (Haarlem), Jan Bruin 30-09-1969, Jouke Dantuma 11-01-1966, Richard Elzinga 27-07-1969, Jack de Gier 06-08-1968, Fred Grim 17-08-1965, Winny Haatrecht 05-11-1963,(Chaud de Fonds), Marcel Keizer 15-01-1969, Bert Konterman 14-01-1971,(FC Zwolle), Bart van den Meulen 24-06-1970,(Be Quick), Mark Oosterhof 21-11-1971, Michel van Oostrum 22-08-1966,(Emmen), Jan van Raalte 12-08-1968,(FC Zwolle), John Roos 15-10-1968, Tjeerd Rijpma 10-04-1970, Harry Sinkgraven 21-01-1966, Ben Spork 19-02-1968, Jaap Stam 17-07-1972,(FC Zwolle) Dick Veenstra 13-02-1972.

Vertrokken: Michael Kandhai (AFC), Ulrich Crüden (NEC), Martin Cruijff (Haarlem), Jan Gösgens (FC Den Bosch), Frans Hettema (Emmen), Nico Jan Hoogma (FC Twente), Roland Kultert (afgekeurd), Bas van de Kuyl (vy Huizen), Uhlrich Landvreugd (Zwarte Schapen), Michael Mols (FC Twente), Lodi Roembiak (De Graafschap), Gustaaf Uhlenbeek (onbekend).

FEYENOORD

Opgericht: 19-07-1908
Stadion Feyenoord: 57.000
Voorzitter: Jorien van den Herik
Manager: Fred Blankemeijer
Technisch directeur: Wim Jansen
Trainer: Willem van Hanegem

Regi Blinker 04-06-1969, Peter Bosz 21-11-1963, Rob van Dijk 15-01-1969, Henk Fräser 07-07-1966, Ulrich van Gobbel 16-01-1971, Ed de Goey 20-12-1966, Dean Gorré 10-09-1970, Arnar Gunnlaugsson 06-03-1973, Bjarki Gunnlaugsson 06-03-1973, Ruud Heus 24-02-1961, Jozsef Kiprich 06-09-1963, John van Loen 04-02-1965, Rob Maas 17-12-1969 (RKC), John Metgod 27-02-1958, Mike Obiku 24-09-1968, Errol Refos 19-03-1970, Arnold Scholten 04-12-1962, Gaston Taument 01-10-1970, Orlando Trustfull 04-08-1970, Rob Witschge 22-08-1966, John de Wolf 10-12-1962.

Vertrokken: Lloyd Kammeron (verhuurd aan GA Eagles), Paul Nortan (RKC), Alfred Schreuder (RKC), Marian Damaschin (Roemenië), Marchano Schultz (Sturmgrass, Zwi) en Harold Wapenaar (Excelsior).

GO AHEAD EAGLES

Opgericht: 31-07-1971
Adelaarshorst: 13.000
Voorzitter: Gé Voortman
Trainer: Henk ten Cate

Alphons Arts 29-08-1965, Jason van Blerk 16-03-1968, Jan Bos 01-04-1969, Paul Bosvelt 26-03-1970, Harry Buisman 10-01-1968, Niels Creutzburg 25-09-1974 (Houten), Frank Ensink 09-06-1966, Marco Heering 08-05-1970, Dennis Hulshoff 20-01-1970, Lloyd Kameron 22-11-1971 (Feyenoord), Alfred Knippenberg 27-08-1969, Erwin Looms 19-11-1973, Cees Marbus 14-12-1968, Bas Martron 18-03-1972 (Quick '20), Jan Michels 08-09-1970, Edwin Overmars 02-12-1970, Marthijn Pothoven 16-09-1969, Toine Rorije 24-04-1974, Mark Schenning 18-10-1970, Gijs Steinmann 02-04-1961.

Vertrokken: Jacco Beerthuizen (Heracles), Jeroen Boere (onbekend), Niels Gerestein (Waalwijk), Gerrie van Guins (onbekend), Luuk Maes (PSV), Jesse ter Mate (Helios), Erik Willaarts (onbekend).

FC GRONINGEN

Opgericht: 16-06-1971
Oosterpark: 20.000
Directeur: Nantko Post
Technisch manager: Martin Koeman
Trainer: Theo Vonk

Kor Bakker 07-01-1969 (VVK), Arjan Blaauw 08-01-1974, Claus Boekweg 03-03-1966, Milko Djurovski 26-02-1963, Mart van Duren 27-10-1964, Joop Gall 25-12-1963, Marian Glad 22-09-1969 (FC Virtovice), Ronald Hamming 09-01-1973, Grafton Holband 25-02-1965, Harris Huizingh 10-02-1963, Erik van Kessel 28-02-1966, Patrick Lodewijks 21-02-1967, Edwin Olde Riekerink 28-09-1961, Alex Pijper 18-08-1973, Michael Reiziger 03-05-1973 (Ajax), Bas Roorda 13-02-1973, Jos Roossien 16-11-1960, Rick Slor 16-08-1971, Jan Veenhof 28-01-1969, Ulrich Wilson 05-05-1964.

Vertrokken: René Alberts (Veendam), Steven Gonesh (onbekend), Henk Jager (onbekend), Lucian Ilie (Veendam), Patrick Kraak (onbekend), Edwin de Kruyf (Emmen), Hennie Meijer (Japan), Théo Migchelsen (Emmen), Bert Zuurman (Heerenveen).

SC HEERENVEEN

Opgericht: 01-06-1977
Abe Lenstra Stadion: 12.000
Voorzitter: Riemer van der Velde
Manager: Tjisse Wallendal
Trainer: Foppe de Haan

Tony Alberda 23-03-1974, Carlo l'Ami 20-07-1966 (Sparta), Michel Doesburg 10-08-1968, Leeroy Echteld 30-09-1968, René Groen 26-02-1968, Wilco Hellinga 16-08-1970, Geert Huitema 07-03-1970, Edwin Huizinga 31-12-1970, Maarten de Jong 26-03-1962, Piet Keur 20-12-1969 (Haarlem), Arnold Oosterveer 01-03-1963 (Valenciennes), Erik Regtop 16-02-1968, Marco Roelofsen 03-10-1968, Gerrie Schaap 09-11-1964, Aldo Swager 01-09-1965, Gertjan Verbeek 01-08-1962, Jan de Visser 01-01-1968, Erik ten Voorde 14-06-1968.

Vertrokken: Ioan Andone (Roemenië), Rodion Camataru (Roemenië), Richard Goulooze (Derby County), Anton Kuil (verhuurd aan Veendam), Bart Vonk (verhuurd aan Veendam), Bart Wekking (Quick '20).

NAC

Opgericht: 19-09-1912
Stadion Beatrixstraat: 12.063
Voorzitter: John Peek
Manager: Martien Vreijsen
Technisch directeur: Ronald Spelbos

Ton van Bremen 02-03-1968 (Vitesse), Ruud Brood 10-10-1962, Geert Brusselers 06-01-1970, Jan Desmit 09-05-19[illegible] (Club Brugge), Emiel Dorst 25-12-1970, Dennis Gerritsen 29-06-1971 (Ajax), Francois Gesthuizen 18-09-1972, Pierre van Hooijdonk 29-11-1969, John Karelse 17-05-1970, Peter Ketting 02-01-1970 (CVV), Jacq Koumans 23-04-1966, John Lammers 11-12-1963, Paul Lieftink 05-03-1973 (Spakenburg), Ton Lokhoff 25-12-1959, Peter Remie 13-09-1964, Marco Sas 16-02-1971, John Smit 14-09-1967, Michel Smits 11-06-1972 (Virtus), Kris Voeten 02-01-1972, Fabian Wilnis 23-08-1970, Romeo Zondervan 03-03-1959.

Vertrokken: René Brochard (gestopt), Hans van den Dungen (Hoogstraten), Johan Gabriëls (KFC Zwarte Leeuw), Ron de Grauw (KFC Zwarte Leeuw), Gerard den Haan (Berchem Sport), Olaf Schaap (verhuurd aan Dordrecht'90), Cees Schapendonk (BVV), Danny Schrijvers (KFC Tielen).

PSV

Opgericht: 31-08-1913
PSV-stadion: 27.000
Voorzitter: Jacques Ruts
Manager: Kees Ploegsma
Trainer: Aad de Mos

Berry van Aerle 08-12-1962, Edwin van Ankeren 13-08-1968 (RWDM), Hans van Breukelen 04-10-1956, Kalusha Bwalya 16-08-1963, Juul Ellerman 07-10-1965, Ernest Faber 27-08-1971, Mitchel van der Gaag 22-10-1971, Jan Heintze 17-08-1963, Peter Hoekstra 04-04-1973, Klas Ingesson 20-08-1968 (KV Mechelen), Wim Kieft 12-11-1962, René Klomp 16-08-1974, Erwin Koeman 20-09-1961, Edward Linskens 06-11-1968, Erik Meijer 02-08-1969 (MVV), Tom van Mol 12-10-1972, Arthur Numan 14-12-1969, Gica Popescu 09-10-1967, Wim de Ron 23-08-1969, Thomas Thorninger 20-10-1972, Adri van Tiggelen 16-06-1957.

Vertrokken: Romario de Souza Faria (FC Barcelona), Gerald Vanenburg (Yamaha Football), Marco de Laat (verhuurd aan Helmond Sport).

RKC

opgericht: 26-08-1940
Sportpark Olympia: 6.200
Voorzitter: Jenne Harder
Technisch manager: Piet Kipping
Trainer: Hans Verel

Romeo van Aerde 21-09-1967, Marco Boogers 12-01-1967, Marcel Brands 16-03-1962, Marco van Broekhoven 13-11-1969 (Zwaluw VFC), Harry Decheiver 08-03-1970, Evert Eikenhout 04-03-1971, Ramon van Haaren 16-09-1972, Jos van Herpen 28-04-1962, André Hoekstra 05-04-1962, Leon Hutten 30-09-1962, Paul Nortan 01-12-1963 (Feyenoord), Patrick Peelen 23-01-1968, René van Rijswijk 08-01-1971 (SVW), Herman Teeuwen 11-08-1958, Alfred Schreuder 02-11-1972 (Feyenoord), Jeffrey van der Steen 15-12-1974, Jurgen Streppel 25-06-1969, Marcel Valk 18-04-1967 (ADO Den Haag), Jacky Verbeek 11-01-1975, Hans Vonk 30-01-1970 (FC Den Bosch), Hans Werdekker 30-09-1959.

Vertrokken: Stanley Brard (Zwart Wit '28), Erik Gouda (Kozakken Boys), Marc van Hintum (Willem II), Marco van Hoogdalem (Roda JC), Nico Jalink (Sparta), Patrick Leijtens (België), Jos Luhukay (onbekend), Rob Maas (Feyenoord), Birol Muhlandiz (gestopt), Dennis Purperhart (Poederlee), Ray Richardson (Broekster Boys), Edward Sijahailatua (Helmond Sport), Arie Vernooy (Roda Boys), Edwin de Wijs (Kortrijk).

SPARTA

Opgericht: 01-04-1888
Spangen: 20.000
Voorzitter: Peter v.d. Burg
Commercieel directeur: Charles van der Steene
Trainer: Han Berger

Ron van den Berg 15-08-1960, Winston Bogarde 22-10-1970, Wim Bubberman 30-10-1970, Jos van Eck 02-05-1963 (FC Den Bosch), Carlos Fortes 27-04-1974, Elden de Getrouwe 11-02-1972, Nico Jalink 22-06-1964 (RKC), Frank Kooiman 13-01-1970, Dennis Krijgsman 21-07-1972 (Vitesse), Arjan van der Laan 10-11-1969, Patrick van Leeuwen 08-08-1969, Edward Metgod 19-12-1959, Dennis de Nooijer 04-04-1969, Gerard de Nooijer 04-04-1969, Gerald Sandel 10-12-1963, Adilson Dos Santos 15-05-1974, Mike Snoei 04-12-1963, Michel Valke 24-08-1959, John Veldman 24-02-1968.

Vertrokken: Ton Cornelissen (onbekend), Arno Doomernik (Roda JC), Glenn Helder (Vitesse), Oni Louhenapessy (Excelsior), Rodney van Ooijen (amateurs), John Schuurhuizen (Excelsior), Edwin Vurens (FC Twente).

FC TWENTE

Opgericht: 01-07-1965
Diekman Stadion: 18.000
Voorzitter: Hans van den Berg
Technisch manager: Rob Baan

Arno Arts 26-06-1969, Sander Boschker 20-10-1970, Wilfried Elzinga 11-08-1969, Jan Gaasbeek 04-12-1962, Erik ten Hag 02-02-1970, Jan van Halst 20-04-1969, Gilbert van der Heuvel 17-09-1974, André Karnebeek 01-03-1971, Hans de Koning 05-04-1960, Ruud Kool 01-11-1966, Erwin Leurink 29-08-1972, Michael Mols 17-12-1970 (Cambuur), Daniël Nijhof 15-01-1973, Boudewijn Pahlplatz 15-12-1971, André Paus 09-10-1965, Prince Polley 05-04-1969, Joost Volmer 07-03-1974, Edwin Vurens 06-06-1968 (Sparta), Clemens Zwijnenberg 18-05-1970.

Vertrokken: Ronald de Boer (Ajax), Youri Mulder (Schalke '04), John Neijenhuis (Achilles '29), Marcel Peeper (onbekend).

FC UTRECHT

Opgericht: 01-07-1970
Galgenwaard: 14.000
Voorzitter (a.i.): Ted Elsendoorn
Directeur: Ad Zonderland
Trainer: Ab Fafié

Bert Aipassa 07-12-1969, Willem van der Ark 13-11-1963, Pieter Bijl 14-10-1964, Patrick van Diemen 12-06-1972, Jan Willem van Ede 13-04-1963, Raymond Graanoogst 19-02-1975, Patrick Hondeveld 17-01-1972, Jean-Paul de Jong 17-10-1970 (Vfl Osnabrück), Suvat Karadag 30-10-1970, Etienne Kelders 07-10-1966 (Holland), Johan de Kock 25-10-1964, Edwin de Kruyff 30-01-1970, Marcel Liesdek 13-09-1959, Erik van der Meer 07-07-1967, Marcel van der Net 24-12-1964, Jan Oosterhuis 30-09-1963, Ab Plugboer 26-03-1964, René Ponk 21-10-1971 (Argon), Robert Roest 30-10-1969, Eric Smit 27-09-1971, Wlodi Smolarek 16-07-1957, Ferdy Vierklau 01-04-1973, Robert Wijnands 20-11-1971.

Vertrokken: John Achterberg (Sparta Nijkerk), Herman Verrips (FC Zwolle), Jerry Cooke (AGOVV).

VITESSE

Opgericht: 15-06-1984
Monnikenhuize: 13.000
Voorzitter: Karel Aalbers
Directeur: Rein Papenburg
Trainer: Herbert Neumann

Theo Bos 05-10-1965, Phillip Cocu 29-10-1970, René Eijer 01-01-1963, Hans Gillhaus 05-11-1963, Edmond van der Gouw 24-03-1963, Glenn Helder 28-10-1968 (Sparta), Ben Iroha 29-11-1969 (Asec Mimosa), Abe Knoop 28-08-1963, Willem Korsten 21-01-1975 (NEC), Martin Laamers 02-08-1967, Bart Latuheru 08-11-1965, Huub Loeffen 11-01-1972, Erwin van de Looi 25-02-1972, Roy Makaay 09-03-1975, Patrick Pothuizen 15-05-1972, Roberto Straal 19-12-1966, Edward Sturing 13-06-1963, Arjan Vermeulen 19-03-1969.

Vertrokken: Hans van Arum (Willem II), John van den Brom (Ajax), Richard Roelofsen (MVV), Ton van Bremen (NAC), Dennis Krijgsman (verhuurd aan Sparta), Carel van der Velden (FC Den Bosch).

FC VOLENDAM

Opgericht: 01-06-1920
Sportpark Spertlaan: 12.000
Voorzitter: Henk Blaauw
Manager: Jan Brouwer
Trainer: Fritz Korbach

René Binken 06-01-1970, Hans de Bond 05-03-1974, Peter Buter 08-08-1968, Mike Ferrier 27-01-1976 (Haarlem), Fabian de Freitas 28-07-1972, Edwin van Holten 04-03-1971, Michel Holterman 15-10-1967 (Zilvermeeuwen), Pascal Jongsma 05-10-1968, Martin Koorn 31-03-1967, Robert Molenaar 27-02-1969, Danny den Ouden 29-09-1970, Alex Pastoor 26-10-1966, René Petiet 04-11-1970, Tom Sier 01-01-1970, Jorg Smeets 05-11-1970, Miroslav Stefanovic 20-04-1967 (Cukaricki), Johan Steur 23-03-1962, Ivan Vukov 02-02-1970 (Vojvodina Novi Sad), André Wasiman 11-04-1962 (Eindhoven), Edwin Zoetebier 07-05-1970.

Vertrokken: Frank Berghuis (Lommel), John Binken (Marken), Edward Burleson (Excelsior), Marco Daman (Haarlem), Wim Kras (Marken), Carlo de Leeuw (Eindhoven), Winand van Loon (Excelsior), Michael Reiziger (Ajax), Jaap Schilder (AFC '34), André Stuyt (gestopt).

WILLEM II

Opgericht: 12-08-1896
Willem II-stadion: 13.000
Voorzitter: Wim Groels
Algemeen directeur: Frans van Dommelen
Technisch directeur: Jan Reker

Yassine Abdellaoui 21-06-1975 (OJC), Hans van Arum 23-12-1966, Jeroen den Boer 11-03-1973, Adri Bogers 04-05-1965, Nabil Bouchlal 02-08-1974, John Feskens 03-11-1965, Martin van Geel 27-11-1960, Bart Griemink 29-03-1972, Marc van Hintum 22-06-1967, Arno Hofstede 03-07-1965, Roland Jansen 24-09-1967, Marc Latupeirissa 13-09-1970, Léon Meijs 23-08-1964, Dave Smits 07-08-1969, Sekou Soumah 18-08-1974, Earnest Stewart 28-03-1969, Mohammed Sylla 22-02-1971, Bert Verhagen 08-11-1966, Hans Vincent 24-02-1962.

Vertrokken: Jean-Paul van Gastel (verhuurd aan Dordrecht '90), Louis Laros (verhuurd aan VVV), Fons Mallien (onbekend), Danny Marcus (amateurs), Hans Meeuwsen (Helmond Sport), Bienvenu Muzinga (onbekend), Mark Valentijn (Helmond Sport), René Wolfs (onbekend).

VOETBALKRANT 93/94

RODA JC
blik gericht
naar boven

VVV
overlevingstocht
in eredivisie

MVV
doorgaan op
ingeslagen weg

FORTUNA
de jeugd heeft
de toekomst

De voetbalkrant 93/94 is een uitgave van het Limburgs Dagblad

Grafische vormgeving:
ANDRÉ VAN SLOTEN
HANNO UITTENBOGAARD

Eindredactie:
IVO OP DEN CAMP

'Onmens' Aad de Mos moet PSV weer succes brengen

Gerespecteerd, gevreesd en gehaat

DOOR HENRI VAN DER STEEN

EINDHOVEN – De ene slaper (Romario) is bij PSV vertrokken, de volgende is gearriveerd. Aad de Mos slaapt doorgaans net zo veel als de Braziliaan. „Ik heb veel slaap nodig, tien uur per dag. Die neem ik ook, als het kan. Soms gaan om negen uur, half tien bij ons de lampjes uit, normaal is het tien uur, half elf. Dat is belangrijk, je rust pakken." De Mos heeft het voortdurend over pakken. 'Een boete pakken', 'een prijs pakken', 'risico's pakken'. „Je moet je kans ruiken, je moet het voelen, je moet altijd op het juiste moment bij een club beginnen", vertelde hij in '89, op het toppunt van zijn roem in Mechelen, waar hij de beker won, de landstitel en de Europa Cup voor bekerwinnaars.

● *Aad de Mos moet PSV weer aanzien geven. Rechts manager Kees Ploegsma.* Foto: ANP

Het is maar om aan te geven dat Aad de Mos goed slaapt, maar toch voornamelijk wakker en alert en bij de tijd is. Al in zijn tijd bij de Haagse afdelingsclub Valkeniers had hij een manager (de zakenman Piet Aarssen), bij PSV kwam hij deze zomer onderhandelen over een contract met zaakwaarnemer Ger Lagendijk aan zijn zijde. Wie slim is kan altijd nog slimmer worden.

Zijn loopbaan is uitgekiend. Niet alleen wist hij altijd op welk moment hij bij welke club moest beginnen, De Mos heeft ook altijd oog gehad voor het belang dat een deugdelijk imago heeft voor een voetbalcoach. De 1.90 meter grote De Mos werd bij Ajax door voorzitter Harmsen liefkozend Aadje genoemd. De Mos vier jaar geleden: „Eerst noemde hij me zijn zoon, later had hij het over Aadje. Dat verkleinwoord deed het goed, dat kwam sympathiek over."

Populair

Sympathieker zeker dan hijzelf, want Aad de Mos mist de oogopslag van Hans Westerhof, de charme van Bobby Robson, het vriendelijke timbre van Guus Hiddink, de vaderlijke vertrouwelijkheid van Kees Rijvers, om maar enkele willekeurige (ex-)collega's te noemen. Wat De Mos wel heeft is een eersteklas conduitestaat. Vijf jaar Ajax, prijzen met KV Mechelen, bijna drie jaar Anderlecht. Begin 1990, bij de beroemde stemming op Schiphol toen de Oranjespelers een opvolger voor Thijs Libregts mochten aandragen, viel ook zijn naam. Tweemaal. Cruijff was het populairst, Beenhakker werd voorgedragen door vier spelers, Aad de Mos kreeg twee stemmen. Van... de huidige PSV'ers Adri van Tiggelen en Erwin Koeman. „Goed voor m'n naam", wist De Mos natuurlijk meteen.

Het imago van Aad de Mos is er een dat kwalificaties als dictator, successtrainer en hork in zich verenigt. De 46-jarige Hagenaar kan wel degelijk zacht en zelfs lief zijn, maar bij voorkeur niet op en rond het voetbalveld. En daar is De Mos praktisch altijd te vinden.

De Mos, een ram, is bezeten van voetbal en succes, hij zal zelf de laatste zijn om het te ontkennen. Mei 1985 maakte hij het wat bont. Bij FC Utrecht uit had hij Marco van Basten en John van 't Schip uit het elftal gelaten. Van Basten reageerde woedend. Tegen Haarlem zou het duo opnieuw worden gepasseerd, ware het niet dat De Mos de hele week op bed bleef met een verwaarloosde voorhoofdsholte-ontsteking. Het bestuur nam de gelegenheid te baat vervanger Spitz Kohn op te dragen Van Basten en Van 't Schip toch mee te laten doen. De Mos hoorde het en sprong onmiddellijk uit bed om Ajax tegen Haarlem zelf te coachen en Van Basten en Van 't Schip persoonlijk uit de opstelling te schrappen. Ajax verloor, een dag later werd De Mos ontslagen na een geheime stemming onder de spelers. Weer twee dagen later werd De Mos geopereerd; hij bleek bijna fataal met zijn gezondheid te hebben gespeeld.

Bij KV Mechelen hervond De Mos zijn rust en leerde hij ook beter omgaan met de eeuwige stress; hij volgde ontspannings-therapie. De Mos in die tijd: „Dat is toch de kunst als coach, die spanningen zo snel mogelijk weer kwijt zien te raken. Ik kan dat nu perfect. Het zijn eigenlijk hele simpele ademhalings-oefeningen. Voor een wedstrijd doe ik het ook. Als we om half zes met de bus gaan rijden, doe ik het om vijf uur. Tien minuten later ben ik totaal rustig."

Hij heeft die rust hard nodig, niet alleen fysiek. De coach van clubs als Ajax, Anderlecht en PSV wordt dagelijks beoordeeld op de prestaties van het elftal. De Mos heeft daarnaast te maken met sterke antipathieën; De Mos wordt gerespecteerd, zelfs gevreesd door zijn spelers, gerespecteerd ook door een groot gedeelte van pers en publiek. Maar hij wordt ook gehaat vanwege zijn zogenaamd arrogante persoonlijkheid en botte aanpak.

Twaalf (van de zeventien) Ajacieden stemden hem die maandagavond 6 mei 1985 weg. Bij Anderlecht ging het niet anders. Al tijdens het rampzalig geëindigde seizoen '91-'92 (vroeg uit de beker bij tweede klasser St. Truiden, grote voorsprong in de competitie verspeeld) kwamen enkele spelers met krasse uitspraken over De Mos naar buiten. De Hollander werd zelfs letterlijk 'een onmens' genoemd.

Sommige topclubs nemen volgaarne 'onmensen' in dienst, zeker na een periode waarin iedereen iets te aardig is geweest voor elkaar. Van Breukelen na de bekendmaking dat Aad de Mos zijn nieuwe trainer zou worden: „Ik heb een jaar geleden al gepleit voor een klerelijer als trainer." De Mos hoeft zich, derhalve, niet schuldig te voelen over zijn imago; de voetballerij wil 'klerelijers' en 'dictators'. Van Tiggelen daarover: „Voor een aantal spelers zal de komst van De Mos een straf zijn."

Discipline

De coach vindt het niet leuk dat hij vooralsnog alleen in verband werd gebracht met de term discipline. De vakman De Mos voelt zich miskend en met reden. Zijn resultaten zijn immers niet alleen tot stand gekomen omdat hij er zo goed de wind onder kan houden. Aad de Mos heeft het tot de titel topcoach geschopt omdat hij alle eigenschappen bezit die nodig zijn voor meerjarige successen bij grote clubs: gedrevenheid, intelligentie, voetbal-inzicht, oog voor grote en kleine details, het talent om samen te werken.

Bij Ajax werkte hij, als coach, perfect samen met zijn belangrijkste spelers, Cruijff en Lerby. Hij zag ook al heel jong het nut in van een goede werkverhouding met het bestuur en - misschien nog belangrijker - met de werknemers op het stadion, van de terreinknecht tot de materiaalverzorger. Het pleit voor De Mos dat hij bij Ajax weigerde concessies te doen (Van Basten opstellen) die hij gevoelsmatig niet kon verkopen. Het pleit ook voor De Mos dat de breuk met Anderlecht alles te maken had met de invloed die manager Verschueren op het technische vlak heeft.

Pijnlijk was Verschuerens afwezigheid op het kampioensfeest van Anderlecht. Een jaar later, nadat hij was ontslagen, zei Aad de Mos: „Je hebt kenners en je hebt supporters; Verschueren is meer supporter dan kenner. Ik ben niet ontslagen door voorzitter VandenStock maar door Verschueren."

Bij PSV heeft hij nu te maken met manager Ploegsma, volgens velen ook meer een supporter dan een kenner, en ook een manager die op het technische vlak een woordje meespreekt. Die manager was een van PSV's zwartste dagen van de afgelopen jaren nog niet vergeten; de dag dat PSV werd uitgeschakeld in het toernooi van de Europa Cup voor landskampioen. In de tweede ronde al, zodat de voor het eerst gevormde, zeer lucratieve Champions League aan de Eindhovense neus voorbij ging. Het was de dag dat PSV werd geklopt door... het Anderlecht van Aad de Mos. Eerder al had De Mos met KV Mechelen de Nederlandse kampioen een afstraffing bezorgd in de twee duels om de Super Cup. „Ik ben een waarborg voor succes", blufte hij ook daarom eind juni toen hij bij PSV werd gepresenteerd. Hij houdt ook wel van wat show, Adriaan Johan de Mos.

Dennis Bergkamp en Wim Jonk nieuwe kroonprinsen

Hollandse invasie in Italiaans voetbal

DOOR JURRIAAN VAN WESSEM

MILAAN – De Nederlandse inbreng in een buitenlandse competitie is, met uitzondering van de Belgische, nog nooit zo groot als komend seizoen in de Serie A. Acht landgenoten, verspreid over zes clubs, maken deel uit van het vreemdelingenlegioen in het Italiaanse voetbal. Het 'Hollandse Milan' heeft school gemaakt. Vorig jaar maakten Winter, Van 't Schip en Roy hun entree in de Laars van Europa, nu volgen Bergkamp, Jonk en Vink. Maar de peetvader van de Hollandse kolonie blijft Ruud Gullit, de enige niet-Ajacied.

● *Wim Jonk (links) en Dennis Bergkamp bij hun afscheid van Ajax.* Foto: ANP

Het voetbal staat geen dag stil in Italië. Er wordt overzomerd door middel van een altijd boeiende transfermarkt, die wordt gelardeerd met speculaties in de pers. Vervolgens richt de aandacht zich op de trainingskampen. De op het strand vakantie houdende supporter hoeft zijn hobby geen dag te missen. De sportpagina's staan vol met voorbeschouwingen, tactische concepten en analyses. Op de televisie worden oefenwedstrijden vertoond alsof er om een Europa Cup wordt gestreden, met voor-en nabeschouwingen. En elk keer blijkt dat het nog gekker kan. Dit jaar zijn zelfs trainingspartijtjes van AC Milan en van Inter rechtstreeks uitgezonden. De witte hesjes wonnen van de rode en het hele land keek ernaar.

De economische recessie heeft ook de topclubs niet onberoerd gelaten. Dat blijkt uit de transfermarkt: slechts zes spelers werden uit het buitenland gehaald, waarvan de helft Ajacieden.

Arie van Os is wellicht de laatste penningmeester die goed zaken deed met Italiaanse clubs. Inter was als enige bereid tot diepte-investeringen: een slordige vijftig miljoen gulden. Juventus kondigde een zuinig beleid af en hield zich afzijdig van de internationale markt. AC Milan compenseerde het vertrek van Rijkaard en Gullit met twee spelers van gedegradeerde clubs: Laudrup (Fiorentina) en Raducioiu (Brescia).

Kroonprinsen

Het is daarom niet meer dan logisch dat Dennis Bergkamp en in zijn schaduw Wim Jonk een zomer lang werden omschreven als de kroonprinsen van het Italiaanse voetbal. Inter is de favoriet voor de landstitel. Trainer Osvaldo Bagnoli, die acht jaar geleden Verona de hoofdprijs bezorgde, realiseert zich wat er van hem en van zijn ploeg wordt verwacht: „Een Hollands tijdperk is bij Inter zeker niet onmogelijk. Ik moet ook een beetje geluk hebben om met Inter kampioen te worden."

Bagnoli, die ooit werd benaderd door FC Utrecht, krijgt een speciale opdracht van voorzitter Pellegrini. „Winnen met mooi voetbal", luidt het motto van de man, die graag op de resten van het Hollandse Milan zijn kampioenswals wil maken. In de afgelopen jaren was Inter redelijk succesvol met de Duitsers Matthäus, Brehme en Klinsmann, maar ontbeerde de club een spectaculaire speelstijl. Daar moet met Bergkamp en Jonk verandering in komen. „Het wordt lastig voor Dennis en Wim", waarschuwt Aron Winter. „Er wordt veel van hen verwacht. Ze moeten een goede ploeg op sleeptouw nemen en de achterstand op Milan dichten. Maar veel tijd om aan Italië te wennen, krijgen ze niet".

De beleving van de Italianen voor het voetbal overvalt Dennis Bergkamp. „Die overtreft mijn stoutste verwachtingen. De ontvangst van de fans, het enthousiasme bij trainingen. Als ik scoor op de training staan de mensen op de banken en wordt dat de volgende dag op de voorpagina's gemeld. Ik had nooit gedacht dat het voetbal zo belangrijk was voor de mensen."

Bagnoli zegt onder de indruk te zijn van Bergkamp, maar vooral van Jonk. „Eerlijk gezegd verrast hij me. Zijn spelinzicht is bijzonder en hij doet alles in een keer goed. Van dat soort spelers zijn er weinig. Hij geeft nu al aanwijzingen in het Italiaans. Dat heb ik nog nooit met een nieuwe buitenlander meegemaakt. Hij is een echte leider".

Voor Marciano Vink verliep de kennismaking met Italië minder vlot. De Genoa-fans vragen zich nu al af of de oud-Ajacied wel acht miljoen gulden waard is. Trainer Maselli neemt de middenvelder voorlopig in bescherming. „Marciano moet zich nog aanpassen. De trainingen vallen hem tegen. Blijkbaar is hij dat niet gewend. Iedereen heeft in het begin problemen, zelfs Platini en Maradona ontkwamen daar niet aan. We moeten geduld hebben".

Vink geeft zelf de problemen toe: „Ik moet me aanpassen aan het spel van Genoa. Bij Ajax speelde iedereen volgens een bepaald concept. Daar is hier geen sprake van. Hier moet ik bij wijze van spreken bij elke stap opletten dat ik niemand in de weg loop".

Dat de Italianen in hem een nieuwe Rijkaard zien, laat Vink niet koud. „Aan de ene kant is het vleiend, maar het legt ook een extra druk op me. Ik beloof de fans niets, behalve dat ik mijn best zal doen".

Vink heeft zich al wel aangepast aan een paar Italiaanse leefgewoonten. Hij verzamelt gretig Swatch-horloges, luistert naar de hits van Umberto Tozzi en Eros Ramazzotti en neemt elke dag een bord pasta tot zich. „Vooral spaghetti in kreeftsaus". De vrije uren brengt hij door op de Middellandse Zee, want Vink blijkt aan de Riviera een verwoed zeezeiler.

Nieuw leven

Bij die tochten kan hij op zoek gaan naar de villa van Ruud Gullit, die de speler in bruikleen kreeg van zijn nieuwe werkgever. De oud-international koos voor een nieuw leven bij Sampdoria, nadat hij eerder een aanbod van Torino afsloeg. De pers viel Gullit aan op deze keuze, omdat hij Torino zou hebben misbruikt. „Torino kondigde groots aan dat er met mij werd onderhandeld. Dan is het niet mijn schuld dat het met een sisser afliep. Ik kies zelf, of mag dat soms niet?", aldus de sterspeler, die in Genua razend populair is. „Hij is de enige die het gat kan opvullen, dat ontstond na het vertrek van Vialli. Hij is een fenomeen en wij zijn er trots op dat hij voor ons koos", aldus een leider van de supportersclub.

In de eerste echte oefenwedstrijd scoorde hij binnen twee minuten tegen AC Milan. „Het leek wel Hitchcock. Natuurlijk was dat leuk, maar het was absoluut geen revanche of iets dergelijks", lacht Gullit. „Ik heb zes prachtige jaren in Milaan gehad. AC Milan is de grote liefde van mijn loopbaan. Ik zal voor die club altijd een plaats in mijn hart bewaren."

Ruud Gullit kijkt liever niet meer achterom. „Ik moet nu al mijn aandacht wijden aan Sampdoria. Deze ploeg kan bij de beste vijf eindigen en misschien wel meer dan dat. Ik ben hier niet naar toe gekomen om mijn loopbaan af te bouwen".

Het is nog niet duidelijk op welke plaats Gullit gaat spelen. Aanvankelijk leek hij voorbestemd om libero te worden. De Zweedse coach Eriksson vind het echter onzin om een speler die gemiddeld tien doelpunten per seizoen maakt in de verdediging te op te stellen. Gullit zelf heeft een voorkeur voor het middenveld. „Daar kom ik goed tot mijn recht. Als libero wil ik toch liever voor de verdediging spelen, maar dat zijn ze hier niet gewend,"zegt Gullit, die niet meer aan een rentree in Oranje denkt. „Ben je gek. Dat boek is dicht".

Roberto Lanckohr, de ontwikkeling van MVV in persoon

Een voetballer met iets achter de hand

MAASTRICHT – Voor een rechtgeaarde Maastrichtenaar is iemand uit Nieuwenhagen een 'boer'. Roberto Lanckohr is echter meer. Vanuit Maastrichtse optiek een 'hereboer' of misschien nog wel meer. Voetballer bij MVV en speler van het jaar. Nu dat dialect nog. Duurt even, want de Nieuwenhagenaar nestelde zich pas vier maanden geleden achter de stadsmuren. Op vijf minuten lopen van het Vrijthof. In Haarlem had hij een half jaar nodig om zich een onberispelijk Hollandse 'g' eigen te maken. De g van Geusselt. Een plek waar hij soms onder de zoden had willen kruipen. Het stukje gras waarop hij successen vierde. Roberto Lanckohr, een ontwikkeling, die parallel loopt met die van MVV. Vallen en opstaan, huilen en lachen. En samen rijper worden.

● *Roberto Lanckohr, inmiddels een vaste waarde in het elftal van MVV.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Dat Roberto Lanckohr met zijn voetbalontwikkeling nog lang niet het eindstadium heeft bereikt, is ook bij de clubleiding niet onopgemerkt gebleven. Dit jaar loopt zijn contract af. Een moment dat MVV voor wil zijn. „De voorzitter vroeg onlangs of ik interesse had in een gesprek over de toekomst. Binnen enkele weken hebben we dat gesprek." Of dat een toekomst is in Maastricht laat de ambitieuze middenvelder in het midden. Hij, die een commerciële opleiding volgt, hoedt zich ervoor op voorhand iets van de onderhandelingspositie prijs te geven. „Ik heb het naar mijn zin bij MVV," stelt hij onomwonden vast. „Maar als ik de kans krijg, zou ik ook best een stap vooruit willen. Die mogelijkheid wil ik niet in de weg staan door middels een zwaar contract vroegtijdig eventuele kandidaten af te schrikken."

Roberto Lanckohr heeft de ogen en oren goed de kost gegeven verleden jaar. De heisa rond Erik Meijer ingeschat en vertaald naar zijn eigen mogelijkheden. Daarop wordt in overleg met zaakwaarnemer Rob Jansen de marsroute afgestemd. In dat opzicht is de twijfelaar van weleer gegroeid. Vanuit de PSV-reserves, met een half jaartje Haarlem op zijn conduitestaat, werd Roberto Lanckohr door de kersverse trainer Sef Vergoossen naar de Geusselt gehaald. De opstap naar eredivisievoetbal stond allerminst in een gelukkig gesternte. MVV had het moeilijk; Vergoossen en Lanckohr idem.

Nihil

Het talent was onmiskenbaar; het effect nagenoeg nihil. De vleugelspits, want dat was hij toen nog, stuurde regelmatig twee, drie tegenstanders achter elkaar het bos in, om vervolgens zelf verstrikt te raken. Hoe de aanhang over zijn spel dacht werd niet onder de kuipjes van De Geusselt-tribunes gestoken. „Het begin was nog redelijk," herinnert Lanckohr zich. „Daarna ging het snel bergafwaarts. Ik was te onrustig. Wilde te snel richting doel van de tegenstander en vergat daarbij wel eens het belangrijkste: de bal. Ik rende mezelf voorbij en het kritisch Maastrichtse publiek reageerde daarop. Ik ben de schuld altijd bij mezelf blijven zoeken. Nooit elders. Achteraf is dat goed geweest, want het lag ook aan mijn eigen spel. Aan mijn drang, mijn jeugd en mijn enthousiasme."

Sef Vergoossen bleef ondanks het gemor van buitenaf vertrouwen houden. „Dat is achteraf wezenlijk geweest in mijn gevecht om uit dat dal te komen. Vergoossen geloofde in me, gaf me vertrouwen en liet me niet in de steek. Moeilijk heb ik het vaak voor hem gemaakt. Want laten we eerlijk zijn, voor een trainer is het makkelijk het geluid van het morrende publiek te volgen. Daarnaast is het erg belangrijk dat er bij MVV sprake is van een selectiegroep zonder absolute vedettes. Een echt collectief, waarin iedereen zich op zijn gemak voelt. Dat heeft er ook toe bijgedragen dat ik niet tussen de wal en het schip terecht ben gekomen."

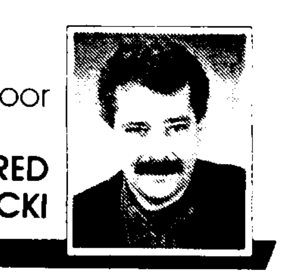
Het vertrouwen van de coach luidde het herstel in. En de bevestiging dat er in Lanckohr meer school dan het nerveuze spelertje dat regelmatig over zijn eigen benen viel, kwam er gelijk achteraan. De toeschouwers die eens morden, riepen hem afgelopen seizoen uit tot speler van het jaar. Aan Lanckohr is het om de lijn door te trekken. De potentie daartoe is er. Dat onderkende Sef Vergoossen vier jaar geleden al. En MVV dus ook, want anders wil je niet over het openbreken van het contract praten.

Terwijl de ontwikkeling vooruit ging, maakte Lanckohr een positionele stap terug. Van de aanval naar de middenlinie. Aanvankelijk noodgedwongen, omdat Raymond Libregts met een blessure geruime tijd uit de basis viel. „Een hele omschakeling. Ik wist niet wat verdedigen inhield. Terwijl dat toch een wezenlijk onderdeel uitmaakt van het voetballen in de middenlinie. Het spel lag me echter bijzonder goed en al gauw had ik het gevoel dat ik een betere middenvelder was dan aanvaller. Zeg maar een goede middenvelder met aanvallende kwaliteiten. Daarmee geef ik meteen aan waar in de toekomst nog verbetering moet optreden. Het verdedigend vlak. Niet zozeer in het duel, maar vooral in tactisch opzicht."

Of MVV zich nog kan verbeteren is voor Roberto Lanckohr een vraag. Met de zevende plaats van de afgelopen jaren zit, volgens hem, MVV tegen het plafond. „Financieel wel te verstaan. Ik ben ervan overtuigd dat als je permanent in de subtop vertegenwoordigd wil zijn, dat de begroting een à twee miljoen opgetrokken zal moeten worden. Misschien zelfs nog wel meer. Sportief zit er nog voldoende rek in de ploeg. Wij kunnen nog vooruit. De selectie is er jong genoeg voor en er zijn voldoende spelers die nog niet aan de top van hun kunnen zitten. Vooral in de breedte is MVV sterker geworden. Met een groep van 23 spelers, waarvan er zeker veertien, vijftien op eredivisieniveau zijn en de rest er tegenaan zit, is er sprake van concurrentie. Dat was er in het verleden niet of nauwelijks, omdat we met een veel smallere selectie het seizoen door moesten zien te komen."

Concurrentie dus ook voor Roberto Lanckohr. De neo-Maastrichtenaar kan er mee uit de voeten. Nu wel. Hij is volwassen geworden en zal heus niet meer badend in het zweet wakker worden als bijvoorbeeld die bewuste penalty tegen Feyenoord ter sprake is gekomen. „De eerste dagen heb je het daar moeilijk mee. Als je bedenkt wat er allemaal kleeft aan zo'n schot tegen de paal. Misschien was PSV dan wel kampioen geworden en hadden wij Europees voetbal gespeeld of zoiets. Tijdens onze vakantie in Turkije werd ik er nog voor bedankt door Feyenoord-fans. Nu kan ik erom lachen."

Lachen is een belangrijk ingrediënt in zijn leven. Zo belangrijk als vriendin Anja Muyrers, zijn commerciële studie en het spelen van romantische popsongs op de piano. Die is meeverhuisd naar Maastricht. En als Roberto Lanckohr 'n keer niet lacht heeft dat te maken met het feit dat zijn vriendin op stagereis in Turkije is en hij buikloop heeft. Mogelijk het gevolg van het potje dat hij dagelijks voor zichzelf kookt.

door FRED SOCHACKI

MVV

Stadion: De Geusselt Maastricht, 10.000
Voorzitter: Karl Dittrich
Directeur: Ron Weijzen
Trainer: Sef Vergoossen

Selectie: Jeffrey van As (21), Raymond Beerens (20), Armand Benneker (24), Rob Delahaye (34), Frank Dikstaal (23), Michael Geijselaers (19), Jan van Grinsven (33), Stijn Haeldermans (18), Roger Hartgerink (21), Peter Heffels (24), Maurice Hofman (22), Ivo Joordens (24), Roger Knarren (23), Roberto Lanckohr (24), Raymond Libregts (28), Hans Linders (32), Erik Maes (21), Roger Reijners (29), Richard Roelofsen (24), Twan Scheepers (21), Reginald Thal (28), Marc Verhoeven (23), Hans Visser (26).

Aangetrokken: Richard Roelofsen (Vitesse), Twan Scheepers (PSV), Stijn Haeldermans (Padro Eijsden). Gehuurd: Jeffrey van As (Ajax), Raymond Beerens (PSV).

Vertrokken: Erik Meijer (PSV); John Franssen (Maasmechelen), Hans Spillman (Hasselt).

MVV-spits Twan Scheepers begint aan een nieuw hoofdstuk

Bevrijd van PSV-druk

MAASTRICHT – Dagelijks 'swingt' Twan Scheepers op de tonen van Dire Straits en Eros Ramazzotti richting Eindhoven. Soms heeft hij er een Guns 'n Roses-dag tussen. Dan wordt het asfalt van de A2 gepijnigd door de pk's die hij erop loslaat. De stemmingsbarometer van Twan Scheepers was afgelopen seizoen nogal aan schommelingen onderhevig. Te veel Guns 'n Roses-dagen. Tot het moment dat hij op audiëntie werd ontboden in het voetbalallerheiligste aan de Frederiklaan. 'Hoe gaat het ermee, Twan?' Scheepers maakt zich er nu nog kwaad over, dat hij ook nog antwoord gaf op het obligate gevlei. Enkele minuten later stond hij buiten bij PSV. Letterlijk en figuurlijk. Hans Westerhof had hem, de aan MVV verhuurde spits, niet nodig. Past niet in het concept, heet dat. Westerhof paste enkele weken later ook niet meer in het concept. „Dat doet me niets. Ik voel geen triomf of leedvermaak. Toen ik bij PSV buiten stond, viel er een enorme last van me af."

● *Twan Scheepers, nadrukkelijker voor MVV aan de bal.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Als Twan Scheepers terugblikt op het afgelopen seizoen, kijkt hij naar een tweestrijd. Het succes van MVV en zijn persoonlijke gevecht. Een oneerlijke strijd, omdat de Eindhovenaar eigenlijk alleen maar kon verliezen. MVV speelde in dienst van Erik Meijer, dus Scheepers ook. Maar de 21-jarige aanvaller moest zich eveneens profileren. „Ik voetbalde voor MVV, maar keek steeds met een scheel oog naar PSV," omschrijft hij zijn gespleten gevoel. Scheepers moest de man, die bij PSV bovenaan het verlanglijstje prijkte, in de schijnwerpers spelen. Erik Meijer voetbalde in De Geusselt voor een plaats in het Philipsstadion; Twan Scheepers had exact dezelfde opdracht. Met dat verschil dat zijn naam niet op het verlanglijstje van Westerhof stond.

'Hoe gaat het Twan.....' De hypocriete vraag ging aan de 'executie' vooraf. Maar Twan Scheepers kon toen al 'niet meer kapot'. „De opmerking van Ron Weijzen, vlak voordat ik naar het gesprek in Eindhoven ging, had me vreselijk goed gedaan. 'Wat er ook gebeurt in dat gesprek met Westerhof, bij MVV ben je welkom.' Toen ik buiten stond en ik eens diep adem had gehaald, was de druk van me af. Vanaf dat moment was MVV het voornaamste doel. Ik hoefde niet meer te voetballen met dat knagende gevoel. Met die spiedende blikken op me gericht. Ik kon weer plezier hebben in een ploeg, die een prima seizoen doormaakte."

Weer een leerling die de PSV-school met goed gevolg had doorlopen, maar ondanks de vele schouderklopjes van Huub Stevens, geen steek verder was gekomen. „Mijn leven bestond uit PSV. Vanaf mijn twaalfde speelde ik bij de club. Kwam op de voetbalschool en werd klaargestoomd voor het eerste elftal." Acht jaar investering werd teniet gedaan op het moment dat Hans Westerhof binnenkwam. De trainer zag 'het' niet zitten in Scheepers en plaatste hem in de verhuur. „En dat terwijl ik een goed seizoen onder Robson had gedraaid. Ik moest het vuile werk voor Romario opknappen als schaduwspits. Dat lukte uitstekend. Romario scoorde aan de lopende band en ik pikte af en toe ook mijn goaltje mee."

Bij MVV zou en moest het dan gebeuren. Even een jaartje in de kijker spelen en dan weer snel terug. Definitief. Alleen nog maar de A2 op en af in de spelersbus van PSV bij uitwedstrijden naar het zuiden. Op die plaats in de spelersbus zit nu Erik Meijer. „Naar Erik toe ben ik altijd positief gebleven. Hij was niet verantwoordelijk voor mijn situatie. Erik was de man bij MVV en ik kwam niet uit de verf. Dat kon ik hem niet verwijten. Ik heb wel het gevoel dat het komend seizoen een stuk makkelijker voor me zal worden. Met Richard Roelofsen zal de voorhoede wat evenwichtiger worden. Het MVV-spelletje zal in de toekomst wat minder voorspelbaar zijn."

Waar Scheepers ook op doelt is de wijze waarop zich met betrekking tot MVV een verandering van benadering voltrok. Gaandeweg het afgelopen seizoen kreeg de ploeg steeds nadrukkelijker te maken met tegenstanders, die pertinent weigerden het open gevecht met de Geusselt-formatie aan te gaan. „Iedereen stelde zich op ons in. Het werd er niet prettiger op. We hadden door onze agressieve en aanvallende speelwijze veel winst geboekt, maar we betaalden er ook de tol voor. Ik herinner me wedstrijden als tegen Sparta, Volendam, Dordrecht waar we maar heel moeilijk uit de voeten kwamen, omdat er massaal tegen ons verdedigd werd."

Problemen

In die laatste periode ook, liet MVV de goede kans op Europees voetbal liggen. „De competitie duurde net iets te lang voor ons. Alle drukte rond de ploeg en rond Erik, maakte het er allemaal niet makkelijker op. Ik had er persoonlijk wat minder last van, omdat dergelijke taferelen bij PSV aan de orde van de dag waren. Maar hier in De Geusselt was het nieuw."

Twan Scheepers had zo z'n eigen problemen. Een slechte seizoensstart door een hardnekkige enkelblessure, de druk die vanuit Eindhoven op zijn schouders drukte in combinatie met de PSV-belangstelling in Erik Meijer; factoren die fnuikend kunnen zijn voor de vorm van een jeugdig voetballer.

„Ik scoorde vijf treffers. Veel te weinig natuurlijk voor een spits. Dat moet komend seizoen zeker verdubbeld worden. En ik ben er van overtuigd dat het lukken zal. We wijken niet af van onze wedstrijdinstelling. Strijdlust en aanvallen. Je kunt twee keer op je bek gaan, maar je wint er vijf. Dat is de gedachte achter ons voetbal en voor een spits is dat ideaal. Mede daardoor speel ik ook ontzettend graag voor deze club. dat gevoel is heel wezenlijk. Evenals het gevoel dat MVV niet mijn eindstation is. Voor mijn ontwikkeling is het echter een prima zaak dat ik een driejarig contract kon afsluiten. Ik speel en doe veel eredivisie-ervaring op en de trainer geeft me alle vertrouwen. Wat wil een eenentwintigjarige profvoetballer eigenlijk nog meer. En als mijn contract afloopt, ben ik pas vierentwintig en heb ik nog een heel voetballeven voor me."

Dat Twan Scheepers MVV als een tussenstation ziet, wordt onderstreept door het feit dat hij niet uit Eindhoven weg te branden lijkt. Wonend in het centrum bij zijn ouders en tussen zijn vrienden in. Hij is ook echt niet van plan zich met vriendin Carola in Maastricht te vestigen. Hij is een levensgenieter, maar doet dat liever in Eindhoven. „Daar is toch niets mis mee? Ik ga graag op stap. Zeker na een wedstrijd. Met mijn vriendin en m'n vrienden. In Eindhoven." Maastricht en Eindhoven blijven wat dat betreft strikt gescheiden. Voor het woon-werkverkeer via de A2 gebruikt hij het lease-Golfje. Om de sier in Eindhoven te maken wordt het Fiatje 500 van stal gehaald. „Je kent ze wel.

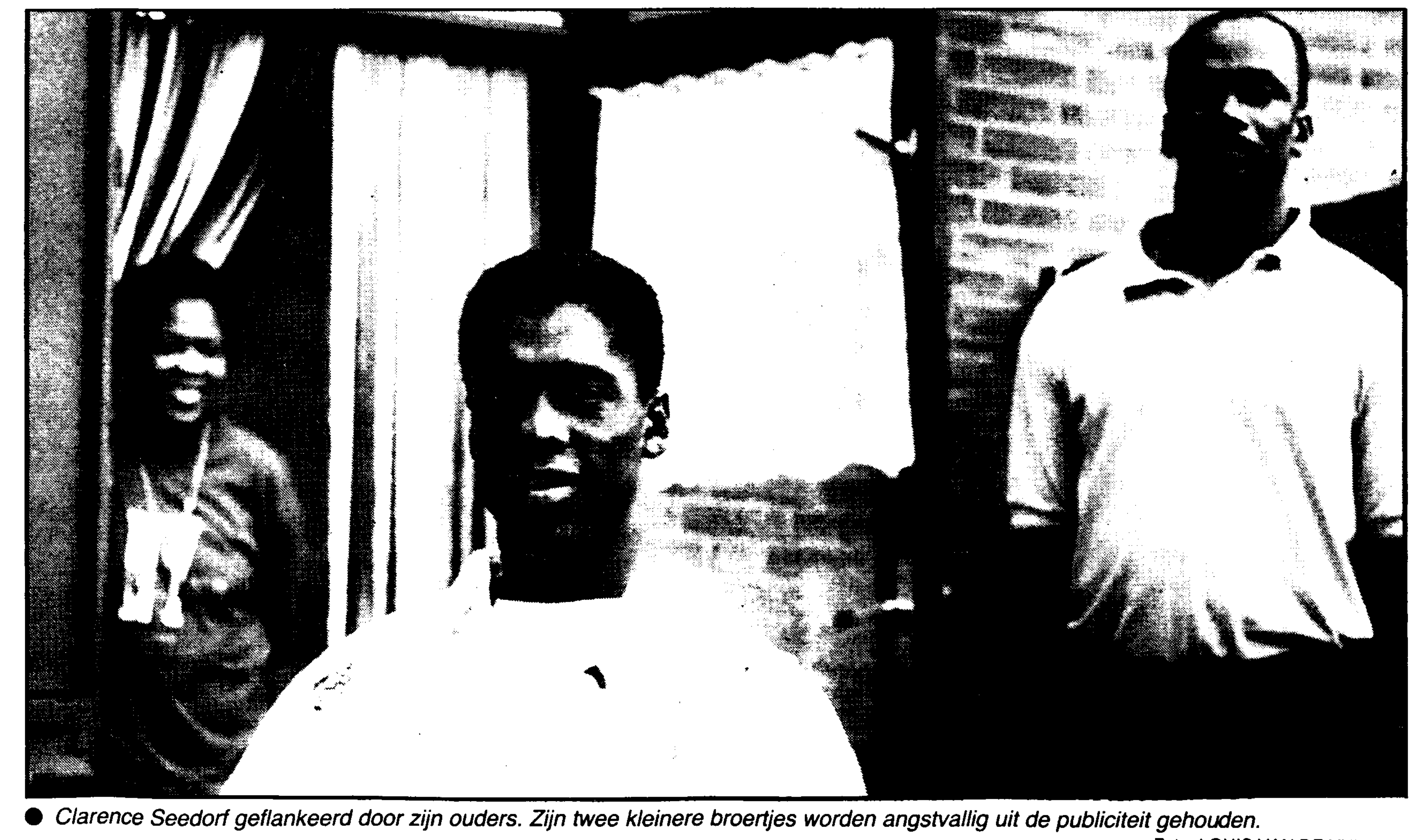
Zo'n knobbeltje op de weg. Zo'n rugzakkie. Kun je lekker mee door Eindhoven crossen."

'We hebben ons leven aan de kinderen gegeven'

De Ajax-liefde van de familie Seedorf

DOOR YPE MINKEMA

ALMERE – Zeven jaar geleden meldde Clarence Seedorf zich voor één van die beroemde instuif-dagen van Ajax. Het tienjarige voetballertje werd door zijn vader vanuit Almere naar De Meer gebracht. Clarence mocht terugkomen. En blééf terugkomen. Vader Johan Seedorf blééf rijden. Eerst met Clarence, nu met die andere zoons, Jürgen en Cedric. Want voetballen kunnen ze allemaal in de familie Seedorf. En alle drie nog wel bij Ajax. Afgeschermd voor ongewenste inmenging leeft het gezin op een kunstmatig eiland van liefde.

● *Clarence Seedorf geflankeerd door zijn ouders. Zijn twee kleinere broertjes worden angstvallig uit de publiciteit gehouden.* Foto: LOUIS VAN DE VUURST

Ze wonen er al dertien jaar. Een heel gewone straat in Almere-Stad, met gewone huizen en gewone mensen. Een pleintje, met parkeerplaatsen voor de auto's en speelruimte voor de kinderen. De achtertuinen komen allemaal samen op dit gemeenschappelijk bezit. Hier groeien ze op, de kleine Seedorfen. Clarence (17), de oudste, de blikvanger. Lichamelijk en geestelijk al bijna volwassen. En zijn jonge broertjes Jürgen (12) en Cedric (10), jong en speels. Vader Johan en moeder Dulcie (beiden 35) zijn de regisseurs van de voetbalfilm, die 's morgens begint met school en 's avonds eindigt met voetbal.

Heel gewoon. Maar het moet ook heel gewoon blijven. Da's moeilijk. De Seedorfen zijn nieuws. Met drie zoons immers de voetbalfamilie van Nederland. Clarence was vorig jaar met zijn zestien jaar de jongste Ajax-debutant. Hij werd voor de camera's gesleept, moest poseren voor fotografen en een verhaal afdraaien voor journalisten en fans. Het werd te gek. De tiener moest ook nog 'gewoon' Mavo-examen doen. Aan het einde van het seizoen werd besloten de familie Seedorf te beschermen. Afspraken werden geannuleerd, de deur ging dicht. Trainer Louis van Gaal, zaakwaarnemer Rob Jansen en vader Johan Seedorf sloegen hun beschermende vleugels over het voetbalkroost. Er werd een kunstmatig eiland geschapen in de hectische voetbalwereld. Daar, in die beschermde omgeving, kunnen de kleinste kinderen-Seedorf opgroeien.

Clarence is inmiddels klaar met school. Hij duikt nu de volwassen wereld van Ajax in. De oudste telg redt zichzelf, ondanks zijn jeugdige leeftijd, wel. Vader Johan: „Hij is zijn leeftijdgenoten altijd al wat vooruit geweest. Lichamelijk en geestelijk. Toen Clarence bij de D-junioren zat, dacht en speelde hij als een B-junior. Dat is altijd zo gebleven".

Inmiddels is Clarence lichamelijk en geestelijk zo volwassen geworden dat alle beschermende maatregelen zijn opgeheven. Hij heeft er geen moeite mee. „Ik heb bij Ajax altijd hele grote stappen gemaakt. Ook nu heb ik de aansluiting met de selectie snel gevonden. Ik ben gewoon één van de spelers. Ik voel me ook het best als ik mensen om me heen heb".

De oudste zoon wordt nu zelfs naar voren geschoven als het boegbeeld van de familie. Hij moet de aandacht afleiden van zijn twee kleine broertjes. „We proberen alle aandacht op Clarence te richten", zegt vader. „We willen niet dat ze herkend worden. Zeker niet als de jongere broertjes van Clarence. Het zou een enorme druk op ze kunnen leggen. Ik merk het nu al. Als ik langs de kant naar die twee sta te kijken. Dan hoor je de opmerkingen. De mensen hebben niet door dat ik de vader ben, dus ik kan ongestoord meeluisteren. Als de mensen door hebben dat het de broertjes van Clarence zijn, worden ze ook ineens harder aangepakt. We hebben dat al meegemaakt".

Daarom gaan de broertjes Cedric en Jürgen niet op de foto, worden ze niet geïnterviewd. Ze moeten spelen. Net als alle andere kinderen van hun leeftijd. En dat kunnen ze. Ze moeten zich ook tegen bedtijd tegen moeders schoot kunnen schurken. Of - vroem, vroem - met de trapauto over het plein scheuren, een computerspelletje spelen. Zoals kinderen van 10 en 12 doen.

Klassieker

De geboorte van de voetbalfamilie was een klassieker. De jonge Clarence speelde voetbal op de pleintjes van Almere. Hij had absoluut niet in de gaten dat hij zijn leeftijdgenootjes ver vooruit was. „Ik lette eigenlijk alleen maar op mezelf en op de bal".

De rest vond hij niet zo belangrijk. Zijn vriendjes wezen hem op zijn kwaliteiten. Ze vonden hem zelfs wel wat voor Ajax. In De Meer zou die week toevallig de beroemde instuif worden gehouden.

Johan Seedorf kwam die middag thuis van zijn werk. Het liep tegen half vijf. Pakte zijn krantje en begon te lezen. „Ik schrok me wild. In de krant stond een stukje over de instuif, die om vijf uur zou beginnen. Dezelfde dag..". De vader scheurde om twee minuten voor vijf het terrein in de Watergraafsmeer op.

Inmiddels liggen er tussen Almere-Stad en De Meer meer dan 45.000 echte Seedorf-kilometers. Werden rond het trainingsveld een slordige 3.500 Seedorf-uren versleten. En wordt er in Almere-Stad al zes jaar in ploegen gegeten. Drie zoons bij Ajax.

De oudste iedere dag naar De Meer, de twee kleintjes drie keer in de week. Na school. En een vader met een volledige baan. Hoe gaat dat dan? De vader lacht. „Hoe? Heel eenvoudig. Wij hebben ons leven aan de kinderen gegeven. Dan is niets je te veel".

Het piepjonge gezin-Seedorf. Vader Johan zag zijn kroost en dacht na. Over zijn jongens, over zichzelf, over de toekomst. „Ik dacht, je hebt kinderen. Dat is je leven. Ik heb toen besloten mijn, óns leven aan de kinderen te geven. Ik heb nu vakantie. Ook die dagen zijn voor de kinderen. Al moet ik er om drie uur 's nachts uit. Geen punt. Ik geef alles wat ik heb. Voor duizend procent".

Het is de liefde die het gezin bindt. Veel bezongen, weinig gepraktizeerd. Bijna platvloers door alle smartlappen en valse liedjes. Weggedrukt in de haast van het leven. De liefde voor elkaar. Onbaatzuchtig, onvoorwaardelijk, oneindig. Het bestaat nog. De zoon: „In sommige gezinnen is er de schaamte om over liefde te praten. Anderen denken gewoon niet goed genoeg na of zijn kortzichtig".

Warme voeten

De vader: „Ze durven niet, ze durven zichzelf niet te geven. Er wordt ook vaak tegen me gezegd: ja, maar jullie zijn zo anders. De mensen proeven dat. Dat is de kracht van ons gezin. We hebben alles voor elkaar over. Daarom sta ik ook iedere training naar de jongens te kijken. Of het nu regent of vriest dat het kraakt. Koude voeten? Nee, als ik ze zie lopen, krijg ik warme voeten. Dit gezin is één geheel. Liefde, ja. Daar komt alles weer op terug. Niemand heeft de zin van het leven anders kunnen uitleggen dan de liefde voor elkaar".

Ajax is de tweede bindende factor. De familie loopt niet met de club te koop. Duizenden tienjarige voetbalventjes lopen in Ajax-shirtjes rond. De Seedorfen niet. Clarence: „Nergens voor nodig. Ik ben toch een gewoon mens. Hier in de buurt woont een jongen, een vriend van me, die fietst de Alpen over. Een geweldige prestatie. Maar niemand kent hem. Ik bedoel maar. Bij mijn broertjes moet je de naam Ajax er echt uit trekken".

Clarence is de 'voorganger' van de familie. Hij wijst zijn broertjes natuurlijk de weg in de harde wereld van Ajax. „Nee, zeker niet. Ik laat ze eerst zelf hun hoofd stoten. Zelf proberen een oplossing te zoeken. Ze moeten ervaren wat het is, hoe het is. Het is een strenge opleiding. Juist omdat er op zo'n jonge leeftijd discipline van ze wordt geëist. Als ik ze ga helpen, beschermen, kon dat wel eens averechts werken. Ze zullen zelf hun weg moeten vinden".

Trein

De gemiddelde 'Seedorf-dag' begint bij vader Johan. Hij werkt bij het Amsterdams Medisch Centrum (AMC) als voedingsassistent. Hij gaat als eerste de deur uit. „Nee", lacht hij, „ik heb geen werkdag van negen tot vijf. Meer een van half acht tot vier. Dat komt mooi uit". De jonge broers Cedric en Jürgen volgen. Zij gaan nog gewoon naar school in Almere. Clarence is inmiddels klaar met school. Hij gaat met de trein naar De Meer.

Om kwart over vier 'sharp' rijdt vader Johan de parkeerplaats op. De kinderen hebben zich dan al omgekleed, want het past allemaal maar net. De motor blijft draaien, de 'kids' springen op de achterbank en Johan Seedorf rijdt dezelfde weg terug naar Amsterdam. Alleen de afslag is anders. Van vijf tot half zeven wordt er getraind. Acht uur, maar vaker half negen, komt het gezelschap thuis. De eerste helft van het gezin heeft dan al gegeten. De rest schuift aan. „Net ploegendienst", lacht Johan. „Het gaat allemaal. Krap, maar we redden het".

En niet ergens nog een vierde Ajaxzoon verstopt? De vader: „Nee, nee, hier blijft het bij. Zo is het genoeg".

'Hij is een fantastische vader, ech wel!'

De vrouw achter John de Wolf

DOOR MARCEL VAN DER KRAAN

SCHIEDAM – „Ze zeggen wel eens tegen mij, als ik een beetje bruin ben: zo, je bent zeker huisvrouw. Dan denk ik, ja, je moest eens met me ruilen." Ze weet dat er tienduizenden zijn die dat nog zouden willen ook. Kan ook niet anders wanneer je man John de Wolf heet. Lange, blonde manen, stoere baard en blauwe ogen. Temidden van het vrouwelijk publiek de meest aanbeden voetballer van Nederland. Een man die ze door zijn status als profvoetballer bij Feyenoord, bekende Nederlander en toch ook een beetje sexsymbool vaak moet delen met anderen. Want man-lief moet overal opdraven: tv-shows, kwissen, interviews, openingen, je kunt het zo gek niet bedenken. „Sommige vrouwen vinden het prachtig om met een voetballer te leven," zegt Ingrid de Wolf. „Het doet mij helemaal niks, hij had van mij net zo goed ambtenaar mogen zijn."

● *Ingrid de Wolf met de twee oudste zoons van de familie, Rodney (links) en Desley.* Foto: CEES KUIPER

Ze heeft een gulle lach en een héérlijk, onvervalst Rotterdams accent. Zou zo een rol in een nieuwe serie van 'Zeg eens Aa' of het 'Oude Noorden' kunnen bekleden. Ze heeft een druk bestaan, want: is altijd alleen. John is, net als vele andere voetballers, meer weg dan dat hij thuis is. Waardoor zij in haar eentje de zorg mag dragen voor twee blonde boeven, Rodney (6) en Desley (3) en de jongste aanwinst, de drie weken oude Stacey.

De zomer heeft ze afwisselend doorgebracht in haar rijtjeswoning in Schiedam en het huisje van haar ouders in de duinen. Ze voelt zich gelukkig. Voor Ingrid de Wolf-De Vries geen dure, verwende reizen naar tropische oorden of het Caraïbisch gebied. Ze woont ook niet in een villawijk. Ze is („net als John") met beide benen op de grond gebleven. „Als je met een voetballer getrouwd bent weet je nooit of je ergens lang blijft wonen. Ik heb het nu hartstikke naar m'n zin. Net alles opgeknapt in huis. Dan denk ik wel eens, als we nu weer zouden moeten verkassen, zou ik toch dat huis aanhouden."

Anonimiteit

Bij Sparta leefde het gezin De Wolf nog redelijk in de anonimiteit. Op welk moment het veranderde? „Toen John naar FC Groningen ging. Daar begonnen de mensen voor het eerst gek van hem te worden. Man, wat ik daar allemaal heb meegemaakt... Helemaal leip waren sommigen van hem. Het was een vreemde gewaarwording voor me. Gingen we samen de stad in om te winkelen, liepen er hele horden supporters achter ons aan. Die gingen gewoon mee lopen winkelen. Maar ja, op een gegeven moment ga je er aan wennen en weet je niet beter meer. Nu hoort al die aandacht er gewoon bij."

Kleven er in haar ogen geen nadelen aan het leven met een bekende Nederlander? Ingrid: „Nou, ik vind het niet altijd leuk. Niet eens zo zeer voor mijzelf, maar meer voor de kinderen. Als we een dag met ons gezin naar de Efteling gaan, komen we geen meter vooruit. Dan staat-ie met een dameselftal op de foto, dan weer met een stelletje bejaarden, dan met die, dat gaat zo de hele dag door. We staan meer op hem te wachten dan dat we iets kunnen doen. Die oudste, Rodney, laat nu ook merken dat-ie het niet leuk vindt. Pas zei hij: word je daar effe doodziek van, mam. Nou ja, geef hem eens ongelijk, er wordt voortdurend beslag gelegd op zijn vader."

Geschrokken

John: „Toen ben ik wel even geschrokken. Ik weet dat ik er niks aan kan doen, dat al die mensen op me afkomen. Ik wil ook niet altijd 'nee' zeggen tegen supporters. Dus tegenwoordig los ik het op door, als we ergens zijn en iemand wil een foto nemen, de kinderen erbij te nemen. Als die fan dat niet leuk vindt, dan zeg ik 'jammer', maar dan ook geen foto. Ik wil niet dat m'n eigen kinderen de dupe worden."

Ingrid de Wolf heeft er zelf weinig moeite mee om op de achtergrond te blijven. Ze offert zich bewust een beetje op. Haar tijd, hoopt ze, komt straks nog wel. „Ik heb zoiets van: laat John nu maar even gaan. Al zeg ik er eerlijk bij dat het best moeilijk is. Ik kom bijna overal alleen. Ik zou ook best eens gezellig samen wat dingen willen doen."

„Het afgelopen seizoen was ook wel een beetje de climax van de afgelopen jaren. Het is nog nooit zo'n gekkenhuis geweest. Soms trok ik de stekker van de telefoon er maar uit. Iedereen kwam aan de deur, ik werd er werkelijk gek van. Door het succes van Feyenoord en doordat hij bij het Nederlands elftal kwam, leefde John heel intensief voor het voetbal. De kinderen en ik hebben hem eigenlijk de afgelopen anderhalf jaar niet gezien."

De John de Wolf op het veld en op televisie is een heel andere dan die in huis, als echtgenoot en vader, benadrukt ze. „In het veld is-ie veel en veel drukker. Daar schreeuwt hij, deelt hij uit en incasseert hij. Thuis is-ie heel anders, de rust zelve. We moeten wel eens lachen, dan zeg ik, kijk nou eens, jongens, er komt geluid uit!"

Engerd

Over het voetbal praten ze nauwelijks samen. „John leeft heel de dag al in die voetbal- en mannenwereld. Als we er thuis dan ook nog eens uren over zouden gaan praten, blijft er niets anders meer over in je leven. Ik ga meestal over tot de orde van de dag. Ik vraag ook niet naar het 'waarom', als hij eens iemand een knal heeft gegeven. Ik let er niet eens op. Ja, tenzij hij er eentje tweede ring heeft geschopt en het is toevallig een speler die ik zelf een vreselijke engerd vind. Dan ga ik zitten klappen, ha, ha."

Ook al zegt ze geen verstand van voetbal te hebben, Ingrid de Wolf heeft wél kunnen constateren dat John in de loop der jaren een betere voetballer is geworden. Ook dank zij Feyenoord, dat plotseling de weg omhoog weer vond. Heel even dacht ze dat hij na Groningen de verkeerde keuze had gemaakt. „Ik vond toen dat het niet zo goed ging met hem.

Maar het jaar erna zag ik hem plotseling opbloeien en spelen zoals-ie hoort te spelen."

Af en toe ergert ze zich aan bestuurders die bij successen plotseling op de voorgrond treden en een graantje willen meepikken uit de ruif. „In Groningen had ik dat ook al een keer meegemaakt. Kwam op een of ander feest die dikke naar me toe. Hoe heet die vent, John? Oh, ja, Vonhoff. Nu bij het kampioensfeest van Feyenoord speelde precies dezelfde taferelen zich af. Hoe heet zij, die met Bram Peper gaat? Neelie? Oh, ja, Smit-Kroes. Nou die kwam met me staan kletsen, héle verhalen... Dacht ik bij mezelf, wat gaan we nou beleven?"

Aan het uiterlijk en het image van John zijn al heel wat woorden besteed. Doet het Ingrid de Wolf zelf wat, die kop met lang haar en die baard? „Als zijn haar er opeens af is, zou ik dat best eens leuk vinden. Aan de andere kant denk ik, wacht er nog maar even mee. Wat ik wel irritant vind als er in de 'bladen' staat, dat-ie een onverzorgde kop heeft en dat z'n haar te veel gebleekt is. Iemand die twee keer per dag zijn haar wast, vind ik niet onverzorgd."

Jaloers

Dat hij voor anderen een begeerd object is (geworden), neemt ze op de koop toe. Na de training, na een wedstrijd staan jonge meiden, jonge moeders ook met kinderen op de arm, in rijen op hem te wachten. „Of het me wat doet? Ik heb er mee leren leven. Maar ik zeg eerlijk dat ik het er in het begin moeilijk mee heb gehad. Was ik echt jaloers, dat is nu gelukkig niet meer zo. Ach, het komt ook omdat je al niet zoveel samen doet of samen weggaat. Dan is het niet leuk als hij die enkele keer dat we samen zijn zo in beslag wordt genomen. Soms zie ik dat er meiden of vrouwen van mijn leeftijd op hem afkomen en met hem gaan staan praten. Dan proberen ze, als het effe kan, in hem te gaan staan. Vind ik niet erg hoor, maar na een uur of twee, drie, denk ik dan, ben je toch wel met hem uitgepraat."

Tot slot, willen we van haar weten, is-ie eigenlijk een goede vader? Uit de grond van haar hart en met een stem, waaruit bewondering spreekt, zegt ze: „Ja, ech wel! Het is een fantastische vader voor de jongens. Natuurlijk mopper ik wel eens, zo van: moet je nou al weer weg? Maar als hij thuis is, is-ie geweldig voor de kinderen. Alle kinderen zijn, denk ik, trots op en gelukkig met hun vader. Maar deze jongens zijn echt bestorven van hem. Ik kan de hele dag met ze in de weer zijn, maar als John dan 's avonds binnenstapt, dan besta ik niet meer..."

Patrick Deckers uiterst nuttig als stofzuiger van Fortuna Sittard

Dienstklopper in De Baandert

SITTARD – In dienst van het elftal zijn veel voetballers groot geworden. Johan Neeskens, Willy van der Kerkhof, Jan Wouters. Een kleine greep uit een select groepje spelers van kaliber. Nooit vies van het vuile werk, altijd klaar om uit te delen of te incasseren. Zo ook Patrick Deckers. De toch pas 21-jarige 'routinier' van Fortuna is, zo klein als hij ook mag zijn, van grote waarde.

In Sittard lopen ze weg met hem. En dat wil wat zeggen als je uit Maastricht komt. Het is 'Patje' voor en 'Patje' na in De Baandert. Waarschijnlijk omdat zijn collega's weten wat ze aan hem hebben. Deckers draaide het afgelopen rampjaar ondanks de degradatie een goed seizoen. Speelde enkele duels in Jong Oranje en moest alleen de laatste jeugdinterland missen vanwege de nacompetitie. Een prestatie op zich om in een slecht draaiend team geselecteerd te worden voor een vertegenwoordigend elftal.

Deckers vindt het allemaal 'wel leuk'. Bescheiden als hij is, loopt hij niet te koop met zijn kwaliteiten. Dat hij die heeft, staat echter buiten kijf. Sef Vergoossen gaf ooit aan gecharmeerd te zijn van de van RKVV Lambertus afkomstige middenvelder. MVV benaderde hem ook, maar Deckers had net twee dagen eerder zijn krabbel gezet onder een contract met Fortuna. Volgens Vergoossen zou Deckers de technische en tactische kwaliteiten bezitten om een ploeg op sleeptouw te nemen. 'Een goede voetballer', meende de MVV-oefenmeester destijds, 'maar hij speelt tegen zijn natuur'.

Lof

Deckers maakte naar de zin van de succesvolle coach te veel tackles en overtredingen. De jonge Maastrichtenaar zou zich meer moeten concentreren op het spel mét de bal. De loftuitingen maken Deckers eerst wat kopschuw, maar uiteindelijk heeft hij zijn antwoord paraat. „Ik geef ook liever die splijtende pass waaruit gescoord wordt. Maar als ik in dienst van de ploeg moet spelen, omdat dat het resultaat ten goede komt, dan doe ik dat. Daar heb ik geen moeite mee. Natuurlijk zal ik komend seizoen proberen er wat meer uit te halen, maar de afgelopen jaargang leende zich natuurlijk niet voor leuke acties. Er moesten punten gepakt worden. De situatie waar de ploeg zich in bevindt, mag je nou eenmaal niet uit het oog verliezen."

Fortuna moest afgelopen seizoen na negen duels noodgedwongen de strijdwijze aanpassen. Geen aanvallend voetbal meer, maar - leunend op de versterkte defensie - hopen op een counter. Ook die aanpassing mocht niet baten, sterker nog, die aanpassing vervreemdde het publiek van Fortuna. De Sittardse club stond jarenlang bekend om de herkenbare, Engelse stijl. Nu verviel de ploeg in een slap aftreksel van het Italiaanse catenaccio. Foppe de Haan, trainer van Heerenveen - dat in de nacompetitie het vonnis velde over Fortuna - sprak zelfs van 'een laffe ploeg'.

Publiek

„We spelen nu nog redelijk defensief," aldus Deckers, „maar daar komt langzamerhand verandering in. Je moet niet vergeten dat we vorig seizoen door blessures nooit het spelletje hebben kunnen spelen dat ons voor ogen stond. We misten Szalma, Vergoossen, Samuel, Mordang, Driessen en Hofman. Toen we dus één punt uit negen duels hadden, wisten we dat puur aanvallend voetbal niet langer kon. Voor komend seizoen is het in ieder geval de bedoeling het publiek weer terug naar De Baandert te krijgen. Dat is net zo belangrijk als weer zo snel mogelijk terugkeren in de eredivisie."

Een verklaring voor de degradatie van Fortuna heeft Patrick Deckers wel. In tegenstelling tot enkele van zijn collega's, is hij van mening dat het niet schortte aan saamhorigheid binnen de groep, maar simpelweg aan kwaliteit. „We kwamen gewoon te kort voor de eredivisie. We hebben niet voldoende laten zien. Deze jonge groep moet zich echter in de eerste divisie kunnen bewijzen, om dan een jaar later sterker terug te komen in de eredivisie."

Dat rechtstreekse promotie niet makkelijk zal zijn, weet Deckers. „Maar het bereiken van de nacompetitie moet toch zeker lukken. We zijn er in ieder geval zeker van dat het moet gebeuren, wil Fortuna niet te veel aan prestige verliezen.

Mochten we vorig seizoen geen team zijn geweest, dan zijn we dat in China toch in ieder geval geworden. Als voorbereiding op het nieuwe seizoen was het toernooi geen succes, maar de groep is naar elkaar toe gegroeid."

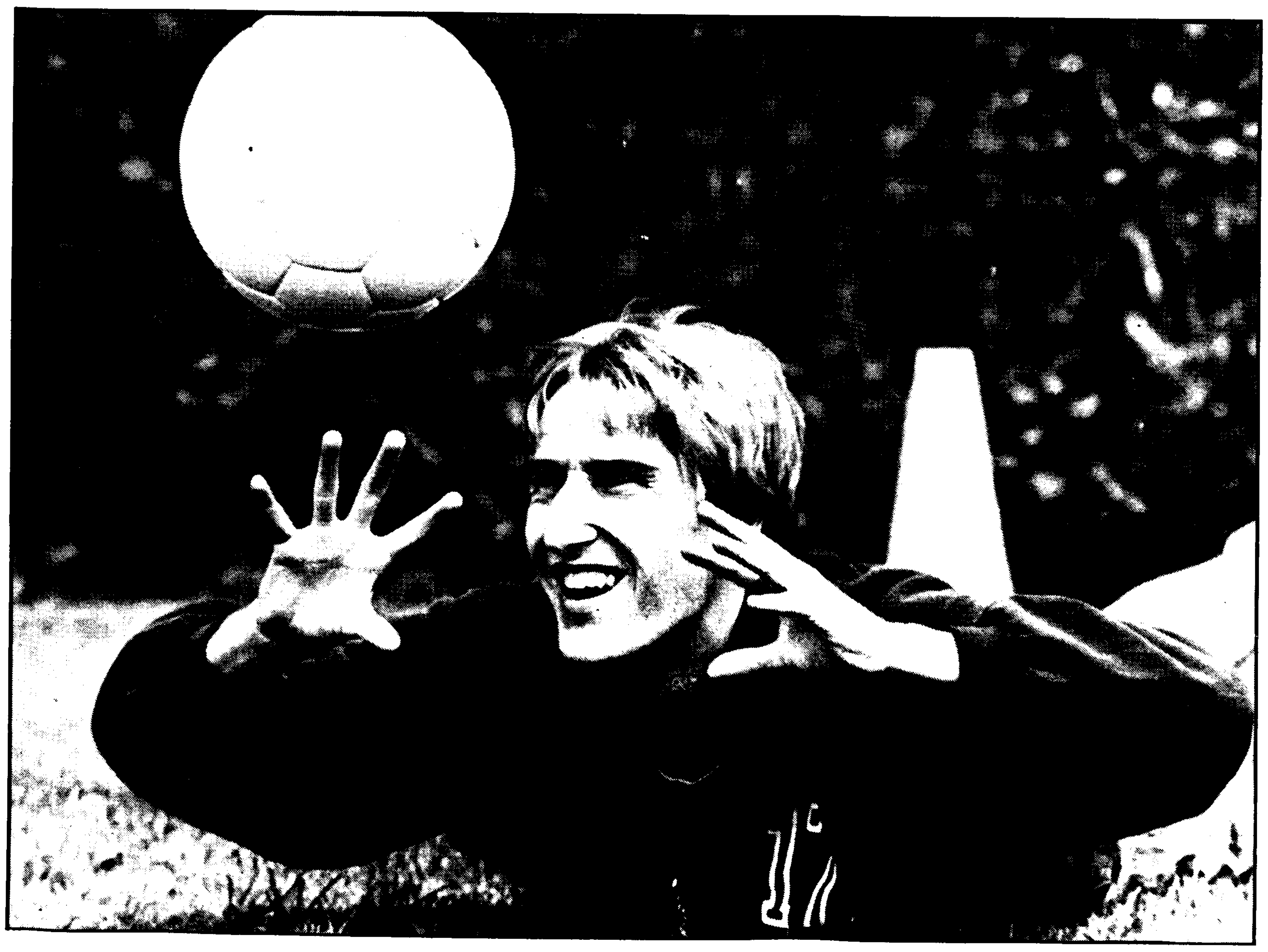
Debuut

Deckers is ondanks zijn nog jeugdige leeftijd al een van de 'ouderen' in de selectie van Fortuna. Hij maakte als zeventienjarige zijn debuut, uit tegen PSV. Fortuna verloor toen met 1-0. Technisch verantwoordelijke was Coocky Voorn destijds, hij was als interim-trainer Hans van Doorneveld opgevolgd.

„Ik viel in de 85ste minuut in. Een onvergetelijk moment. Daar kon het feit dat Han Berger me een seizoen later op de reservebank zette, niets aan af doen. Onder Kessler, in het seizoen '90-'91, speelde ik de hele tweede helft van het seizoen. Dat was eigenlijk mijn doorbraak. Chris Dekker, die mij nog kent van de jeugd, zag het ook in mij zitten."

Ook in de voetbaljaargang '93-'94 zal er voor Deckers wel een basisplaats inzitten. Simpelweg vanwege het feit dat de balvaardige middenvelder vaak op de juiste plek staat, ook al is hij geen loopwonder. „Meer dan je best doen kun je niet. Dat geldt voor iedereen. In het begin van het nieuwe seizoen willen we in ieder geval bovenaan gaan meedraaien. Als dat lukt gaat het voetbal hier in Sittard weer leven en krijgen we het publiek weer enthousiast. Dat is een wisselwerking. Voor een meelevende aanhang is het makkelijker voetballen."

Aan Patrick Deckers zal het niet liggen. Hij is een van de sfeermakers in de jonge groep van Fortuna Sittard. Zoals de meeste Maastrichtenaren is hij niet op zijn mondje gevallen en zorgt hij met zijn stadgenoten Rafa Losada, Fuat Usta en Jos Mordang voor een gezonde portie bluf en bravoure in De Baandert. Daar zal Fortuna het van moeten hebben in de nieuwe competitie in de eerste divisie.

● Patrick Deckers, werkend aan de conditie. 'Ik heb er geen moeite mee om in dienst van de ploeg te spelen.' Foto: PETER ROOZEN

Fortuna Sittard

Stadion: De Baandert Sittard, 16.000
Voorzitter: Jos Kreyn
Manager: Jacques Opgenoord
Trainer: Chris Dekker

Selectie: Ruud Hesp (27), Arno van Zwam (23), René Maessen (31), Josef Szalma (26), Randy Samuel (29), Bart Pernot (22), Roy van de Heuvel (21), Dominiek Vergoossen (21), Patrick Deckers (21), Richard Sneekes (24), Fuat Usta (21), Paul Janssen (21), Etienne Barmentloo (24), Fernando Ricksen (17), Jos Mordang (26), Robert Loontjens (21), Anton Janssen (30), Kenneth Nysåther (23), René Hofman (32), Rafa Losada (21), Fred de Jong (29), Marc van Bommel (16), Alex van der Zander (17), Jerry Taihuttu (23).

Aangetrokken: niemand.

Vertrokken: Robert Kicken (EHC), Aziz Doufikar (Espinho), Huub Driessen (onbekend), Peter Schmitz (Heist op den Berg), Richard Custers (Panningen).

door HANS STRAUS

Zestienjarige Marc van Bommel aanstormend talent van Fortuna

Hoop in bange dagen

SITTARD – Het gezicht is ingevallen. De ogen liggen diep. Fortuna's trip naar China heeft bij Marc van Bommel duidelijk zichtbare sporen nagelaten. De jonge Maasbrachtenaar viel in Shenyang ten prooi aan een fikse buikgriep. Gesloopt werd hij door de invloeden van exotisch voedsel en jetlag. Maar de veerkracht van de jeugd is groot. Van Bommel recupereert snel. Hij benadert de gevolgen van buikloop op eenzelfde wijze als zijn status als toptalent in De Baandert. Met bewonderenswaardige nuchterheid.

Marc van Bommel maakt met zijn zestien jaar al deel uit van de selectie van Fortuna Sittard. De lange middenvelder is ondanks zijn vergelijkbare postuur geen familie van 'Stengel' van Bommel, die ooit bij MVV speelde. De jonge Van Bommel begon bij RKVV Maasbracht en werd door Fortuna op elfjarige leeftijd - 'door meneer Hendrix en meneer Reubsaet' - gescout. Geen banden met MVV dus, alhoewel de Maastrichtenaren dat graag anders hadden gezien. MVV aasde namelijk op Van Bommel, maar ving bot. Net als Roda JC, PSV, Ajax, Anderlecht, Standard Luik en Racing Genk.

Niet misselijk voor een A-jeugdspeler. Maar Van Bommel koos uiteindelijk toch voor Fortuna. „Om meerdere redenen. Ik wil hier in Sittard naar de MEAO, want ze hebben hier een topsportopleiding. Die is goed te combineren met voetbal. Bovendien heb ik hier mijn opleiding als voetballer gehad en vind ik mezelf nog te jong om al weg te gaan. Ik moet mezelf eerst maar eens ontwikkelen en dat gaat het beste onder trainers die je kennen."

Voordeel

Van Bommel werkte onder de jeugdtrainers Walstock, Eleveld en Dekker. Laatstgenoemde is nu zijn hoofdtrainer. „Dat is een voordeel. Hij weet wat ik wel en niet kan. Zo word je voorzichtig gebracht en heb je minder kans op een terugval. Alhoewel die toch wel zal komen, want dat is bijna onvermijdelijk. Ik train als zestienjarige natuurlijk niet zonder gevolgen met de A-selectie mee."
Een feit waaraan de trainers van Fortuna niet voorbij gaan. De tweede training van die dag, er staan er drie op het programma, zal voor Van Bommel de laatste zijn. Jeugdtrainer Walstock deelt hem dat mee. „Marc, na de warming-up en de rekoefeningen is het voor jou mooi geweest. Douchen en naar huis." Van Bommel is er niet rouwig om. Twee dagen na de vermoeienissen van het veelbesproken toernooi in China is hij nog lang niet de oude. „Ik ben kilo's afgevallen en het gemis aan kracht is duidelijk voelbaar. Ik ben blij dat de trainers daar rekening mee houden," aldus Van Bommel.

Nuchter

In De Baandert springen ze voorzichtig om met hun talenten. Zeker nadat de club er pas op de valreep in slaagde Van Bommel en zijn collega-talenten Ricksen en Van der Zander vast te leggen. De jonge Maasbrachtenaar tekende in ieder geval voor twee jaar. Hij is nuchter genoeg om in te zien dat hij niet veel aan spelen zal toekomen. „Daar moet je eerlijk in zijn. Ik ben pas zestien jaar. Bij een betaald voetbal organisatie heb je geen rechten en kun je geen claims leggen. Ik moet alles nog bewijzen."

Met die laatste opmerking zal zijn huidige trainer, Chris Dekker, het niet helemaal eens zijn. De coach van Fortuna liet Van Bommel het afgelopen seizoen toch al een keer invallen. Een teken aan de wand voor wat de kwaliteiten van Van Bommel betreft. Fortuna streed op 19 mei, thuis tegen Cambuur (1-1) immers nog volop tegen degradatie. Toch was het in de 71ste minuut even slikken geblazen voor Van Bommel. „Mijn debuut in het eerste was voor mij een unieke ervaring. Het verschil met de jeugd was niet te beschrijven."

In het A-jeugdelftal, waarmee hij als B-jeugdspeler kampioen werd, waren de automatismen nog zo vanzelfsprekend. „We hadden looplijnen die we blindelings volgden. Dat ging vanzelf. Nu komt het op je eigen ideeën aan. Het spelletje wordt er niet makkelijker op."

Degradatie

De degradatie maakte Van Bommel niet bewust mee. Er werd in de nacompetitie geen beroep meer op hem gedaan. „Jammer natuurlijk, ik had graag mee willen doen. Aan de spelers merkte ik achteraf wel dat de degradatie hard was aangekomen. Ze hebben allemaal een flinke tik gehad. Maar dat is verleden tijd. Wat nu leeft onder de jongens is de revanchegedachte. Iedereen wil zo snel mogelijk terug in de eredivisie. Dat moet ook kunnen."

Tot die bewering komt Van Bommel nadat hij merkte dat het sportieve fiasco van de China-trip door de ploeg werd omgetoverd in een succes. „Iedereen is naar elkaar toe gegroeid. Wat er vorig seizoen niet was, is er nu wél. Een hechte band. Er staat nu een groep spelers die voor elkaar wil vechten. Je krijgt van zo'n ervaring toch iets van 'nu kunnen we alles aan'."

Of Van Bommel een rol zal spelen in de 'wederopstanding' van Fortuna is nog de vraag. Het ziet er naar uit dat de groep beschikbare spelers uit zo'n 23 man zal bestaan. Een fikse concurrentiestrijd wacht Van Bommel dus nog. Bovendien maakt het feit dat je te boek staat als een 'enorm talent' het er niet makkelijker op. „Dat legt toch onbewust een druk op je.

Daar zal ik mee moeten leren omgaan. Maar daar helpen de trainers me ook mee. Zij kennen het klappen van de zweep."

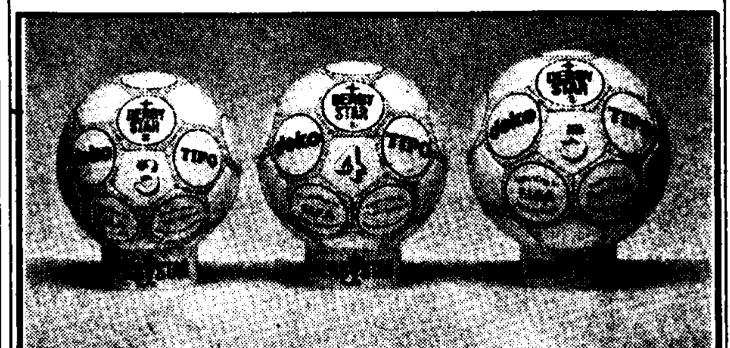
In China streed Van Bommel al mee in het 'nieuwe' Fortuna. Daar kwam de aap al voor een deel uit de mouw. „We zullen meer gaan aanvallen. Zoals we tegen Utrecht, Twente en Roda deden. Van Twente wonnen we, van de andere twee clubs hadden we moeten winnen. We kregen twee ongelukkige strafschoppen tegen, maar hebben laten zien dat we tegen eredivisieclubs een vuist kunnen maken. We hadden écht vaak het betere van het spel. Een hoopgevende gedachte. Ik heb in ieder geval veel vertrouwen in een snelle terugkeer van Fortuna."

Gesproken als een ware Fortunees. Aanvoerder René Maessen geeft zijn jonge collega op weg naar het trainingsveld nog een schouderklopje mee. „Je hebt mij, je beste vriend, toch ook genoemd?" Die vraag van 'Mister Fortuna' brengt een brede glimlach op het magere gezicht van Van Bommel. „Ik word hier echt perfect opgevangen," besluit Van Bommel het gesprek. Iedereen koestert het aanstormend talent als een ruwe diamant. Fortuna's hoop in bange dagen.

● Marc van Bommel voelt zich thuis in de haven van 'zijn' Maasbracht. Komend seizoen hoopt hij zich thuis te voelen in De Baandert. Foto: JAN PAUL KUIT

VVV-trainer: 'Mijn gedrevenheid is mijn zwakte'

Frans Körver kent zijn plaats

DOOR ALBERT GEESING

VENLO – Overal waar hij verschijnt, lopen ze hem met het stempelkussen achterna. 'Ik heb een stempel'. En dat raakt Frans Körver nooit en te nimmer meer kwijt. Het doet hem 'heel erg veel pijn' zegt-ie. Hij kijkt verongelijkt voor zich uit. ,,Maar eerlijk is eerlijk, daar ben ik zelf een beetje schuld aan. Door mijn gedragspatroon, door de gedrevenheid om te presteren. Daarin zit mijn zwakte. En daar kom ik nooit meer vanaf".

Dat is niet typisch Nederlands, maar volgens de trainer van VVV het werk van bepaalde journalisten. 'Het is zo gemakkelijk om iemand zwart te maken'. Hij kent z'n pappenheimers, zegt-ie, en weet precies uit welke hoek de wind waait. ,,Maar geen journalist hoeft mij op de plaats te zetten. Ik weet mijn plaats. Daar ben ik vaak genoeg voor beboet, daar heb ik veel geld voor betaald. Daar hoeft niemand zich druk om te maken".

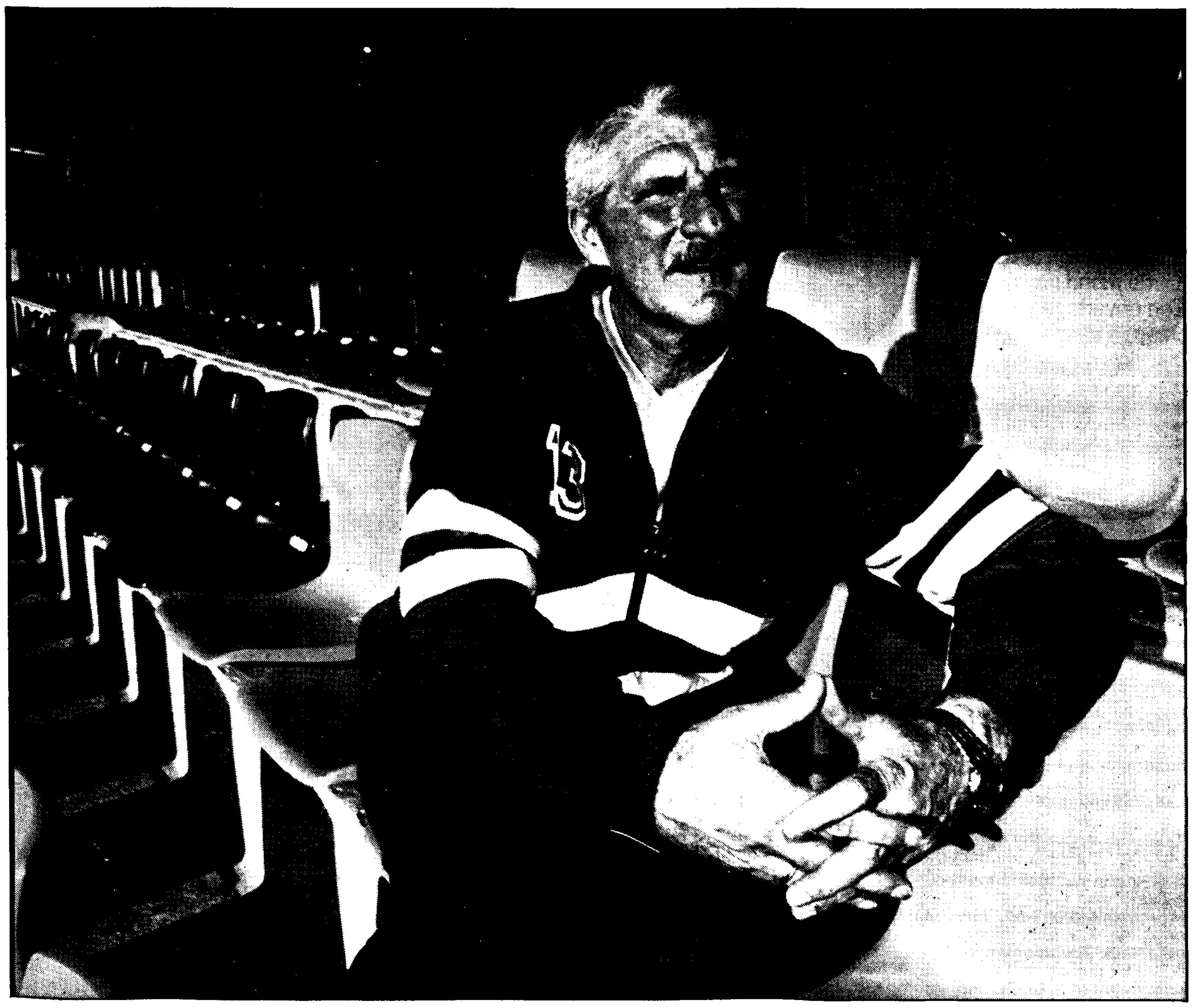
Hij zou liever beoordeeld worden op zijn kwaliteiten als trainer, annex de successen die hij in de loop der jaren heeft behaald. Maar de oer-Limburger moet het doen met weinig vleiende benamingen als komediant, charlatan en dorpsidioot. 'Arme domme Frans' heeft VI niet gelezen, zegt-ie, maar innerlijk kookt hij van woede als de column van verslaggever Johan Derksen ter sprake komt. „Als u dat zou schrijven, zou ik me heel erg beledigd voelen, diep gekrenkt. Dat zou me pijn doen. Maar wat die meneer van VI schrijft, dat doet me niks. Helemaal niks".

Het is een leugen om bestwil. Frans Körver weet het en geeft dat later ook min of meer toe. ,,Iedereen wil graag dat er positief over hem wordt geschreven. Als keeper van Sittardia en later bij MVV vond ik het verschrikkelijk fijn om voor veel mensen te spelen. En genoot ik er van als er de volgende morgen een goed stuk over mij in de krant stond. Ik zit al vanaf mijn zestiende in de prestatiesport. Ik ben er niet een van de school, maar van de praktijk. Ik heb altijd onder druk moeten werken, dat is mijn vorming geweest".

Handelsmerk

Presteren is zijn handelsmerk, de gedrevenheid loopt daarmee parallel. Hij is bezeten van zijn vak, al zeventien jaar lang. Maar soms maakt hij het wel heel erg bont. Thuis weten ze niet beter, ex-handbalster Thea Hendrix en z'n vijf kinderen. Over anderhalve week trouwt z'n dochter Antoinette, maar vader Frans zal slechts een heel klein deel van die dag meemaken. 'Ik zal naar de kerk gaan en dan snel hier naartoe'. Naar de Koel in Venlo, waar VVV diezelfde avond z'n eerste thuiswedstrijd speelt tegen Vitesse. ,,Ze begrijpt d'r vader. En weet dat ik er ook weinig aan kan doen dat de KNVB die wedstrijd op het laatste moment heeft ingelast. We zouden vrij zijn omdat Feyenoord niet doorging. Daarom heeft ze deze dag uitgekozen om te trouwen".

Jammer dan. Het lijkt op vakverdwazing. Net als eerder in Wageningen toen hij een bed onder de tribune had staan. Het is Frans Körver, de bezetene, ten voeten uit. Soms, zo lijkt het, heeft zijn optreden iets weg van slecht toneelspel. Een misvatting volgens hem. ,,Heus, het komt van binnenuit. Het is de emotionaliteit, die ik maar moeilijk onder controle kan houden". In de loop der jaren, zegt-ie, heb ik iedereen leren kennen. ,,Maar vooral mezelf. Ik probeer me nu wat meer in bedwang te houden, me wat rustiger te gedragen. En mee te lopen in het straatje waar ook anderen lopen. Dat is niet gezond, nee, maar ik moet wel. En ik doe het ook". Hij is niet moeilijk voor de spelers en de club, zegt-ie. ,,Voor de club ben ik een gouden vent. Ik train hier voor de club. En voor mijn boterham".

● *Frans Körver, de man die Venlo weer enthousiast voor VVV heeft gemaakt.* Foto: JEROEN KUIT

Gebrek aan succes kunnen ze Frans Körver in geen geval ontzeggen. ,,Ik ben vier keer gepromoveerd, heb twee keer in de bekerfinale gestaan en dank zij mij heeft Fortuna Europees voetbal gehaald. Dat neemt niemand mij af. Ook niet de man, die nu een dikke hoop stront over mij uitstort". Maar een topper, nee, dat is de gewezen keeper niet. ,,Dat gevoel heb ik niet", zegt-ie. ,,Als je een topper bent, staan de clubs voor je in de rij. Dat heb ik nooit gehad. Ik moet blij zijn met een club.".

Kiezen

Diep in z'n binnenste steekt het hem dat hij de clubs nooit voor het uitzoeken heeft. ,,Ik ben altijd blij geweest dat ik een club had, ik heb nooit kunnen kiezen. Ik had overal succes, maar de stap naar de sub-top heb ik nooit kunnen maken". Frans Körver begon z'n loopbaan bij het Belgische Tongeren, trainde daarna Wageningen en DS '79 en begon vervolgens aan z'n Limburgse rondreis. Eerst Fortuna, Roda JC en MVV, via een omweg (Helmond Sport) belandde hij vorig najaar bij VVV, waar hij Henk Rayer afloste. Daarmee is voor hem het kringetje rond. En mag Frans Körver er prat op gaan dat hij als eerste trainer de vier Limburgse clubs onder z'n hoede heeft gehad.

,,Ik hoef geen namen te noemen", zegt hij, ,,maar als ik zie hoe gemakkelijk sommige trainers aan de bak komen die nergens gepresteerd hebben, dat verbaast mij wel eens". Dat steekt dus toch? ,,Schei toch uit. Mij steekt niks meer. Ik ben 57 en ben een heel gelukkig mens. Ik heb een leuk gezin, een leuke vrouw en vijf leuke kinderen. Wat moet mij dan nog steken?". Ze mogen hem noemen zoals ze willen, tot puinruimer toe. Net als Fritz Korbach. ,,Waar Fritz en ik komen, moet er wat gebeuren. Maar je hebt ook collega's onder wie er niks hoeft te gebeuren. Die gaan na drie jaar weg en dan is er ook niks gebeurd. Maar voor de buitenwacht zal ik nooit uitgroeien tot een goede trainer".

Er is Frans Körver wel eens verweten dat hij de spelersgroep over de kling jaagt en weinig stabiliteit achterlaat. ,,Dat zeggen die balpenvirtuosen, ja. Maar ik kan je verzekeren dat ik overal de boel op poten heb gezet, de clubs heb laten promoveren en stabiliteit heb ingebracht. Maar er is maar één club geweest, die daar op heeft ingespeeld. MVV dus. Toen ik bij Fortuna wegging, zaten er 12.000 mensen op de tribune. Maar ineens moesten ze daar ander voetbal gaan spelen. Nou, je hebt gezien wat er van terecht gekomen is. Je speelt voetbal naar het materiaal dat je hebt, ze spelen geen voetbal voor mij. Voor Frans Körver. Ik ben gepromoveerd met Fortuna en MVV, nu met VVV. Ik kan hier rustig vijf jaar werken, maar ik kan hier niet vijf jaar succes neerzetten. VVV is geen PSV of Ajax".

De debutant zal het vooral moeten hebben van hard werken. Net als Frans Körver dus. Hij weet niet beter, al van jongsaf. Opgegroeid in de Mijnstreek werkte hij vier jaar onder de grond. ,,Ik weet wat werken is, dat hoeft niemand mij te vertellen". Maar VVV zal ook een flinke portie geluk nodig hebben, zo weet Frans Körver nu al, om zich in de eredivisie te kunnen handhaven. ,,Lach niet, ook een met een tikkeltje hulp van boven". Dan zal Frans Körver 'uitbundig gelukkig' zijn. Maar 'ontieglijk triest' bij een nederlaag. ,,Elke wedstrijd is voor mij een examen. Als de club verliest, is dat mijn schuld. Dat trek ik mij altijd heel sterk aan. Daar heb ik slapeloze nachten van".

Hij staat nog twee jaar onder contract in Venlo. En daarna? Frans Körver zou het niet weten. ,,Een ding weet ik wel: ik ga door tot m'n 65ste, maar ik ga nooit van m'n leven meer weg uit Limburg. Ik ben nu zeven keer verhuisd, het is mooi geweest. We wonen nu bij m'n schoonmoeder, in november verhuizen we naar ons nieuwe huis tussen de Hanbeek, de Roer en de Maas". Eens een Limburger, altijd een Limburger. ,,Maar dat wil niet zeggen dat ik niet buiten Limburg zou kunnen werken. Ik voel me alleen het beste op m'n gemak in Limburg. Daar is toch niks verkeerds aan. Of wel soms?".

VVV

Stadion: De Koel Venlo, 16.000
Voorzitter: Jan Vlaminckx
Manager: Frans Nijssen
Trainer: Frans Körver

Selectie: Geert Braem (23), Harold Derix (23), Jay Driessen (24), Maurice Graef (23), Gène Hanssen (34), Carlos Hasselbaink (24), Marcel van 't Hek (20), Saeed Janfada (29), Louis Laros (20), Pieter van Leenders (26), Nico van der Meer (21), Mart Minten (32), Roger Polman (25), John Roox (32), Jos Rutten (30), Jos Smits (38), Werner Smits (22), Bert Spee (26), Eric Teeuwen (21), Remco Torken (21), Juno Verberne (24).

Aangetrokken: Gène Hanssen (Yomiuri Verdy), Carlos Hasselbaink (Telstar), Louis Laros (Willem II), Nico van der Meer (PSV), Jos Smits (Roda JC), Remco Torken (ADO Den Haag).

Vertrokken: Tijjani Babangida (Roda JC), Ludo Doensen (Volharding), Art Peeters (Baarlo), Mario Piqué (St. Jan).

Routinier niet bang voor afgang op hoogste platform

Verberne verwacht verrassend VVV

Van onze correspondent
HENK HAFMANS

VENLO – Amper 24 jaar en toch speelt hij al zes seizoenen in de hoofdmacht van VVV. Juno Verberne, ook komend seizoen drager van de aanvoerdersband, is een vaste waarde voor de Venlose ploeg. Dat heeft hij de afgelopen jaren in bijna tweehonderd competitie- en bekerduels bewezen. De op- en neergang van VVV maakte hij aan den lijve mee. Hij weet dus waar hij over praat. Nu hij met VVV zijn heroptreden in de eredivisie gaat maken ziet hij de toekomst niet zo somber in als twee jaar geleden. Toen promoveerde VVV via de nacomptetitie naar het hoogste platform. Het verblijf daar bleef beperkt tot één enkele jaargang.

„We hadden een heleboel spelers - ik geloof vierentwintig - maar het vormde geen eenheid, geen team. Dat liep maar wat rond op het veld. Het was los zand. Degradatie stond al vroegtijdig vast." Verberne denkt dat de prestatiecurve het komend seizoen stabieler zal zijn, maar dan in positieve zin. „Nu staat er een team dat bij tegenslag de draad weet op te pakken. Daar zorgt Frans Körver wel voor. Hij weet als geen ander de juiste snaar bij ons te raken."

Verberne heeft de geluiden ook vernomen dat de aanpak van Körver na verloop van tijd aan geloofwaardigheid verliest. „Ja, die verhalen ken ik uit de mond van spelers van andere Limburgse clubs waar hij werkzaam was. Daar heb ik niets mee te maken," verweert Verberne zich met stemverheffing. Als een vervent pleitbezorger neemt hij het voor zijn trainer op. „Körver kan ons goed motiveren. Zijn aanpak is perfect. Dat is het afgelopen seizoen wel bewezen, want toen zaten we finaal in de puree. Körver smeedde er in korte tijd een hechte eenheid van en kijk eens waar we eindigden: kampioen van de eerste divisie."

Jeugdplan

Verberne - geboren in de Brabantse Peel, maar vanaf zijn tweede levensjaar woonachtig in Meijel - debuteerde op 21 november 1987 in het eerste van VVV. Toenmalig trainer Jan Reker nam het net 18-jarige ventje in de selectie op. Via het jeugdplan kwam hij als schooljochie van elf bij VVV. „Ik bleef bij de jeugd van RKMSV in Meijel spelen. Net toen ik naar de A-jeugd ging maakte ik de overstap naar VVV. Eén seizoen heb ik nog in de A-jeugd gespeeld, waarmee we toen de Bisschopsbeker wonnen. Na een kortstondige periode in het reserveteam ben ik tot de hoofdselectie doorgedrongen."

Daarin heeft de VVV-captain zijn vaste plek veroverd. Overigens heeft hij zijn maatschappelijke toekomst niet uit het oog verloren. „Na het atheneum heb ik de academie voor lichamelijke opvoeding in Tilburg succesvol doorlopen. Ik ben dus sportleraar van beroep en ook in het bezit van het diploma oefenmeester III. Momenteel ben ik hoofd-jeugdtrainer van tweedeklasser RKMSV Meijel: één van de grootste amateurverenigingen van Limburg."

● *Juno Verberne is geliefd bij de Venlose jeugd.* Foto: JEROEN KUIT

De voetballer Juno Verberne kan men typeren als 'klein maar dapper'.

Dat zegt hij ook van zichzelf. „Ik compenseer het gemis aan lengte met mijn loopsnelheid. Conditioneel ben ik één van de betere bij VVV, al zeg ik het zelf." Tijdens een wedstrijd legt hij dan ook heel wat meters af. Hoewel zijn actieradius tot alle uithoeken van het speelveld rijkt, omschrijft hij zijn positie als 'rechts op het middenveld in een verdedigende rol'. Door zijn loopvermogen is hij een belangrijke draaischijf tussen verdediging en aanval. „Ik moet inschuiven en zorgen dat Jay Driessen zijn rol als spelbepaler achter de spitsen succesvol kan vervullen en natuurlijk wil ik ook de spitsen aanspelen."

Een hele mond vol maar als aanvoerder gaat Verberne die uitdaging niet uit de weg. Over het komend seizoen is hij noch pessimistisch noch optimistisch. Hij kiest diplomatiek de gulden middenweg. „Men moet van ons geen wonderen verwachten, wel van de spelers individueel. Die zullen alles uit de kast moeten halen. De wil is er bij allemaal. Dat garandeer ik je. We zitten als promovendus duidelijk in een underdog-positie. Op zich hoeft dat geen slecht voorteken te zijn. Tegenslagen zullen er onherroepelijk komen. Het zal dan ook zaak zijn de draad meteen weer op te pakken. Ik ben het eens met Frans Körver als hij zegt dat wij in de thuiswedstrijden zes à acht punten extra moeten kunnen pakken, als het publiek achter ons gaat staan. Die spontane bijval kon weleens van doorslaggevende betekenis worden. Kijk maar naar Heereveen. Maar je moet ook geluk hebben. Zeker in het begin. Als je na tien duels slechts drie punten hebt verzameld krijg je het heel moeilijk. Hopelijk kan dit elftal groeien naar een eredivisieteam. Het komend voetbalseizoen is dan ook heel belangrijk voor de toekomst van VVV. Als we degradatie weten te voorkomen hebben we al een topprestatie geleverd."

Mark Luijpers na Trost en Van der Luer meest ervaren Roda JC'er

Routinier van 22

KERKRADE – Pas 22 jaar oud en toch al routinier. Dat geldt voor Mark Luijpers, verdediger van Roda JC. Ofschoon hij pas aan zijn vierde seizoen bij de Kerkraadse club begint, zijn er slechts twee spelers met meer voetbalervaring bij Roda JC dan hem: René Trost en Eric van der Luer. De Roda JC'er met het Maastrichtse dialect weet dan ook waar hij over praat als hij zegt dat er de laatste jaren veel veranderd is bij Roda JC. In positieve zin, vindt Luijpers. En al was dat laatste niet zo, dan zou je het uit de mond van deze voorbeeldige prof niet horen. Een onvertogen woord is nog nooit over zijn lippen gekomen.

● *Mark Luijpers, Roda JC-prof zonder wanklank.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Het heeft met opvoeding en met zijn karakter van doen, zegt Mark Luijpers. Hoe belabberd de situatie de laatste jaren ook af en toe bij Roda JC is geweest; bij de man uit Cadier en Keer hoefde je je oor niet te luister te leggen om iets slechts te vernemen. „Ik ben in een klein dorp opgegroeid. Misschien heeft dat er iets mee te maken. Ik ben ook niet opgevoed om rotzooi te trappen. Ik praat niet graag negatief over anderen. Dat heeft totaal geen zin. En als het zonodig toch moet, zeg ik het de desbetreffende persoon zelf wel. Ik vind het daarom ook prettig dat Roda JC weer positief in het nieuws staat. Het lijkt erop dat de rijen gesloten zijn. De meeste zaken blijven nu binnenskamers en dat is goed zo. Ook het bestuur houdt zich aan die afspraak. Je leest niet meer om de haverklap de wildste verhalen in de krant. Er is eindelijk rust gekomen."

In vier jaar Roda JC heeft Mark Luijpers veel zien veranderen. Drie trainers (Reker, Koster en nu Stevens) en een niet meer te tellen aantal voetballers kwamen en gingen. Luijpers belandde zeven jaar geleden bij Roda JC. Hij werd bij Heer weggeplukt, nadat hij eerder bij de jeugd van Keer actief was. Zowat geboren en getogen naast de Geusselt en dan toch kiezen voor Kaalheide. „Ook MVV was destijds geinteresseerd," herinnert Luijpers zich. „Maar de uitdaging om bij Roda JC te gaan voetballen was veel groter. MVV speelde toen in de eerste divisie en de club had een slecht imago. Daarom heb ik voor Roda JC gekozen, dat was toch een sub-topper in de eredivisie."

Vrienden

Spijt van zijn stap heeft Luijpers nooit gehad, hoewel hij toegeeft dat hij bij MVV veel vrienden heeft. „Met Benneker ben ik al jaren bevriend. En ook Richard Roelofsen ken ik goed. Ik vind het leuk dat hij nu in Limburg komt voetballen. Ik ken hem nog van het militair elftal. Toen konden we goed met elkaar opschieten en we zijn al die jaren contact blijven houden. Hij komt nu in Maastricht wonen, dus we zullen elkaar zeker weer vaker zien."

Henk Fräser, John van Loen, Alfons Groenendijk, Michel Boerebach. Allemaal topspelers die ooit op Kaalheide acteerden en met wie Luijpers nog samen heeft gevoetbald. „Ik maakte mijn debuut in de afscheidswedstrijd van Huub Smeets. Dat was tegen Feyenoord en ik mocht twintig minuten voor het einde invallen," herinnert hij zich. „Het jaar daarna heb ik niet in het eerste team gespeeld. Ik was al eens gezakt voor mijn HAVO-diploma en wilde dat jaar perse slagen. Daarom heb ik toen het voetbal een beetje naar de achtergrond geschoven."

Na zijn studie wierp Mark Luijpers zich helemaal op de sport. „Ik heb in die jaren ontzettend veel geleerd. Onder Reker heb ik veel meegemaakt. We hadden een hele goede ploeg. Ik speelde weliswaar nauwelijks, maar dat was niet zo verwonderlijk als je zag wat voor jongens er hier allemaal rondliepen. Op een gegeven moment ging het echter mis. Reker leefde in onmin met het bestuur en het was een rommeltje op Kaalheide. Dat was jammer, want Roda JC leek net vast aansluiting met de top te krijgen. Toch weet ik niet of er toen wel zoveel beter werd gevoetbald. Wat ik toen goed vond, vind ik nu misschien heel wat minder goed. Ik ben zelf immers ook beter gaan voetballen en heb me verder ontwikkeld".

Financieel moest de Kerkraadse club een stap terug doen en dat leidde onverbiddelijk tot mindere prestaties. Adrie Koster verving Jan Reker en vanaf dat moment is Luijpers niet meer weg te denken uit het elftal van Roda JC. „Voor mij is Koster geen slechte trainer geweest. Onder hem veroverde ik een basisplaats en ik wist eigenlijk al bij voorbaat dat ik zou spelen. Ik heb ook helemaal geen problemen met Koster gehad. Ik vond het een goede trainer, ook al is hij niet te vergelijken met Huub Stevens. Die is veel fanatieker. Voor de meeste spelers is dat prettig. Die vonden Koster te rustig. Mij maakt het niets uit. Ik vind Stevens ook prima. Er is onder hem in elk geval sprake van een prima sfeer waarbij iedereen zich gelukkig voelt."

Roda JC start het nieuwe seizoen met hoge verwachtingen. Zes aankopen voor in totaal zo'n slordige twee miljoen gulden moeten garant staan voor een plekje boven de middenmoot. Het publiek gelooft weer in Roda JC, getuige de massale opkomst tijdens de Open Dag en de vele bezoekers bij de dagelijkse trainingen. „Ik denk ook dat we sterker zijn geworden, maar we moeten oppassen voor te hoge verwachtingen," waarschuwt de verdediger. „Je moet niet vergeten dat we een hele jonge groep hebben, die nog veel ervaring mist. Maar we zijn er zeker sterker op geworden en bovendien is het een groep die in staat moet zijn aantrekkelijk voetbal te spelen. Maar of we meteen een echte sub-topper zullen zijn weet ik niet. Misschien dat we dit seizoen nodig hebben om aan elkaar gewend te raken en kunnen we volgend jaar doorstoten naar de subtop."

Mark Luijpers verwacht dat zijn eigen rol dit seizoen vooral zal liggen aan de linkerkant van de defensie. „Dat maakt me niet zoveel uit. Vorig seizoen speelde ik meestal in het centrum. Daar was het een uitdaging om de tegenstander helemaal uit te schakelen. Nu kom ik denk ik meer aan de linkerkant terecht. Daar kan ik wat aanvallender spelen. Dat vind ik ook wel leuk."

China

Net als zijn collega's bij Roda JC en Fortuna Sittard denkt Mark Luijpers dat het avontuur in China weldegelijk positieve uitwerkingen heeft. „Voor de eenheid binnen de groep was het een prima trip. Maar ik geef eerlijk toe dat ik vaak heel erg naar huis verlangde. De omstandigheden waren daar toch wel erg slecht, maar je ziet dan wel eens hoe goed we het hier in Nederland allemaal hebben. We zijn in elk geval een ervaring rijker en dat is ook wat waard. Gelukkig zijn we bij Roda JC bespaard gebleven van blessures en de nasleep van ziektes. Alleen Erwin Vanderbroeck kampt eigenlijk nog met de naweeën van China."

Mark Luijpers, wiens vriendin aan de universiteit van Maastricht studeert, is een druk baasje. Hij komt tijd te kort nu hij naast het leven als profvoetballer ook is gestart met een cursus sportmasseur. Ook bij Roda JC wordt als routinier veel van hem verwacht. „Ik voel me eigenlijk helemaal niet zo, maar ik ben inderdaad op Trost en Van der Luer na het langst actief bij Roda. Er wordt nu wat meer coaching in het veld van mij verwacht. Ik ben rustig van aard en dat zie je ook vaak in de wedstrijden terug. De trainer hamert daar steeds op. Dat is goed, want ik wil nog veel leren om in de toekomst hogerop te komen in de voetballerij."

door IVO OP DEN CAMP

Roda JC

Stadion: Kaalheide Kerkrade, 22.000.
Directeur: Servé Kuijer
Trainer: Huub Stevens
Assistent-trainer: Ad Versluys

Selectie: Ogechukwu Ajah (21), Berthil ter Avest (22), Tijjani Babangida (19), Michel Broeders (25), Dirk-Jan Derksen (21), Arno Doomernik (23), Barry van Galen (23), Michel Haan (26), Peter Hofstede (29), Marco van Hoogdalem (21), Max Huiberts (22), Cedric Ihalauw (21), Arkadiusz Kaliszan (20), Eric van der Luer (27), Mark Luijpers (22), David Nascimento (27), Rick Plum (20), Berni Romero (23), Anton Scheutjens (25), Gerrie Senden (22), René Trost (28), Erwin Vanderbroeck (25), Ronald Waterreus (22).

Aangetrokken: Tijjani Babangida (VVV), Dirk-Jan Derksen (FC Den Bosch), Arno Doomernik (PSV), Barry van Galen (Haarlem), Marco van Hoogdalem (RKC), Arkadiusz Kaliszan (Warta Poznan).

Vertrokken: Henryk Bolesta (afgekeurd), Gène Hanssen (VVV), Stefan Jansen (FC Den Bosch).

Kerkradenaar Rick Plum investeert in Roda JC

Talent van eigen bodem

KERKRADE – Roda JC mag dan de trots van Kerkrade zijn; het aantal voetballers uit de gemeente zelf is op de vingers van een hand te tellen. Het is import troef op Kaalheide, waar geldschieter Nol Hendriks zorgt dat er ieder jaar weer een representatief elftal op de grasmat verschijnt. Naast Gerrie Senden en Berni Romero is Rick Plum de derde Roda JC-speler van eigen bodem. De 20-jarige verdediger uit Bleijerheide liet afgelopen seizoen een prima indruk achter bij het tweede team. Dat leverde hem een tweejarig full-profcontract op. Twee jaar die in het teken staan van investeren. Rick Plum zegde zelfs zijn baan als postbode op en komt meestal per fiets naar de trainingen. Opofferingen die hem uiteindelijk een plaatsje in de basis van Roda JC moeten bezorgen.

● *Rick Plum verruilde zijn baan als postbode voor een profcontract bij Roda JC.* Foto: KLAUS TUMMERS

„Ik heb mezelf twee jaar gegeven om echt door te breken in het betaalde voetbal," legt Rick Plum uit. „Natuurlijk kan ik niet meteen een plaats in de basis claimen, maar ik zal mijn uiterste best doen om zo snel mogelijk dat doel te bereiken. Ik heb mijn baan opgezegd en alles opzij gezet voor het voetbal. Ik heb een schema gemaakt hoe ik mijn dagen invul. Het is belangrijk om nuttig bezig te zijn. Via dat schema dwing ik me daartoe. Anders weet je op een gegeven moment geen raad meer met je vrije tijd. De komende jaren zie ik als leerfase. Maar als over twee jaar mijn contract afloopt, moet ik er staan," zegt Plum zeer zelfbewust voor iemand van net twintig jaar.

Rick Plum mag dan voorbestemd zijn de rol van voorstopper te vervullen; hij is een man in de defensie met opvallend veel techniek. Niet de keiharde jongen die het moet hebben van zijn fysieke kracht, want daar is de kleine Plum biologisch niet voor in de wieg gelegd. Sterker nog, hij werd op grond van zijn fysieke tekortkomingen door uitgerekend Huub Stevens al eens afgetest. „Dat was tijdens een trainingskamp bij PSV," herinnert de Kerkradenaar zich. „Een aantal jongens zouden in aanmerking komen voor een plaats in het PSV-internaat, maar Huub Stevens vond dat ik qua kracht te kort schoot. Daarom werd ik afgewezen."

Uitgerekend op voorspraak van diezelfde Stevens is Rick Plum nu echter aan de Roda JC-selectie toegevoegd. „Er is ook helemaal geen oud zeer tussen ons," legt Plum uit. „De eerste dag dat Stevens bij Roda kwam herkende hij me meteen en maakte een praatje met me. Stevens is er de man niet naar om wat vroeger is gebeurd nu nog te laten meetellen. Ook van mijn kant speelt dat niet. Sterker nog: Huub Stevens is precies de trainer waar ik veel van kan leren. Qua mentale begeleiding kan ik geen betere hebben dan Stevens. Die zal me ongetwijfeld de kneepjes van het vak bijbrengenals als het gaat om keihard werken, tomeloze inzet en agressie."

Watertanden

Plum is de 'mooie' verdediger, die de voetbalkenner laat watertanden door de manier waarop hij duels in zijn voordeel beslist. Het type Rijkaard dus. „Maar ik zal nooit voor iemand opzij gaan. Ik wil elk duel winnen. Alleen gebeurt dat meer dan bij andere verdedigers bij mij vooral op snelheid en inzicht. Vooral tactisch moet ik sterker dan anderen zijn."
Dat hij over een fluwelen techniek beschikt is niet vreemd. Zijn jeugdjaren sleet Plum bij Miranda en in die tijd stonden Wiel Coerver en Piet Strolenberg aan de wieg van zijn loopbaan. Plum was een van de leerlingen van Coerver, die met zijn even beroemde als twijfelachtige methode jonge spelertjes tot volwassen voetballers moet maken. „Natuurlijk heb ik veel van Coerver geleerd, maar een voetballer word je er zeker niet van. Alleen met techniek red je namelijk niet in het hedendaagse voetbal. Door Coerver ben ik balvaster geworden en heb een goede techniek gekregen. Verder leer je er niet veel. Bovendien is de mens Coerver niet de prettigste. Als hij me nu ziet zegt hij me niet eens meer goedendag."

Veel meer lof heeft Rick Plum voor Piet Strolenberg. De oud-voetballer van het beroemde Rapid JC was jarenlang een soort privé-trainer van Plum. „Hij was als een tweede vader voor me," legt de jonge verdediger uit. „Elk vrij uurtje stond ik met hem op het veld om te trainen. Zo gauw ik uit school kwam ging de tas in de hoek. Tussen de middag at ik ook meestal bij hem. Strolenberg heeft een enorm inzicht en een geweldige traptechniek. Hij heeft uren per dag met mij getraind. Je mag dan ook gerust zeggen dat Piet Strolenberg de man is die van mij de voetballer heeft gemaakt die ik nu ben."

Vijf jaar geleden verruilde Rick Plum het shirt van Miranda voor dat van Roda JC. Jan Reker plukte hem bij de B-jeugd weg en liet hem met de A-jeugd en het tweede team trainen. „Dat was onder Van der Kuylen en Versleijen. Ook van die twee heb ik veel geleerd." Het was in die jaren dat Plum steeds meer in een verdigende rol werd gedrongen. „Bij Miranda speelde ik nog aanvallende middenvelder en scoorde ik zelfs regelmatig. Bij Roda werd ik eerst verdedigende middenvelder en tenslotte rechtsback. Inmiddels ben ik omgevormd tot voorstopper." Een stekje dat niet bij voorbaat zijn voorkeur geniet. „Ik vind mezelf het best tot mijn recht komen als verdedigende middenvelder. Maar als de trainer het anders ziet leg ik me daarbij neer.

Zoveel interesseert het me ook niet. Waar ik ook speel, ik zal in elk geval er alles voor doen om er het beste uit te halen."

Concurrentie

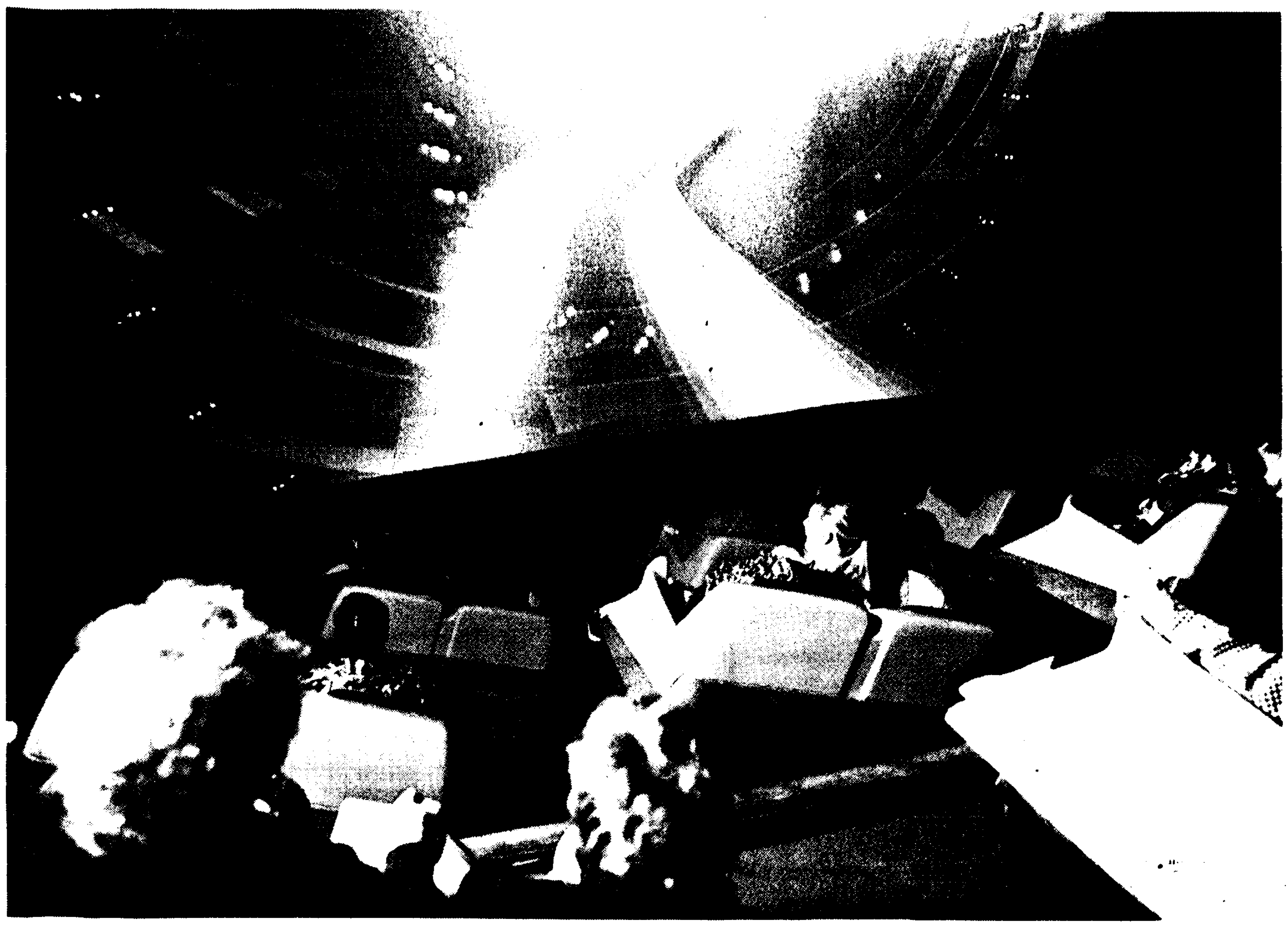
Roda JC gaat de competitie in met een selectie van 23 spelers. De onderlinge concurrentie voor een basisplaats zal derhalve bijzonder groot zijn. „Ik ben gewend steeds in de basis te staan, maar dat ligt nu natuurlijk anders. Ik geef gerust toe dat ik me op de wisselbank zit op te vreten van ergernis. Daar moet ik dan maar aan wennen. Ik ben trouwens niet bang dat de concurrentie averechts gaat werken. Het onderling respect binnen de groep is zeer groot. Dat is vooral een gevolg van de reis naar China. Organisatorisch was het weliswaar een flop en we hebben ook zeker niet ideaal kunnen trainen, maar we zijn wel naar elkaar toegegroeid. Bovendien is Huub Stevens een trainer die hard werkt aan de groepsdiscipline. Daar zal het dit seizoen zeker niet aan liggen."

De verwachtingen van het 'nieuwe' Roda JC zijn hooggespannen. Rick Plum heeft daar begrip voor. „Er is prima ingekocht. Dan verwachten de mensen wat. Ik denk dat we een heel goed elftal hebben. En als we een goede start hebben kunnen we dit seizoen een heel eind komen. Je merkt aan alles dat er een echte voetbalsfeer heerst. Ik denk ook dat we met deze spelersgroep voor veel spektakel kunnen zorgen. Aan mij de taak zo gauw mogelijk deel uit te maken van die groep."

imburgs agblad

Ook shows met dolfijnen en zeeleeuwen blijven hoogtepunt

Expeditie naar diepzee Dolfinarium Harderwijk

● *De Supersonische Ocean Shuttle (SOS) Barracuda is de nieuwe trekpleister van Dolfinarium Harderwijk.*

DOOR CHANTAL SLUTTER

Rakelings langs gevaarlijke riffen, torpedo's, een reusachtig zeemonster, schokgolven. Plotseling doemen uit het niets de resten van Atlantis op. Deze droom, die voor sommigen uitmondt in een nachtmerrie, wordt werkelijkheid tijdens een bezoekje aan de Supersonische Ocean Shuttle (SOS) Barracuda, de nieuwe trekpleister van Dolfinarium Harderwijk. Het voert de bezoeker naar de geheimzinnige diepten van de oceaan.

Het Dolfinarium is zijn filosofie 'zoveel mogelijk overdekt' ook met de nieuwe bezienswaardigheid trouw gebleven. Geen gekke gedachte, wanneer je het Nederlandse klimaat in ogenschouw neemt.

Bewegende shuttle-stoelen, levensechte beelden en geluiden en een waterval aan speciale effecten geven bezorgen het publiek in de Barracuda de illusie van een èchte reis in de diepte.

Voor de ingang van de SOS Barracuda wachten twee mannen met hun kroost op hun echtgenotes, die door een levensgrote walrus de nieuwe attractie zijn binnengeleid. Twee matrozen openen de deuren die toegang geven naar wat een uit de kluit gewassen kajuit lijkt. Mensen hangen over een railing om maar niets de missen van het spektakel dat is beloofd. De lampen doven, de introductie-voorstelling begint. Aan de hand van historische beelden wordt de bezoeker zes minuten lang meegevoerd door de geschiedenis van het vervoer onder water.

Vastgespen

Daarna staat een reis met de SOS Barracuda op het programma. Nadat het 'fasten your seatbelts' heeft geklonken, gespen de mensen zich ijverig in hun stoelen vast, klaar voor het avontuur. Er klinkt wat gelach, men wacht vol spanning op wat er komen gaat. Plotsklaps schieten ze achterover in hun computergestuurde 'shuttle' stoelen, die hevig beginnen te schokken. Als een raket worden ze de diepte van de oceaan ingeschoten.

Ondertussen trekken op een scherm van tien bij vijftien meter de meest huiveringwekkende beelden aan het oog van de kijker voorbij. Het geheel wordt begeleid door spectaculaire speciale effecten. Wanneer op het scherm het bordje 'error' verschijnt, worden de mensen hevig door elkaar geschud in hun stoelen. Na zes minuten eindigt de rit. De captain verontschuldigd zich voor de enigszins ruw verlopen reis.

Wat wankel op de benen, de oriëntatie even kwijt, lopen de bezoekers de zaal uit. Het Dolfinarium mag tevreden zijn, de reacties zijn veelal positief. 'Alleen een beetje kort' is de reactie van de meesten. Geen probleem, ze mogen nog een keer naar binnen. „Daar is mama," roepen de twee wachtende mannen buiten tegen hun kinderen, wanneer ze hun geliefden in het oog krijgen. „Ik was echt bang," zegt de ene vrouw. De ander deelt haar mening niet „Ik heb alleen maar vreselijk moeten lachen. Ik dacht dat ik kotsmisselijk zou worden."

Gillen

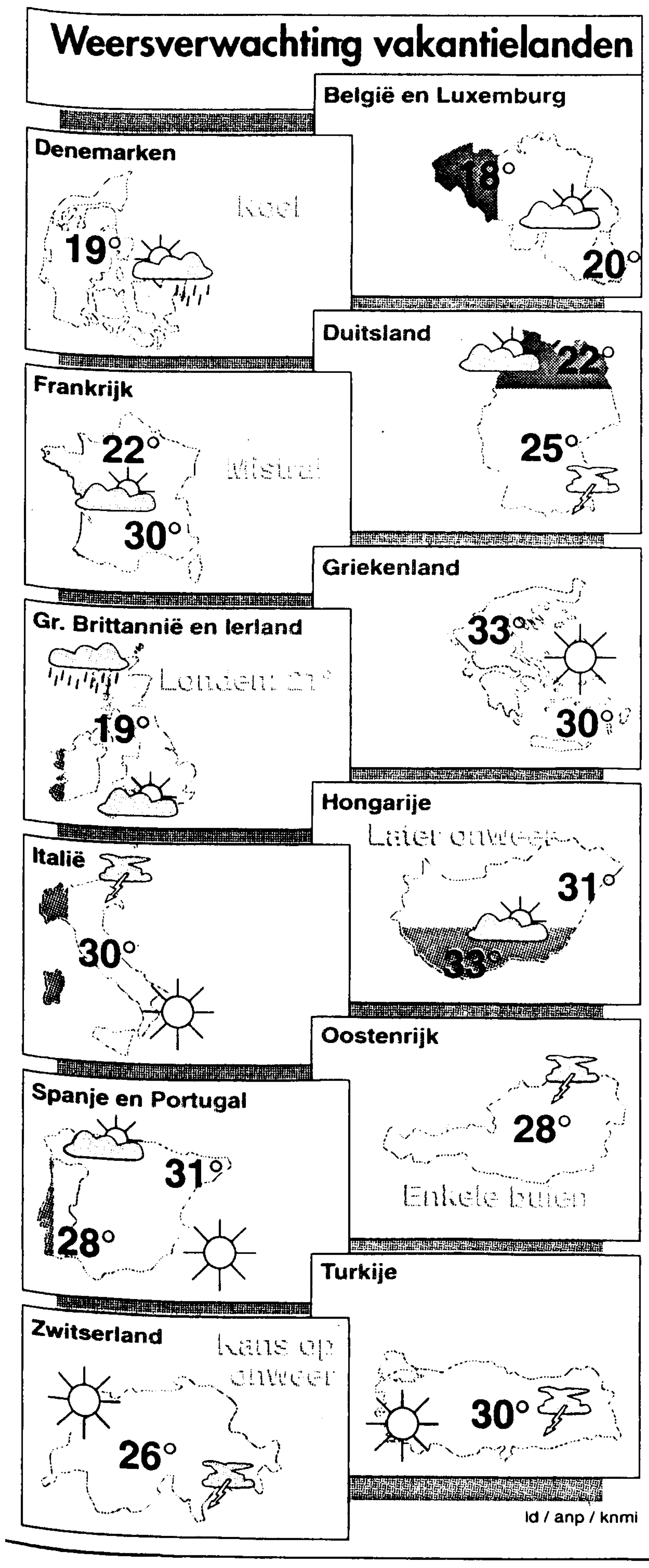
De nuchtere reactie is volgens M. van den Hoven, hoofd marketing en communicatie, typerend voor de Nederlanders. „In Amerika heb je de Universal Studio's met een vergelijkbare attractie. Daar hoor je mensen tijdens de voorstelling enorm gillen. Hier niet. Hier komt de reactie pas achteraf. Het zal het cultuurverschil wel zijn denk ik."

Met de bouw van de nieuwe attractie is een investering van zes miljoen gulden gemoeid. Het Dolfinarium mikt hiermee op een nieuwe doelgroep; de wat oudere jeugd en de jongere ouderen. Een groep die tot op heden nog wat ondervertegenwoordigd was. „De formule educatie en entertainment zijn we trouw gebleven," zegt directeur R. de Clercq, „we hebben nu alleen het entertainment wat extra sterk aangezet."

Shows

Natuurlijk blijven ook de 'gewone' shows met dolfijnen de hoofdattractie van het Dolfinarium. In een grote koepel demonstreren dolfijnen en zwarte orka's een paar keer per dag hun kunnen. Op 'Nova Zembla' stelen walrussen de show, terwijl in het 'zeeleeuwentheater' zeeleeuwen hun beste beentje voorzetten. In het roggerif kan de bezoeker van nabij kennis maken met grote roggen. Een kijkje in Fort Heerewich is een leerzaam onderdeel van een bezoek aan Harderwijk. Het herbergt niet alleen een kliniek voor gestrande dolfijnen uit de Noordzee, maar fungeert ook als centrum voor wetenschappelijk onderzoek van het Dolfinarium. Een 'vragenwand' en een lasershow informeren de bezoeker.

Dolfinarium Harderwijk is tot en met 31 oktober dagelijks geopend van 10 tot 18 uur (vanaf 16 uur geen toegang meer). De entreeprijs bedraagt voor volwassenen 18,50 gulden, voor kinderen tot en met 11 jaar, gehandicapten en 65-plussers 15,50 gulden.

Bronsgieten op folklorefestival

Het Antiek- en Folklorefestival dat in het weekeinde van 21 augustus in Wijnandsrade plaatsvindt, heeft als hoofdthema 'Bronsgieten in Limburg'. Vijf bronsgieters geven demonstraties en gieten ter ere van het festival een bronzen gedenkpenning.

Op de binnenhoven van kasteel Wijnandsrade zullen ook andere ambachtslieden aan het werk zijn, zoals een pottenbakker, etser, schilder, potrettekenaar en glasblazer. Ook is er een kunstnijverheidsmarkt. In de zalen van het kasteel vindt een antiekbeurs plaats.

Ook is er een uitgebreid folkloreprogramma. Op zaterdag 21 augusutus zullen onder andere Volksmuziekgroep Musac, dansgroep Cramignon en dialectgroep de Kwirzengers optreden.

Zondag zorgen onder andere Zigeunergroep Noorbeek, volksdansgroep 'd'Auwelkes' en valkeniersgroep 'Jacoba van Beieren' voor spektakel binnen de kasteelmuren. Verder brengen 'De Ghesellen' uit Genk wagenspelen en verzorgen drie troubadours – Dimimitri van Toren, Anja Bovendeaard uit Sittard en Jos Meerssen uit Berg en Terblijt – optredens.

Het Antiek- en Folklorefestival duurt zaterdag 21 augustus van 14 tot 20 uur en zondag 22 augustus van 10 tot 18 uur. De entree bedraagt zaterdag 5 gulden en zondag 7,50 gulden. Kinderen tot 16 jaar onder begeleiding gratis toegang.

● *Valkeniersgroep Jacoba van Beijeren geeft zondag acte de présence.*

DONDERDAG 12 AUGUSTUS

VALKENBURG: Orgelfestival: concert Matthias Jacob in St.-Gerlachuskek in Houthem om 20.15 uur.

HEERLEN: Stadswandeling met gids, vertrek om 14 uur vanaf het Kerkplein bij het standbeeld van de soldaat. Tevoren aanmelden bij VVV of Stichting 't Gilde, Emmastraat 3.

GULPEN: Zomeravondfeest op de markt vanaf 20 uur.

EPEN: IVN-wandeling vanaf het VVV-kantoor om 19 uur.

GULPEN: Avondwandeling met gids, vertrek bij VVV-kantoor om 19 uur.

VENLO: Zomerparkfeest met om 19 uur The Kuni Kids, om 21 uur Clousseau en 22.45 uur showballet Judith Titulaer.

VRIJDAG 13 AUGUSTUS

HEERLEN: Kijkavond Perseïden-meteoren in Sterrenwacht Schrieversheide van 19.30 tot 22 uur.

AKEN: Öcher Bend, grote kermis op de Bendplatz.

VENLO: Parkfeest met om 14 uur Senior-Parkfeest, om 20 uur Snowy White & The Shadow Indians en om 22 uur Long John Baldry.

SUSTEREN: Ballonfestijn op recreatiepark Hommelheide met vanaf 22 uur avondshow.

VALKENBURG: Orgelfestival: concert door deelnemers master classes in St.-Gerlachuskek in Houthem om 20.15 uur.

● *Wij raden onze lezers aan er rekening mee te houden dat de in deze rubriek opgenomen evenementen buiten ons medeweten afgelast, verplaatst dan wel uitgesteld kunnen worden.*

● HEERLEN

Royal: Hot Shot 2, dag. 15, 17, 19, 21.30 uur. **Rivoli:** Dennis the Menace, dag. 14.30, 16.30, 18.45 en 21 uur.
Maxim: Bambi, dag. 14, 15.45 en 17.30 en Made in America, dag. 19 en 21 uur.
H5: Last Action Hero, dag. 14.30, 18, 20.30 en (zaterdag 23.15); Indecent Proposal dag. 14, 20, 21.30, zaterdag 23, za. en zo. ook 17. Sommersby, dag. 21 uur. Bambi, dag. 14.15, za. en zo. ook 16.15. Turtles 3, dag. 14, 18.30, za. en zo. ook 16.30. Cliffhanger, dag. 14, 18.30, 21 uur. Zat. ook 23.30.

● SCHAESBERG

Autokino: Dennis the Menace, vrij. t/m wo. 22.15

● MAASTRICHT

Mabi: Hot Shots 2, dag. 14.30, 18.30, 21.15. Bambi, dag., 14.30. Made in America, dag 18.30, 21.15. Mad Dod and Glory, dag. 14.30, 18.30, 21.15. Dennis the Menace, 14.30, 18.30, 21.15. **Ciné-K:** Oeroeg, dag. 21 uur. **Cinema- Palace:** Last Action Hero, dag. 14.30, 18, 21.15. Indecent Proposal, dag. 18 en 21 uur. Bambi, dag. 14.30. Turtles 3, dag 14.30. Cliffhanger, dag. 18.15, 21.30.
Lumière: Maty, do t/m za. 20.30. Mes in 't Water, do. t/m za. 22.30. Proof, zo. en di. 20.30, ma. en wo. 22.30. Macaroni, zo. en di. 22.30, ma. en wo. 20.30.

● GELEEN

Roxy: Hot Shots 2, dag. 14, 20.30. Cliffhanger, dag. 20.30, Bambi, dag. 14 uur.

● SITTARD

Forum: Indecent Proposal, dag. 20.30. Last Action Hero, dag. 20.30. Jungle Book, dag. 14 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Indecent Proposal, do. t/m di. 19.30 en 22 uur. Cliffhanger do. t/m di. 19.30 en 22 uur. Dennis the Menace, do. t/m wo. 14.30. Jungle Book, do. t/m wo. 14.30.

● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Een huis vol kisten van Piet Stockmans. T/m 5/9, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **galerie 't Wevertje,** De Weverziekenhuis. Werk van Paul Beckers. T/m 31/8.

● BRUNSSUM

Bestuurscentrum, Lindeplein. Expositie van Marlies Blom, An Ramak-Bodewitz en Taschka van Eyck. Van 11/8 t/m 15/9, open ma t/m vr 9-12.30 en 13.30 tot 17 uur.

● KERKRADE

Botanische tuin, St. Hubertuslaan 74. Beelden van Twan Lendfers en Joachim Buchholz. T/m 29/8. Borduurexpositie. T/m 29/8. Open di t/m vr 9-17 uur, za en zo 13-17 uur.

● MAASTRICHT

MECC, Forum 100. Int. Grafiek Biennale. T/m 29/8, dag. open van 10.00-18.00 uur. **Bonnefantenmuseum,** Dominikanerplein 5. De Aanloop II. T/m 10/10, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur.
Spaans Gouvernement, Vrijthof 18. Expositie van collectioneurs Fré Wagner en Broos Wagner-de Wit. T/m 31/10, open wo, do en vr 14-17 uur. **Galerie Anny van den Besselaar,** Tafelstraat 6a. Beelden van Ben Bonke. T/m 1/8. Open vr t/m ma 13-17.30 uur.
Natuurhistorisch Museum. Tranchot, Limburg in kaart gebracht. T/m 3/10, open ma t/m vr 10-12.30 en 13.30-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Studio Maastricht,** Brusselsestraat 59. Verbeeld in glas. Zomertentoonstelling. T/m 14/8. Open di, wo, vr en za 11-18 uur, do 11-21 uur.

● VALKENBURG

Streekmuseum, Grotestraat C 31. Prenten van Charles Eyck. T/m 26/9, open di t/m zo 10-17 uur.

● CADIER EN KEER

De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Zomeropstelling 6. T/m 29/8, open do t/m zo 13-17.30 uur.

● MARGRATEN

Galerie Groot Welsden, Groot Welsden 48. Zomerexpositie. T/m 15/9, open di t/m zo 13-17 uur.

● VAALS

De Kopermolen, Von Clermontplein 11. Keramiek van Mieke Welzen, Jos Bertrand, Onno Droge, Els Bux en Annet van Dijck. T/m 5/9.

● GELEEN

LIASS, Elisabethstraat 9. Expositie van Paula Janken-Wolfs. Van 13/8 t/m 8/10.

● ROERMOND

Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4. Ensembles van Gilbert de Bontridder. T/m 29/8. Beeldonderzoek van Frans Peeters. T/m 5/9. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● VENLO

Museum Van Bommel-van Dam, deken van Oppensingel 6. Zomertentoonstelling. T/m 5/9, open di t/m vr 10-16.30 uur, za en zo 14-17 uur.

Rectificatie

In de overlijdensadvertentie van

Wim Spierings

is vergeten te vermelden

Familie Spierings
Familie Karstenberg

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze oud-directeur

Wim Spierings

Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel sterkte in deze droeve tijd.

Directie en medewerkers
Bouwbedrijf Zuid b.v.
Klimmen

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij van u mochten ontvangen na het overlijden van

Andrees Deeder

willen wij langs deze weg onze oprechte dank uitspreken. U was voor ons een grote steun en gaf ons het gevoel dat hij door velen geliefd en gerespecteerd werd.

Familie Deeder
Familie Offermans

De zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 14 augustus om 19.00 uur in de kerk van O.L. Vrouw van de Berg Carmel te Lauradorp Schaesberg.

Dankbetuiging

Diep ontroerd heeft ons de volle kerk, de troostende woorden, condoléances, bloemen en andere blijken van medeleven bij het overlijden. Alsmede uw aanwezigheid bij de uitvaart voor mijn lieve man, onze pap en geweldige opa

Xevé Vonken

Een mooier afscheid hadden wij ons niet kunnen wensen, en daarom zal deze kostbare herinnering voor ons tot grote steun zijn.

Een bijzonder woord van dank aan dr. v. Mierlo, pastoor Van Heijst, personeel afd. 7 Maaslandziekenhuis te Sittard en allen die hem tot steun zijn geweest tijdens zijn ziekte.

Rosalie Vonken-Crapels
kinderen en kleinkinderen

Nuth, augustus 1993

We nodigen u uit de zeswekendienst met ons mee te vieren op zondag 15 augustus 1993 om 10.00 uur in de H. Bavokerk te Nuth.

Wij hebben kennis genomen van het overlijden van onze zwager

Lei Mrosek

echtgenoot van

Margje Tabak

Broers en zusters Tabak

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken voor uw belangstelling, het medeleven, de bloemen, de h.h. missen en de vele brieven die wij mochten ontvangen bij de ziekte, het overlijden, de uitvaartdienst en de begrafenis van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Piet Zenden

willen wij langs deze weg iedereen van ganser harte bedanken voor uw reacties bij dit moeilijk te accepteren verlies.

Lucy Zenden-Fortz
kinderen en kleinkinderen

Landgraaf, 12 augustus 1993.

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 14 augustus a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Nieuwenhagerheide.

Dankbetuiging

Hartelijk dank voor uw medeleven na het overlijden en de begrafenis van mijn moeder, schoonmoeder en oma

Maria Catharina Gielgens-Graf

Familie Onink-Gielgens

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 14 augustus 1993 om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Johannes de Doper te [illegible].

Algemene dankbetuiging

†

Wij willen familie, vrienden en kennissen onze oprechte dank betuigen voor de vele blijken van medeleven en belangstelling ondervonden bij het overlijden en de begrafenis van onze vader, schoonvader en opa

Chrit Queis

Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 15 augustus om 11.30 uur in de parochiekerk Christus Koning te Leyenbroek-Sittard.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven dat ons ondervonden na het overlijden en bij de begrafenis van

Theodorus Hubertus Sijben

danken wij u van harte.

Familie Sijben

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 14 augustus om 18.30 uur in de parochiekerk van O.L.V. van Altijddurende Bijstand te Kunrade.

Dankbetuiging

Voor uw blijk van belangstelling en medeleven ondervonden na het heengaan van onze vader, schoonvader en opa

Johann Dieteren

betuigen wij u onze hartelijke dank.

Kinderen en kleinkinderen

Brunssum, augustus 1993

De zeswekendienst wordt gehouden op zondag 15 augustus om 11.45 uur in de St. Gregoriuskerk te Brunssum.

Voor de overweldigende belangstelling, bloemen, condoléances en h. missen bij het afscheid van mijn lieve man, onze vader en opa

Pie Huynen

willen wij u allen hartelijk bedanken voor dit medeleven.

A. Huynen-Morel
Kinderen en kleinkinderen

Trintelen, augustus 1993

Wij nodigen u uit voor de zeswekendienst die wordt gehouden op zondag 15 augustus om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Bernardus te Ubachsberg.

Voor uw blijken van medeleven na het overlijden en voor uw aanwezigheid bij de uitvaartdienst en begrafenis van onze onvergetelijke vader, schoonvader, groot- en overgrootvader

Giel Meessen

zeggen wij u hartelijk dank.

Kinderen, kleinkinderen
en achterkleinkinderen

Hoensbroek, augustus 1993

De zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 14 augustus om 19.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Maagd der Armen te Hoensbroek-Mariagewanden.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven bij het overlijden en de begrafenis van onze dierbare broer, schoonbroer, oom en neef

Hubert Goossens

betuigen wij allen onze oprechte dank.

Familie Goossens

De plechtige zeswekendienst zal plaatshebben op zondag 15 augustus om 9.30 uur in de parochiekerk van St.-Remigius te Schimmert.

Dankbetuiging

Daar het voor ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven tijdens het ziekbed, het overlijden en de begrafenis van

Hub Reijnders

betuigen wij hiermee onze oprechte dank.

Thea Reijnders-Renneberg
Richard, Daniëlle

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 14 augustus a.s. in de Eligiuskerk te Schinveld om 19.00 uur.

OVERLEDEN

† **Wilhelmus Houtjermans**, 70 jaar, echtgenoot van Wilhelmina Janissen, Stadhouderslaan 18, 6085 AV Horn. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden donderdag 12 augustus om 10.30 uur in de H. Martinuskerk te Horn.

† **Christiaan Peeks**, 86 jaar, echtgenoot van Annie Bonten, Beesterweg 46, 6071 PM Swalmen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden zaterdag 14 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Swalmen.

† **Sjeng van den Houten**, 87 jaar, weduwnaar van Anna van den Boom, Corr.-adres: Kwir 41, 6086 BJ Neer. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden zaterdag 14 augustus om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Neer.

† **Maria [illegible]ruijn**, 86 jaar, weduwe van Hubertus Custers. Corr.adres: Martinusstraat 28, 6123 BT Holtum. De plechtige uitvaartdienst vindt plaats op 14 augustus a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Holtum.

† **Sjuf van Hoven**, 79 jaar, echtgenoot van Jeanne Flamand, Past. Reumerstraat 2, 6245 MA Oost-Maarland. De plechtige eucharistieviering vindt plaats op vrijdag 13 augustus a.s. om 10.30 uur in de St. Jozefkerk te Oost-Maarland.

Jaardienst

Het is een jaar geleden, dat wij vol droefheid afscheid hebben moeten nemen van onze dierbare moeder, schoonmoeder en oma

Lucia Maria Elisa van Tillo-L'Ortye

De plechtige eerste jaardienst zal worden gehouden op zondag 15 augustus 1993 om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart te Geleen.

Kinderen en kleinkinderen

Geleen, 11 augustus 1993.

Jaardienst

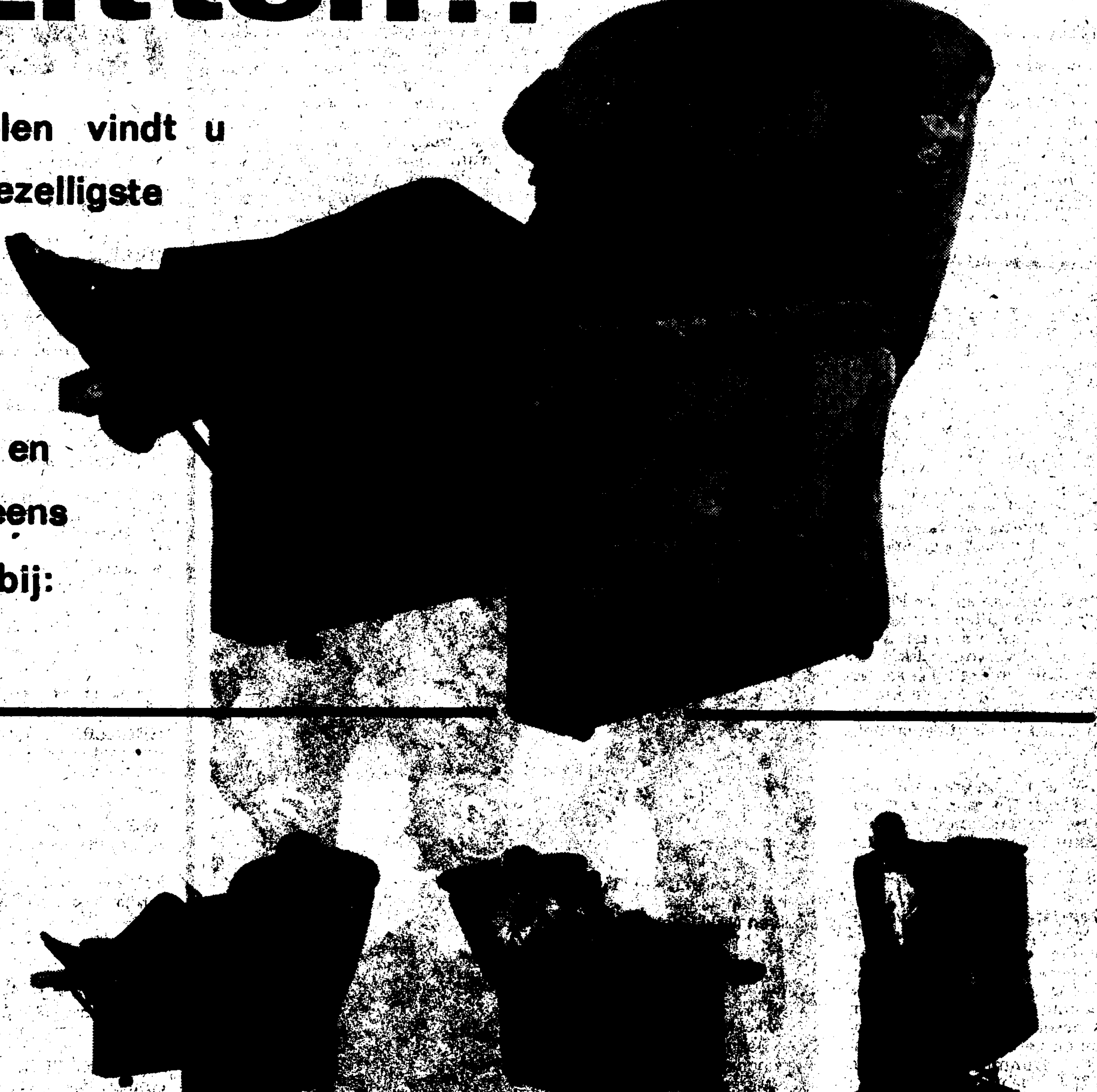
Een jaar geleden namen wij met veel verdriet afscheid van mijn man, onze pap, schoonvader en opa

Joep Merx

Els Merx-Deble
kinderen en kleinkinderen

Landgraaf, augustus 1993.

De eerste jaardienst zal worden gehouden op zondag 15 augustus a.s. om 11.00 uur in de St. Michaëlkerk, Eikske.

officiële mededelingen

Gemeente Echt

VOORBEREIDINGSBESLUITEN

De burgemeester van de gemeente Echt maakt ingevolge artikel 22 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat de Raad der gemeente in zijn openbare vergadering van 24 juni 1993 besloten heeft te verklaren dat partiële herzieningen worden voorbereid van de volgende bestemmingsplannen:

1. „Echt I", voor wat betreft gedeelten van de percelen kadastraal bekend als gemeente Echt, sectie M nummers 1099 en 1244, gelegen aan de Zuiderpoort, e.e.a. ten behoeve van de vestiging van HCG Industrieservice B.V.;
2. „Echt-Zuid-Oost", voor wat betreft de percelen kadastraal bekend als gemeente Echt, sectie K nummers 3372 (geheel) en 2417 (klein gedeelte), gelegen aan de Peijerstraat, e.e.a. ten behoeve van de aanleg van infrastructurele voorzieningen;
3. „Industrieterrein", voor wat betreft het perceel kadastraal bekend als gemeente Echt, sectie M nummer 1573, gelegen aan de Röntgenweg, e.e.a. ten behoeve van de vestiging van een vishandel.

De betreffende voorbereidingsbesluiten treden in werking op 13 augustus 1993 en liggen met bijbehorende overzichtstekeningen vanaf laatstgenoemde datum voor eenieder ter inzage op kamer 2.09 van het Stadskantoor, Nieuwe Markt 55 te Echt en wel op de dagen dat het kantoor voor publiek geopend is van 09.00 tot 12.30 uur.

Echt, 12 augustus 1993

De burgemeester voornoemd,
Mr. E. Schaftenaar

Gemeente Stein

BEKENDMAKING

De burgemeester van Stein maakt ingevolge artikel 28, lid 6, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat Gedeputeerde Staten van Limburg bij besluit van 3 juli goedkeuring hebben verleend aan het bestemmingsplan „Bedrijventerrein Sanderboutlaan", zoals vastgesteld bij raadsbesluit van 17 december 1992.

Goedkeuring is onthouden aan artikel 6, lid 10, sub a. en b., van de voorschriften betreffende de uitoefening van detailhandel.

Het besluit van Gedeputeerde Staten en het bestemmingsplan liggen met ingang van 16 augustus gedurende één maand, voor een ieder, ter gemeentesecretarie kamer B 15, ter inzage. Genoemd besluit tot goedkeuring is, ingevolge artikel 29, lid 1 van voornoemde wet, onherroepelijk.

Zij die zich tijdig met bezwaren tot de gemeenteraad als tot Gedeputeerde Staten hebben gewend alsmede de inspecteur van de ruimtelijke ordening kunnen gedurende bovengenoemde termijn van terinzagelegging beroep instellen bij de Kroon.

Gelijke bevoegdheid komt toe aan een ieder die bezwaren heeft tegen onthouding van goedkeuring door Gedeputeerde Staten aan de voor genoemde bepalingen van de voorschriften.

Beroepschriften dienen te worden gericht aan H.M. de Koningin en moeten worden ingediend bij de Afdeling voor de Geschillen van Bestuur van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage.

Stein, 5 augustus 1993

De burgemeester voornoemd,
Mr. E.W.M Meijer

Nederland 1

Ncrv/KRO/Ikon
7.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
8.00 **Journaal.**
8.15 **Sesamstraat.** Kinderprogramma. Afl.: Muziek.
8.33 **Parker Lewis.** Amerikaanse jeugdserie. Afl.: The undergraduate. Parker denkt dat de lerares Engels verliefd op hem is. Na een bezoekje bij haar thuis gonst het op school van de geruchten.
9.01 **Nieuw leven.** 5-delige documentaireserie over het voortbestaan in de natuur. Afl 3 : Tijd en plaats.
In deze aflevering gaat men in op de vraag wanneer dieren paren en wie ze als partner kiezen. Welk instinct zet dieren er toe aan zich voort te planten? Welke invloed heeft de maan op het paringsgedrag en waarom planten sommige dieren zich maar eens in de zeventien jaar voort. Dieren hebben in de loop der jaren uitzonderlijke mechanismen ontwikkeld om elkaar te kunnen vinden.
0.00 **(TT) Journaal.**
0.25 **Jessica Fletcher.** Amerikaanse detectiveserie.
Tijdens een bezoek in Londen ontdekt Jessica in de hotelkamer naast de hare een lijk. Wanneer even later de politie verschijnt, is het lijk verdwenen en wordt Jessica voor gek versleten. Dit laat zij niet op zich zitten.
1.18 **Kenmerk: De polsslag van de tijd.** 6-delige serie gesprekken met schrijvers en filosofen over nationalisme en racisme.
Afl.5 : Professor Henry Louis Gates, cultuurcriticus.
1.48 **Wilde ganzen.**
1.55 **De bende van Rouch.** Filmische introductie op de film Madame L'eau van Jean Rouch.
2.25 **Madame L'eau.** Geïmproviseerde speelfilm van Jean Rouch.
Drie mannen uit het Afrikaanse Niger leggen zich niet neer bij de droogte die hun land teistert. In Nederland gaan ze op zoek naar het geheim van de windmolen, om kosteloos water te kunnen transporteren.
3.58-00.03 **Journaal.**

Nederland 2

EO
13.00-13.07 **Nieuws voor doven.**
18.00 **Journaal.**
18.20 **Ik weet het beter.** Spelprogramma.
18.45 **Peter.** Korte sketch op straat.
18.55 **Kelly.** Australische jeugdserie. Afl.: Het schoolfeestje.
Dany wil graag met Vicky naar het schoolfeest, maar Vicky voelt daar niets voor. Ook het gedrag van zijn leraar Brian Horton valt Dany bitter tegen.
19.19 **When the music stops.** Muziekspecial rondom Cliff Richard. Harry Roger Webb, alias Cliff Richard, draait dit jaar 35 jaar mee in de muziekwereld. Onder de titel 'When the music stops' zendt de EO vandaag een special uit van een uur over het leven van de inmiddels 52-jarige Cliff. Het programma laat beelden zien van concerten van Cliff, maar toont ook het doen en laten van hem achter de schermen. Voor de echte fan een must.
20.24 **Het Algonquin park.** Natuurdocumentaire over het Algonquin National Park in de Canadese provincie Ontario. Dit park beslaat een gebied van 7.500 km2 en bevat vele meren, rivieren en bossen. Alhoewel he geen ongerepte wildernis meer is, leven er veel dieren in het wild. Bezoekers hoeven nooit lang te wachten om er enkele te zien.(herh.).
21.18 **Vers van de pers.** Nieuwsquiz.
21.43 **Schipbreuk tussen vuur en ijs.**
Verslag van de expeditie van de Freydis naar de Zuidpool via Kaap Hoorn.
22.26 **(TT) Wereld van verschil.** 13-delige bijbelstudieprogramma. Afl.12. (herh.).
22.51 **Nederland zing: Doesburg.** Koor- en samenzang vanuit de Grote- of Martinikerk te Doesburg.
23.22 **Frontline.** Serie over de realiteit van het Koninkrijk van God in deze wereld. Afl.: Chicago. (herh.).
23.51 **Effectief besturen.** Voorlichtingsprogramma.
23.56-00.01 **Journaal.**

Nederland 3

Vara
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.00 **Journaal.**
18.18 **The Ed Sullivan Show.** Compilatie van Amer. showprogramma's. Vandaag met The Muppets, The Fifth Dimension, e.a.
18.50 **Studio sport.** Aandacht voor de voorlaatste etappe van het Skûtsjesilen in Friesland, die voert naar Lemmer.
19.20 **(TT) Lingo.** Spelprogramma.
19.47 **(TT) In voor- en tegenspoed.** Comedyserie. Afl.7 : In de rouw. (herh.).
20.20 **In a strangers hand.** Amer. tv-film uit 1991 van David Greene.
Met: Robert Urich, Megan Callagher, e.a.
In de metro trekt een vrouw met kind de aandacht van de zakenman Jack Bauer. Wanneer ze de trein verlaten hebben, ziet Jack een vermist-poster met daarop een foto van het kind. Samen met een radeloze moeder begint hij een zoektocht naar het meisje.
22.00 **(TT) Journaal.**
22.15 **Sportjournaal.** Voorbeschouwing van de Wereldkampioenschappen Atletiek in Stuttgart, die zaterdag a.s. beginnen.
22.30 **Nova.** Actualiteitenprogramma met daarin o.a. aandacht voor de toekomst van de buslijnen. NOVA onderzoekt hoe een buslijn eruit kan gaan zien, indien deze door een commercieel bedrijf gereden gaat worden en vergelijkt de resultaten van dit onderzoek met het huidige reguliere streekvervoer. Verder in deze uitzending een reportage over de ruzie rond de Nederlandse speelfilm 'Identikid'. De producer en de regisseur zijn zodanig in conflict geraakt dat de film waarschijnlijk niet uitgegeven wordt.
23.00 **Trekking dagelijkse lotto.**
23.04 **De speurder** (Der Fahnder), Politieserie. Afl.: In de steek gelaten.
23.58 **Natuurmoment.** Serie over natuurmonumenten. (herh.).
00.04-00.09 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

06.00 **Hei elei kuck elei.** Luxemburgs progr..
06.30 **RTL Classique.** Concert.
07.00 **Nieuws.**
07.05 **Scooby Doo.**
07.30 **Nieuws.**
07.35 **Yogi Bear.**
08.00 **Nieuws.**
08.06 **The bold & the beautiful.** Amer. soap rond twee families.
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** Soap. (herh.).
09.00 **Nieuws.**
09.10 **Rad van fortuin.** Spel. (herh.).
09.35 **Secrets.** Serie. (herh.).
10.05 **As the world turns.** Serie.
10.50 **Sons & daughters.** (herh.).
11.15 **RTL text-radio.**
11.45 **RTL shop.** RTL club shopping.
11.55 **Clip van de dag.**
12.00 **Telekids.** Kinderprogr..
13.00 **Beach party.** Amer. speelfilm uit 1963. Met: Frankie Avalon e.a.
14.50 **600 spel.** Herhaling van het 600 spel uit RTL club.
15.00 **General Hospital.** Amer. soapserie rond een ziekenhuis.
15.45 **RTL shop.**
15.55 **Santa Barbara.** Soap rond de families Capwell en Lockridge.
16.20 **The Oprah Winfrey show.** Amer. talkshow.
17.05 **Love boat.** Amer. serie. (herh.).
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.15 **Secrets.** Amer. serie.
18.40 **The bold & the beautiful.** Amer. soap rond twee families.
19.00 **Rad van fortuin.** Spel. (herh.).
19.30 **Avondnieuws.**
19.50 **Weer.** : John Bernard.
20.00 **Full house.** Comedyserie.
20.30 **Soundmixshow.**
22.00 **Showtime.** Een nieuwe reeks progr.'s met de laatste nieuwtjes, interviews en reportages over de Nederlandse en internationale showbusiness. Afl.1.
22.35 **Columbo.** Amer. serie. (herh.).
00.15 **Laatste nieuws.**
00.30 **The Oprah Winfrey show.**
01.15 **As the world turns.** (herh.).
02.00 **General Hospital.** (herh.).
02.45 **Home shopping.**
03.15 **Nachtprogramma.**

België/TV 1

17.25 **De wasbeertjes** (Raccoons) Canadese tekenfilmserie. Afl.18.
17.52 **Samsonclip.**
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl.224.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Mooi en meedogenloos** (The bold and the beautiful) Afl.749.
18.35 **Secrets.** Afl.54.
19.03 **Buren.** (Neighbours) Australische serie. Afl.1173.
19.25 **Mededelingen** en overzicht.
19.30 **Journaal** en sport.
20.00 **Kapers op de kust.** Zomers spelprogr. Vandaag vanuit De Haan.
20.05 **De huisdokter** (Praxis Bülowbogen), serie. Afl.17 : Putz im Kiez.
20.55 **De préhistorie.** Montageprogramma rond muziek en actualiteiten vanuit het oogpunt van bekende Vlamingen. Vandaag: Robbe de Hert.
21.25 **Panorama.**
22.25 **Tips voor trips.**
22.30 **Vandaag en sport.**
22.55 **Kijk uit.** Verkeerstips. Vandaag: Zwarte doos voor alleman?
23.00 **Night court.** Comedy. Afl.33 : Mac and Quon Le: together again.
23.25-23.30 **Coda.** Vandaag: Oiseaux tristes van Ravel, uitgevoerd door Jan Michels op piano.

België/TV 2

20.00 **Schooltelevisie: Biologie anders bekeken.** Afl.5 : Voortplanting, groei en ontwikkeling.
20.25 **Tekens: Kunst zien: Pieter Pauwel Rubens.** Documentaire over de Brabantse schilder. Afl.2 : Het feest van de schilderkunst.
21.25 **Tips voor trips.**
21.30 **Journaal** en sport.
22.00-00.45 **Camille Claudel.** Franse biografische speelfilm uit 1988.
Parijs, aan het begin van deze eeuw. De talentvolle kunstenares Camille Claudel krijgt van haar omgeving weinig ruimte om zich volledig op haar passie, het beeldhouwen, te storten. Ambitieus als ze is zet ze door en belandt uiteindelijk in het atelier van de beroemde Auguste Rodin.

België/RTBF 1

16.43 Vacaturebank. **17.00** Nouba nouba. Kinderprogramma met tekenfilms en series. **18.00** Island son. Serie. Afl.: Contes de Noël. **18.50** Monsieur Belvedere. Serie. Afl.: Week-end perdu. **19.15** Clip dynam'hit. **19.30** Nieuws en weerbericht. **20.10** Autant savoir. Magazine. **20.35** Maximum overdrive. Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Stephen King. Met: Emilio Estevez, Pat Hingle, Laura Harrington e.a. **22.10** Télétourisme. Toeristisch magazine. **22.45** Coup de film. **23.00** Weerbericht en laatste nieuws. **23.15-23.20** 24 h sur les marchés. Internationaal beursnieuws.

België/Télé 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.10** Zie België/RTBF 1. **22.10-22.45** Nieuws, weerbericht en beursberichten.

TV 5

06.00 Ochendprogr. **12.45** Nieuws. **13.10** Peau de banane. Canadese serie. **13.40** Le cercle de minuit. Cultureel magazine. **14.45** Les arts en liberté Magazine. **15.35** Autant savoir. Magazine. **16.00** Nieuws. **16.10** Vision 5. Gev. magazine met intern. actualiteiten. **16.25** 40x à l'ombre. Amusementsprogr. **18.30** Nieuws. **19.00** Weekbladen-overzicht. **19.05** Le jeu des dictionnaires. Spelprogr. **19.25** Clin d'oeil. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Faut pas rever. Gev. magazine. **20.50** Le patrimoine vu du ciel. **21.00** Nieuws en Europees weerbericht. **21.40** Savoir plus Maatschappelijk magazine. Vandaag: Op zoek naar vrijgezellen. **22.55** Bermuda. Gev. magazine. **23.20** Nieuws. **23.45** Sept jours en Afrique. Actueel weekoverzicht. **00.00** Dites-moi. Gesprek met Ella Maillart. **01.00** Le film du cinéma Suisse. Documentaireserie over de Zwitserse film. Afl.6 : 1939-1945. **01.30** La route des vacances. **02.00** L'enfant à personne. 15-delige comedy-serie. Afl.9. **02.25** La chance aux chansons. **03.00** 40x à l'ombre. **05.00** Faut pas rever. Gevarieerd magazine. **05.50** Le patrimoine vu du ciel. Documentaire.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.30** Telegiornale Uno. **12.35** In viaggio nel tempo. **13.30** Telegiornale Uno. **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** La grande avventura. Film. **15.45** Il ponte di Waterloo. Film, 1940. **17.30** I Gummi. **18.00** Telegiornale Uno. **18.15** Cose dell' altro mondo. **18.40** Lenny. **19.10** Good morning, Miss Bliss. **19.40** Almanacco del giorno dopo. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale Uno. **20.30** Telegiornale Uno Sport. **20.40** Da Coimbra in Portogallo Raiuno. **22.10** Bella estate. **23.00** Telegiornale Uno. **23.05** La sporca dozzina. **00.00** Telegiornale Uno. **00.30** Mezzanotte e dintorni. **01.20** Lady Killer. Film. **02.35** Telegiornale Uno. **02.40** Star's lovers. Film. **04.20** Telegiornale Uno. **04.25** Pronto emergenza. **05.25** Divertimenti.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Clowning around. **10.30** Vrijetijdsmagazine voor kinderen. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.25** Run the risk. **11.50** Popmuziekmagazine. **12.00** nws. **12.05** Knots Landing. **12.50** Animal heroes. **13.00** nws. **13.05** Man on the rim: The peopling of the Pacific. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** Going for gold. **15.15** ■ The sound barrier. Engelse speelfilm uit 1952. **17.10** Orville and Cuddles. **17.15** The all new Popeye show. **17.35** Dizzy Heights. **18.00** Newsround. **18.10** Record breakers. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Reg. nws. **20.00** Top of the pops. **20.30** EastEnders. **21.00** The Russ Abbot show. **21.30** Crime limited. **22.00** nws. **22.30** False arrest. Miniserie. **00.00** Carrie on at your convenience. Engelse speelfilm uit 1971. **03.15-03.45** BBC Select.

BBC 2

07.45 Open University. **09.00** Breakfast news. **09.15** Ghostwriter. **09.40** Michael Barry's choice cuts. **09.50** Town portraits. **10.00** ■ Gold rush Maisie. Amer. speelfilm uit 1940. **11.20** Lassie: Peace is our profession. Amer. speelfilm. **12.50** ■ The live ghost. Amer. slapstick uit 1934. **13.10** ■ Towed in a hole. Amer. slapstick uit 1932. **13.30** The great palace - The story of Parliament.**14.20** Bertha. **14.35** Exploring photography. **15.00** nws. **Aansl.**: documentaire over het leven van Amer. Vietnamveteranen in de wildernis. **15.55** Vioolbouwer ontmoet jazzmuzikant Stephane Grapelli. **16.00** nws. Aansl.: Once upon a time. **16.50** nws. **17.00** ■ Marty. Amer. speelfilm uit 1955. **18.30** Hardy's Wessex. (slot). **19.00** ■ Colorado territory. Amer. western uit 1949. **20.30** 7:84 Keep right on? **21.00** Business matters. **21.30** The travel show. **22.00** A bit of Fry and Laurie. **22.30** Pandora's box. **23.30** Newsnight. **00.15** No stilettos. Vandaag met o.a. Pulp. **01.00** Jumpcuts. **01.05-01.35** Open University.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Eurogolf. Magazine. **10.00** Atletiek. Magazine met een vooruitblik op het WK te Stuttgart. **12.00** Triathlon vanuit Cleveland. **13.00** Snooker. The World Classics. **15.00** Basketbal. **16.00** Amer. football. **17.00** Paardesport. Nederl. kampioenschappen voor junioren. **18.00** Karting. Worldcup vanuit Japan. **19.00** Mountainbiking. **19.30** Eurosportnews. **20.00** Atletiek. Magazine met een vooruitblik op het WK. **22.00** Amer. football. **22.00** Boksen. **23.00** Tennis. Hoogtepunten uit het ATP-circuit. **23.30** Basketballmagazine. **00.00** Basketbal. **01.00-01.30** Eurosportnews.

Super Channel

05.30 Victory. **06.00** Videogenerator. **06.15** Super shop. **06.45** Videogenerator. **07.00** Business tonight. **07.30** Business insiders. 0.00 ITN World news. **08.30** The image. Magazine over beeldvorming. **09.00** Super shop. **12.00** Videogenerator. **16.30** On the air. **18.30** Bonanza. Amer. westernserie. Afl.: Half a rogue. **19.30** Honey West. Amer. misdaadserie. **20.00** Speedboatraces. **21.00** Modemagazine. **21.30** European magazines. **22.00** ITN World news. **22.30** Close up. **22.45** US Market wrap. **23.00** Talkin' jazz. **00.00** Videogenerator. **02.00** China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels, 3.00 Economisch nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalingen in het Mandarijn en Cantonees. **05.00-05.30** Videogenerator.

MTV

07.00 Awake on the wild side. **10.00** Marijne. **13.00** Simone. **14.00** Summertime. Rebecca de Ruvo in Zweden. **16.00** Greatest hits. **17.00** The report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night. **17.45** 3 from 1. **18.00** The soul of MTV. **18.30** Prime. **20.00** Dial MTV. **20.30** Duran Duran - Past, present and future. **21.00** Roxette unplugged. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Partyzone. **02.00** Marijne. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

09.45 CNN newsroom. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King. **17.30** CNN and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.30** Showbiz today.

Duitsland 1

5.55 **Käpt'n Blaubär.**
.00 **Morgenmagazin.** Ontbijttv.
.00 **Tagesschau.**
.03 **Dallas.** (herh.).
.45 **JOYrobic.** Afl.16.
0.00 **Tagesschau.**
0.03 **ARD-Ratgeber: Geld.** (herh.).
0.35 **ZDF-info Verbraucher.** Vandaag o.a. paardemelk.
1.00 **Tagesschau.**
1.03 **Verkehrsgericht.** Serie. (herh.).
2.35 **Umschau.**
2.55 **Presseschau.**
3.00 **Tagesschau.**
3.05 **ARD-Mittagsmagazin.**
3.45 **Wirtschafts-Telegramm.**
4.00 **Tagesschau.**
4.02 **Eene meene mopel.** Magazine.
4.30 **Neues vom Süderhof.** Serie.
5.00 **Tagesschau.**
5.03 **Geschichten von anderswo - Sarajewo.**
5.30 **Talk täglich.** Talkshow.
6.00 **Tagesschau.**
6.03 **Abenteuer überleben.** Natuurfilm. Afl.: In den Rocky Mountains.
6.30 **Durchgehend warme Küche** (In de Vlaamse Pot). Afl:10.
7.15 **(OO) Der Dünnbrettbohrer** (Home improvement), comedyserie.
7.50 **Tagesschau-Telegramm.**
7.55 **(TT) Praxis Bülowbogen,** serie. Afl.: Familienbande.
8.00 **Vervolg Praxis Bülowbogen.**
8.50 **Tagesschau-Telegramm.**
8.55 **Der Fahnder.** Duitse misdaadserie.
9.58 **Heute abend im Ersten.**
0.00 **(TT) Tagesschau.**
0.15 **Panorama.** Magazine.
0.59 **Tagesthemen-Telegramm.**
1.00 **(TT) Der 7. Sinn.** Verkeerstips.
1.03 **Die Gaudimax-show.** Humor.
2.00 **Rückspiegel.** Satirisch.
2.30 **Tagesthemen.**
3.00 **Union der sowjetischen sozialistischen Rekorde.** Reportage.
0.00 **(OO) Vier x Herman.**
Amerikaanse comedyserie. Afl.: Pretty Woman II.
0.25 **Tagesschau.**
0.30 **Sabata kehrt zurück** (Il ritorno di Sabata) Duits-Italiaans-Franse western uit 1971 van Frank Kramer.
2.15-02.20 **Z.E.N.** Musik auf Strassen und Plätzen.
Afl.: Orlando di Lasso: Phantasien.

Duitsland 2

05.55 **Gezamenlijk programma ARD/ZDF.** Zie Duitsland 1.
13.45 **Guten Appetit.** Culinaire tips.
14.00 **Sommerstag.** Met: Peter ist der Boss, 10-delige Duitse serie. Afl.: Gräfin Ilona.
14.30 **Jack Holborn.** Serie. Afl.4.
Jack Holborn strandt met enkele bemanningsleden van de Esperance op de Westafrikaanse kust. Ze beginnen aan een moeilijke voettocht door moerasgebied en over bergen, waarbij ze ook nog eens bedreigd worden door vijandige inboorlingen. Bron:- Naar de roman van Leon Garfield.
15.20 **Pfiffikus.** Kinderprogramma.
15.50 **Logomobil.** Kinderprogramma, waarin de logo-jeugdjournaalbus door Duitsland rijdt en verschillende steden aandoet.
16.00 **Logo.** Jeugdjournaal.
16.08 **Heute-Schlagzeilen.**
16.09 **Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert** (Star Trek - The next generation), sf-serie. Afl.: Angriffsziel Erde.
16.58 **Je früher der Abend.**
17.00 **Heute,** sport en weerbericht.
17.15 **Länderjournal.** Aansl.: Heute-Schlagzeilen.
18.05 **Bony und sein Kommissar.** 13-delige misdaadserie. Afl.: Aufs falsche Pferd gesetzt.
Aansl.: Guten Abend.
19.00 **Heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Felix und zweimal Kuckuck.** Serie. Afl.: Im siebenten Himmel.
Katharina heeft er genoeg van dat Felix ook met Anna flirt en doet haar beklag bij zijn vader.
Tante koopt twee lootjes en wint een prijs. Een ballonvaart voor twee personen.
20.15 **Die volkstümliche Hitparade im ZDF.** Muziekprogramma.
21.15 **WISO.** Sociaal-economisch magazine.
21.45 **Heute-journal.**
22.15 **Praxis extra: Essen wir uns krank?**
Discussieprogramma over gezonde voeding ter voorkoming van zwaarlijvigheid en hart- en vaatziektes.
23.30 **Minipli.** Duits-Franse tv-film. (herh.).
01.05 **Heute.**

Duitsland 3 West

09.00 ARD-Morgenmagazin. **09.55** Aktuelles aus dem Videotext. **10.00** Tele-Gym. **10.15** Mannen fran Majorca. Zweedse speelfilm uit 1983. **12.00** Das Recht zu lieben. **12.30** Documentaire over de voorbereidingen van deelnemers aan de Duitse kampioenschappen vrije val in 1991 en de WK in 1992. **13.00** Documentaire over de joodse gemeenschap van Warburg. **13.45** Telepraxis. **14.00** West 3 aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Mir der Wilden Emma nach Paris. **15.00** FensterPlatz. **16.00** Gott und die Welt. **16.30** Mississippi-Blues. **17.00** Die Sendung mit der Maus. **17.30** Abenteuer Wildnis. Aansl.: Vorsicht! **18.00** West 3 aktuell. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** Econ. magazine. **18.43** Der Abend in West 3. **18.45** Regionaal magazine met o.a. sport. **19.20** Fensterprogramme der Landesstudios. **19.40** West 3 aktuell. **19.45** Heisse Schwenks und scharfe Schnitte. **20.15** Portret van de wereldberoemde schrijver Douglas Adams. **21.00** West 3 aktuell. **21.15** (OO) The stand at Apache river. Amer. speelfilm uit 1953. **22.30** Menschen - Hautnah. Interview met schrijfster Christina Wilkening. **23.15** Portret van Antwerpen, de stad die voor 1993 tot culturele hoofdstad van Europa werd verkozen. **00.00** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

14.59 Progr.overzicht. **15.00** Ohne Filter extra. **15.45** Auto-/motorsportmagazine. **16.15** Reportage over een dorp in Mali. **17.00** Die Sendung mit der Maus. **17.29** Barney. **17.35** Einer für alle und alle für einen - D'Artagnans Rückkehr. **18.00** Wort für Wort. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Die Sprache der Tiere. **19.05** Sport-Oldies. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Tausendundeine Stadt: Shibam. **21.00** Nieuws. **21.15** Politik am Donnerstag. **21.45** Sport unter der Lupe. **22.30** Portret van Max Ernst. **23.15** Erinnerungen an das gelbe Haus Portugese speelfilm uit 1989. **01.15** Laatste nieuws. **01.20** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 **RTL aktuell.**
07.00 **Guten Morgen Deutschland.** Ontbijttelevisie.
09.00 **Der Chef** (Ironside) Amer. misdaadserie. Afl.: Die gekaufte Stimme.
10.00 **Reich und Schön** (The bold and the beautiful) Amer. soapserie.
10.30 **Der Preis ist heiss.** Spelshow.
11.00 **Riskant!** Spelprogramma.
11.30 **Familienduell.** Spel. (herh.).
12.00 **Punkt 12.** Middagmagazine.
12.30 **Springfield Story** (The guiding light) Amer. soapserie.
13.20 **California Clan** (Santa Barbara) Amer. soapserie.
14.10 **Notruf California** (Emergency) Amer. serie. Afl.: Alles für die Katz.
15.00 **Mord ist ihr Hobby** (Murder, she wrote) Amer. misdaadserie. Afl.: Drama im Tierheim.
16.00 **Hans Meiser.** Talkshow. Vandaag: Scooter-Ede & Co. (herh.).
17.00 **Wer ist hier der Boss?** (Who's the boss?) Amer. comedyserie. Afl.: Ein verhängnisvoller Tanzabend.
17.30 **Eine schrecklich nette Familie** (Married... with children), comedyserie. Afl.: Reise in die vergangenheit.
18.00 **Elf 99.** Live-magazine.
18.45 **RTL aktuell.** Nieuws en sport.
19.10 **Explosiv - Das Magazin.**
19.40 **Gute Zeiten, schlechte Zeiten.** Duitse serie.
20.15 **Ein Job für's Leben.** Comedyserie. Afl.: Wenn zwei sich streiten.
20.45 **Hilfe, meine Familie spinnt.** Duitse comedyserie. Afl.: Skatrunde.
21.15 **Notruf.** Dramatische reddingsacties. Aansl.: RTL aktuell.
22.15 **Time guardian.** Austr. sf-film uit 1987. (herh.). Aansl.: RTL aktuell.
23.55 **L.A. Law - Classics** (L.A. Law) Amer. advocatenserie. Afl.: Der massakrierte Schwan.
00.55 **Eine schrecklich nette Familie** (Married... with children). (herh.).
01.35 **Wer ist hier der Boss?** (Who's the boss?) Amer. comedyserie.
02.05 **Der Chef** (Ironside). (herh.).
03.00 **Hans Meiser.** Talkshow.
03.55 **Explosiv - Das Magazin.**
04.20 **Mord ist ihr Hobby** (Murder she wrote) Amer. misdaadserie.
05.05 **Gute Zeiten, schlechte Zeiten.** Duitse serie. (herh.).
05.30 **Reich und Schön** (The bold and the beautiful) Amer. soapserie.

● *Isabelle Adjani in 'Camille Claudel'. (België/TV 2 - 22.00 uur).*

SAT 1

05.15 Schatten der Leidenschaft (The young and the restless) Amer. serie. **06.00** Ontbijttv met früh ran, sport. **09.15** Neighbours, serie. **09.40** Trapper John, M.D. Amer. doktersserie. **10.30** Bonanza. Amer. westernserie. **11.20** Riskier' was. Quiz. **11.50** Glücksrad. **12.30** Schatten der Leidenschaft (The young and the restless) Amer. serie. Afl.: Hochzeitsnacht zu Dritt. **13.20** Trapper John, M.D. Amer. doktersserie. Afl.: Ein Baby zuviel. **14.15** Neighbours. Afl.: Die Nacht hat viele Ohren. **14.45** Bonanza. Amer. westernserie. Afl.: Sperrzone für Viehtreiber. **15.45** Raumschiff Enterprise (Star Trek). Afl.: Brautschiff Enterprise. **16.45** Riskier' was. **17.20** Geh aufs Ganze! **18.00** Reg. progr.'s. **18.30** Sugarbaker's (Designing women). Afl.: Schlechte Nachrichten. **19.00** SAT. 1 Newsmagazin. **19.18** täglich ran. **19.30** Glücksrad. **20.15** Die Verschwörer - Im Namen der Gerechtigkeit (Dark justice II). Afl.: Die anonymen Neurotiker. **21.20** Phantastische Phänomene. Serie over vreemde verschijnselen. **22.15** Run if you can. Amer. misdaadfilm uit 1987. Aansl.: TopNEWS. **23.55** Lo ho paura. Ital. thriller uit 1977. **01.50** Raumschiff Enterprise (Star Trek). **02.40** Sugarbaker's (Designing women), comedyserie. **03.10-05.15** Teletekst.

TV FILMS VIDEO

RTL4
13.00 Beach Party (USA,1963).
Tienerfilm van William Asher. Jongen heeft zich verheugd op vakantie alleen met zijn vriendin, maar zij blijkt een groep vrienden te hebben uitgenodigd. Met Dorothy Malone en Bob Cummings.

BBC 1
15.15 The Sound Barrier (GB,1952). Spannende film van David Lean over de tijd dat de eerste straalvliegtuigen getest werden. In de stijl van een documentaire gemaakt. Met Ralph Richardson en Ann Todd.

BBC 2
17.00 Marty (USA,1955).
Film van Delbert Mann over een verliefde slager in New York. Won vier Oscars. Met Ernest Borgnine en Betsy Blair.

BBC 2
19.00 Colorado Territory (USA,1949).
Sterke western van Raoul Walsh. Een notoire outlaw besluit dat het tijd is om zijn leven te beteren. Met Joel McCrea en Virginia Mayo.

● *Regisseur Jean Rouch in actie tijdens de opname van 'Madame L'Eau'. Deze geïmproviseerde speelfilm werd op het filmfestival in Berlijn onderscheiden met de Vredesprijs. (Nederland 1 - 22.25 uur).*

Duitsland 3 West
21.15 The Stand at Apache River (USA,1953).
Standaard western van Lee Sholem. In een Arizona wordt een vesting belegerd door Indianen. Een sheriff en zijn gevangene kunnen daardoor niet verder reizen. Met Stephen McNally en Julia Adams.

België/TV 2
22.00 Camille Claudel - Violence et Passion (Frankrijk,1988).
Biografische film van Bruno Nuytten over het leven van de beeldhouwster Claudel, begin deze eeuw in Parijs, die moeizame liefdesrelatie onderhield met Rodin. Slechts het acteerwerk van Isabelle Adjani en Gerard Depardieu zijn de moeite waard.

RTL Television
22.15 Time Guardian (Australië,1987).
Science fictionfilm van Brian Hannant. Slechts één stad weet in het jaar 2400 te ontsnappen aan de ondergang van de aarde. Met Tom Burlinson en Nikki Coghill. Matig.

BBC 1
24.00 Carry On at Your Convenience (GB,1971).
Zeer zwakke komedie van Gerald Thomas. Bedrijf heeft te kampen met werknemers die niet willen werken. Met Sidney James en Joan Sims.

Duitsland 1
00.30 Il ritorno di Sabata (Italië-Frankrijk-Duitsland,1971).
Spaghetti-western van Gianfranco Parolini. Verhaal over een man die letterlijk sneller schiet dan zijn schaduw. Met Lee Van Cleef en Rainer Schöne. Niet geweldig.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 en 18.30 nieuws.
7.07 Tijdsein. 12.07 Echo. 14.05 Dingen die gebeuren. 17.07 Avro Radiojournaal. 20.04 Onbewolkt, 20 graden. 22.04 Tussen de oren. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 VPRO's nachtleven, met om 0.04 Street beats; 3.02 De geruistuin; 4.02 Grand disco classique; 5.02 Aan de bak.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Goedemorgen Nederland (met om 7.53 Woord onderweg. 8.04-8.15 NCRV's Hier en nu). 9.04 Wie weet waar Willem Wever woont? 10.04 Muziek bij de koffie. 11.04 Plein publiek. 12.04 Vakantie-magazine. (13.04-13.15 NCRV's Hier en nu) 14.04 G'oud & nieuw. 15.04 Reislustig, reislastig. 16.04 Discogram. 16.47 Iets anders. 17.04 Alle mensen. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Poster. 20.04 Music all in. 21.04 Voor wie graag luisteren wil. 22.30 Coulisseen. 23.04-24.00 Seejun.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Zone. 4.02-6.00 Pyjama-FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. 13.04 Klassiek op vakantie. 14.00 Middagconcert. Operasterren in het Concertgebouw. Omroep Ork. met sopraan. 15.15 Volkmann en Schubert. 16.00 De Nederlanden: Van Baaren en Keuris. 17.00 Zin in muziek. 18.04 KRO Klassiek. 19.30 Het orgel. 20.02 Avondconcert: Herfstfestival Moskou. 22.00 Laudate. 23.00-24.00 Deze eeuw.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.55 Waterstanden. 9.02 Tros Perspectief. 10.02 De duvel is oud. 11.02 Kleur bekennen. 12.02 Faros. 13.10 De familie Jans(s)en. 14.02 Een leven lang. 15.02 Schuim en as. 17.10 Radio UIT. 18.02 Achtergrondprogramma: 18.02 Nederlands; 18.20 Arabisch; 18.40 Turks. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Club Veronica trend. 22.00 Knoop in je zakdoek. 22.30 Gezond op reis. 23.00-24.00 Het voordeel van de twijfel.

Omroep Limburg
Op hele uren ANP-bulletin. 7.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten. 8.00 (Inter)nationale actualiteiten. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg Aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. 11.00 Ruilbeurs met Hubert van Hoof. 12.00 Limburg Aktueel met nieuws en achtergronden. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Licht Limburgs, nonstopmuziek. 15.00 Horizon, consumentenmagazine. 16.00 Cultuurmagazine Festival. 17.00-18.00 Limburg Aktueel.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00 en 7.30 nws). 8.00 Nieuws. 8.10 Bistro & Co. Muziek en culinaire geneugten. 10.00 Nieuws. 10.03 Parkeerschijf met Rita Jaenen (om 10.30 in het spionnetje, cursiefje met Louis Verbeeck). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Roddelradio. 14.00 Hitbox. Met aardige cursiefjes van Wiet van Broekhoven. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Over Stuur, wekelijks automagazine. 20.00 Het Narrenschip. Menselijke emoties in het geschreven en gezongen woord. 22.00 Nieuws. 22.05 Het Doosje. Met aandacht voor het Nederlandstalige lied, van de kleinkunst-boom maar ook van de laatste lichting. 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück+Spiel Glückstreffer (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musicbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Jazz à la BRF. 20.00-20.05 Nachrichten.

RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 9.03 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goedemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift

WDR 4
04.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie (nieuws om 7.00 en 8.00 uur). 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws, Zur Sache. 12.07 Gut Aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen. 14.00 Nieuws, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.00 Nieuws. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der tag um fünf. Aansluitend Muzikexpress (18.00 en 19.00 nieuws; 19.30 Ohrenbär). 20.00 Nieuws. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Muzik zum träumen (22.00 nieuws). 22.30-4.05 Nachtexpress.

Limburgs Dagblad piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0830

Jonge man 25 jr. zoekt werk als HEFTRUCKCHAFFEUR in de buurt van Amstenrade, 7 jr. erv. zowel enkel- als dubbelvorken. 04492-3713.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Groenten- fruitverkoper(ster)
gevraagd vanaf 17 jaar met goede omgangsvormen. Parttime of fulltime. Telef. na 20.00 uur. 043-649754.

Italiaanse Pizza-bakker of kok
gevraagd, met ervaring. Tel. afspraak, 046-519128.

PROJECT
interieurbouw projectinrichting

is een jong, dynamisch en sterk groeiend bedrijf.
De werkzaamheden richten zich op vrijwel alle facetten van de interieurbouw.
Wij zoeken met spoed minstens 10 ervaren
Meubelmakers/interieurbouwers
Gelieve telef. contact op te nemen met dhr. F. van Golde.
Tel. 045-243333.

ROADSTAR vraagt voor direkt metselaars voor Duitsland. Telefoon 045-225050 of 045-226346.

BECHOLZ Bau-unternehmung GmbH vraagt met spoed inschalers voor project in Keulen, metselaars en ijzervlechters, hoog loon. Telefoon 045-221510.

FRITUREHULP (vr) gevraagd voor 2 à 3 avonden per week. ☎ 045-457845.

Zoek je VAKANTIEWERK en wil je je eigen werkdagen bepalen, dat kan als je student bent en plm. ƒ 120,- p. dag wil verdienen. Min. leeft. 17 jr. Info uitsl. tussen 19.00-22.00 uur 046-582653. Tevens zoeken wij teamleiders, min. leeft. 21 jr. i.b.v. rijbew.

Wolf Europabouw vrgt. v. Buitenland erv. METSELAARS. Tel. 045-214500 na 13.00 uur 04499-4479.

Gezellige collega's en vast (part-time) werk. Wij zoeken nog een HULPKRACHT, 17-25 jr. Soll. 045-352044.

Voor direkt gevraagd WERKSTER voor 3 halve dagen per week, Dorpstr. 82, Brunssum. Tel. reageren tussen 17.00-18.00 uur: 045-252285.

Gevr. KELNER m/v voor de zaterdag in café 't Luifeltje te Geleen. 046-742098.

CHIPPENDALES gezocht. Gespierde mannen die mee willen doen aan shows. Ervaring niet vereist. Tel. 046-757905 na 18.00 u.

Met spoed OPPAS gezocht voor ons dochtertje van 9 mnd. voor 3 dagen p.wk. 045-227045, na 17.30 uur.

Betrouwbare niet-rokende OPPAS gevraagd voor 2 kinderen, resp. lft. 3½ jr. en 3 mnd., liefst omgev. Hoensbroek. Telef. 045-223490.

ORDERVERZAMELAARS gevraagd van 6.00 tot 15.00 uur. Lft. 17 t/m 18 jaar. Telef. inl. 045-210606 toestel 205. BV Kepu Z.B. Ganzeweide 175, 6413 GE Heerlen.

Algemeen Dagblad zoekt voor Heerlen BEZORGER-(STER), min. leeftijd 15 jaar, werktijd ong. 1 uur per ochtend. Goede verdienste. Telef. 045-728529.

Hairstyling Trudy Wiertz te Kerkrade vraagt met ingang van 1 september dames/HERENKAPSTER. 24 uur per week. Modern kunnende werken. Met ruime salonervaring. Telef. 045-412010.

Gevraagd!
Wij selecteren gratis een goede huurder voor U.
Kantoor Maastricht
☎ 043-216509
Kantoor Sittard
☎ 045-375045
LOKAAL BEHEER O.Z.

Te huur APPARTEMENT v. 1 pers. m. zit/slpk. keuk. bad en bergruimte (geen aparte slpk.) ƒ 650,- en ƒ 1.300,- borg. Nieuwbouw. Telef. 045-257090 na 17.00 uur.

Woonhuis verkopen???
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. Telefoon 040-518428.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

LANDGRAAF, M'trichterlaan 3, halfvrijstaand huis, 3 slpkmrs., winkel. Voor vele doeleinden geschikt, ƒ 140.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671.

LURMOND, Belikstr. 10, luxueus landhuis op perc. van ca. 800 m2. Voorzien van alle comfort en luxe afwerking, ƒ 389.000,- k.k. Wijman & Partners ☎ 045-728671.

Vrijst. landhuis
Hoensbroek. Zeer goed onderh. voll. geïsol. Aangelegde tuin met overdekt terras. Opp. 1120 m2. Hobbykelder, magazijn, inpandige garage met dubbele rolpoort. Ind.: hal, grote woon/eetkamer met openhaard, ruime keuken met apparatuur. Hobbykamer, 4 ruime slpks.
Prijs ƒ 475.000 k.k.
☎ 045-215874 na 18.00 uur.

BRUNSSUM, Schildstraat 24C, app. op begane grond met tuin en berging, 2 slaapkamers, ƒ 119.000,- k.k. Wijman & Partners ☎ 045-728671.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 045-753367.

WOONHUIS te koop gevraagd tot ƒ 200.000,-. Geen makelaarskosten. Tel. 045-727173.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd. Opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-520558.

Particulier GEVRAAGD woonhuis liefst met tuin, tot max. ƒ 150.000,-. Opknapp. geen bezwaar 040-128897.

LANDGRAAF, Aalberseestraat 9. Uitstekend onderhouden en op prachtige lokatie gelegen vrijst. woonh. met inpandige garage en fraaie tuin. Ind. o.a.: L-vorm. woonk. met parketvl., open haard, dichte keuken v.v. app., 2 ruime slaapk., mogelijkh. voor 3e slaapk., badk. v.v. ligb., v.w., 2e toilet. Dak vernieuwd in 1992. Vr.pr. ƒ 275.000,- k.k. Ruber Makelaardij en taxateur o.g. b.v. Tel. 04498-51900.

Dringend woningen te koop gevraagd. (Alle prijsklassen) Ook uw hypotheek ons maatwerk. Bel, u wordt er altijd wijzer van!!! (rente vanaf 6,3%) N.M.W. Quaden en Zn. Makelaardij o.g. Geleen., lid NVM, tel. 046-519644.

Te koop goedonderh. tussengel. woonh. in HEERLEN bij centrum. App. kan worden ingenomen. Pr. ƒ 160.000,- k.k. Postbus 1231, 6460 BE Kerkrade.

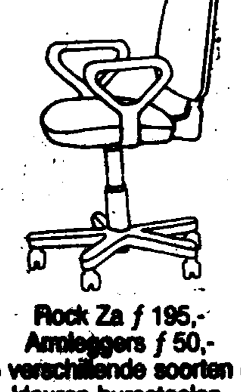
Winkel & Kantoor

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden.
NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 1200 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubelinrichting. De goedkoopste met de meeste service.

Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding
Directiestoelen Burostoelen

Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Voordelig te huur LOODS 900 m2 te Amstenrade. Opslagruimte. Kan ook in gedeelten. Telef. 045-222468.

Bouwmat./machines
Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

ZOMERAANBIEDING op=op v.a. Div. licht besch. nieuwe binnendeuren v.a. ƒ 40,- t/m ƒ 100,-. Buitendeuren plm. ƒ 100,- t/m ƒ 200,-. Div. soort. dakleer ƒ 10,- t/m ƒ 40,- per rol. Rollen van 4 à 5 mm dik, 7,5 t/m 10 m lang met of zonder leislag ƒ 50,- t/m ƒ 65,- per rol. Top kwaliteit laminaat parket ƒ 40,-; B keus ƒ 25,- per m2. Isolatie 4 cm ƒ 3,- per m2. Grote afname extra korting. Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. Telef. 045-727742.

AANBIEDING t/m 28 aug.! Laminaat-parket platen, afm. 122x244 cm, plm. 3 m2, div. kleuren, geschikt voor alle doeleinden vanaf ƒ 25,- t/m ƒ 37,50 per plaat, 8 mm dik. Rennemigerveldweg 70, Heerlen. ☎ 045-727742.

Te k. gebakken STRAATKLINKERS, smeedhekwerk en div. Werk AZL, Akerstr. 92, Heerlen. ☎ 043-622828.

Opruiming VLOERTEGELS a.s. zaterdag 14 augustus tussen 9.00 en 16.00 uur. Vanaf ƒ 22,50 per m2. Lijm en voegsel gratis. De Hut 7, Gulpen. ☎ 04450-1970.

DAKPANNEN te koop Tules du nor en Mulden. Telefoon 045-725260.

Landbouw
ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. gevr. SLACHTVARKENS, zeugen, stieren en koeien. Jan Heunen, Kerkweg 83, Puth. Tel. 04493-1843 of 06.52-980488.

Te koop TRACTOREN plm. 30 pk. Te koop gevr. plm. 12 ton kipkar. Nagelbeek 17, Schinnen, 04493-4098.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, 24 uurs-service.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Auto's

Occasions
Panda 34 '86; Panda 750 CL '88; Panda 1.0 CL '89; Panda 1.0 Italia '90; Panda 1.0 Sergio Tacchini IE '90; Panda 1.1 AUTOMAAT '91; Panda 1.0 L IE '92; Panda 1.0 Skyline IE '92; Panda 1.0 Maggiore IE '93 0 km; Uno 45 Fire '86; Uno 1.5 SX IE '88; Uno 1.0 S LPG 5-drs. '90; Uno 1.4 S IE 5-drs. '90; Uno 1.1 S IE '91; Ritmo 1.5 CL IE '87; Tipo 1.4 DGT IE '89/'90; Tipo 1.4 AGT S '92; Tipo 1.4 S 3-drs. IE '93; Tempra 1.6 Skyline IE '92; Croma 2.0 S IE Business '93; VW Polo 1.3 Fox '90.

Bedrijfswagens
Fiorini 1.3 B '90; Ducato 2.5 D '91.
1 jaar 100% garantie
Persoonlijke lening, financial lease en/of verzekering vlot geregeld
Fiat Schobben Brunssum
Tegelstraat 3. Tel. 045-250675.

Gottgens Sittard
Haspelsestraat 20
☎ 046-516565

Alfa 33 '90
Citroën BX 1.4 '87
Ford Escort '86-'87
Siërra 1.6i '92
Opel Ascona '84-'88
Astra '92
Corsa '83-'92
Kadett '85-'91
Omega '87-'92
Omega stationwagon '92
Peugeot 309 '91
Renault 21 TS '86
Volvo 340 '88
Volvo 480 Turbo '90
VW Jetta automaat '84
VW Polo '88
Inruil en financiering mogelijk, BOVAG-garantie.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

Te k. gevr. AUTO'S en bedr. auto's, ook met schade of reparatie. Steekensstr. 39, Stein. Tel. 046-332160.

Te koop AUDI 80, '91, rood, 15.000 km, verlaagd, sportv., 5-bak, in perf. st., ƒ 27.000,-. Telef. 046-377484.

BMW 525i, 1984, nw. band., radio, kl. beigemet., stuurbekr., 5-bak, optimale cond., inruil mog. Autobedr. Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. Telef. 045-751605.

Daihatsu ROCKY Wagon Turbo diesel bwj. '87, ƒ 15.500,-. 046-519343.

ESCORT XR3i Cabrio, bwj. '84, ƒ 14.500,-; Escort XR3i, bwj. '84, ƒ 6.200,-; Jetta, bwj. '86, ƒ 7.500,-; Siërra, bwj. '84, ƒ 4.900,-; Datsun Stanza, bwj. '83, ƒ 2.200,-; Opel Ascona, bwj. '82, ƒ 2.500,-; Mitsubishi Tredia, bwj. '83, ƒ 2.700,-; Lancer, bwj. '83, ƒ 2.600,-; Seat Fural, bwj. '85, ƒ 3.900,-; Toyota Corolla, bwj. '82, ƒ 2.200,-; Fiësta, bwj. '83-'81-'79, vanaf ƒ 1.000,-; Kadett, bwj. '81, ƒ 1.850,-; Talbot Solara, bwj. '84, ƒ 1.450,-; Volvo 343, bwj. '83, 2.0 ƒ 1.200,-; Nissan Sunny GL coupé, bwj. '83, ƒ 2.850,-. Autohandel ANJELIER, Anjelierstraat 123A, Heerlerheide. Telefoon 045-231448.

Te koop Ford ESCORT 1.6 XR3 uitgebouwd, 15" wielen, type '83, APK '94, vr.pr. ƒ 4.250,-. Pr. Bernhardstr. 15, Landgraaf.

Te koop Ford FIËSTA bwj. '80, met APK, pr.n.o.t.k. Telefoon 04459-2852.

Ford ESCORT 1.6i, cabriolet, bwj. '85, div. accessoires, pr. n.o.t.k. Tel. 045-411211.

Te k. HYUNDAI Scoupé, bwj. 8-'90, 1e eigenaar, km.st. 39.000, z.g.a.n., pr.n.o.t.k. Tel. 045-257640, na 18.30 u.

MERCEDES 190 E, bwj. '85, APK 4-'94, vr.pr. ƒ 14.000,-. Beukstr. 15, Heerlen.

Te koop MERCEDES Benz 200 D, bwj. '84, vr.pr. ƒ 4.250,-. Tel. 045-212222, Hoofdstr. 255, Hoensbroek.

Te koop MERCEDES 300 TD bwj. '88, vele extra's, vr. pr. ƒ 47.500,- in nieuwstaat. ☎ 046-752104/752228 na 17.00 uur.

Te koop Austin MINI, bwj. '80, kl.beige, APK 5-'94, ƒ 1.250,-. Tel. 045-229685.

Te koop MINI 1000, i.z.g.st, met APK, vraagprijs ƒ 1.750,-. 045-724287.

Mitsubishi COLT 1.2, bwj. '87, 3-drs., rood, vr.pr. ƒ 6.750,-. Wilhelminastr. 56, Nieuwenhagen.

Mitsubishi LANCER 1.8 Diesel, bwj. '87, trekh., bordeauxrood, APK 1-'94. Telef. 045-414217 na 19.00 uur.

Te k. NISSAN Patrol GR turbo diesel 2.8, bwj. nov. 1990, veel access. ☎ 045-717991.

Te koop NISSAN Bluebird 2.0 SLX bwj. 1990, kleur wit, diverse extra's, i.z.g.st., pr.n. o.t.k. Telef. 045-458491.

Opel Senator 2.5E aut. '84; Omega 3000i Sport, '88; Vectra 1.6i GL 5-drs. HB '91; Vectra 1.8S '89; Ascona 1.6S '85, '84, '82; Kadett '79 t/m '89 div. uitv.; Corsa 1.0S '85; Golf 1.3CL '89; Ford Escort, '86 2x; Panda 34 '83; Nissan Sunny 1.6 SLX aut. '87; Toyota Starlet 1.0S, '85; Honda Civic 1.3 aut., '83. APK, garantie, inruil en financ. Autobedrijf Rob v. EMMERIK, hoek Baanstr./Voltastr. Schaesberg/Landgraaf. ☎ 045-317593. Tot ziens in onze showroom.

Te koop Opel CORSA 1.3S, bwj. '83, APK 3-'94, pr. ƒ 4.000,-. Te bevr. Wingerdweg 142, Hoensbroek.

Te koop Opel VECTRA 1.7D GL, signaalrood, bwj. sept. '91, getint glas, vraagprijs ƒ 27.500,-. ☎ 045-445112.

Te koop Opel KADETT 1.6D, stationcar, bwj. '86, 140.000 km, inruil kleine auto mog. Telef. 045-313349.

KADETT Hatchback 12 N, 1982, APK tot 6-2-'94. Tussen 18-19 uur 045-228120.

Opel KADETT Hatchback 1.2 S, bruinmetallic, 1985, nw. mod., weinig km. Inruil mog. Autobedr. Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. Telef. 045-751605.

Opel Kadett 1200 GL, '86; Opel Kadett diesel, '84; Nissan Sunny HB 1.6, '86; Opel Manta 1800 GT HB, '85; Ford Escort 1300 Laser, '85; VW Golf 1300, '86; VW Passat Sedan, '85; Renault 11 TL, '84; Opel Corsa, '84; Suzuki Alto '84. Autobedrijf M. HOGENHOUT, Wilhelminastraat 146, Hoensbroek. Telefoon 045-215557.

PEUGEOT 205 XE 1.1 Junior, bwj. 1989, km. 76.000, wit, incl. Mach. f.r. alarm, 4 nw. wint. band., ƒ 11.000,-. Na 18.00 uur 045-413123.

RENAULT 5 GTL, bwj. 4-'86, kleur rood, 3-drs., getint glas, 5-gang, sportvlgn., APK 8-'94, km.st. 57.000, i.z.g.st., ƒ 5.850,-. Tel. 046-527379.

Te k. Seat Toledo 1.8 wit 1992; Seat Ibiza 1.5 wit 1989; Seat Malaga blauw '90; Seat Marbella wit '90; Seat Fura rood '84; Ford Escort 1.4 rood '92; Citroën BX wit 1990; Citroën BX 1.6 autom. '91. Autobedrijf CHIARADIA, Trichterweg 122, Brunssum. ☎ 045-212843.

Toyota CELICA 1.6 ST, liftback, bwj.'87, zeer mooi, inr. mog., vr.pr. ƒ 18.500,-. Tel. 045-242767 of 045-243007.

Te koop VW GOLF bouwjr. '79, APK, i.z.g.st. Telefoon: 045-225780.

Te koop VW KEVER 1302 bwj. 1970, nog i.g.st. Nieuw kent. en gekeurd, plus VW Kever v. onderdelen bwj. '78, ƒ 2.000,-. ☎ 045-257740.

Koopje VW JETTA, APK '94, bwj. '80, prijs ƒ 1.450,-. Telefoon: 045-226773.

VOLVO 340 GL automatic, m. '84, beige, 5-deurs, radio, nw. band., enz. Inruil mog. Autobedr. Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. Telef. 045-751605.

Te k. VOLVO 340 autom., bwj. '82, APK '94, 115.000 km, ƒ 2.750,-. 046-526979.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: BMW 320i Bauer TC '85; Opel Kadett combo 1.3 1e eig. 10-'86; VW Golf GLS cabrio '82; Ford Escort XR3 '86; Renault F6 bestel '85; Ford Siërra 2.0 L 5-bak, '84; Mercedes 250 T '79; Alfa Giulietta 1.6 '84; Toyota Corolla 1.6 DX 10-'83; Fiat Panda 45 '83; BMW 315 '82; Ford Fiësta 1.1 L '83; BMW 316 nw. model '84; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; Ford Escort 13 L 5-drs '83; Citroën Visa Chrono '83; VW Golf '80; Renault 9 GTL 5-bak, 82; Opel Kadett 1.2 S '83; Opel Manta HB 1.9 N '79; BMW 1502 '76. Daf 66 '74 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop, financiering. Diverse inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

AUTO'S. U belt, wij kopen!!! Ook zondags. Met vrijwaringsbewijs!! 045-427671.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! 045-411572.

Te koop PORSCHE 911 Carrera cabrio bwj. eind '85, kl. blauw, inter. wit leer, elec. stoelen met verwarm. l. en r., electr. kap, alarm-install., turbo spoilers voor en achter, voorz. v. Belg. kent., vr.pr. ƒ 65.000,-. Inr. Mercedes mog. Tel. 045-218759.

SERVEERSTER gevraagd voor de zaterdag en zondag, ook in de avonduren. Tevens meisje of vrouw voor alle voorkomende werkzaamheden en keukenhulp gevraagd. Tel. 045-352406.

Autohandel O.K. CARS. Porsche 924 '79; VW Golf GTD '85; Volvo 340 '84; Nissan Sunny Combi '86; Nissan Sunny 1.5 '85; Siërra 1.6 '86; Siërra combi '84; Opel Corsa TR 1.2 '84; Opel Manta 2.0 GTE '83/'80; Opel Kadett 13S Sedan '86; Ascona '84; Suzuki Alto '83; Mitsubishi Colt '83; Fiësta '84; Escort '83/'85; Fiat Panda 45 S '83; Honda Civic 1.3 L '84; Honda Prelude EX '83; Mazda 323 '85; Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

Te koop gevr. alle merken AUTO'S. Bet. hoogste prijs!! 045-416239 open tot 21 uur.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Ink. verk. met gar., goede gebr. AUTOBANDEN, alle maten voorradig. Passartweg 39, Hrl. ☎ 045-222675.

Motoren
Te koop YAMAHA XV 1100 2x; Yamaha FZR 1000; Harley XLH sportster 883. Rotterdamstraat 98, Schaesbergerveld, Heerlen.

Te k. KAWASAKI Z400S; zijspan Harley-Davidson, plusm. 60 jaar oud. Telef. 04450-1318.

Te k. HONDA Shadow VT 1100 C, bwj. '86, pr. ƒ 10.750,-. 045-463828.

Caravans
Donderdag rekreatie-koopavond. Pak nu uw voordeel op = op. O.a. Porta-potty toilets nu 20% voordeel, tv-ant. 12/220 V v. ƒ 159,50 nu vor ƒ 69,50; luchtbed v. ƒ 39,95 nu v. ƒ 19,95; koelbox 40 ltr. v. ƒ 599,- nu v. ƒ 449,-; gas barbecue nu 10% voord.; dakschuifterras met raamluifels; campingmeubel; windschermen etc. etc. Tevens door eigen import zeer aantrekkelijk geprijsde luxe oerdegelijke Deense Larsen caravan voortenten, verder nagenoeg alle onderdelen, accessoires en campingbenodigheden. Voor service en kwaliteit is uw adres: DE OLDE Caravan b.v., Sittard, ind.park Nrd. Dr. Nolensln 141, tel. 046-513634.

CARAVANSTALLING te huur (auto/boot). Tel. 045-227068 / 045-222415.

ADRIA 330 SLB, wint. uitv., ijsk., kach., voort., ƒ 3.500,-. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Te koop 6 pers. KIP caravan met voortent en vele extra's. Telef. 045-323706.

Te koop CARAVAN IT 330, met nieuwe voortent en ijskast, vr.pr. ƒ 1.750,-. Telef. 045-216168.

Te koop KIP De luxe, caravan, 3.90 m, bwj. '78, vr.pr. ƒ 3.800,-. ☎ 045-318844.

(Brom)fietsen
Te koop VESPA Ciao, prijs ƒ 850,-. Tel. 045-443287 na 19.00 uur.

Watersport
MAKREELVISSEN M.S. Mijntje en Mijntje jr., dagelijks afvaart, buitenhaven Stellendam. ☎ 01879-3359.

Vakantie
Te huur voor de maand september uniek gelegen WOONARK, woonkamer/keuken, toilet/badk./slpks met vissteiger, prachtig uitzicht, dichtbij Brasermermeer/Westeindeplas/Kagerplassen plm. 15 km v.d. kust. ☎071-217866 / 01713-17313.

SCHEVENINGEN, bij particulier, het gehele jaar, 3 minuten van strand, grote familiekamer. ☎ 070-3545966.

(Huis)dieren
De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

HONDEN-, kippen en konijnenhokken v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, 6464 GA Kerkrade. Tel. 045-460252.

BOUVIERS, reuen, 12 wkn., stamboom, geënt en ontw., ƒ 650,-. 045-754525.

Te koop pittige ROTTWEILER, 15 mnd., geschikt voor bewaking. ☎ 045-415753.

Te koop dubbel PONY, kleur bruin/wit, ras: Pinto, schofhoogte +/- 1.60 m., zeer kinder lief, 6½ jaar oud, vaste pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-312354.

Baby en Kleuter
Te koop KINDERWAGEN 3 in 1, z.g.a.nw. pr. n.o.t.k. Telef. 045-274311.

Zonnebanken/Zonnehemels

EXPERT
Zonnespecialisten
zonnehemels v.a. ƒ 595,-
zonnehemel 10 lamps ƒ 995,-
breed sterk gebogen
zonnetunnel 24 lamps
van ƒ 3.495,- voor ƒ 2.895,-. Topkwaliteit!
Wolf zonnelamp 100W ƒ 1.495,-
uitsluitend topkwaliteit, gratis 3 jaar garantie tegen zeer betaalbare prijzen.
Zonnehemels, -banken, -combinaties en alle lampen.
Objectief en vakkundig advies over lampen, UV bestraling en zonnehemels.

EXPERT
Uw wasdrogerspecialist
gratis 4 jaar all risk garantie op iedere wasdroger.
AEG, Bauknecht, Bosch, Edy, Miele, Zanker, Zanussi, etc.
Wasdrogers 5 kg. vanaf ƒ 499,-
Condensdroger 5 kg. van ƒ 1.199,- nu ƒ 899,-.
EXPERT HOEVENAARS, BRUNSSUM
Kerkstraat 111 ☎ 045-252956.
EXPERT VAN UDEN, HOENSBROEK
Hoofdstraat 12 ☎ 045-212655
EXPERT RASCH LANDGRAAF/WAUBACH
Past. Scheepersstraat 22-24a ☎ 045-316748
EXPERT RASCH KERKRADE/SPEKHOLZERHEIDE
Patronaatstraat 4 ☎ 045-428444.

GOERGEN Zonnehemels, de grootste zonne-vak-speciaalzaak in de regio, gegarandeerd de laagste prijs en de beste service. Rijksweg Noord 97, Sittard, 046-583002 (oude pand Smeco t. o. ziekenhuis).

Opleidingen
ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en Chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

Mannequin Instituut IRIS. Sinds 1973 instituut voor: Hoogwaardig onderwijs - representatieve fashion modellen - gerenomeerde modeshows. Mannequin Instituut Iris start binnenkort weer de alom bekende cursussen in de regio en wel in: Heerlen-Maastricht-Sittard-Weert. Vraag de komende aanmeldingsavonden aan. Bel: 046-371732. U vindt ons ook in de gouden gids.

Kunst en Antiek
Te koop 2 antieke LAMPEN samen ƒ 600,-. Telef. 045-726366.

Bel de Vakman
Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b. g.g. 646919.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, 24 uurs-service.

LOODGIETER voor alle werkzaamheden aan huis. Vrijbl. info ☎ 045-352044.

In/om de tuin
Stevige TUINSCHERMEN op maat. Ook voor al uw overig geïmpregneerd hout: Impreg Tuinhout BV, In de Cramer 18, Hrl: 045-717733.

Wonen Totaal
In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. ☎ 045-741708.

Te k. BANKSTEL 3-1-1, 2 jaar oud, antieke finish, zwaar eiken met bruine leren kussens. 045-271923.

Huishoudelijke artikelen
Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten
koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's etc.
WITTE HAL SITTARD, HEERLEN, MAASTRICHT EN VENLO
Waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst
60% korting
Elke dag nieuwe aanvoer,
Elke dag superlage aanbiedingen
OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:
Philips kleuren TV
28 CE 6290, 70 cm flat square beeldbuis, 40 voorkeuzezenders, scart- en hoofdtelefoonaansluiting.
Geen ƒ 1.698,- of ƒ 1.498,- maar
ƒ 1.097,-
Audio Sonic Music Center
SMC 5800, tuner met FM-stereo/LM/MW, half automatische platenspeler, dubbel cassettedeck, incl. boxen.
Geen ƒ 398,- of ƒ 298,- maar
ƒ 197,-
Zanussi electr. droogautomaat
ZD 210 RE, 4/5 kg inhoud, met timer.
Geen ƒ 949,- of ƒ 799,- maar
ƒ 598,-
Bosch koel/vrieskombinatie
KGE 3112, 300 liter, automatische ontdooiing, diepvries met laden.
Geen ƒ 1.949,- of ƒ 1.699,- maar
ƒ 1.197,-
Witte hal
Sittard
Bergerweg 1-53. Industrieterrein Bergerweg. Tel. 046-518162.
Maastricht
Scharnerweg 66-70, achter Horn keukensuper. Tel. 043-633162.
Heerlen
Heerlerbaan 273, naast Horn keukensuper. Tel. 045-426842.
Venlo
Sloterbeekstraat 10. Tel. 077-522525.
Ook uw adres voor keukeninbouwapparatuur met grote kortingen

Kachels/Haarden
GAS-, houtkachels, ƒ 500,- zomerkorting. Kachelsmid, Walem 21. ☎ 04459-1638.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop gevr.
Te k. gevr. ROMNEYLOODSEN, Nissenhutten en units. Tel. 01891-15603 of 18368.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Rijles
Hoe snel wilt u uw rijbewijs? Bepaal uw eigen tempo. De flexibele opleiding van ANWB en Bovag-erkende verkeersschool Theo van BENTUM laat elke cursist zijn of haar eigen tempo bepalen. Voor het motor, auto, vrachtauto-rijbewijs. Tussen 2 wkn. en 3 mnd. kan iedereen slagen. Tev. chauffeursopl. en motorverhuur. Voor inl. Nieuwstr. 86, Hoensbroek. 045-217487, fax. 045-229370.

Muziek
YAMAHA
Keyboardspeler opgelet!!!
Het meest verkochte keyboard voor een speciale prijs. Yamaha PSR 500 inkl.: standaard, sustainpedaal, Nederl. handleiding, Yamaha adaptor, lespakket, 1 jaar garantie, alles samen voor ƒ 1.495,- (winkelwaarde ƒ 1.920,-) op=op!!! Gespreide betaling mogelijk. Alleen verkrijgbaar bij Muziekhuis Guus Arons b.v. Honigmanstraat 5-7-9 Heerlen. Tel. 045-717155 (donderdag koopavond).

BLAASINSTRUMENTEN en slagwerk, grootste keuze, nieuw en gebruikt. Saxofoons v.a. ƒ 650,-; dwarsfluiten v.a. ƒ 250,-; drumstellen v.a. ƒ 495,-. Adams Thom. 04756-1324.

PIANO'S huur met kooprecht van ƒ 50,- tot ƒ 200,- p. m. Gratis transport. Alle merken. Gebruikte piano's ƒ 450,- per jaar. Van Urk, Westersingel 42, Rotterdam. Tel. 010-4363500

PIANO'S te koop en te huur. J. Sonnemans, pianohandel, Akerstr. 82, Heerlen. Telefoon 045-713751.

Te koop KEYBOARD technic, KM 1000, diskdrive, ƒ 3.350,-. ☎ 045-444903.

(O)pa proficiat
met je 70ste verjaardag
Mam, kinderen en kleinkinderen.

SOUSAFOONS grote gebruikte instrumenten S.A., in perfecte staat. Adams Thom. 04756-1324.

Te k. gevr. prof. MUZ. STALLATIES, alle versterkers, boxen, fels enz. Tel. 045-335060.

Goedlopend ORKEST bassist(e). Telefoon 321681 b.g.g. 045-720822.

Wat VERKOPEN? teer via: 045-719966.

Te k. tractor, 60 PK compressor incl. mer en straalinrichting taalschaafbank. 1318.

GEBIT gebroken? techn. praktijk reparaties. Akerstr. Hoensbroek. 045-228211.

Te koop HORECA diepvrieskast 1.85m lux grillplaat 380 V, re (2 korf), lava grill Winterhalter afwasm (kl. defect), Franke drukreiniger groot witte tuinparasols 3m bart deegmenger 40 koffie-app. schrapmachine electr. snijder electr., Bravilor 046-752228/752104.

Met een PICCOLO Limburgs Dagblad uw oude spulletjes kwijt. Piccolo's doen wonderen... Probeer Tel. 045-719966.

OPRUIMING BIJ KULOWANY

KASTEN EN DRESSOIRS

	VAN
Interlit: 1x dressoir in hoogglans wit	6225,-
kolomkast in hooglans wit	6289,-
Schönbuch: halkast in lak zwart	3145,-
Team Design: kastwand Scalata in aubergine	10125,-
dressoir Rapiano in lak zwart	8298,-
rolladenkast in lak zwart	3600,-
Tagliabeu: tv-kast lak hoogglans zwart/erables groen	9455,-
Moller: scheidingswand Volo	3750,-
Team: triangolo combinatie in speciale kleur	5281,-
Dressoir: lak cerise (stapelbaar)	5750,-

EETKAMERTAFELS + -STOELEN

	VAN
Lasko tafel Ø 130 cm uittrekbaar in lak wit + 4x stoel k.-design	8845,-
Wittmann eetkamertafel hop essen zwart + 4x stoel Vip	10300,-
Eethoek Magic met 4x stoel Forum zw/zw	8234,-
Eethoek Bacher tafel in graniet uittrekbaar + 4x stoel chroom/zwart	10812,-
Tagliabeu bistrotafel Intarsia hoogglans zwart 90x90	3515,-
Gallotti bistrotafel glas/glas, Ø 100 cm, 72 cm hoog	2570,-
Gallotti eetkamertafel rond Ø 130 cm	6320,-
K-design eetkamertafel tafel + 4 stoelen	3795,-
Metaform: eethoek tafel + 4 stoelen in stof blauw/groen	4900,-

DIVERSEN

	VAN
Pinnilini: hoek-audiokast in erables	4705,-
barelement 60 cm hoog, rond, in erables	1840,-
La Vetrieria: vitrine rond, in hoogglans zwart	3070,-
serveerwagen glas lak zwart	2080,-
Moller: serveerwagen verstelbaar in hoogte, lak zwart	1030,-
Tagliabeu: serveerwagen Intarsia in hoogglans lak afklapbaar	3515,-
Gamma: bijzettafel zwart chroom hooglans zwart	800,-
Belgochroom piedestalles in glas/messing	630,-
Bellato: salontafel zwart vergrootbaar	1795,-
Gallina: salontafel 100x100 in graniet imperial red	1940,-
Diverse tafelbladen in glas 100x100	345,-
Bacher: salontafel zwart/glas	1990,-

Restanten verlichting - dekbedden - dekbedhoezen - kleingoed
Nu tot 70% KORTING. Levering af zaak.
Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag 09.00-18.00 uur
donderdag tot 21.00 uur
zaterdag 09.00-17.00 uur
INTERIEURARCHITEKTUUR
Kulowany
Kouvenderstraat 172
Hoensbroek - Heerlen - Tel. 045-212370

Bel 045-719966 Piccolo's voor méér en snel resultaat Bel 045-719966

Huw./Kennism.

ALLEENSTAANDE: heden gezellige dans- en contactavond met DJ Richard in Chalet Treebeek. Toegang boven 30 jaar, legitimatie verplicht. Het bestuur.

Man, 78 jaar, is eenzaamheid moe en zoekt langs deze weg 'n nette en eerlijke VROUW voor vriendsch. relatie. Br.o.nr. B-04475, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Pers.Kont./Klubs

Gastvrouw gevr.
voor Huize Lydia
☎ 046-749662

Zeer druk privéhuis zoekt met spoed 2 leuke blonde VRIENDINNEN v.a. 18 jaar, ƒ 500,- per dag gegarandeerd. Oranjestr. 30, Hoensbroek. 045-230539.

EZN Escort kan nog 2 leuke MEISJES/jongens gebruiken. Heb je interesse dan bel 045-273099.

06-lijnen

06-Gay Café Limburg
75 ct. p.m. Nu direct contact met iemand uit je eigen regio 06-320.327.55

Porno sterretjes
Lieve erotische Lolita 18 jr., voor ongeremde live sex. 06-320.330.72. Ook 's ochtens 100 cpm.

Sex-Hoteline
snel sexcontact, 50 cphm.
06-340.320.25

Bij u in de buurt zijn er ook genoeg meiden die het bed in willen!
Luister voor 50 cphm.
06-350.340.77

Privé opnames..
real sex 1 gpm
eerst 320 en dan
32272 sexy Sur. tiener 18jr
32402 rijpe Sur. vrouw
32665 rijpe hete vrouw
32604 vr. traint meisje 18jr
33121 lesb. agressie

Dat rijpe lijf
Ze is pervers & geraff.
1 gpm. 06-9886.

Griekse Sex
Lisa draait z. om 100 cpm
06-320.325.55

Grieks & Dating 100 cpm
06-320.325.06

Sexy Lolita's 100 cpm
06-320.320.08

IJzeren klemmen! 100 cpm
06-320.330.70

Lesbi Lolita's 100 cpm
06-320.320.07

Nog geen 18?
Jammer dan! TABOE HOMO Zuid Nederland.
06-340.330.42 ƒ 1,- p.m.

Homo direkt apart
Direkt apart met een hete gay bij jou in de buurt.
Bel Gay Prive Limburg
06-320.322.75 (75 cpm)

Genoeg ondeugende meisjes. Ben jij ook op zoek? (100 cpm)
*** 06-9602 ***

Vluggertje
Hete meisjes zoeken sexkontakt. Bel 06-9603 (100 cpm).

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt.
Bel 06-9661 (100c/m)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75cpm)

Leuke meiden
willen jou aan de lijn
06-320.330.77 (75cpm)

Meisjes
zoeken een ervaren vriend
06-320.330.43 (100cpm)

Rijpe vrouwen zoeken
sexkontakt
06-320.330.60 (100cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan
06-320.330.88 (75 cpm)

Hete vrouwen
die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexkontakt
06-320.330.42 (75cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil
06-320.330.91 (75 cpm)

06-320.326.66
Jonge Meiden Kontakt voor snel sexcontact (100cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cpm)

Direkt apart
met een meisje of jongen voor 'n heet sexgesprek.
06-320.330.81 (75cpm)

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
06-320.330.01 (75 cpm)

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen
06-320.330.87 (75cpm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9844 (100 cpm)

Triokontakt
Zoek je twee vrouwen?
06-320.325.04 (100 cpm)

SM kontakt
bij jou in de buurt!
06-320.325.80 (100 cpm)

Prive-kontakt
je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn, 06-9570 (100 cpm)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met telnr. (100c/m)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met telnr. (100c/m)

Direkt een meisje. Druk nul voor meer meisjes. (75 c/m)
06-320.322.05

Altijd succes! Zoek jij een leuke vriend of vriendin? Bel dan de Afspreeklijn. (75 cpm)
06-320.320.33

Nieuw: 35 plus dating. Volop rijpe vrouwen zoeken snel sexkontakt. (100 cpm)
06-9616

Gratis sexkontakt.
Meer dan 400 ondeugende hete meiden. (100cpm)
06-320.330.45

06-9880
Direkt een leuk meisje aan de telefoon, (100 cpm)

Direkt gratis Sexkontakt
Sex-kontakt
06-320*320*32 (100cpm)

Hete meisjes willen echt snel Sexkontakt. (100 cpm)
Nu met telnr.
06-320*330*66

Hete vrouwen
bij jou in de buurt willen sexkontakt. 06-9709 (100 cpm)

NU direkt een afspraakje met een leuk meisje. (100cpm)
06-320*322*33

Naakt meisje
v. 18 jr. zakt langzaam door haar knieën, ze zit bovenop hem. Is dit nu een standje.
06-340.340.21 (1 gpm.).

Direkt kletsen
met een leuk meisje!
06-320*330*90 (100 cpm)

Homo
Waar gebeurd, echt live!
06-320.327.01 (100 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters.
S.M. voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Lekker babbelen met een meisje in een box. Bel:
06-9590 75cpm

Direkt een hete meid
Sexkontakt
06-320.320.55 (75 cpm)

Slippertjes
meisjes zoeken sexkontakt!
06-320.320.36 (100 cpm)

Zoek jij wulpse meisjes?
Superkontakt
06-320.320.44 (100 cpm)

Flirtbox voor 2
Direkt apart met een leuke meid. Bel 06-9590 (75 cpm)

400 meisjes
willen direkt kontakt!
06-320.322.11 (75 cpm)

Thuiskontakt, meisjes bij jou in de regio. (75 cpm)
06-320.326.33

300 meiden
zoeken een heet avontuurtje
06-320.321.44 (100 cpm)

Nieuw! Plezier voor Twee, direkt babbelen met een meisje. (75 cpm)
06-9503.

Nieuw: direkt babbelen met de vrouw van je dromen. (100 cpm)
06-320.330.97

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden, en jonge vrouwtjes.
06-320.330.46 (75 cpm)

Gay voor twee
direkt een jongen aan de telefoon. 06-9614 (50 cpm)

Direkt apart
met een leuk meisje???
Alles kan en alles mag bij plezier voor 2. Niet wachten, bel: 06-9860 - ƒ 1,- p/m.

Homo-Direkt
apart, met een lekkere hete knul. Bel Gay voor Twee.
06-9887 - 75 cpm.

Dames,
wil je ook van je laten horen? Bel dan 010-4953079. Dan ben je te beluisteren op onze adressenlijn: 06-9688.

Zeker weten dat er ook op jou een meisje wacht! (100 cpm)
06-320.330.67

Hete meisjes in de buurt
Limburgkontakt
06-350.210.73 (100 cpm)

Direkt Apart
met diverse leuke meiden.
06-320.322.88 (75 cpm).

Blonde Natasja
Broek uit en bukken!!
06-320*324*11 (75 cpm)

Beestachtig....grof!! 1 g.p.m.
Goed.....grof
06-320.327.20.

Ze deed open voor de jonge. Onder haar badjas was ze naakt. Kom hier lekkere knul, pak ze maar 'ns lekker beet. (1 gpm.)
06-340.350.60

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2 ..... 325.10
Gaysex Limburg 325.73
Jack off privé 321.16
Darkroom 324.16
Gay Pervers 329.16
Bi-sex 323.36
Jongens-sex 325.19
Studenten 327.56
Travestie 325.09
Transsexueel 321.36
Bondage 325.18

Frans! Grieks! Russisch!
Lekker ordi! 75 cpm
06-320*320*59

Sex"o"foonbox
Live sexen met een lekkere meid! Bel v. Grieks of Frans!
1 gpm. 06-320.329.50

Sex"o"foon
De lekkerste sexcomputer.
Toets of draai maar schatjes.
1. Tieners 18 jr./rijp
2. Sexdating
3. Gaysex en Dating
4. Sexjackpot... 1 gpm
-06*96*06-

Lesbische meisjes, Petra en Ciska in hun kamertje. De deur staat op een kier, geniet maar mee. 75 cpm
06*96*08

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm.
06*96*09

Wil je onder me liggen?
Pornofoon
06-320.320.54

Zal ik je opwinden voor je naar bed gaat.
Eroslijn
06-320.321.22

Mijn buurmeisje, jong, heet en wild
Lesbi-Live
06-320.323.12

Ruilsexbox
voor hete paren die op zoek zijn naar avontuur en nieuwe uitdagingen. 06-320.326.99 100 cpm.

Haar extase
Gebukt over de tafel. Met 2 mannen. Wordt het Grieks?
06-320.329.25 100 cpm.

Het 1e nummer van Nederland
Eroti-call
100 cpm.
06-320.320.69.

Beleef jou FANTASIE. Met een meisje voor jou alleen. Live en apart. 100 cpm.
06-320.370.50

De dienaar lijdt, de meesteres geniet. Ga op je knieen. S&M 75 cpm
06-320*332*32

Live sex voor 2
direct sex contact ƒ 1,- p.m.
06-9894

Adressen
Ze vertellen wat over zichzelf, geven hun adres en telefoonnr. Wachten dat jij ze belt. (100 cpm)
06-96.74

Rijpe dame live neem ik het lekkerste op. Spaans standje. We liggen zijwaarts, jij tegen m'n rug. 75 cpm
06-320*320*38

06-320.360.22 Lesbi Tieners 75 cpm. Gluur maar. Tiener 18 alleen
06-320.331.32

Lady SM 06.320.326.86
juffrouw sexles
Zalig juf 75 cpm
06.320.332.06

Alleen overdag bellen!!!
Getrouwde vrouw zoekt jongen, 18 jr. 1 gpm.
06-320.322.27

De leerling
glazenwasser
zag mevrouw naakt door de kamer lopen. Kom binnen KNAAP, niet zo verlegen, ik zal je leren wat sex is.
06-340.300.15 - 50 cphm.

Wat bedoelt u met een
beurt geven?
vraagt het schoolmeisje van 18. En waarom moet ik m'n rokje omhoog doen?
06-340.350.75 - 50 cphm.

GRIEKSE PORNO! Kies uit 3 meiden 18jr. die gek zijn op 'n Grieks standje 75cpm
06-320*320*62

Lady Bizar! Meesteres! De kat met 9 staarten en handboeien. 75 cpm
06-320*324*68

Kontakten/Klubs

HUIZE LYDIA
VOOR DE FIJNSTE MOMENTEN VAN JE LEVEN....
U MAG KOMEN!!!
046-749662, Groenstr. 64, Geleen.

Wip 'ns binnen! Porky's Pretpark
10 LEUKE DAMES, nieuw Barabara een kanjer.
☎ 045 - 228481, zat. 12.00-19.00 u.

Club Mirabelle
* het bekendste TOP-TEAM van plm. 6 jonge meiden, die de beste service willen verlenen !!!
* BIJ ONS: NIET GOED-GELD TERUG-GARANTIE !!!
* NIET DUUR !!! Gezien wat u geboden wordt !!!
* Wij scheppen op en MAKEN HET WAAR !!!
Drempelvrees? Bel dan onze ESCORT-SERVICE !!!
Club MIRABELLE, Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade.
Bel gerust: 045-427120.
TOT VANAVOND DAN. KARIN !!!

in de groene taille van Nederland ligt de meest exclusieve club
Villa Liberta Susteren
Uitgerust met intern. meisjes o.a. Rosie, Amy, Lisette, Liesbeth, Kristien, Maike, Penny en onze eigen Monika. Ons unieke systeem: 3x relaxen voor 1 all-in prijs incl. drank, video, vrijen, knuffelen, naaktdansen etc. Privé-parking, Euro en Visa welkom. Maand., dinsd. en donderd. 12.00-02.00 uur. Woensd. en vrijd. tot 18.00 uur. Maaseikerweg 24, Susteren. Zin is escort? 04499-4346.

Doet dit voor het eerst Tanja
een wonder mooie jonge vrouw, 23 lentes, slank, wulps, met mooie CC cups, nodigt een of twee heren uit haar een bezoek te brengen en die net als haar van langdurig vrijen zonder taboes houdt. Zwarte jarretels onthullen mijn lange, sexy benen, nylon kousen, hoge lak laarzen, geen slip, geen BH, als voorspel om elkaar eerst te verkennen. Harde porno, innige tongzoenen, Franse massage, houding 69, puur natuur vrijen om daarna intiem in elkaars armen in elkaar te smelten en diverse keren van het hoogtepunt te genieten, ook beeldschone roodharige, slanke nudiste nympho aanwezig voor liefhebbers van echte lesbische show, twee jonge vrouwen die kronkelend van genot alles en dan ook alles met elkaar doen. Oranjestraat 30, Hoensbroek nabij Heerlen, parallel van stationstr. 3e straat naar beneden. Maandag t/m zondag van 12.00-02.00 uur.

Escort All-In
045-326191
14.00 t/m 4.00 uur 's Nachts.

PEGGY PRIVÉ
Escort, ma-vr. 11-22.30 u. Wo. tot 19 uur. 046-374393
Tev. meisjes gevraagd.
Yvonne DD-cup.

Buro Sittard
Tel. 046-523203

Diana Escort
☎ 045-320323 v.a. 10.00 uur.

Leuke jonge meisjes geven
ontsp. massage
045-353489
(ook door twee tegelijk)!!

ƒ 50,- all-in
Géén handmass. Frans zonder. Film & drankje gratis! Ook weekend. ☎ 045-423608.

Angelique
met haar massage, blijft uniek. Met Petra haar vriendin en nieuw Marion. 045-311135.

Buro Mieke
Disc. bem. 046-748768.

SM-club Rachel
5 meesteressen,
3 slavinnen.
Tel. 045-414338.

Bjorn, atletische man, goed behebt wil heren diepgaande prikkelende erotische
Massage
geven, ook SM, escort mogelijk. Tel. 045-230539.

(H)eerlijk relaxen
Nu met diverse nwe meisjes! Ook Grieks, soft SM en Frans zonder mogelijk. Huize Elle, al jaren nr. 1. Kapoenstraat 29. Van ma. t/m vrij. van 12 tot 24 uur Tel. 043-218884.

"Attentie": nummer gewijzigd!
Lady "S"
Duitse meesteres met haar 18-jarige onderdanige ISABELLE. 043-638365.

Nieuw escort
met nwe. meisjes, 12.00-03.00 uur, all-in service, discreet, snel. 045-413887

Club Brasil
Iedere dag v.a. 21.00 uur STRIPTEASE en donderdag v.a. 22.30 groot spektakel LIVE SHOW. v. Hasseltkade 40 (bij Markt), Maastricht. Tel. 043-251040.

Julia
en haar stoeipoesen, ook SM en adressen. Telefoon 045-225333

Brigitte
Met vriendinnen (Grieks) 12.00-23.00 u. ☎ 045-254598.

Candy Privé
intieme sfeer, charm. meisjes. ☎ 045-212616 · 211391.

Wild Boys
Escort. Tel. 045-229156.

(Delight) Escort
Tel. 045- 22 91 56

Sexy
vrouw ontvangt thuis
☎ 043-473309

Escort Service
MONIQUE. 045-275262
Leuk meisje gevraagd.

Monique jarig???
Striptease buro
Telef. 045-257052

E.Z.N. Escort!
☎ 045-273099

U RIJDT DEZE ZOMER NOG SPORTIEF OP DE WEG MET EEN

JB Special

U bent maar wat trots op zo'n **JB-Special**. Deze A1 occasions (alle merken) zijn zeer sportief of luxueus aangekleed. **Bijvoorbeeld met aluminium velgen, of een spoiler, of striping, of een CD-speler, of met een extra verlagings-set, of** ... en zo is elke JB-Special een sportieve verschijning op de weg.

A-1

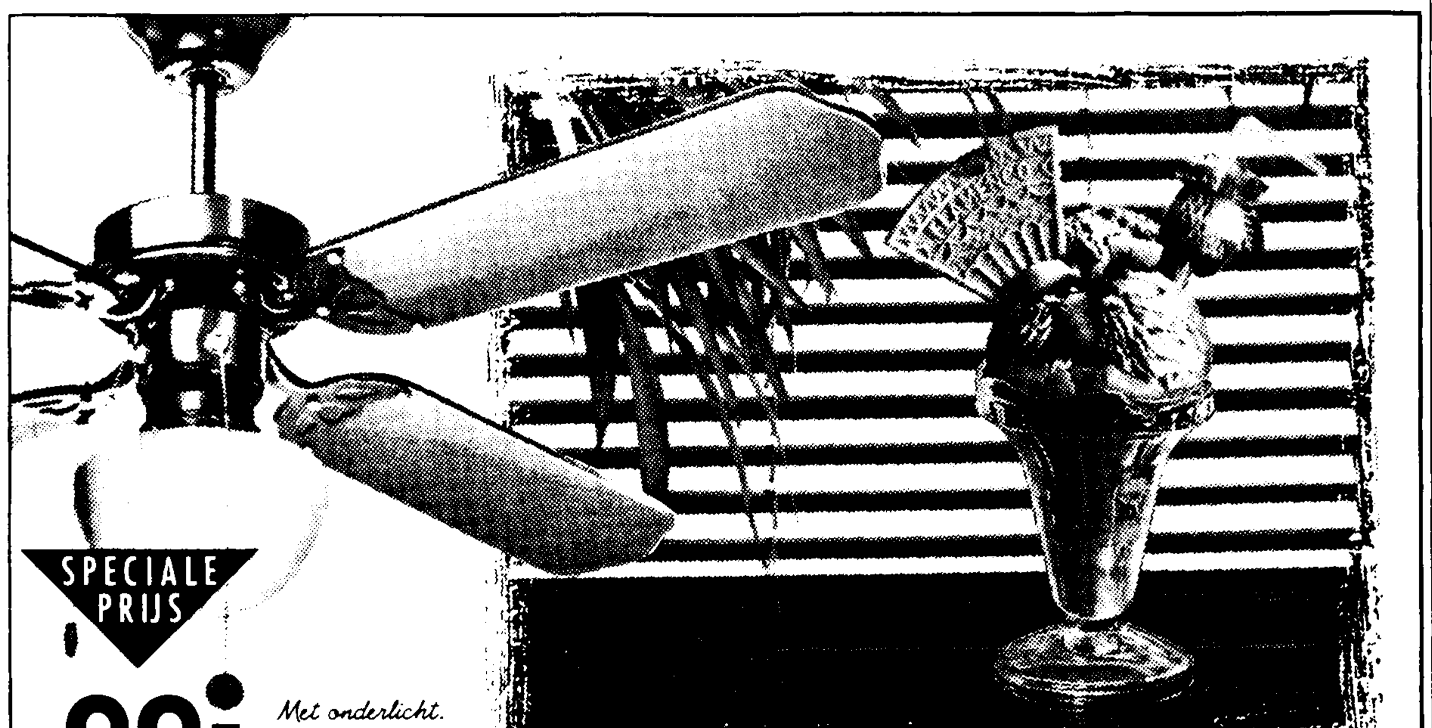
En zo is er van elk merk en voor elke beurs wel een sportieve JB-Special.

- Alle auto's ANWB gekeurd
- Keuze uit meer dan 250 auto's

REDEN GENOEG OM SNEL BIJ JOS BOGMAN LANGS TE KOMEN.

Jos Bogman Ford

Beek,	Weth. Sangersstr. 7,	Tel. 046-375353,	Fax 046-377547
Kerkrade,	Hamstraat 70,	Tel. 045-423030,	Fax 045-416868
Maastricht,	Korvetweg 20-22,	Tel. 043-633422,	Fax 043-633321

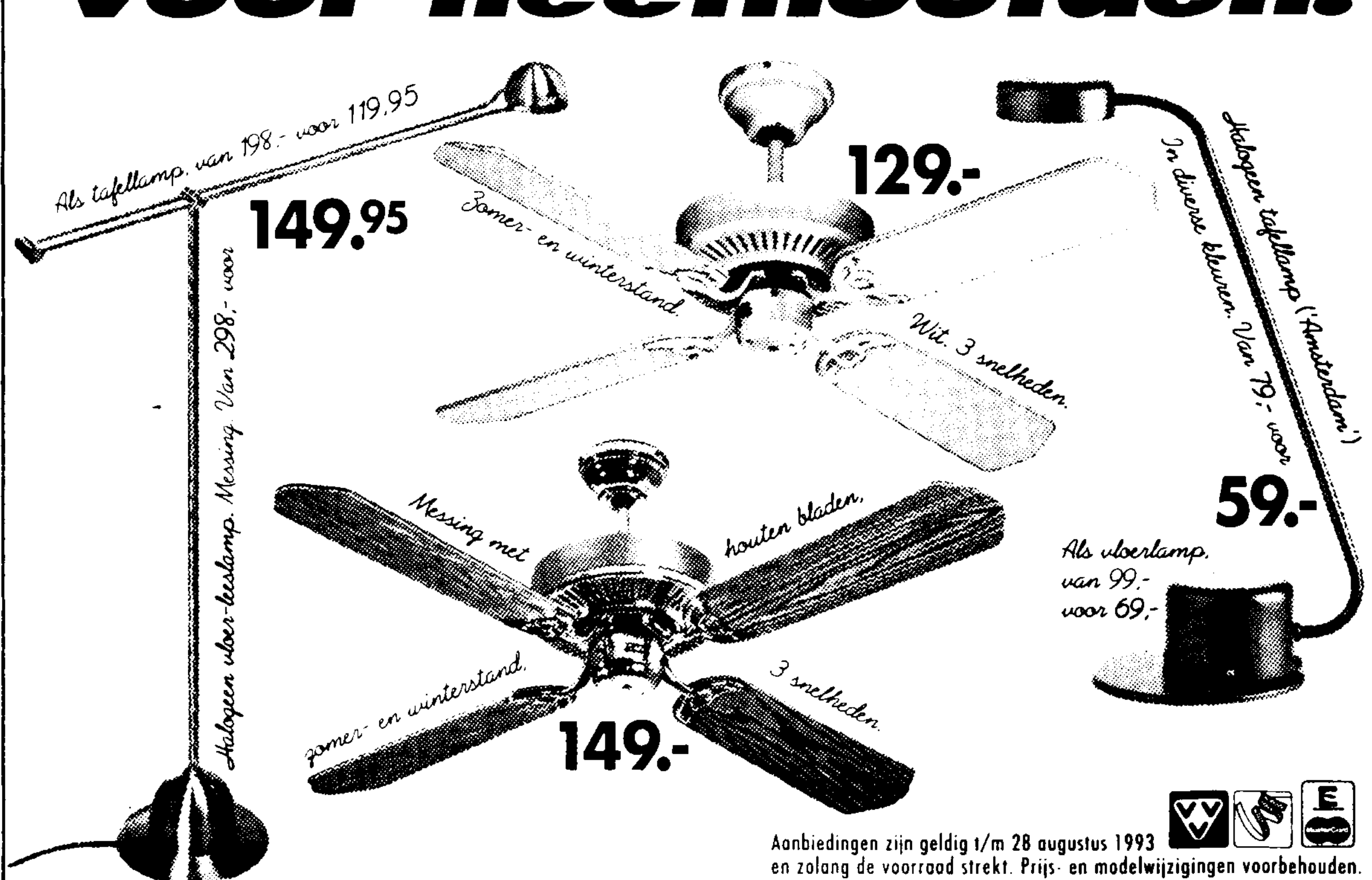

SPECIALE PRIJS

99.-

Met onderlicht. In wit en zwart. 3 snelheden.

Goed nieuws voor heethoofden.

Aanbiedingen zijn geldig t/m 28 augustus 1993 en zolang de voorraad strekt. Prijs- en modelwijzigingen voorbehouden.

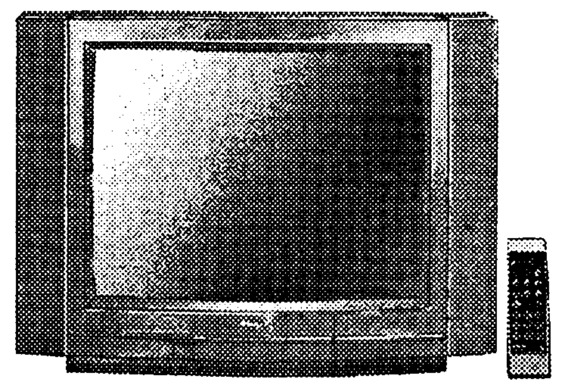
Heerlen *Promenade 46.* - **Kerkrade** *Theaterpassage 4-6.*
Maastricht *Grote Staat 63.* - *Wijckerbrugstr. 19.*
Roermond *Graaf Gerardstraat 35.* - **Sittard** *Limbrichterstraat 31.*
Weert *Nieuwe Markt 20b.*

lampenier
EEN WINKEL VOL HELDERE IDEEEN

De it's koopjesweken zijn begonnen

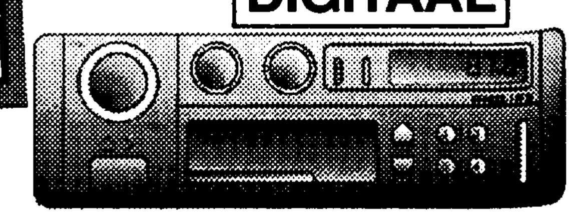
PROFITEER NU! BETAAL LATER*
U HEEFT TOT OKTOBER DE TIJD!! VANAF 400.-

KOOPJES WEKEN

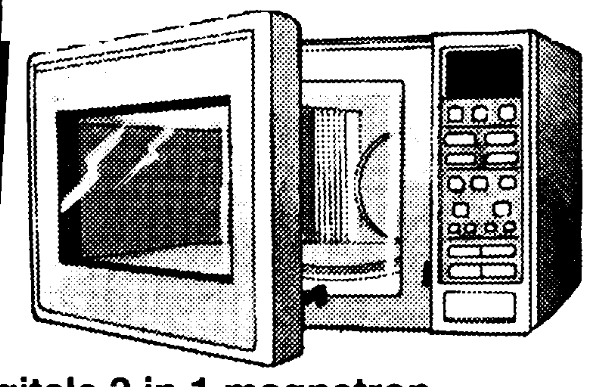

Philips 63 cm grootbeeld kleurentelevisie
● 63 cm grootbeeld ● flat square beeldbuis ● stereo teletekst en on screen display ● 60 voorkeuzezenders ● met easy logic afst. bed.
van ~~1799.-~~ voor **1399.70**

DIGITAAL

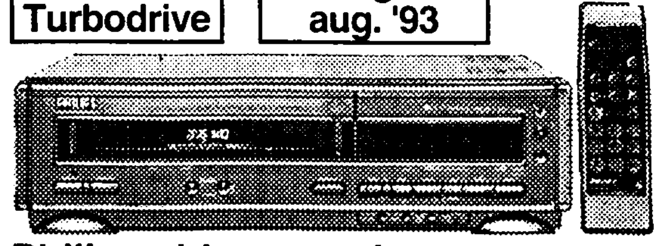

Philips autoradio cassetterecorder DC 546
● digitale tuner ● 18 Watt eindversterker ● stereo ● 12 voorkeuzezenders
van ~~298.-~~ voor **198.-**

Digitale 3 in 1 magnetron
● prog. koken ● 29 liter ● 800 Watt
van ~~799.-~~ voor **599.-**

Turbodrive | Goed getest aug. '93

Philips videorecorder VR 231
● high quality VHS videorecorder ● 2 koppen ● automatisch zoeken en opslaan zender aanbod ● inclusief scart kabel ● "easy timer" afst. bed. ● met afst. bed. te programmeren
van ~~899.-~~ voor **649.70**

MIELE MILIEUVRIENDELIJKE KOELER, CFK/HFK VRIJ!

nu met weerstation voor 1.-

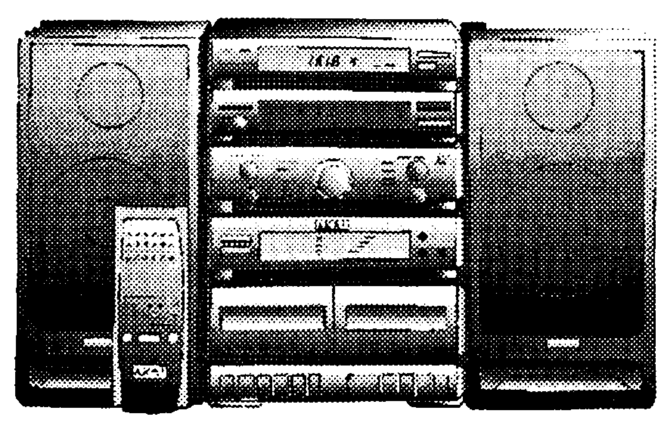
Kado bij iedere Miele koelkast/ diepvriezer een hightech weerstation** voor 1.-

NIET MEER BELASTEND VOOR HET MILIEU
● inhoud 143 liter
● energieverbruik 0,32 kWh per 24 uur
● 2 in hoogte verstelbare draagplateaus
● ontdooi-automaat
van ~~1149.-~~ voor **899.60**
** zolang de voorraad strekt.

Bauknecht wasautomaat
● 1000/600 toeren ● 14 basis wasprogramma's ● RVS trommel ● variable temp. ● type WA 541
van ~~1599.-~~ voor **1299.70**

Bauknecht als beste getest

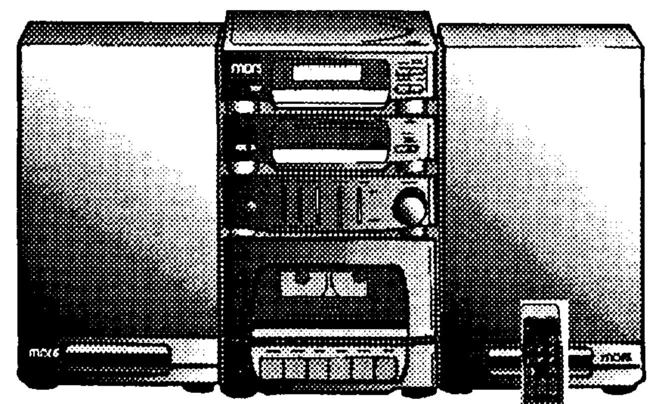
Akai mini hifiset MX 90
● CD-speler ● 19 voorkeuzezenders ● dubbel cassette deck ● 2 x 25 Watt ● incl. afst.bed. en boxen
van ~~999.-~~ voor **699.-**

NU HOGE INRUILPRIJS VOOR UW OUDE KOELKAST

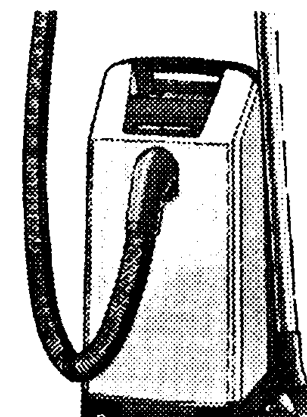
Goed getest

Nordland diepvrieskast TV 125
● energie-zuinig ● invriescapaciteit 12 kg per 24 uur ● 4 opbergladen ● 125 liter
van ~~729.-~~ voor **499.-**

Microset met CD
● incl. CD-speler ● incl. boxen
van ~~499.-~~ voor **299.-**

Miele stofzuiger
● 1200 Watt ● mechanisch regelbaar ● oprolsnoer ● metalen buizen ● opbergvak voor accessoires ● 227
van ~~449.-~~ voor **349.60**

centrum voor audio, video en electro
it's in Heerlen, Geleenstraat 21.
Naast het stadskantoor

*Informeer naar de voorwaarden in de winkel. Aanbiedingen gelden zolang de voorraad strekt.

it's, de beste keus

Afwijkingen in afbeeldingen, alsmede kennelijke druk- of zetfouten voorbehouden.

9308011

SCHLECKER

Nog meer voordeel met SCHLECKER WAARDEBONNEN
Uw totale voordeel is fl **44,00**
Waardebonnen zijn in onze filialen verkrijgbaar.

Hegron haargel div. soorten, 1000 ml ~~3,69~~ **2.69**

Tempo babyhulpjes refill 50 / 1 + 20% gratis ~~2,79~~ **2.29**

Advertentie geldig vanaf 11.8.93 t/m 17.8.93 zolang de voorraad strekt Prijswijzigingen voorbehouden

AGFA XRG 100 135-36 DUO **10.99**

zelfklevend **fotoalbum** div soorten **2.99**

Diaprints mat 9 x 13 ~~0,79~~ **-.49**

Kleurenfoto's van negatief mat / glanzend 10 x 15 **-.39**

Diafilmontwikkeling ~~3,99~~ **2.99**
blijvend goedkoop!!

SCHLECKER waardebon
Silan 3x geconcentreerd div. soorten 500 ml normaal 2,89
Tegen inlevering van de bon
KORTING 1,00 NU **1.89**

Pampers Phases boy of girl maxi of maxi plus voordeelverpakking **39.99**

Edet ultra **keukenrol** 2 / 1 ~~2,49~~ **1.99**

Bonzo voordeelvriend of vleesdinner 1000 gr ~~2,59~~ **1.99**

Beek, Markt 67. Brunssum, Kerkstraat 260. Budel, Nieuwstraat 26. Grubbenvorst, Kloosterstraat 21. Helden-Panningen, Markt 2D. Heythuysen, Dorpstraat 41. Hoensbroek, Kouvenderstraat 17. Kerkrade, Akerstraat 46, Zonstraat 85. Maastricht, De Kast Schaloenstraat 5. Nieuwenhagen Gem. Landgraaf, Hoogstraat 105. Reuver, Rijksweg 20. Roermond, Hamstraat 52. Schinveld, Beekstraat 29. Sevenum, Steinhagenstraat 15. A. Simpelveld, Kloosterstraat 21. en meerdere filialen in geheel Nederland

Hoe krijgt een fabrikant méér detaillisten in de krant met minder moeite?

Bel Cebuco 020-6242316 en informeer naar het effect van Co-adverteren

Co-adverteren
Verhoog de werking van uw reclamegulden

WINNENDE STAATSLOTEN AUGUSTUS '93

...e Staatsloterij, winnende Staatsloten augustus 1993.

Einduitslag van de drie trekkingen

De prijzen zijn al bij elkaar opgeteld. Wanneer op een lot meer dan één prijs is gevallen, staat achter het nummer dat de hoogste prijs gewonnen heeft, het totale bedrag vermeld.

...otnummers ...ndigend op:	Eindcijfer(s) of lotnummer(s):	Totaal prijzenbedrag:
	1	20
	911	120
	1311	1.020
	3621	1.020
	951	120
...a prijs serie AR	004391	250.020
...stprijs andere series	004391	2.520
	013291	50.020
	802	100
	12	50
	62	50
	3	15
	011123	2.015
	373	115
...a prijs serie AG	036293	500.015
...stprijs andere series	036293	5.015
	4	25
	042404	2.025
	14	75
	9944	1.025
	54	75
	5	10
	915	260
	345	260
	032155	100.010
	595	110
	995	510
	6928	1.000
	025066	20.000
	86	50
	07	50
	237	250
	357	100
	777	100
	065497	25.000
	017128	5.000
	648	100
	68	50
	043468	25.050
	49	50
	79	50

...innende eindcijfers

Zetfouten voorbehouden.

...gewonnen prijzen kunnen vanaf ...dag 13 augustus worden geïnd.

Loten verkrijgbaar bij de bekende verkooppunten van de Staatsloterij en het postkantoor. Bel voor de verkoopadressen 06-300495 (50 ct. per minuut).

Meer kans, meer geld, in de Staatsloterij.

Meer kans, meer geld, in de Staatsloterij.

VERKOOPADRESSEN STAATSLOTEN

Brunssum — **Sigarenspeciaalzaak Cor Hermans**
Rumpeherstraat 5, tel. 045-252624
Lotto-spoorwegen-strippenkaarten-lectuur en wenskaarten

Eygelshoven — **Sigarenmagazijn Eygelshoven**
Veldhofstraat 71, tel. 045-351499
's maandags gesloten. Lotto/toto en strippenkaarten

Heerlen — **Tabakspeciaalzaak Bijsmans**
Saroleastraat 29, tel. 045-714164
Tevens alle topmerksigaren en excl. tabakspijpen

Heksenberg — **Wim's Winkel**
Mgr. Hanssenstraat 9, tel. 045-232041
Ook tijdschriften, wenskaarten en tabak

Hoensbroek — **Coiffures Jo Smeets voor hem en haar**
Plus-XII-plein 8, tel. 045-212445
Annex kado- en bijouxshop

Hoensbroek — **Tabakspeciaalzaak Peeters**
Hoofdstraat 26, tel. 045-211445
Ook tijdschriften, lotto/toto en strippenkaarten

Kerkrade — **De Mijnlamp, Jan Spitz**
Akerstraat 48, tel. 045-417175
Boek- en kantoorhandel, tijdschriften

Kerkrade — **Tabakzaak J.F. Fuchs**
Bleijerheidestraat 122, tel. 045-452001
Tevens verkoop van kantoorartikelen, lotto en toto

Landgraaf — **Fa. Gulpers**
Markt 5, tel. 045-315751
Ook voor lotto/toto, tabak, lektuur en wenskaarten

GEEN MOOIER LOT DAN 'N STAATSLOT

Inlichtingen over adverteren in deze advertentie
045-739380

Limburgs Dagblad **piccolo's** 045-719966

OPRUIMING BIJ KULOWANY

ZITMEUBELEN

	VAN	VOOR
Wittmann:		
Atlantis chaise longe in stof velours gedessineerd + fauteuil Hochlehner in leder nappa blauw	15110,-	[illegible]
set Aura 2x leder groen, 2x stof groen in combinatie met tafel kabinet met blad in marmer	15305,-	10715,-
Conte 2-zits + fauteuil in stof	9370,-	2995,-
Cassitta 2-zits + 2x fauteuil hep in stof	9955,-	[illegible]
fauteuil Salem + hocker in leder vachette zwart	7790,-	[illegible]
Hochbank in leder vachette grenadil (groen/bruin) 2-zits	7025,-	[illegible]
Palais Stockler 3-zits + fauteuil in leder brush grafit	19558,-	[illegible]
La Maison 2-zits in gedessineerde stof	4416,-	[illegible]
Swiss:		
Kingston hoekbankstel met hoofdsteunen in leder diamond malva (paars)	24835,-	16900,-
Cosmos 2x 2-zits in leder diamond saphir	20720,-	15540,-
Campos 3-2 + fauteuil in leder smart pop	17905,-	[illegible]
Combo 2½+2-zits in leder diamond malva paars	25425,-	[illegible]
Flint 3-zits + 2x fauteuil in leder smart lilac	20280,-	12500,-
Tampa 3-2-zits in leder diamond lava	22775,-	14300,-
Clipper 3-zits in leder fauteuil in comb. stof/leder lava	17080,-	12795,-
Arta Nova:		
zitgroep Eratos in alcantara rood 3-2 fauteuil	16801,-	12400,-
fondbank Medea in stof	9117,-	[illegible]
Jack:		
fauteuil 14501 plexi in leder [illegible]	6125,-	[illegible]
Slumberland:		
1x 3-zits in stof groen	5825,-	3075,-
1x 3-zits in stof blauw/blauw-paars	6100,-	[illegible]
Holland:		
1x 3-zits bank in stof katoen-velours gedessineerd	5240,-	[illegible]
Avanta:		
fauteuil zwart verstelbaar	2500,-	[illegible]
Opus:		
fauteuil Dome in stof zalm	2150,-	[illegible]
fauteuil Tronton in stof violet, 2x p.st.	1615,-	1290,-
fauteuil Cella in stof zalm, 2x	2140,-	[illegible]
Gelderland:		
zitgroep in tinta groen boekopstelling	8750,-	[illegible]
Ambiente:		
2x 2-zits in leder zwart	21700,-	[illegible]
Luthy:		
3+2-zits in leder blauw	30115,-	[illegible]
Interprofil:		
fauteuil Amadeo relaxfauteuil met poncho	5135,-	[illegible]
2-zits Birdie in stof grijs/rood	5920,-	[illegible]
F.S.M.:		
fauteuil Julia in leder nubuk blauw p.st.	4450,-	[illegible]

Restanten-verlichting, dekbedden, dekbedhoezen, kleingoed etc. nu tot **70% korting.** Levering af zaak.

Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag 09.00-18.00 uur
donderdag tot 21.00 uur
zaterdag 09.00-17.00 uur

INTERIEURARCHITEKTUUR
Kulowany
Kouvenderstraat 172
Hoensbroek - Heerlen - Tel. 045-212370

WENEN 8 dagen 11 t/m 18 sept. all-in prijs 885,-

Inclusief: EXCURSIES, VERZEKERINGEN, HALFPENSION, AFSCHEIDSDINER

SCHIET JE PA EVEN 'N HONDERDJE VOOR.

GEZOCHT DAGBLADBEZORGERS M/V

...ONDER NIEUWE HELDEN IS DE KRANT NERGENS.

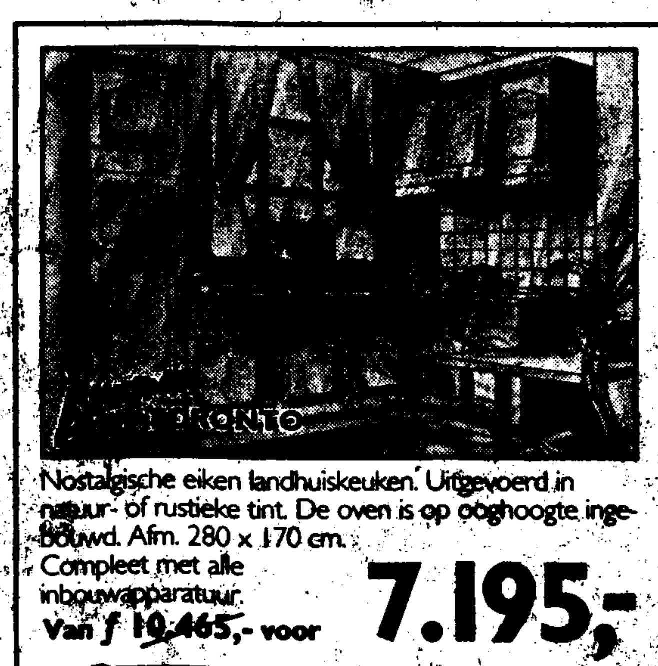
TOT Fl. 1.500,- APPARATUUR EN/OF ACCESSOIRES GRATIS

Tijdens de Brugman Zomeractie profiteert u niet alleen van zeer speciale aanbiedingen, maar doet u ook mee aan onze cheque-actie. Iedere bezoeker aan de showroom trekt een waardecheque, welke bij aankoop van een keuken recht geeft op gratis apparatuur en/of accessoires. Bezoek nú onze showroom en profiteer van dit spectaculaire Zomervoordeel.

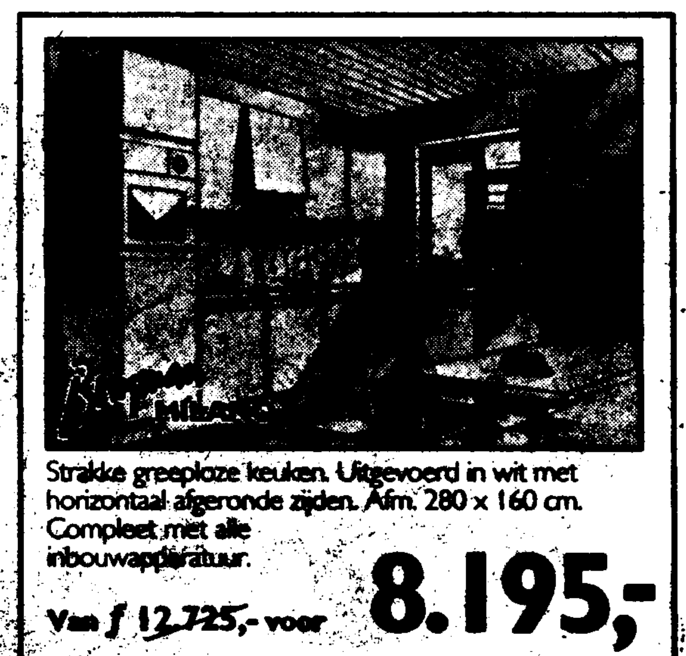
SUPER AANBIEDING

Huiselijke keuken. Uitgevoerd met kunststof essen structuur en rondom witte kunststof lijsten. Afm. 270 cm. Ook leverbaar in wit met grijze bies. Compleet met alle inbouwapparatuur.
Van f 7.145,- voor **4.695,-**

Nostalgische eiken landhuiskeuken. Uitgevoerd in natuur- of rustieke tint. De oven is op ooghoogte ingebouwd. Afm. 280 x 170 cm. Compleet met alle inbouwapparatuur.
Van f 10.465,- voor **7.195,-**

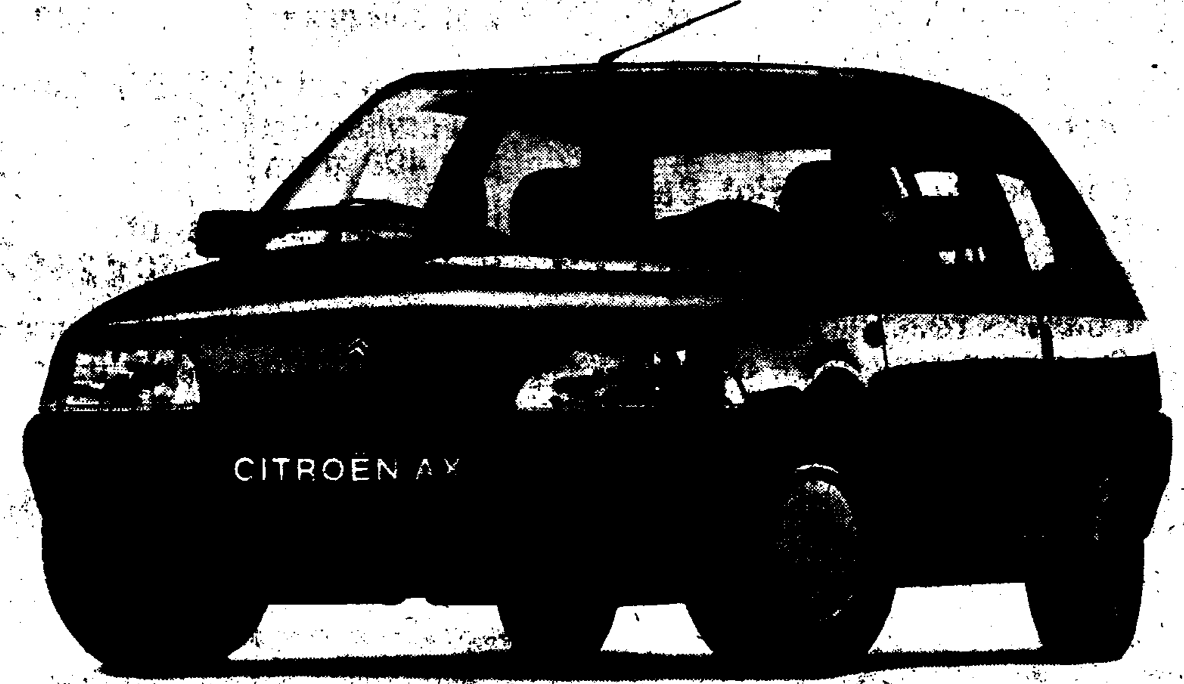
Strakke greeploze keuken. Uitgevoerd in wit met horizontaal afgeronde zijden. Afm. 280 x 160 cm. Compleet met alle inbouwapparatuur.
Van f 12.725,- voor **8.195,-**

Dit aanbod is geldig van 12 juli t/m 29 augustus 1993. Desgewenst kunt u de helft van de waarde van uw cheque als extra korting op uw keukenaankoop ontvangen. Opruimingskeukens zijn van deze actie uitgesloten.

ALLE KEUKENS UIT DEZE ADVERTENTIE ZIJN UITERST COMPLEET MET.

Brugman Keukens

Het verschil zit 'm ècht niet alléén in de prijs!

Citroën komt met twee heel bijzondere tips over rekeningrijden: de Citroën AX Escapade en de ZX Furore. Tussen 20 juli en 20 augustus a.s. is het extra interessant om tot aanschaf van deze modellen over te gaan.

In die periode bieden wij u namelijk een extra aanlokkelijke financiering: u krijgt uitstel van betaling tot 1 juni 1994. Daarmee bezuinigt u zo'n f 1.400,- (AX) of f 2.000,- (ZX) op de aanschafprijs van uw auto.

TWEE NUTTIGE TIPS OVER REKENINGRIJDEN.

Model	Cons. prijs*	Uitstel van betaling tot	Voordeel***	Max. te** financieren bedrag
AX Escapade	f 18.995,-	1 juni 1994	f 1.399,-	f 10.000,-
ZX Furore	v.a. f 27.450,-	1 juni 1994	f 1.999,-	f 15.000,-

Maar op comfort wordt niet bezuinigd. Zo is de Citroën AX Escapade o.a. uitgerust met van binnenuit verstelbare buitenspiegels en een hoorbaar signaal als de lichten nog branden bij het uitstappen. De Citroën ZX Furore is bijzonder sportief. Met extra o.a. brede banden, speciale wieldoppen en 3-spakig sportstuur kunt u heel sportief furore maken.

Maar als u echt wilt weten hoe bijzonder compleet deze beide Citroëns zijn, moet u naar de showroom komen. Dan zult u meteen ervaren dat deze vorm van rekeningrijden naast bijzonder aantrekkelijk, ook bijzonder Citroën is.

CITROËN

CITROËN AX ESCAPADE EN ZX FURORE. GRATIS FINANCIERING TOT 1 JUNI 1994. BIJZONDER CITROËN.

GULPEN, Van Roosmalen, Rijksweg 113, tel. 04450-1450. HEERLEN, Sondagh, De Koumen 36, tel. 045-223300. KERKRADE, Van Leeuwen, Strijthagenweg 129, tel. 045-453355. MAASTRICHT, Van Roosmalen, Wilhelminasingel 58-62, tel. 043-215154. SITTARD, Nizet, Industriestraat 14, tel. 046-511051.

Kom op luitjes naar Toko Heijn.

Conimex Ketjap Asin (2.59) of Manis (2.39), flesje 0.25 l **1.99**

Conimex Kroepoek, Hot, Cassave (~~1.69~~) of naturel (~~1.59~~), zak 60 gram ③④⑤ **1.29**

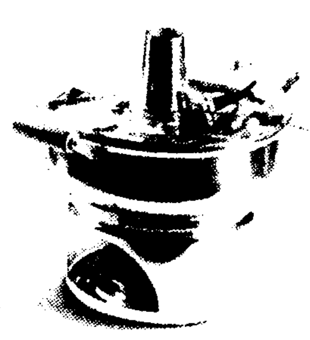
Conimex roerbaksauzen, Thaise, Szechuan, Singapore of Shanghai, pot 375 g ③④⑤ ~~3.39~~ **2.99**

AH Satésaus, Hot of naturel, pot 350 gram ~~3.19~~ **2.49**

AH Snelkookrijst (~~1.85~~) of snelkook-zilvervliesrijst (~~2.19~~), pak 400 gram **1.69**

Lassie wilde/witte- of Basmati rijst, pak 250 g ③④⑤ ~~2.99~~ **2.49**

Spaar nu met AH en Conimex voor een Chinese fondueset (zie de folder in de winkel).*

Nog meer ideetjes voor 'n Oosterse maaltijd.

AH Mie, pak 500 gram ②③④⑤ ~~1.85~~ **1.39**

Uit de diepvries: Trinh's Vietnamese loempia's, met varkensvlees of kip, pak à 4 stuks ②③④⑤ ~~2.99~~ **2.29**

Javaanse kiprolletjes, verpakt, 100 gram ②③④⑤ ~~1.89~~ **1.69**

AH Kipsatévlees 1.99 of Babisaté-pakket, verpakt, 100 gram ②③④⑤ **1.79**

Magere runderlappen, verpakt, kilo ~~20.50~~ **16.99** 500 gram ②③④⑤ ~~10.75~~ **8.99**

Rundervinken, kilo ~~17.90~~ **15.90** 100 gram ②③④⑤ ~~1.89~~ **1.69**

Franse Charentais of Spaanse Honingmeloen, per stuk **1.99**

AH Super Arkula aardappelen, gewassen en extra groot gesorteerd, zak 5 kilo **2.98** zak 2½ **1.49**

Sperziebonen, 500 gram **99**

Allinson volkorenbrood, heel ③④⑤ ~~2.59~~ **2.29**

AH Wit- of bruinbrood, verpakt, heel ~~2.15~~ **1.89**

Frans stokbrood, wit, per stuk ③④⑤ ~~2.09~~ **1.89**

AH Goudse licht belegen kaas 48+, vers van 't mes ③④⑤ of vacuüm verpakt ①②③④⑤ kilo **Nú 10.90**

AH Fromage Frais, bakje 150 gram ~~2.98~~ **1.49**

Eru Goudlijntje 20+, 2 kuipjes naturel + 1 kuipje fijne kruiden, à 100 gram ~~3.87~~ **2.99**

Uit de bedieningsafdeling: Slagersachterham, 100 gram ②③④⑤ ~~2.99~~ **2.39**

AH Goudsalami, verpakt, per 100 gram ~~2.59~~ **2.09**

Chambourcy rijstdessert, beker 500 ml ④⑤ ~~2.75~~ **1.99**

Yofresh Yogospread, diverse smaken, pot 300 gram ④⑤ ~~2.59~~ **2.19**

Mona toetje met room, chocolade of vanille, bekertje 200 ml ~~99~~ **79**

Kanis & Gunnink koffie, snelfiltermaling, pak 500 gram ④⑤ ~~4.29~~ **3.79**

Tastou room, bus 250 gram ②③④⑤ ~~2.99~~ **2.49**

Bounty, puur ③④⑤ of melkchocolade ①②③④⑤, pak 6 stuks ~~2.29~~ **1.89**
Spaar nu voor Summer Soul, Classics CD (zie verpakking).*

John West tonijn, in olie ③④⑤ of naturel ①②③④⑤, blikje 185 gram ~~1.99~~ **1.49**

Niersteiner Spiegelberg Spätlese, 'n witte kwaliteitswijn uit Rheinhessen, fles 0.75 liter ②③④⑤ ~~7.45~~ **5.95**

Arcener Pils, flesje 0.3 liter ~~81~~ **75** krat 24 flessen à 0.3 liter ③④⑤ ~~19.45~~ **17.95**

Zalmmoten, verpakt, per 100 gram ⑤ ~~3.29~~ **2.99**

Huistraiteur: AH Moussaka, pak 1 kilo ③④⑤ ~~8.95~~ **7.95**

Roosvicee puur sap, appel, pak 0.75 liter ③④⑤ ~~1.99~~ **1.69**

Omo Micro Plus ①②③④⑤ **of -Color Plus** ③④⑤, pak 2 kilo ~~15.86~~ **15.29**
Bij aankoop van één pak gratis AH vanille choco ijs, doos 12 stuks. (zie de verpakking)*

Fa deodorantroller- of spray, diverse geuren, **2** flacons à 250 ml ~~7.70~~ **5.75**

Fa douche, diverse geuren, **2** flacons à 250 ml ②③④⑤ ~~8.58~~ **6.39**

Uit onze bloemenafdeling: Oleander, per stuk ⑤ **5.95***

AH Servicelijn: bel gratis 06-0305.
De artikelen in deze advertentie kunt u in alle AH winkels kopen, behalve de artikelen waar kleine cijfertjes bij staan. Die artikelen kunt u alleen kopen in AH winkels waar een van die cijfertjes op de deur staat. Reclameprijzen gelden t/m zaterdag 14 augustus a.s. *Zolang de voorraad strekt. **Verkrijgbaar in de meeste AH bedieningsslagerijen.

32 11 93

's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten.

H5-THEATERS - GELEENSTRAAT 9 - HEERLEN - TEL. 045 - 713030

VAN DONDERDAG 12 T/M WOENSDAG 18 AUG. 1993 *deze films in* 5

5 THEATERS IN 1

5 Zalen met een voor 'elk wat wils' programma. Dat is H5, de meest komplete bioscoop van 't Zuiden.

Als enige bioscoop in Limburg presenteert H5-theaters in de geheel vernieuwde rode zaal de winnaar van de Gouden Palm 1993 te Cannes, volgens insiders **de mooiste film van het jaar:**

THE PIANO
dagelijks om 14.15, 17.45 en 20.30 uur
☛ zaterdag **extra voorstelling** om 23.00 uur

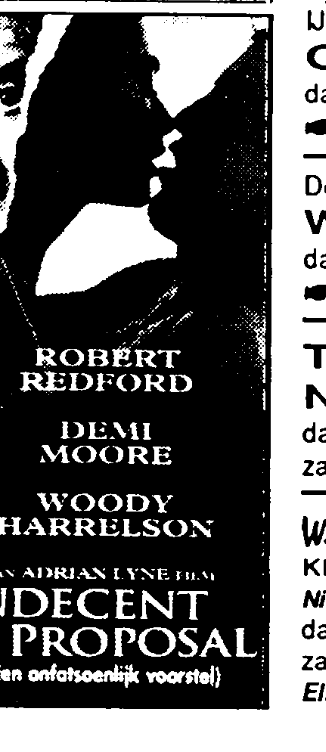
Arnold Schwarzenegger schittert in
LAST ACTION HERO
dagelijks om 14.30, 18.00 en 20.30 uur
☛ zaterdag **extra voorstelling** om 23.15 uur

Zou jij 't doen voor $ 1 miljoen?
INDECENT PROPOSAL
Robert Redford, Demi Moore en Woody Harrelson
dagelijks om 18.30 en 21.00 uur
☛ zaterdag **extra voorstelling** om 23.30 uur

Sylvester Stallone is terug! En hoe... IJzingwekkend en weergaloos in
CLIFFHANGER
dagelijks om 14.00, 18.30 en 21.00 uur
☛ zaterdag **extra voorstelling** om 23.30 uur

De erotische thriller van de maand:
WHISPERS IN THE DARK
dagelijks om 18.30 en 21.00 uur
☛ zaterdag **extra voorstelling** om 23.30 uur

TEENAGE MUTANT NINJA TURTLES III
dagelijks om 14.00 uur
zaterdag en zondag óók om 16.30 uur

Walt Disney's KLASSIEKER **Bambi**
Nieuwe stemmen, nieuwe zang en in Dolby stereo
dagelijks om 14.00 uur
zaterdag en zondag óók om 16.15 uur
Elke bezoek(st)er ontvangt een gratis kleurplaat

TELEFONISCH RESERVEREN: 045 - 71 30 30
RESERVERINGS- EN KASSATIJDEN: dagelijks van 13.30 - 16.00 uur en van 18.15 tot 21.45 uur za. en zo. van 13.30 tot 21.45 uur
BIOSCOOPBONNEN VAN ƒ 10,-, ƒ 15,- EN ƒ 25,- ZIJN TE KOOP AAN DE KASSA

Lanteern

Royal **RIVOLI** **MAXIM**

PROGRAMMA VAN 12 T/M 18 AUGUSTUS

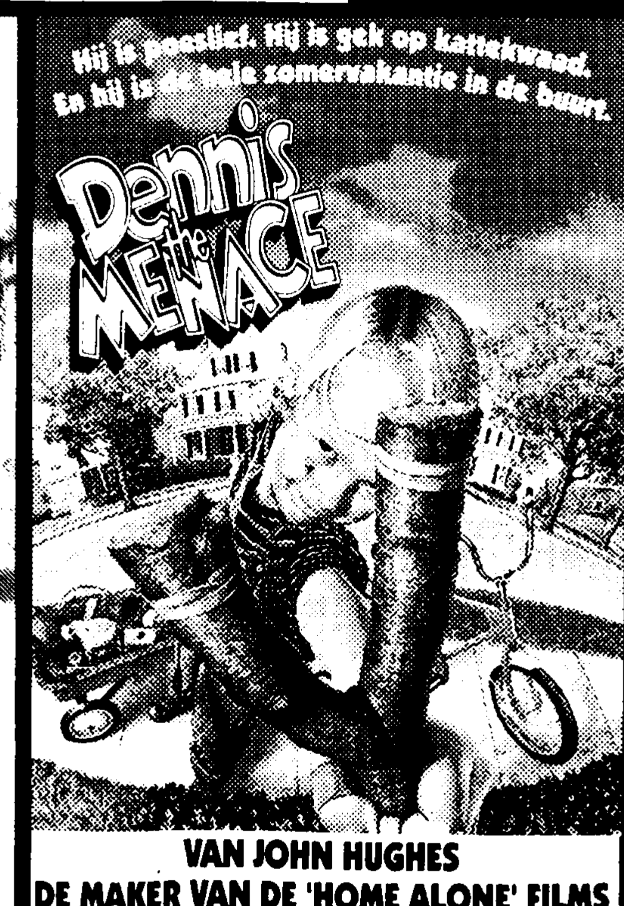
RESERVEER TIJDIG UW PLAATSEN

Vóórpremière
zaterdagnacht aanvang 24.oo uur

dagelijks om 15.00 - 17.00 - 19.00 en 21.30 uur

VAN JOHN HUGHES
DE MAKER VAN DE 'HOME ALONE' FILMS

Stennis met Dennis
dagelijks om 14.30 - 16.30 - 18.45 en 21.00 uur

Het meesterwerk van Walt Disney

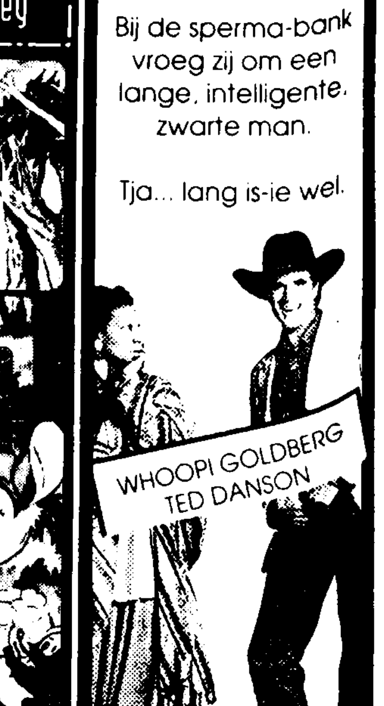

dagelijks om 14.00 - 15.45 - 17.30 uur

MADE IN AMERICA

Bij de sperma-bank vroeg zij om een lange, intelligente, zwarte man.

Tja... lang is-ie wel.

dagelijks om 19.00 en 21.00 uur

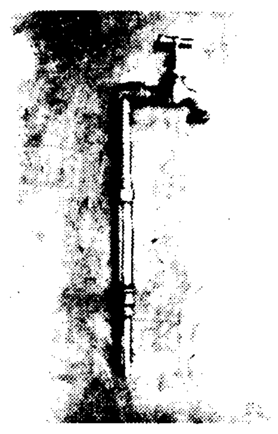
CENTRALE KASSA 045-714200

De middagprijzen zijn verlaagd naar Fl. 10,–

---

drive-in bioscoop
AUTOKINO LANDGRAAF
do.t/m wo. 22.00 u.
3e week

WIE HELPT ONS OM 'N GOED PLAN DE GROND IN TE BOREN.

DRINKWATER VOOR DE DERDE WERELD
SIMAVI GIRO 300100

ONDERWIJS GEEFT WERK

VOOR MEER INFORMATIE:

terre des hommes
TEL. 070-363 79 40
Doe ook mee!
GIRO 646900

De familie Engels dacht dat een grotere badkamer te duur zou zijn, maar ....

'n Grotere badkamer hoeft niet duur te zijn!

"**Samen doen** met Baderie betekende, **wij** het breekwerk, **zij** de installatie. Binnen het budget hebben we nu een bad, douche, dubbele wastafel, wandcloset, tegels, verwarming èn accessoires. **Buitengewoon Baderie.**"

BADERIE WERKT MET BEKENDE MERKEN ALKE AQUAGLASS BETTE DAMIXA EMCO FRIEDRICH GROHE GEBERIT GEDY GEESA HANSGROHE HUPPE INSTAMAT KEUCO KORALLE PRESSALIT SANIJURA SPHINX UCOSAN

Baderie®
ONTWERPERS EN BOUWERS VAN BADKAMERS

ACKERMANS Geleen
Mauritslaan 110
Tel. 046 – 740900

JOHN LEMMERLIJN Margraten
Rijksweg 70
Tel. 04458 – 1609

83

CENTRUM VOOR ALTERNATIEVE GENEESWIJZEN

Tot ons team van therapeuten is toegetreden **mevr. S. Rothkrantz, klassiek homeopate,** aangesloten bij de N.V.K.H.

Voor vragen omtrent deze geneeswijze is zij as. vrijdag en zaterdag bereid al uw vragen telefonisch of na afspraak persoonlijk te beantwoorden.

De hr. L. Vermeeren,	**paranormaal genezer, lid N.F.P.N.,**
drs. J. Coenen,	**hypnotherapeut, lid N.V.V.H.,**
mevr. A. Hornstra,	**kinesiologie, bachbloesemtherapie,**
de hr. W. Hollanders,	**bandagering en podoloog sportspreekuur**
drs. G. Buijk,	**orthopedagogisch instituut (leerproblemen kinderen, volw.),**
mevr. I. v.d. Hoff,	**yoga en zwangerschapsyoga.**

Voor de yoga zijn er nog plaatsingsmogelijkheden.
Voor informatie omtrent andere therapieën, bel 045-218917.

Ons adres is **Heigrindelweg 73-75, 6414 BS Heerlen-Heksenberg.**